

Арзёбии (экспертизаи) ибтидоии экологӣ

Май 2024

Тоҷикистон: Лоихаи миллии идоракунии хавфи
офатҳои табиӣ (маблағгузори иловагӣ)

Аз қониби Кумитаи ҳолатҳои фавқулодда ва мудофиаи граждани (КҲФва МГ) барои Бонки Осиёи
Рушд (БОР) омода шудааст.

Эквивалентҳои асъор

(аз 20 апрели соли 2024)

Воҳиди асъор – сомонӣ

1,00 сомонӣ – \$0,0915

\$1,00 - 10,92 сомонӣ

МУХТАСАРАҶО

МДА - маводи дорои асбест

БОР – Бонки Осиёи Рушд

НИА - Нақшаи идоракунии асбест

КҲМЗ - Кумитаи ҳифзи муҳити зист

КҲФМГ - Кумитаи ҳолатҳои фавқулодда ва мудофияи шаҳрвандӣ

МКҲФМГ-МЗ – Мутахассиси КҲФМГ оид ба муҳити зист

МРЧ - Мутахассис оид ба робита бо ҷомеа

COVID-19 – бемории коронавирус

ИХОТ - Идоракунии хатари офатҳои табиӣ

Дастурҳои МЗСБ - Дастурҳои Гурӯҳи Бонки Ҷаҳонӣ оид ба муҳити зист, саломатӣ ва бехатарӣ

АТМЗ – Арзёбии таъсир ба муҳити зист

НИМЗ – Нақшаи идоракунии муҳити зист

МБШ - Механизми баррасии шикоятҳо

КСБ - Корманди саломатӣ ва бехатарӣ

ММП - Минтақаи муҳими паррандагон

ВҲАГБ – Воситаи ҳамгиросуддаи арзёбии гуногунии биологӣ

ЭИЭ - Экспертизаи (арзёбии) ибтидоии экологӣ

КБМ - Корпоратсияи байналмилалӣ молиявӣ

СБМ – Созмони байналмилалӣ меҳнат

М&А – Мониторинг ва арзёбӣ

ВФ – Вазорати фарҳанг

СБМ - Саломатӣ ва бехатарии меҳнат

МТЛ - Мушовири байналхалқии лоиҳа

МТЛ-МБМЗ - Мутахассиси байналмилалии лоиҳа оид ба муҳити зист

МТЛ-МММЗ - Мутахассиси миллии лоиҳа оид ба муҳити зист

ГТЛ - Гурӯҳи татбиқи лоиҳа

ҲР - Ҳуқуқи роҳ

СанПИН - Қоидаҳо ва қоидаҳои санитарӣ

ЭДЭ – Экспертизаи давлатии экологӣ

ҲНММЗ – Ҳисоботи нимсолаи мониторинги муҳити зист

НМММЗ - Нақшаи мушаххаси идоракунии муҳити зист

ИКОСММГ – Идораи Комиссари Олии Созмони Милали Муттаҳид оид ба гурезаҳо

ВАЗНУ ЧЕНАҚҶО

$^{\circ}\text{C}$ - Селсий

га - гектар

км - километр

км^2 - километри мураббаъ

кВ - киловольт

м - метр

м/с - метр дар як сония

$\text{м}^3/\text{с}$ - метри мукааб дар як сония

мсб - метр аз сатҳи баҳр

ЛУҒАТ

Канали байнирайони Вахи ба номи ВМК, ки обтаъминкунӣ аст

Стандарти давлатӣ ГОСТ ном дорад, ки маънои стандартҳои давлатиро дорад

Мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии Ҳукумат дар сатҳи вилоятӣ ва ноҳиявӣ

Иттиҳодияи давлатии маъмурии ҷамоати деҳот

Вилоят Воҳиди маъмурӣ ё вилоят дар ҷумҳуриҳои собиқ Иттиҳоди Шӯравӣ (масалан, Тоҷикистон)

Район (нусхаи русӣ)

Рамзҳои сохтмон СНИП номида мешавад, ки маънои рамзҳо ва қоидаҳои сохтмонро дорад

ШАРҲ

Дар ин гузориш "\$" ба доллари ИМА ишора мекунад.

Ин экспертизаи ибтидоии экологӣ ҳуҷҷати қарзгиранда мебошад. Андешаҳои дар ин ҷо баёншуда ҳатман андешаҳои Шӯрои директорон, роҳбарият ё кормандони БОРро ифода намеkunанд ва метавонанд хусусияти пешакӣ дошта бошанд. Диққати шумо ба бахши "шартҳои истифода"-и ин вебсайт нигаронида шудааст.

Ҳангоми таҳияи ҳама гуна барнома ё стратегияи кишвар, маблағгузориҳои ҳама гуна лоиҳа, ё ишора ё ишора ба як қаламрав ё минтақаи ҷуғрофӣ дар ин ҳуҷҷат, Бонки Осиёи Рӯшд ният надорад, ки дар мавриди мақоми ҳуқуқӣ ё дигар ягон қаламрав ё минтақа қарор қабул кунад..

МУНДАРИҶА

ХУЛОСАИ МУХТАСАР	i
A. Доираи лоиҳа.....	i
B. Ҳолати муҳити зист	i
C. Таъсир ба муҳити зист ва нақшаи идоракунии муҳити зист.....	iv
D. Машваратҳо бо ҷонибҳои манфиатдор	v
E. Механизми баррасии шикоятҳо.....	vi
F. Иқтидори институтсионалӣ оид ба идоракунии муҳити зист.....	vi
G. Хулоса	vii
I. МУҚАДДИМА	1
A. Миқёс ва методологияи арзёбии муҳити зист	1
B. Сохтори Ҳисоботи ЭИЭ	2
II. СИЁСАТ, ХУКУКӢ ВА МАЪМУРӢ	3
A. Изҳороти сиёсати БОР оид ба ҳифзи амният.....	3
B. Асосҳои меъёрии экологӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон	4
C. Аҳдномаҳо ва конвенсияҳои байналмилалӣ оид ба муҳити зист	11
III. ТАВСИФИ ЛОИҲА	12
A. Асос ва асос.....	12
B. Натиҷаҳои лоиҳа	12
C. Унсурҳои лоиҳа ва ҷойгиршавӣ	13
IV. ТАВСИФИ МУҲИТ (маълумоти ибтидоӣ)	19
A. Соҳаи таъсири лоиҳа	19
B. Ҷойгиршавии ҷуғрофӣ	20
C. Захираҳои ҷисмонӣ	21
D. Захираҳои экологӣ	25
E. Намудҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ	27
V. Таъсири пешбинишаванда ба муҳити зист ва чораҳои кам кардани таъсир.....	37
A. Манфиатҳои экологии лоиҳа.....	37

V. Таъсири муҳити зист	37
VI. ИФШИ МАЪЛУМОТ, МАШВАРАТ ВА ИШТИРОК	58
A. Машварат	58
B. Мусоҳибаҳо.....	60
C. Ифшои маълумот	62
VII. МЕХАНИЗМИ ДИДАНИ ШИКОЯТҲО.....	63
VIII. Нақшаи идоракунии муҳити зист	66
A. Идоракунии муҳити зист	66
B. Нақшаи идоракунии муҳити зист аз ҷониби пудратчӣ	66
C. Ташкили институтсионалӣ	89
D. Хароҷоти идоракунии муҳити зист	93
E. Мониторинг ва ҳисоботдиҳӣ	94
IX. ХУЛОСА ВА ТАВСИЯ	95
ЗАМИМАИ А: ҲУҶҶАТҲОИ МАШВАРАТҲОИ ҶАМЪИЯТӢ	97
A. Воҳӯриҳои машваратӣ	97
B. Мусоҳибаҳо	103
ЗАМИМАИ Б: СТАНДАРТҲОИ АМАЛШАВАНДАИ МУҲИТИ ЗИСТ	126
ЗАМИМАИ С: ШАБЛОНИ ИЗҲОРОТИ МЕТОДИ ИДОРАКУНИИ АСБЕСТ	133
ЗАМИМАИ D: ҲИСОБОТИ САФАРИ САҲРОӢ.....	135
ЗАМИМАИ E: ХИСОБОТИ САФАРИ НАКШАҲОИ АСОСИИ ГТЛ ВА МТЛ.....	156
ЗАМИМАИ-Ф: ТАВСИЯҶО БАРОИ ҲУҶҶАТҲОИ ТЕНДЕРӢ НАЗОРАТИ СОХТМОН ВА ШАРТНОМА.....	160
ЗАМИМАИ-G: ТАЛАБОТИ УМУМИИ САЛОМАТӢ ВА БЕХАТАРИИ КОРГАРОН.....	162
ЗАМИМАИ H: ТАРТИБИ ЁФТИ АРХЕОЛОГӢ	163
ЗАМИМАИ-I: НАҚШАИ ИДОРАИ МУҲИТИ МУҲИТИ ЗИСТ.....	164

Рӯйхати қадвалҳо:

Қадвали II.1: Рӯйхати иҷозатномаҳо ва иҷозатномаҳои зарурӣ	8
Қадвали III.1: Рӯйхати индикативии иншоотҳо барои марҳилаҳои гуногуни лоиҳа	14
Қадвали III.2: Объектҳои берун аз қитъа.....	17
Қадвали IV.1: Аҳоли аз рӯи деҳа.....	27
Қадвали V.1: Талаботи омодагӣ оид ба ҳифзи муҳити зист пеш аз сохтмон	44
Қадвали VI-1: Эродҳо ва пешниҳодҳо аз машваратҳои деҳот	58
Қадвали VIII.1: Нақшаи идоракунии муҳити зист ва мониторинг	67
Қадвали VIII.2: Уҳдадорихо оид ба ҳифзи муҳити зист	90
Қадвали VIII.3: Арзиши тахминӣ барои татбиқи НИМЗ аз ҷониби пудратчӣ	93
Қадвали VIII.4: Арзиши тахминӣ барои татбиқи НИМЗ	94

Рӯйхати расмҳо:

Расми 0.1: Харитаи ҷойгиршавӣ	i
Расми III.1: Ҷойгиршавии ҷузъҳои лоиҳа	13
Тасвири III.2: Марҳилаи 1 Нақшаи маҳалли ҷойгиршавӣ – UNHCR, АКАН, UNICEF, IRC	15
Расми III.3: Нақшаи рушди қитъа – Марҳилаи 2.....	16
Расми III.4: Нақшаи рушди қитъа - Марҳилаи 3	16
Расми III.5: Нақшаи генералии тасдиқшуда – шаҳраки устувор барои манзили муваққатӣ	17
Расми IV.1: Майдони лоиҳа ва ноҳияи Ҷалолиддини Балхӣ	21
Расми IV.2: Харитаи заминчунбии Тоҷикистон	24
Расми IV.3: Минтақаҳои муҳофизатшаванда	27
Расми IV.4: Тасвири моҳвораи - Ҷойгиршавии майдони партовгоҳ (Ард: 37°32'58.49" шимол, тулӯ: 68°41'12.15" Е)	35
Расми V.1: Роҳҳои алтернативии дастрасӣ	53
Расми VII.1: Сохтори механизми баррасии шикоятҳо	65

Рӯйхати аксҳо:

Сурати IV 1: ОНТ, қубури интиқол ва иншооти ҚР (дар ҳуҷраи хурд) (27/11/2023)	28
Сурати IV 2: Туби дастӣ (чуқурии 11 м)	29
Сурати IV 3: Қубури дастӣ бо зарфи болоии	29
Сурати IV 4: Маркази тиббии деҳаи Саноат (23 июни 2022)	30
Акси IV 5: Ҳолати Маркази тиббии Саноат (12.12.2023)	30
Сурати IV 6: Сӯзондан барои партовҳо (12/12/2023)	30
Сурати IV 7: Огоҳӣ аз ҷониби лоиҳа ба Маркази тиббӣ дода шудааст (12.12.2023)	30
Сурати IV 8: Системаи мавҷудаи идоракунии канализатсия – Минтақаи кӯчонидани аҳоли (27/11/23)	31
Акси IV 9: Мӯассисаи тозакунии канализатсия - ноҳияи Ҷалололдини Балхӣ (23 июни 2022)	31
Акси IV 10: Қуттиҳои партовгоҳ дар маркази зидди жола ва деҳоти атрофи он (23 июни 2022)	32
Сурати IV 11: Идоракунии партовҳо (27/11/23)	34
Акси IV 13: Партовгоҳи кушод - Ҷамоати Ҳалевард (29 июни 2022)	34
Акси IV 14: Аксҳо - Пойгоҳи партовгоҳи ҷамоати Ҳалевард (12.12.2023)	36
Сурати V 1: Дар бом ва девори ҳоҷатхонаи мактаб ва биноҳои кӯчонидани аҳоли масолеҳи дорои асбест вайрон карда мешаванд (27 ноябри соли 2023 ва 12 декабри соли 2023)	48
Сурати V 3: Шароити роҳи дастрасӣ	51
Сурати V 4: Ҳолати роҳ аз шоҳроҳ то купруки 1	52
Сурати V 5: Ҳолати роҳҳо (29 июни 2022)	54

ХУЛОСАИ ИЦРОЙ

1. Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои васеъ намудани доираи Лоиҳаи миллии идоракунии хатари офатҳои табиӣ, ки Кумитаи ҳолатҳои фавқулодда ва мудофиаи граждани (КҲФваМГ) амалӣ кардааст, маблағгузори иловагӣ дархост кардааст.

А. Доираи лоиҳа

2. 2. Маблағгузори иловагии пешниҳодшуда бунёди манзили устувори оврагон, инфрасохтори омӯзишӣ ва дастгирӣ дар маркази мавҷудаи зидди жола дар минтақаи Ҷалолиддини Балхӣ мебошад. Корҳои ободонӣ бунёди биноҳои паноҳгоҳ ва иншооти марбут ба он аз қабилӣ ошхонаву ошхона, ҷомашӯй, анбор, мағозаҳо, сауна, септикҳо, биноҳои таълимӣ ва маъмурӣ, роҳҳои дохилӣ, таъмини обу барқи боэътимод, майдончаҳои варзишӣ ва майдончаҳои бозиро инчунин хариди радарҳои обу ҳаворо дар бар мегиранд.

3. Лоиҳа ҳамчунин беҳбуди иншооти инфрасохтори хизматрасонии иҷтимоӣ дар деҳаҳои гирду атрофи Ҷамоати деҳоти Золи Зар дар ноҳияи Ҷалолиддини Балхӣ, аз қабилӣ барқарорсозии пул, роҳи даромадгоҳ ба маркази зидди жола, нерӯи барқ, хатҳои таксимкунӣ, иншоотҳои санитарии мактаби рақами 29-и деҳаи Саноат ва хариди таҷҳизоти зарурии тиббӣ барои пункти тиббиро дар бар мегирад. Дар расми зер харитаи ҷойгиршавӣ оварда шудааст.

Расми 0.1: Харитаи ҷойгиршавӣ

4. Омодасозии экспертизаи ибтидоии экологӣ (ЭИЭ) бо риояи талаботе, ки дар Эълумияи Сиёсати Мухофизатӣ (2009) Бонки Осиеии Рушд (БОР); Дастрасӣ ба сиёсати иттилоотӣ (2019); ва Дастиҷор оид ба муҳити зист, саломатӣ ва бехатарии Гурӯҳи Бонки Ҷаҳонӣ (Роҳнамои МЗСБ) баён шудааст.

В. Ҳолати муҳити зист

5. Ҷойгоҳи маркази зидди жола дар ҷамоати Золи Зари ноҳияи Ҷалолиддини Балхӣ вилояти Хатлон ҷойгир аст. Ноҳия дар 135-километрии ҷануби шаҳри Душанбе, пойтахти кишвар ҷойгир аст. Муассисаи кӯчонидани аҳоли, муассисаи тиббӣ, мактаб дар деҳаи Саноат ва пул дар деҳаи Меҳнатобод ҷойгир аст. Таҷҳизоти хатти интиқоли барқ дар канори роҳҳои мавҷуда сурат мегирад, ки аз деҳаҳои Саноат ва Уртабуз то зеристгоҳи мавҷудаи барқии Чапаева дар шоҳроҳи Бохтар-Балхӣ мегузарад. Таҷдиди роҳҳо, ки ба шаҳраки Саноат мебарад, қад-қади роҳҳои

мавҷудаи деҳа аз маркази Ҷамоат то деҳаҳои Меҳнатобод ва Саноат, ки ба шоҳроҳи Бохтар-Балхӣ мепайвандад, сурат мегирад.

6. Минтақа бо рельефи паст ва пуштаҳо хос аст. Майдони лоиҳа дар водии Ҷамвор ва нишебҳои миёна ҷойгир аст. Баландии пасттарин дар минтақаи лоиҳа дар деҳаи Меҳнатобод дар баландии 372 метр аз сатҳи баҳр воқеъ аст (масл). Баландии баландтарин деҳаи Уртабуз бо 410 масл аст. Баландии маҳаллаи аҳолинишини деҳаи Саноат дар қисмати шарқӣ 397 масл аст. Майдон ба самти ҷанубу ғарб дар баландии 383 масл ва дар шимол 392 масл нишебӣҳо дорад.

7. Иқлими минтақа континенталӣ ва хушк аст. Ба иқлими ноҳия зимистони мӯътадил хунук ва тобистони гарм хос аст. Ҷарорати тобистон метавонад то 45 ° С ва дар зимистон то -20 ° С паст шавад.

8. Сифати ҳаво дар минтақаи лоиҳа аз сабаби мавҷуд набудани ифлоскунандаҳои саноатӣ ва сатҳи пасти ҳаракати нақлиёт хеле хуб аст. Бо вуҷуди ин, тӯфонҳои ҷанги мавсимӣ метавонанд ба амал оянд, хусусан вақте ки растанӣҳо барои ҳосили оянда тоза карда шудаанд.

9. Дар мавзеҳои пасти Меҳнатобод сокинони деҳа қайд карданд, ки обҳои зеризаминӣ дар 2 метр (м) поёнтар аз сатҳи замин воমেҳӯранд. Дар деҳаи Уртабуз сатҳи оби зеризаминӣ аз 120 то 160 м амиқтар аст ва аз сокинони деҳаи Уртабуз талаб мекунад, ки чоҳҳои чуқурро барои обкашӣ парма кунанд.

10. Дар вилояти Хатлон аз соли 2010 то соли 2020 тақрибан 200 офатҳои табиӣ, аз ҷумла борони шадид ва бориши барф (жола) ва дар пайи обхезии шадид рӯбарӯ шуд. Жола, ки одатан дар моҳҳои февраль — март ба амал меояд, ба киштзор зарар мерасонад. Фурӯ рафтани замин бо шиддати боришоти шадид боиси обхезӣ ва эрозияи хок мегардад. Сокинони деҳа хабар доданд, ки дар Уртабуз фурӯ рафтани заминҳо дар натиҷаи ҳаракати зуд-зуд мошинҳои боркаш ва дигар мошинҳо дар қад-қадӣ роҳи даромадгоҳ дар деҳа аст. Зимни машварат ва мусоҳибаҳо сокинон гузориш доданд, ки офатҳои табиӣ тақроршаванда дар ин минтақа обхезӣ ва шамоли саҳт мебошанд. Сокинони ҷамоати Золи Зар қайд карданд, ки шамоли саҳт махсусан дар фасли зимистон боиси буридани хатҳои барқ дар деҳот мегардад.

11. Минтақаи лоиҳа дар агроэкосистема ҷойгир аст, ки бо системаҳои кишоварзӣ бо заминҳои қорами обӣ, заминҳои лалмӣ, боғҳо, ҷангалзорҳо ва заминҳои наздиҳавлигӣ хос аст. Минтақа ҷангал надорад. Намӯдҳои нодир ё зери хатари нобудшавӣ қарордоштаи набототу ҳайвонот ё минтақаҳои муҳофизатшаванда, ки дар асоси баррасии маълумоти дуюмдараҷа, мушоҳидаи маконҳои лоиҳа ва иттилооте, ки аз Асбоби баҳодихии интегратсионӣ ба гуногунии биологӣ тавлид шудаанд, таъсир расонидан мумкин нест. Ҷама қитъаҳои лоиҳа дар манзараи мавҷудаи кишоварзии хеле тағйирёфта ҷойгиранд. Муъимтарин минтақаи ғифзи муҳофизатшаванда, ки ба мавзеъ наздиктар аст, мамнӯғоғи Тигровая Балка мебошад, ки дар лаби дарёи Вахш воқеъ аст, ки дар масофаи 20 километр ҷанубтари минтақаи лоиҳа қарор дорад.

12. Тибқи маълумоти омори моҳи январи соли 2023 аҳолии ноҳияи Ҷалолиддини Балхӣ 215500 нафар ва аҳолии Ҷамоати Золи Зар (Узун) 25071 нафар буд. Аҳолии хонаводаҳо дар Золи Зар 4266 хонавода гуфта мешуд. Дар минтақаи лоиҳа шумораи аҳоли 6756 нафарро ташкил дод. Шӯғл ва ё манбаи даромади мардуми маҳаллӣ дар Золи Зар деҳқонӣ ва/ё кишоварзӣ аст, ки асосан аз пахта, гандум, ҷуворимаққа, сабзӣ ва сабзавот иборат аст. Маҳсулоти кишоварзии онҳо дар бозор ё дар қанори дӯқонҳои роҳи фурӯхта мешавад. Оилаҳои ҳастанд, ки хешу табор доранд (асосан

сарварони хонаводаҳо), ки дар Русия кор мекунад ва барои хонавода пул мефиристанд. Аксар вақт занон ба хочагии кишлок машгул мешаванд.

13. Тамоми деҳаҳо ва ҷамоатҳои ноҳияи Ҷалолиддини Балхӣ бо системаи мавҷудаи барқ фаро гирифта шудаанд, ки тавассути хатҳои тақсимоти 10 кВ аз зеристгоҳи 35 кВ воқеъ дар Узун-2 таъмин карда мешавад. Хатти тақсимот ба макони аҳолинишини КҲФ пайваст мешавад. Ин хат махсусан дар фасли зимистон аз қатъи нерӯи барқ азоб мекашад.

14. Дар Саноат ва деҳаҳои ҳамсоияи Мехнатобод, Уртабуз, Фурманов об ба воситаи кубури магистрالي «Вахшский межрайоний канал» (ВМК) дастрас аст. Об ба воситаи станцияи насосии пуриқтидор таъмин карда мешавад. Бонки Ҷаҳонӣ лоиҳаи Таъминоти об ва канализатсияи деҳотро дар ин минтақа дар нимаи дуюми соли 2022 таҳия хоҳад кард. Интизор меравад, ки лоиҳаи Бонки ҷаҳонӣ дастрасии обтаъминкуниро барои деҳот ва тамоми ноҳия беҳтар кунад.

15. Беморию шикоятҳои асосии сокинони деҳа фишори баланди хун, диабети қанд, шамолхӯрӣ, дарунравӣ, бемориҳои меъдаю рӯда мебошанд. Дар посёлкаи Саноат барои ёри таъҷилии пункти тиббӣ мавҷуд аст. Дар пункти тиббӣ як духтур/акушерка ва 11 хамшираи шафқат ҳастанд. Дар ин марказ ёри аввалияи тиббӣ, эмгузаронӣ, муоинаи тиббии занони ҳомила ба роҳ монда шуда, ба сокинони деҳот доруҳои роӣгон пешкаш карда мешавад. Дар посёлкаи «Правда» пункти хурди тиббӣ мавҷуд аст, ки ду хуҷра танҳо барои ёри таъҷилии дорад. Дар ҳарду маркази саломатӣ таҷҳизоти тиббӣ хеле маҳдуд аст. Ваксинаҳо танҳо дар яхдонҳои оддии хонагӣ дар дохили марказҳои саломатӣ нигоҳ дошта мешаванд. Барои ба беморхонаи маркази шаҳр расидан, ки аз 20 то 24 километр дур воқеъ аст, дар марказҳои тиббӣ на машинаи ёри таъҷилии ва на дигар мошин нест. Дар робита ба муомилоти партовҳои тиббӣ, марказҳои саломатӣ партовҳоро (сӯзандоруҳои истифодашуда, пахта ва ғ.) сӯзонда, пасмондаҳоро дар чоҳ гӯр мекунад.

16. Ҳоҷатхонаҳои хонаҳо, мактабҳо ва бунгоҳҳои тиббии деҳот бо ҳоҷатхонаҳои чуқурӣ тарҳрезӣ шудаанд. Дар «Правда» участкаҳои хастанд, ки ҳоҷатхонаҳои умумӣ ё ҷамоатӣ доранд. Дар ноҳия Шӯъбаи махсуси хочагии коммуналӣ мавҷуд аст, ки ба ҷамъоварӣ ва партофтани партовҳои дурушт, инчунин истифодаи обҳои партов хизмат мерасонад. Хатҳои канализатсияи маркази ноҳияи Ҷалолиддини Балхиро фаро мегиранд, вале на Золи Зарро. Иншооти тозакунии канализатсияи ноҳия дар ҷамоати деҳоти Ҳалевард ҷойгир аст, вале иншоот дигар кор намекунад (насос ва таҷҳизот) ва хатҳои канализатсия бурида шудаанд. Аз ҷониби шаҳр як қуттии фавқуллода / муваққатӣ дар масофаи 300 метр аз иншооти тозакунии канализатсия гузошта шудааст ва он истифода мешавад. Ноҳия ваъда кардааст, ки беҳбудӣ ва иваз кардани хатҳои канализатсия то соли 2022 анҷом дода мешавад. Аз ҷониби ноҳия нақшаи сохтмони иншооти нави тозакунии канализатсия дар ҷои иншооти кӯҳна бо истифода аз маблағҳои ноҳия пешбинӣ шудааст (2022).

17. Ҳоло дар кишлоқҳои Золи Зар системаи ҷамъоварии партовҳои дурушт вучуд надорад. Хонаводаҳои деҳот бо кофтани чоҳҳои партов дар боғи худ компост тайёр мекунад. Партовҳои хурокворӣ алоҳида ҷамъ карда, ба чорво дода мешавад, пластмасса, қуттиҳои рангубор ва дигар зарфҳо бошад, ба дуконҳои партовҳо фурухта мешавад. Партовҳои боқимонда дар чоҳҳои ҳавлии сокинони деҳа сӯзонда мешаванд.

18. Лоиҳа ба мавзеҳои фарҳангии ҷисмонӣ таъсир намерасонад. Дар қад-қади роҳе, ки ба пункти аҳолинишин мебарад, дар маркази зидди жола қабристон мавҷуд аст. Қабристон дар масофаи 250 метр аз дарвозаи маркази зидди жола ҷойгир аст.

С. Таъсир ба муҳити зист ва нақшаи идоракунии муҳити зист

19. Интизор меравад, ки лоиҳа бо беҳбуди хизматрасонии иҷтимоии оилаҳои муҳочиршуда, ки аз офатҳои табиӣ зарар дидаанд, фоида меорад. Лоиҳа барои ҳалли масъалаҳои беҳбуди хизматрасонии тиббӣ, беҳдошт ва идоракунии партовҳо, нерӯи барқ ва дастрасии роҳ ба нуқтаи аҳолинишин ва деҳаҳои атрофи он пешбинӣ шудааст. Таъсири экологӣ аз ҳисоби идоракунии самараноки канализатсияи хонагӣ, партовҳои саҳт ва партовҳои соҳаи тандурустӣ аз ҳисоби дастгирии лоиҳа мусбат аст. Ин тадбирҳо боиси пешгирии ифлосшавии об ва ҳаво, ифлосшавии обҳои зеризаминӣ ва беҳтар шудани вазъи саломатӣ ва санитарӣ мегардад.

20. Чорабиниҳои пешниҳодшудаи коҳиш додани таъсир дар ЭИЭ барои бартараф кардани таъсири ҷузъҳои лоиҳа махсусан ба (i) идоракунии партовҳои саҳт дар иншооти кӯчонидан; (ii) санитария дар муассисаи муҳочиркунонӣ; (iii) санитария дар мактаби №29; (iv) партовҳои соҳаи тандурустӣ; ва (v) хати тақсимои барқ, ки ба заминҳои кишоварзӣ, каналҳои обёрӣ ва обтаъминкунӣ, заминҳои хусусӣ ва ҷамъиятӣ, зироатҳо ва дарахтон таъсир мерасонад.

21. Фаъолиятҳои сохтмонӣ маҳдуд карда мешаванд ва бо маҳаллаи мавҷудаи кӯчонидани аҳоли ва мактаб маҳдуд карда мешаванд. Зарурати истихроҷи бузурги масолеҳи сохтмонӣ лозим нест, зеро корҳои бузурги сохтмонӣ вучуд надоранд ва аксари маводҳо аз манбаъҳои тиҷоратии маҳаллӣ дастрасанд. Корҳои сохтмонӣ оид ба барқарорсозии пул, сохтмони роҳҳои даромадгоҳ ва насби хатҳои тақсимои метавонад боиси нороҳатиҳо, аз қабилӣ садо, чанг ва эрозияи хок ва маҳдудияти муваққатии дастрасӣ гардад. Ҳангоми беҳбуди пул, хати тақсимои ва қитъаи роҳҳои воридшавӣ ба роҳҳои алтернативии деҳа, ки мошинҳои боркаши сохтмонӣ истифода мебаранд, осеб диданаш мумкин аст.

22. Эҳтимол меравад, ки лагери сохтмонӣ дар дохили маҷмааи зидди жола ҷойгир мешавад. Минтақа девордор, амният дорад ва аз маҳаллаҳои истиқоматӣ дур ҷойгир аст. Интизор меравад, ки садои аз қониби лагери сохтмонӣ тавлидшуда барои аҳолии маҳаллӣ ҳадди аққал хоҳад буд. Мушкилоти марбут ба сулҳу оромӣ метавонад аз сабаби ҳузур ва ҳамкориҳои коргарони дигар минтақаҳо бо аҳолии маҳаллӣ ба миён ояд. Пудратчӣ вазифадор мешавад, ки ҳангоми ба кор қабул кардани коргарон ба мардуми маҳаллӣ авлавият диҳад ва Корманди робита бо ҷомеаро (КРЧ) таъин кунад, ки бо мақомоти ҳукумати маҳаллӣ, сокинони деҳот ва Гурӯҳи татбиқи лоиҳаи КҲФМГ ҳамроҳанг хоҳад шуд.

23. Дар ҳоҷатхонаи мавҷудаи мактаб ва биноҳое, ки дар майдони зидди жола вайрон мешаванд, лавҳаҳои бомпӯшии асбест мушоҳида карда шуданд. Ин варақаҳои асбестӣ ҳангоми сохтани иншооти нав бардошта мешаванд. Лавҳаҳои бомпӯшии асбест бо бетон баста шудаанд, аммо ҳолати мавҷуда нишон медиҳад, ки пошхӯрӣ ва парокандашавӣ, ки метавонад ҳангоми бартараф кардани нахҳои асбест хориҷ шавад. Гарчанде ки миқдор он қадар зиёд нест, истифодаи нодуруст метавонад боиси зиёд шудани хатари нафаскашии нахҳои асбест гардад, ки метавонад коргарон ва одамони гирду атрофро фош кунад. Барои кам кардани хатари саломатӣ аз рафъи боми асбест, нақшаи идоракунии асбест ҳамчун як қисми нақшаи идоракунии муҳити зист (НИМЗ) барои макон зарур аст.

24. Корҳои сохтмонӣ дар мактаб метавонад дарсҳоро халалдор созад, аз ин рӯ, ҳама корҳо дар назди мактаб бояд дар рӯзҳои танаффус ё таътил ба нақша гирифта шаванд.

25. Дар иншооти кӯчонидан, оби равон ба майдонҳои кушоди гирду атроф берун аз таркиби зидди жола, ки ба канали обёрӣ мебарад, қорӣ мешавад. Дар роҳҳои даромадгоҳ ва купрукҳо силсилаи каналҳои обёрӣ мавҷуданд, ки ба онҳо сели хок таъсир расонда метавонад. Ин метавонад ба таъсири кӯтоҳмуддат аз нигоҳи зиёд шудани ифлосшавӣ, қараёни обҳои партовҳои марбут ба сохтмон ва олушавӣ аз сабаби коркарди нодурусти маводҳо оварда расонад. Тадбирҳои оид ба пешгирии эрозияи хок ба нақшаи идоракунии муҳити зист (НИМЗ) дохил карда шудаанд.

26. Мувофиқи Эъломияи Сиёсати Ҷиғзи Ҷиғзи БОР (2009) ва дар асоси санҷиши ҷузъҳо ва фаъолиятҳои лоиҳа лоиҳа ҳамчун категорияи В барои муҳити зист тасниф карда мешавад. Барои лоиҳаи пешниҳодшудаи маблағгузори иловагӣ як ЭИЭ ва НИМЗ омода карда шудааст. НИМЗ чораҳои кам кардани таъсирро барои пешгирӣ ё кам кардани таъсири манфӣ дар марҳилаи пеш аз сохтмон, марҳилаи сохтмон ва ҳангоми истифодаи иншоот муайян мекунад; талаботи мониторинг ва ҳисоботдиҳӣ; воҳиди масъул, ки чораҳои коҳиш додани таъсирро амалӣ ва назорат мекунад; ва манбаи маблағ. Ҳамчун як қисми таҷрибаи хуби муҳандисӣ, тадбирҳои ба НИМЗ дохил карда мешаванд, аз қабилӣ саломатӣ ва бехатарӣ, идоракунии мавод, идоракунии партовҳо ва харобшавӣ, бехатарӣ, нишонаҳо, пешгирии чанг, паст кардани садо ва ғайра. НИМЗ ба ҳуҷҷатҳои тендерӣ ва шаҳрвандӣ, шартномаҳои кор дохил карда мешавад.

27. ГТЛ-и ҚХФ аз пудратчи сохтмон талаб мекунад, ки пеш аз оғози корҳои сохтмонӣ дар асоси НИМЗ таҳия намояд. НМИМЗ усулҳоро дар бораи он, ки пудратчи чораҳои кам кардани таъсирро дар НИМЗ чӣ гуна амалӣ хоҳад кард, аз ҷумла дастурҳои мушаххасро оид ба (i) нақшаи воқуниш ба резиши об (ii) идоракунии чанг ва нақшаи мубориза бо хок; (iii) нақшаи идоракунии садо; (iv) нақшаи идоракунии партовҳо ва партовҳо, аз ҷумла нақшаи идоракунии партовҳои хатарнок/мавод; (v) нақшаи идоракунии асбест, (vi) нақшаи идоракунии майдони сохтмони лагерҳо; (vii) нақшаи идоракунии ҳаракати нақлиёт; (viii) чораҳои пешгирӣ ва назорат барои идоракунии гуногунии биологӣ; (ix) тартиби пайдо кардани тасодуфӣ; ва (x) бемории कोरोनाвирус (COVID-19) нақшаи идоракунии саломатӣ ва бехатарӣ ва нақшаи воқуниш ба ҳолати фавқулодда. Маълумоти мушаххаси макон дар НИМЗ сарчашмаҳои қонунии мавод, усулҳои идоракунии маводҳои дорӣ асбест, қойгиршавӣ, масъулиятҳо, қадвал ва/ё мӯҳлат ва бҷети татбиқи чораҳои коҳиш додани таъсирро, ки дар НИМЗ зикр шудаанд, муайян мекунад. Ҳангоми татбиқи лоиҳа НМИМЗ нав карда мешавад.

28. Дар марҳилаи истифодабарӣ, таъсирот бо идоракунии растаниҳои хати тақсимот, идоракунии партовҳои саҳт, идоракунии обҳои партов, идоракунии партовҳои тиббӣ ва саломатӣ ва бехатарии ҷомеа аз сабаби хатарҳои эҳтимолии хати тақсимот, яъне зарбаи барқ алоқаманд хоҳанд буд. Тадбирҳои кам кардани таъсир дар НИМЗ баён шудаанд.

D. Машваратҳо бо ҷонибҳои манфиатдор

29. Аз 23 то 24 июни соли 2022 дар ҷамоати Золи Зари ноҳияи Ҷалолиддини Балхӣ бо мақсади паҳн кардани маълумот оид ба лоиҳа ва оқибатҳои интизори он ва ҷамъовари маълумот оид ба масъалаҳои экологӣ дар ҷомеа машваратҳои деҳот гузаронида шуданд. Мусоҳибаҳои тасодуфӣ бо мардуми маҳаллӣ ва воҳӯриҳо бо идораи ноҳия барои ҷамъовари маълумоти иловагӣ дар бораи нигарониҳои ҷомеа гузаронида шуданд. Барои баррасии талаботи арзёбии экологии маблағгузори иловагии пешниҳодшуда бо Кумитаи ҷиғзи муҳити зист воҳӯрӣ баргузор гардид. Умуман, ба лоиҳаи пешниҳодшуда эътироз набуд. Ҷонибҳои манфиатдор оид ба ворид намудани эҳтимоли ба лоиҳаи пешниҳодҳо пешниҳод карданд, аз қабилӣ барқарорсозии мактабҳо,

равшани кӯчаҳо, девори мактабҳо, варзишгоҳ ё майдончаи бозӣ ва ғайра. КҲФ шарҳ дод, ки пешниҳодҳо барои муайян кардани пешниҳодҳое, ки метавонанд дар доираи лоиҳа маблағгузорӣ шаванд, арзёбӣ карда мешаванд.

Е. Механизми баррасии шикоятҳо

30. Механизми баррасии шикоятҳо (МБШ) барои лоиҳа барои мусоидат намудан ба ҳалли нигарониҳо ва шикоятҳои одамони зарардида оид ба ҷанбаҳои экологии лоиҳа тарҳрезӣ шудааст. Нуқтаи воридшавии шикоятҳо дар деҳаҳо тавассути раисони деҳаҳост, ки баъдан метавонанд ин нигарониро ба тавачҷӯҳи КҲФ ва/ё ГТЛ расонанд. Тибқи системаи мавҷудаи идоракунӣ шикоятҳои КҲФ, шахси зарардида ё раиси деҳа метавонад шикоятро тавассути (i) мустақиман ба рақами телефони боварии КҲФ (+992 37 227-95-09; +992 37 223-13-11; ё +992 37 236-94-74); (ii) боздид аз дафтари КҲФ дар Душанбе; (iii) тавассути саҳифаи Facebook ва саҳифаи телеграммаи КҲФ; ё (iv) тавассути намояндаи ноҳияи КҲФ. МБШ-и лоиҳа системаи мавҷудаи шикоятҳои КҲФ -ро татбиқ хоҳад кард, аммо инчунин механизми мӯҳлатдор ва шаффофро барои садо додан ва ҳалли нигарониҳои марбут ба лоиҳа ё иҷтимоӣ ва экологӣ таъмин хоҳад кард.

31. Ба ғайр аз системаи мавҷудаи шикоятҳо оид ба КҲФ, шахси зарардида инчунин метавонад мустақиман ба ГТЛ ё ба пудратчӣ тавассути КРЧ шикоят кунад. Дар доираи МБШ тадбирҳои ҳалли шикоятҳо бо ҷалби деҳа ё ҳукумат қорӣ карда мешаванд. Ном ва рақамҳои тамоси намояндагон аз ҷамоатҳо ба кумитаи МБШ лоиҳа муайян карда шуданд. Ҷома аз ҷониби ГТЛ дар бораи GRM ва воситаҳои гузориш додани нигарониҳо ва шикоятҳои ҷома ба КҲФ ва кумитаи МБШ маълумот медиҳад. Рақами телефони тамосии ГТЛ/ КҲФ ва КРЧ-и пудратчӣ ҳамчун хати боварӣ барои шикоятҳо хизмат мекунад ва дар лавҳаҳои огоҳинома дар майдонҳои сохтмони лоиҳа қойгир карда мешавад.

Ғ. Иқтисодии институтсионалӣ оид ба идоракунӣ муҳити зист

32. КҲФ Агентии иҷрокунандаи лоиҳа мебошад. Гурӯҳи татбиқи лоиҳа (ГТЛ) идоракунӣ ва назорати лоиҳаро таъмин хоҳад кард. Мутахассиси оид ба муҳити зист (МКҲФ-МЗ) ҷаноби Юсупов Муҳаммадусуф, Сардори Раёсати сохтмон – КҲФ таъин карда шуд. Ҷаноби Муҳаммадусуф дар тренинги роҳнамоӣ оид ба БОР ИСМ (2009, Талабот оид ба ҳифзи муҳити зист), ки моҳи июни соли 2022 аз ҷониби мушовири байналмилалӣ, ки аз ҷониби БОР барои оморасозии ибтидоии ҳисоботи ЭИЭ ҷалб шудааст (хонум Черри Ривера) гузаронида шуд, иштирок намуд. Барои пурзӯр намудани экспертизаи экологӣ хонум Сухайло Ғарибова аз ҷониби ГТЛ 2 октябри соли 2023 ба ҳайси мутахассиси экологӣ ба кор қабул карда шуд.

33. МКҲФ-МЗ аз ҷониби мутахассис оид ба мониторинг ва арзёбӣ (М&Б) (хонум Рухшона Нозимзода)-и ХИБ дастгирӣ карда мешавад, ки иҷрои лоиҳаро назорат мекунад ва ҳисоботи семоҳаи пешрафти лоиҳаро таҳия мекунад. МКҲФ-МЗ ҳисоботҳои нимсолаи мониторинги муҳити зистро (ҲНММЗ) омода мекунад ва ба мутахассиси М&Б оид ба вазъи татбиқи ҳифзи муҳити зист барои ҳисоботҳои семоҳа маълумот медиҳад.

34. BETS Consulting Services Ltd., Бангладеш дар ассотсиатсияи ҶДММ Panasia Ltd. Тоҷикистон ҳамчун мушовир оид ба зернатичаи 4b ҳамчун мушовири байналхалқии лоиҳа (МТЛ) интихоб карда шуд. Хидматҳои машваратии МТЛ аз 02 октябри соли 2023 оғоз ёфт.

35. МБП КҲФ ва ГТЛ-ро бо маъмурият ва идоракунии лоиҳа, харид, мониторинг ва ҳисоботдиҳӣ дастгирӣ хоҳад кард. МТЛ дорои мутахассиси байналмилалии муҳити зист (ММЛ-МБМЗ, 4 нафар-моҳа) ва мутахассиси миллии экологӣ (ММЛ-МММЗ, 12 нафар-моҳа) мебошад.

36. Давомнокии шартномаи машваратии МТЛ 4,5 сол (54 моҳ) мебошад, ки 3 марҳиларо дар бар мегирад: (i) таҳияи тарҳҳои муфассал ва нақшаҳои сохтмонӣ; (ii) тендер ва хариди корҳо, молҳо ва хизматрасониҳо; ва (iii) назорати сохтмон ва идоракунии пудрат.

37. Пудратчи сохтмон вазифадор мешавад, ки НИМЗ-ро таҳия кунад ва корманди доимии экологӣ ва корманди доимии саломатӣ ва бехатариро барои назорат ва таъмини иҷрои тадбирҳои дар НИМЗ зикршуда дар марҳилаи сохтмон таъин намояд.

Г. Хулоса

38. Маблағгузори иловагии пешниҳодшуда ба беҳбуди манзилҳо барои оилаҳои муҳочир ва инчунин беҳтар намудани инфрасохтори хизматрасонии иҷтимоӣ дар деҳаҳои атроф мусоидат хоҳад кард. Интизор меравад, ки лоиҳа эътимоднокии нерӯи барқ, беҳдошт дар мактаб, хадамоти марказҳои саломатӣ ва роҳҳои дастрасиро беҳтар созад. Дар асоси ин баҳодиҳӣ хулоса мешавад, ки лоиҳа ғоидаҳои назарраси иҷтимоию иқтисодӣ меорад.

39. Интизор меравад, ки лоиҳа ба муҳити зист таъсири манфии назаррас нарасонад. Таъсири манфии эҳтимолӣ ба муҳити зист миқёси хурд ва маҳаллӣ буда, онҳоро тавассути тарҳрезии хуб ва татбиқи чораҳои кам кардани таъсир коҳиш додан мумкин аст.

40. Дар асоси арзёбии ҷузъҳо ва фаъолиятҳои лоиҳа, лоиҳа мувофиқи Эъломияи сиёсати БОР оид ба ҳифзи муҳити зист (2009) ҳамчун категорияи В барои муҳити зист тасниф карда мешавад. Ҳеҷ ҷузъе вуҷуд надорад, ки минтақаҳои аз ҷиҳати экологӣ ҳассос ё фарҳангиро убури кунанд. Масоҳати инфрасохтор хурд аст ва дар як минтақаи маҳдуд маҳдуд аст. Таъсири номатлубро тавассути татбиқи чораҳои амалии кам кардани таъсиррасонӣ, ки бо таҷрибаҳои хуби муҳандисӣ ва сохтмонӣ, ки дар сатҳи байналмилалӣ қабулшуда алоқаманданд, коҳиш додан мумкин аст.

41. Амалия ва системаи идоракунии партовҳо дар ноҳияи лоиҳа бояд баррасӣ ва такмил дода шавад.

42. Ин ЭИЭ навшуда дар якҷоягӣ бо НИМЗ мутобиқи Эъломияи сиёсати БОР оид ба ҳифзи бехатарӣ (2009) барои лоиҳаҳои категорияи В таҳия шудааст. Ин ЭИЭ навшуда ба забонҳои русӣ ва тоҷикӣ тарҷума ва дар вебсайтҳои БОР ва КҲФ нашр карда мешавад.

43. Хулоса, Лоиҳа ба манфиатҳои назарраси мусбати экологӣ ва иҷтимоӣ оварда мерасонад ва метавонад дар давраи сохтмон таъсири манфии хурд дошта бошад. Ин таъсироти манфӣ дар марҳилаи сохтмон назорат ва кам карда мешаванд. Анҷоми ин ЭИЭ таҷдидшуда ба талаботи миллий (Тоҷикистон) ва БОР комилан ҷавобгӯ аст. Пас аз анҷоми пеш аз сохтмон ва сохтмони Лоиҳа, арзёбии экологии пас аз лоиҳа устуворӣ ва нигоҳдории гуногунии биологиро дар минтақаи лоиҳа дастгирӣ мекунад.

I. МУҚАДДИМА

44. Кумитаи ҳолатҳои фавқуллода ва мудофияи граждони (КҲФМГ) Лоиҳаи миллии идоракунии хатари офатҳоро амалӣ менамояд. Лоиҳа аз қониби Бонки Осиеи Рушд (БОР) бо мақсади дастгирии кӯшишҳои ҳукумат дар коҳиш додани талафоти иқтисодӣ аз хатарҳои табиӣ ва идоракунии асосии хавфи офатҳои табиӣ (ИХОТМ) дар банақшагирии рушд маблағгузорӣ мешавад. Лоиҳа бо Стратегияи миллии рушд (2016-2030) ва Барномаи миёнамуҳлати рушд (2016-2020) мувофиқат мекунад.

45. Ҳукумат тавассути КҲФМГ маблағгузорию иловагиро барои васеъ намудани доираи лоиҳа тавассути рушди иншооти инфрасохторӣ, омӯзиш оид ба барқарорсозии воситаҳои зиндагӣ ва баланд бардоштани иқтидори гурӯҳҳои ҷустуҷӯ ва наҷот дархост кардааст. Дар доираи ин васеъ кардани фаъолиятҳои КҲФМГ барои одамони овора манзили устувор, инчунин инфрасохтори омӯзишӣ ва дастгириӣ барои воқуниш ба офатҳои табиӣ дар минтақа таъсис хоҳад дод. Муассисаи кӯчонидани аҳоли дар майдони мавҷудаи зидди жола дар ноҳияи Ҷалолиддини Балхӣ таъсис дода мешавад. Таҳияи макон барои идоракунии беҳтар ва воқуниш ба офатҳои табиӣ аз паноҳгоҳҳо, септикҳо, биноҳои таълимӣ ва маъмуриӣ, роҳҳои дохилӣ ва таъмини бозътимоди об ва нерӯи барқ иборат хоҳад буд.

46. Барои баланд бардоштани устуворию иловагии ҷамоатҳои маҳаллӣ, дастгирии инфрасохтори иҷтимоӣ ба деҳаҳои гирду атрофи мавзеи КҲФМГ пешниҳод карда мешавад. Ин роҳҳо ба иқлим тобовар (дастрасӣ) ва беҳбуди хатҳои тақсимоии барқро дар бар мегирад. Барои дастгирии минбаъдаи шуғли деҳот ва баланд бардоштани устуворӣ, омӯзиши малакаҳо, ҳамгироии иҷтимоӣ ва баланд бардоштани сатҳи некӯаҳволӣ дар доираи маблағгузорию иловагӣ баррасӣ карда мешаванд. Ин фаъолиятҳо ба занон ва гурӯҳҳои канорашуда тамаркуз хоҳанд кард.

A. Миқёс ва методологияи арзёбии муҳити зист

47. Изҳороти сиёсати БОР оид ба ҳифзи муҳити зист (2009) талаботҳои ҳифзи муҳити зистро, ки ба ҳамаи лоиҳаҳои аз қониби БОР маблағгузорӣшаванда татбиқ мешаванд, муайян мекунад. Лоиҳа ҳамчун Категорияи В гурӯҳбандӣ шудааст, ки экспертизаи ибтидоии экологӣ (ЭИЭ) ва нақшаи идоракунии муҳити зистро (НИМЗ) талаб мекунад. Таъсири эҳтимолии манфии муҳити зист ба макон хосанд, баргардонидашавандаанд ва чораҳои кам кардани таъсир метавонанд барои бартараф кардани таъсирҳо тарҳрезӣ шаванд.

48. Санаи 22 июн то 01 июли соли 2022 бо мақсади ҷамъоварию маълумоти ибтидоии марбут ба ҷойгиршавии лоиҳа ва шароити заминавии муҳити зист, муайян кардани таъсири эҳтимолиӣ ва таҳияи чораҳои кам кардани таъсири экологӣ, ки ба таъсири манфии муҳити зист рафъ мекунанд, санҷиши зарурӣ ва машваратҳои қонибҳои манфиатдор гузаронида шуданд. Тадқиқотҳо ва машваратҳо барои ҷамъоварӣ кардани фикру мулоҳизаҳои ҷамоатҳои маҳаллӣ оид ба сатҳи огоҳии онҳо аз лоиҳаи пешниҳодшуда, мавҷудияти обтаъминкунӣ ва вазъи сифати об, бемориҳои маъмулии хонаводаҳо, мушкилоти таъмини барқ, мушкилоти дастрасӣ ба роҳ гузаронида шуданд, санитария, таъсири мусбат ва манфии онҳо аз лоиҳаи пешниҳодшуда ва пешниҳоду тавсияҳо. Дар маҷлисҳои машваратӣ 122 нафар, аз 75 нафар мардон ва 47 нафар занон ширкат доштанд. Ҳуҷҷатҳои машваратҳои ҷамъиятӣ ҳамчун Замимаи А замима карда шудаанд ва масъалаҳо ва нигарониҳо, ки дар ин вохӯриҳо баррасӣ шудаанд, дар Фасли VII ҳамин ЭИЭ пешниҳод шудаанд. Ҳангоми навсозии ин гузориши ЭИЭ мушовири байналмилалӣ аз сайтҳо дидан карда, бо

намояндагони маҳаллӣ машварат кард. Ҳисобот дар бораи боздид дар замимаи D пешниҳод шудааст.

49. Ҳангоми гузаронидани экспертизаи экологӣ корҳои зерин анҷом дода шуданд:

(i) Боздиди макон ба маҳали аҳолинишин бо мақсади азназаргузаронии маркази зидди жола, мактаб, маркази саломатӣ, роҳҳои даромадгоҳ, ҳамворкунӣ хатти тақсимои барқ ва пул дар ноҳияи Ҷалолиддини Балхӣ бо мақсади арзёбӣ ва муайян кардани масъалаҳои экологӣ ва иҷтимоӣ.

(ii) Машварат дар деҳот бо сокинони деҳаҳои Саноат, Правда, Уртабуз, Меҳнатобод ва Узун барои пешниҳоди лоиҳаи пешниҳодшуда ва ҷамъ овардани фикру мулоҳизаҳои онҳо дар бораи лоиҳа.

(iii) Мусоҳибаҳои тасодуфӣ барои ҷамъовари маълумот дар бораи вазъи хидматрасониҳои асосии иҷтимоӣ, аз қабилӣ обтаъминкунӣ ва таъмини барқ, хадамоти тиббӣ ва бемориҳои маъмул, таҷрибаҳои идоракунии партовҳо, хатарҳои табиӣ дар деҳот дучоршуда, таъсири мусбат ва манфии онҳо дар лоиҳа, ва пешниҳодҳо оид ба татбиқи лоиҳа.

(iv) Воҳӯриҳо бо Кумитаи ҳифзи муҳити зист (КҲМЗ) ва ноҳияи Ҷалолиддини Балхӣ барои муайян кардани талаботи экологӣ, ки ҳангоми тарҳрезӣ ва татбиқи лоиҳа ба назар гирифта мешаванд.

(v) Боздиди макон ба партовгоҳи партовҳои саҳти коммуналӣ ва иншооти тозакунии канализатсияи ноҳия барои тафтиши вазъият ва ҳолати.

(vi) Санҷиши макони лоиҳа бо истифода аз Воситаи баҳодихии интегратсионӣ ба гуногунии биологӣ (БИГБ) барои муайян кардани мавҷудияти минтақаҳо ва намудҳои аз ҷиҳати экологӣ ҳассос.

(vii) Гузаронидани санҷиши AWARE барои муайян кардани хатарҳои тағирёбии иқлим дар минтақаи лоиҳа.

(viii) Мӯҳокимаҳо бо КҲФМГ оид ба таъсири лоиҳа, чораҳои коҳиш додани таъсир ва механизмҳои институтсионалӣ.

(ix) Таҳияи нақшаи ЭИЭ ва мониторинги муҳити зист.

В. Сохтори Ҳисоботи ЭИЭ

50. Ин гузориши ЭИЭ ба формате, ки дар Изҳороти Сиёсати ҳифзи бехатарии БОР (2009) муқаррар шудааст, пайравӣ мекунад ва бахшҳои зеринро дар бар мегирад:

(i) Фасли 2 – Асосҳои сиёсат, ҳуқуқӣ ва маъмурий

(ii) Фасли 3 – Тавсифи лоиҳа

(iii) Фасли 4 – Тавсифи муҳити ибтидоӣ

(iv) Фасли 5 – Таъсири пешбинишаванда ба муҳити зист ва чораҳои коҳиш додани он

(v) Фасли 6 – Ифшои иттилоот, машварат ва иштирок

(vi) Фасли 7 – Механизми баррасии шикоятҳо

(vii) Фасли 8 – Нақшаи идоракунии муҳити зист

(viii) Фасли 9 – Хулосаҳо ва тавсияҳо.

II. СИЁСАТ, ХУҚУҚӢ ВА МАЪМУРӢ

A. Изҳороти БОР оид ба ҳифзи амният

51. Эъломияи сиёсати БОР оид ба ҳифзи муҳити зист (2009) талаботи ҳифзи муҳити зистро барои ҳамаи лоиҳаҳо, ки аз ҷониби БОР маблағгузорӣ мешаванд, муайян мекунад. Изҳороти Сиёсати БОР оид ба ҳифзи муҳити зист (2009) раванди баррасии муҳити зистро барои кафолат додани он, ки лоиҳаҳо, ки тавассути қарзҳои БОР амалӣ мешаванд, аз ҷиҳати экологӣ солим мебошанд, пешбинӣ мекунад; барои фаъолият мувофиқи талаботи меъёрҳои дахлдор тарҳрезӣ шудаанд; ва эҳтимоли ба муҳити зист, саломатӣ ва бехатарӣ хатарҳои ҷиддие ба бор наоваранд. Изҳороти сиёсати БОР оид ба ҳифзи бехатарӣ (2009) бо Дастури амалиёти БОР, Сиёсати бонкӣ (ОМ Бахши F1/ВР, октябри 2013) асос ёфтааст. Сиёсат инчунин ба қабули таҷрибаҳои хуби байналхалқӣ мусоидат мекунад, ки дар Роҳнамои Гурӯҳи Бонки Ҷаҳонӣ оид ба муҳити зист, саломатӣ ва бехатарӣ (Роҳнамои МСЗБ) инъикос ёфтааст.

52. Изҳороти Сиёсати ҳифзи муҳити зисти БОР (2009) Талабот оид ба арзёбии муҳити зист муайян мекунад, ки:

(i) Дар марҳилаи аввали омодагӣ лоиҳа, қарзгир/муштарӣ таъсири эҳтимолии мустақим, ғайримустақим, ҷамъшаванда ва индуксионии экологиро ба захираҳои физикӣ, биологӣ, иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва фарҳангӣ муайян карда, аҳамият ва миқёси онҳоро бо машварат муайян мекунад. бо ҷонибҳои манфиатдор, аз ҷумла шахсони зарардида. Агар таъсири эҳтимолии манфии экологӣ ва хатарҳо муайян карда шаванд, қарзгир/муштарӣ ҳарчи зудтар дар давраи лоиҳа арзёбии экологиро анҷом медиҳад.

(ii) Раванди арзёбӣ ба маълумоти ҷорӣ, аз ҷумла тавсифи дақиқи лоиҳа ва маълумоти мувофиқи муҳити зист ва иҷтимоӣ асос меёбад.

(iii) Таъсирҳо ва хатарҳо дар заминаи минтақаи таъсири лоиҳа таҳлил карда мешаванд.

(iv) Таъсирҳо ва хатарҳо ба муҳити зист барои ҳамаи марҳилаҳои дахлдори давраи лоиҳа, аз ҷумла пеш аз сохтмон, сохтмон, истифодабарӣ, барҳамдиҳӣ ва фаъолиятҳои пас аз басташавӣ, ба монанди барқарорсозӣ ё барқарорсозӣ, таҳлил карда мешаванд.

(v) Арзёбӣ таъсири эҳтимолии фаромарзӣ ва инчунин таъсироти глобалиро муайян мекунад.

(vi) Арзёбӣ иншоотҳои алоқамандро дар бар мегирад, ки ҳамчун як қисми лоиҳа маблағгузорӣ карда намешаванд (маблағгузорӣ мумкин аст аз ҷониби қарзгиранда ё шахсони сеюм алоҳида пешниҳод карда шаванд) ва қобили ҳаёт ва мавҷудияти онҳо танҳо аз лоиҳа вобаста аст ва молҳо ё хидматҳои онҳо барои муваффақият муҳиманд амалиёти лоиҳа.

(vii) Арзёбӣ иншооти мавҷуда ва/ё фаъолиятҳои тиҷоратиеро, ки аллакай вучуд доранд, дар бар мегирад, ки барои онҳо қарзгир аудити муҳити зист ва/ё мутобиқати иҷтимоиро мегузаронад, аз ҷумла арзёбии дар маҳал барои муайян кардани нигарониҳои гузашта ё ҳозираи вобаста ба таъсирот ба муҳити зист, ғайриихтиёрӣ кучондан ва аҳолии маҳаллӣ. Ҳадафи аудит муайян кардани он аст, ки оё амалҳо мувофиқи Изҳороти сиёсати БОР оид ба ҳифзи бехатарӣ (2009) ва муайян ва ҳалли масъалаҳои ҳалношудаи мутобиқат мебошанд.

53. Талаботи дигари Эълomiaи сиёсати БОР оид ба ҳифзи бехатарӣ (2009), ки ба ин ЭИЭ дохил карда шудаанд, инҳоянд:

(i) Машварат ва иштирок. Қарзгир/муштарӣ бо шахсони зарардида ва дигар ҷонибҳои манфиатдори манфиатдор, аз ҷумла ҷомеаи шахрвандӣ машваратҳои пурмазмун мегузаронад ва ба иштироки огоҳонаи онҳо мӯсоидат мекунад.

(ii) ифшои маълумот. Маълумот дар бораи муҳити зист дар бораи лоиҳа ба забонҳои тоҷикӣ ва русӣ тарҷума ва дар ҷойҳои дастрас (масалан, офисҳои сохтмони лоиҳа, шӯроҳои ҷамоатҳо, идораҳои ҳукумати маҳаллӣ ва ғ.) мувофиқи Сиёсати дастрасии БОР ба иттилоот (2019) ва БОР дастрас карда мешавад. Изҳороти сиёсати муҳофизатӣ (2009). ЭИЭ ва гузоришҳои мониторинги муҳофизат дар вебсайти лоиҳаи БОР ва КҲФМГ бо забонҳои англисӣ, русӣ ва тоҷикӣ сари вақт ифшо карда мешаванд. ЭИЭ ба одамони зарардида тавассути вохӯриҳои ҷамоҳангсозӣ ва машваратӣ ошкор карда мешавад.

(iii) Механизми баррасии шикоятҳо. Қарзгир/муштарӣ механизмери барои қабул ва мӯсоидат ба ҳалли нигарониҳо, шикоятҳо ва шикоятҳои шахсони зарардидаи лоиҳа оид ба натиҷаҳои экологӣ ва иҷтимоии лоиҳа таъсис медиҳад.

(iv) Мониторинг ва ҳисоботдиҳӣ. Қарзгир/мизоҷ чараёни иҷрои НИМЗ ва нақшаи мониторингро мувофиқи Эълomiaи Сиёсати ҳифзи ҳифзи БОР (2009) назорат, чен мекунад.

54. Бо риояи талаботи Эълomiaи сиёсати БОР оид ба ҳифзи бехатарӣ (2009), КҲФМГ ва Гурӯҳи татбиқи лоиҳа (ГТЛ) технологияҳо ва амалияҳои пешгирӣ ва мубориза бо ифлосшавиро татбиқ хоҳанд кард, ки ба таҷрибаи хуби байналмиллалӣ мувофиқанд, ки дар стандартҳои эътирофшудаи байналмиллалӣ, аз қабили Дастурҳои МСЗБ инъикос ёфтаанд. Вақте ки муқаррароти ҳукумат аз ин сатҳҳо ва чораҳо фарқ мекунад, КҲФМГ/ГТЛ ба он ноил мешавад, ки кадоме аз онҳо саҳттар бошад. Агар сатҳҳо ё чораҳои камтар саҳтгир бо назардошти шароити мушаххаси лоиҳа мувофиқ бошанд, КҲФМГ/ГТЛ барои ҳама алтернативаҳои пешниҳодшуда, ки ба талаботҳои дар Изҳороти сиёсати БОР (2009) пешниҳодшуда мувофиқат мекунад, асосноккунии пурра ва муфассал пешниҳод мекунад.

В. Асосҳои меъёрии экологӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон

55. Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон принципҳои ҳифзи муҳити зистро дарбар мегирад. Асосҳои меъёрии экологии ҳифзи муҳити зист, истифода ва ҳифзи захираҳои табииро дар кишвар қонунҳо дар бораи ҳифзи муҳити зист, аудит ва мониторинги муҳити зист, ҳифзи олами набототу ҳайвонот, иттилоот ва маърифати экологӣ, сифати хок, об ва ҳаво, бехатарии биологӣ, саломатӣ ва бехатарии одамон ва идоракунии партовҳо ва кимиёвӣ фаро мегиранд..

1. Арзёбии таъсир ба муҳити зист

56. Муҳимтарин қонунҳои марбут ба арзёбии таъсири муҳити зист Қонун дар бораи ҳифзи муҳити зист (2011) ва Қонун дар бораи экспертизаи экологӣ (2012) мебошанд.

57. Қонун дар бораи ҳифзи муҳити зист (2011). Қонун сиёсати экологии Тоҷикистонро дар самти афзалиятноки тадбирҳои ҳифзи табиат дар асоси принципҳои илмӣ, ҳифзи табиат ва дастгирии истифодаи устувори захираҳо дастгирӣ мекунад. Қонун барои таъмини ҳуқуқҳои аҳоли ба муҳити бехатар ва солим чораҳо пешбинӣ мекунад.

58. Дар қонун инчунин ваколатҳо ва вазифаҳои КҲФМГ ҳамчун мақоми масъул оид ба додани ҳуҷҷатҳои арзёбии экологӣ муайян карда шудааст. КҲФМГ як мақоми миллии ҳифзи муҳити зист мебошад, ки барои таҳия ва татбиқи сиёсати давлатӣ оид ба ҳифзи муҳити зист, гуногунии биологӣ, ифлоскунандаҳои органикии доимӣ, тағирёбии иқлим, таъсири муҳити зист, назорат аз болои истифодаи оқилонаи захираҳои табиӣ, гидрометеорология ва пешгирии сабабҳои ҳолатҳои фавқулодда бо таъсири манфӣ масъул аст.

59. Қонун талаботи арзёбии таъсири муҳити зистро (АТМЗ) танзим намуда, мафҳуми ваколоти давлатро оид ба санҷиши таъсири экологии лоиҳаҳои ба нақша гирифташуда тавассути гузаронидани экспертизаи давлатии экологӣ (ЭДЭ) чорӣ намуд. КҲФМГ дар сатҳҳои миллий, минтақавӣ ва дигар сатҳҳо барои баррасии арзёбии экологии лоиҳа масъул аст. Раванди ЭДЭ бояд илмӣ, ҳамаҷониба ва объективӣ бошад ва бояд ба ҳулосаҳои мувофиқи қонун оварда расонад. ЭДЭ пеш аз қабули қарорҳо дар бораи фаъолиятҳои, ки метавонанд ба муҳити зист таъсири манфӣ расонанд, қабул карда мешаванд. Масъулияти шахсони мансабдор ва корхонаҳо барои пешгирӣ ва рафъи таъсири муҳити зист ва муқаррар кардани тартиби ҳалли ҳолатҳои фавқулоддаи экологӣ ва пешгирӣ кардани зарар ба муҳити зист мебошад.

60. ЭДЭ шартӣ ҳатмӣ барои оғози ҳама гуна фаъолиятест, ки метавонад ба муҳити зист таъсири манфӣ расонад. Маблағгузори барномаҳо ва лоиҳаҳо танҳо пас аз интишори натиҷаи мусбӣ ё ҳулосаи раванди ЭДЭ иҷозат дода мешавад. Гузаронидани АТЭИ масъулияти ташаббускори лоиҳа мебошад. АТМЗ як қузъи ЭДЭ мебошад, ки дар Қонуни ҳифзи муҳити зист (2011) ва Қонуни ЭДЭ (2012) муқаррар шудааст. Тасдиқ бояд аз қониби КҲМ дар давоми 30 рӯз пас аз пешниҳоди лоиҳа аз қониби ташаббускори лоиҳа оид ба арзёбии экологӣ дода шавад. ЭДЭ метавонад вобаста ба мураккабии лоиҳа дар сатҳи давлатии Ҳукумат ва филиалҳои минтақавии КҲФМГ гузаронида шавад. КҲФМГ дар сатҳи вилоятӣ (вилоятӣ), шаҳрӣ ва ноҳиявӣ (ноҳияӣ) дар шакли Раёсатҳои ҳифзи муҳити зист, дар дохили Ҳукумат (идораи маҳаллӣ) дар ҳар як шаҳр ё ноҳия шӯъбаҳо дорад. Барои ин лоиҳа, КҲФМГ/ГТЛ ҳуҷҷатҳои лоиҳавӣ, аз ҷумла баҳодиҳии экологӣ ва чораҳои кам кардани таъсирро дар сатҳи марказӣ ба КҲФМГ пешниҳод мекунад ва маблағгузори барномаҳо ва лоиҳаҳо танҳо пас аз баровардани ҳулоса ё ҳулосаи мусбати ЭДЭ иҷозат дода мешавад.

61. Муқаррароти охирин оид ба АТМЗ инҳоянд: (i) Қарори № 1448 аз соли 2017, ки тартиби АТМЗ-ро муайян мекунад; ва (ii) Қарори № 235 аз соли 2013 ва Қарори № 532 аз соли 2018 (Замимаҳои 2 ва 3), ки кадом лоиҳаҳоро бояд АТМЗ муайян мекунад. Барои қонеъ гардонидани стандартҳои АТМЗ ҳуҷҷатҳои лоиҳавӣ бояд маълумоти зеринро дар бар гиранд: (i) мақсади татбиқи лоиҳаи ба нақша гирифташуда, (ii) вариантҳои алтернативии татбиқ, (iii) маълумот дар бораи вазъи муҳити зист дар ҳудуди лоиҳа, (iv) таъсири манфии эҳтимолии татбиқи лоиҳа ба саломатӣ ва бехатарии аҳоли, (v) таъсир ба муҳити зист ва захираҳои табиӣ ва (vi) чораҳо оид ба коҳиш ва пешгирии таъсирот.

62. Лоиҳаҳо ва чорабиниҳои зерин барои гузаштан аз раванди АТЭИ/ЭДЭ заруранд:

i) лоиҳаҳои барномаҳои давлатӣ, ҳуҷҷатҳои пешакии банақшагирий, пеш аз лоиҳа ва ҳуҷҷатҳои лоиҳакашии рушди иқтисодӣ.

(ii) Барномаҳои рушди минтақавӣ ва соҳавӣ.

(iii) Банақшагирии фазой ва шаҳрсозӣ, рушд ва тарҳрезӣ.

(iv) Барномаҳо ва лоиҳаҳои экологӣ.

(v) Сохтмон ва азнавсозии объектҳои навъҳои гуногун, сарфи назар аз ҳуқуқи моликиятшон.

(vi) лоиҳаи стандартҳои сифати муҳити зист ва дигар ҳуҷҷатҳои меъёрий, технологӣ ва методӣ, ки фаъолияти иқтисодиро танзим мекунанд; ва

(vii) Корхонаҳо ва субъектҳои хоҷагидори мавҷуда.

63. Қарори № 532 аз соли 2018 180 намуди фаъолиятро дар бар мегирад, ки аз рӯи категорияҳои таъсир ба муҳити зист гурӯҳбандӣ шудаанд (аз (А) “хатари баланд” то (D) “таъсири маҳаллӣ”). Системаи кунунии АТМЗ ягон арзёбии пешаки ё муоинаи лоиҳаро барои тасмимгирӣ дар бораи зарурати АТМЗ пешбинӣ намекунад, инчунин муайян кардани доираи масъалаҳои фаро гирифташуда ва мундариҷаи маводи АТМЗ ҳамчун қадамҳои мушаххаси муурофиявӣ.

64. Лоиҳаи пешниҳодшуда аз сабаби миқёси хурди таъсироти лоиҳа зери таъсири маҳаллӣ қарор дорад (D). Аммо, лоиҳа бояд аз раванди ЭДЭ гузарад. Ин пешниҳоди ҳуҷҷатҳои лоиҳаро ба КҲМЗ марказӣ аз љониби ташаббускори лоиҳа дар бар мегирад. Ин пешниҳод инчунин чораҳои пешниҳодшудаи коҳиш додани таъсирро барои рафъи ҳама гуна таъсироти муайяншудаи муҳити зист дар бар мегирад. КҲМЗ раванди ЭДЭ-ро оғоз карда, таъсирҳо ва чораҳои пешниҳодшудаи коҳиш додани таъсирро баррасӣ мекунанд. Пеш аз оғози сохтмон, тасдиқи лоиҳа бояд аз КҲМ дар асоси раванди арзёбии КҲМЗ гирифта шавад. Раванди тасдиқи ЭДЭ бояд дар давоми ҳадди ақалл як моҳ ё 30 рӯз пеш аз оғози ҳама гуна корҳои сохтмон анҷом дода шавад.

65. Қонун дар бораи экспертизаи экологӣ (2012). Қонун дар бораи экспертизаи экологӣ барои пешгирии таъсири манфӣ ба муҳити зист дар натиҷаи фаъолиятҳои ба нақша гирифташуда пешбинӣ шудааст; пешгӯии таъсири фаъолиятҳои, ки ба муҳити зист зараровар ҳисобида мешаванд; ва эҷоди пойгоҳи додаҳо дар бораи вазъи муҳити зист барои баланд бардоштани огоҳии мардум дар бораи таъсирот ба муҳити зист.

66. Қонун дар бораи ҳудудҳои табиии махсус муҳофизатшаванда (2011). Қонуни мазкур Қонуни ҳудудҳо ва объектҳои табиии махсус ҳифзшавандаро (1996) иваз кард ва ба категорияҳои минтақаҳои табиии махсус муҳофизатшаванда як категорияи нав, яъне боғҳои зоологияи давлатиро илова намуд. Он инчунин мафҳумҳои минтақаҳои ҳифзи (буферӣ) ва долонҳои экологӣ, аз ҷумла эътирофи онҳоро дар бар мегирад, ки ба Шабакаи умумиҷаҳонии мамнӯъгоҳҳои биосферӣ, ботлоқзорҳои дорои аҳамияти байналмилалӣ ва парку мамнӯъгоҳҳои табиии байнидавлатӣ дохил карда шудаанд.

2. Машварат ва иштироки ҷамъиятӣ

67. Қонун дар бораи ҳифзи муҳити зист ифшоӣ ҳатмӣ ва машварати ҳисоботи АТМЗ-ро талаб мекунанд. Аҳли ҷамъият ҳуқуқи гирифтани иттилооти муҳити зист (моддаи 13), инчунин дар таҳия, қабул ва татбиқи қарорҳои вобаста ба таъсири муҳити зист иштирок кардан дорад. Ин тавассути муаррифии оммавӣ ҳангоми машваратҳои лоиҳаҳо, аз ҷумла коҳиш додани таъсири муҳити зист ба даст меояд. Мулоҳиза ва таклифҳои аҳли ҷамъият бояд ба назар гирифта шаванд. Пешниҳоди лоиҳа ва ташкилоте, ки АТМЗ-ро омода кардааст, вазирад аст, ки пеш аз пешниҳоди АТМЗ ба КҲМЗ бо мақомоти маҳаллӣ ва ҷамоатҳои зарардида машваратҳои ҷамъиятӣ гузаронанд.

68. Тафсилот ва тартиби гузаронидани машваратҳои ҷамъиятӣ дар Қарори № 532 (2017) зикр шудааст. Дар марҳилаҳои гуногуни АТМЗ, бояд бо ҷомеа ё ҷомеаҳои зарардида дар шакли вохӯриҳо ва пурсишҳо машварат карда шаванд, то нуқтаи назари худро дар бораи таъсири

муस्ताқим ва ғайримуस्ताқими ба муҳити зист инъикос кунанд. Ҳисоботи АТМЗ бояд дар маҷлиси ҷамъиятии маҳаллӣ пас аз анҷоми ҳисобот пешниҳод карда шавад.

3. Мониторинги муҳити зист

69. Лоиҳа аз ҷониби ноҳияи КҲМЗ тибқи қонунҳои зерин назорат карда мешавад:

70. Қонун «Дар бораи мониторинги муҳити зист» (№ 707, 25 март 2011). Қонуни мазкур заминаҳои ҳуқуқии сиёсати давлатиро дар соҳаи ҳифзи муҳити зист муайян намуда, ба таъмини рушди устувори иҷтимоию иқтисодӣ, кафолати ҳуқуқи инсон ба муҳити солим ва мусоид, таҳкими волоияти қонун, пешгирии таъсири манфии иқтисодӣ ва дигар фаъолият оид ба муҳити зист, ташкили истифодаи окилонаи захираҳои табиӣ ва таъмини амнияти экологӣ. Мониторинги ин лоиҳа аз ҷониби гурӯҳи татбиқи лоиҳаи КҲФМГ (ГТЛ), ширкати машваратӣ, КҲМ ноҳия ва инчунин аҳоли тавассути механизми баррасии шикоятҳо (МБШ) амалӣ карда мешавад. Қонун дар бораи мониторинги муҳити зист асосҳои ташкилӣ, ҳуқуқӣ, иқтисодӣ ва иҷтимоии таъмини мониторинги муҳити зистро дар кишвар муайян намуда, муносибатҳои байни мақомоти ҳокимияти давлатӣ, муассисаҳои худидоракунии шаҳрак ва деҳот, иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ва шаҳрвандони минтақаро танзим менамояд.

71. Мониторинги муҳити зист бо мақсадҳои зерин амалӣ карда мешавад: (i) мушоҳидаҳо оид ба ҳолати муҳити зист ва манбаъҳои таъсири антропогенӣ ба муҳити зист; (ii) пешгӯии тағйироти вазъи муҳити зист; ва (iii) таъмини маълумоти бозэтимод дар бораи таъсири манфии муҳити зист. Мониторинги мунтазами муҳити зист ва ҷамъовари маълумот барои арзёбии вазъият ва тамомияти функционалии экосистемаҳои табиӣ ва саломатии аҳоли гузаронида мешавад. Тағйирот дар шароит ва барномаҳо барои коҳиш додани оқибатҳои таъсири манфии муҳити зист таҳия карда мешаванд. Вазъияти муҳити зист бояд ба омма ошкор карда шавад.

72. Қонун «Дар бораи аудити экологӣ» (№ 785, 26 декабри с. 2011). Қонуни мазкур принципҳои ва тартиби гузаронидани аудити экологиро бо мақсади пешгирии таъсири зараровар ба муҳити зист, ҳаёт ва саломатии аҳоли муайян мекунанд. Концепсияҳо ба устуворӣ барои таъмини мувозинати байни талаботи иҷтимоӣ ва иқтисодӣ ва нигоҳ доштани муҳити мусоиди табиӣ асос ёфтаанд. Аудити экологӣ вазифадор аст, ки мутобикати фаъолиятро ба қонунгузорӣ ва меъёрҳои мавҷуда дар соҳаи ҳифзи муҳити зист ва ҳифзи захираҳои табиӣ таҳлил намояд.

73. Аудитори экологӣ вазифадор аст, ки аз мақоми ваколатдори давлатӣ аттестатсия оид ба салоҳият (баъди имтиҳони таҳассусӣ) дошта бошад. Ташкилоти аудитори экологӣ инчунин метавонад барои гузаронидани аудити экологӣ иҷозатнома дошта бошад.

74. Мақсади аудити экологӣ инҳоянд: (i) мусоидат ба соҳибкорон дар таҳияи сиёсати экологӣ; (ii) афзалияти стратегия ва нақшаҳои амалро, ки татбиқи қонунҳо ва қоидаҳои муқарраршудаи экологиро дастгирӣ мекунанд; ва (iii) ташкили механизми назорат ва татбиқи танзими муассир оид ба идоракунии муҳити зист.

4. Иҷозатномаҳо оид ба муҳити зист

75. Қонуни иҷозатнома (2011) қоидаҳои умумии додани иҷозатномаҳо ва салоҳиятҳои иҷозатдиҳии мақомоти гуногунро муайян мекунанд. Тибқи қонун, КҲМЗ иҷозатномаҳо ба намудҳои зерин медиҳад:

(i) Иҷозатҳо барои партовҳои ифлоскунандаҳои ҳаво.

(ii) Истифодаи олами набототу ҳайвонот.

(iii) Истифодаи ҷангал.

(iv) Воридот ва содироти партовҳо барои истифодаи такрорӣ.

(v) Истеҳсоли партовҳо, истифода, нобуд кардан ва нест кардан.

(vi) кофтуков, ҷамъоварӣ ё истихроҷи канданиҳои ғоиданок (майдонҳои ба қарз гирифташуда) ё барои сохтмони иншоотҳои зеризаминие, ки ба истихроҷи канданиҳои ғоиданок алоқаманд нестанд.

(vii) Иҷозат барои истифодаи захираҳои табиӣ дар як минтақа ва давраи мушаххас (яъне истихроҷи обҳои зеризаминӣ ё рӯизаминӣ).

76. Иҷозат барои партови партовҳо одатан барои як сол дода мешавад ва дар онҳо концентратсияи максималии иҷозатдодашуда ва ҳаҷми ниҳоии иҷозатдодашудаи ифлоскунандаҳо дар моддаҳои партофташуда нишон дода мешаванд.

77. Рӯйхати иҷозатномаҳо ва иҷозатномаҳое, ки ҳангоми татбиқи лоиҳа заруранд, инҳоянд:

Ҷадвали II.1: Рӯйхати иҷозатномаҳо ва иҷозатномаҳои зарурӣ

Иҷозатномаҳо / Литсензияҳо	Ҷадвал	Ниҳоди нашркарда
Марҳилаи тарҳрезӣ: асосноккунии техникӣ-иқтисодии лоиҳа ва FNVP		
Ҳуҷҷатҳои лоиҳаи Ҳисоботи ниҳоии АТЭИ	Хангоми ба охир расидани СЭД оид ба лоиҳа пеш аз додани даъватнома ба тендер ва пеш аз сохтмон	Сатҳи марказии КҲМЗ Сатҳи марказии КҲМЗ
Иҷозат барои партофтани маводи дорои асбест дар партовгоҳи маҳаллӣ	Пеш аз сохтмон	Ҳукумат (мақомоти маҳаллӣ)
Иҷозатнома барои пешбурди намуди фаъолият	Пеш аз сохтмон	Вазорати саноат ва техникаи нavi Тоҷикистон
Марҳилаи сохтмон: Пудратчии сохтмон		
Иҷозат додан ба истифодаи замин барои сохтмони бошишгоҳ, заводҳои асфальту бетон ва азхудкунии қарьерҳои барои истихроҷи хок барои тайёр кардани масолеҳи бинокорӣ (шагал, рег, санги майдашуда) ва кофтани сангфарш.	Пеш аз сохтмон	Ҳукумат
Иҷозат барои истифодаи маҳсули об	Пеш аз сохтмон ва дар давоми сохтмон	Сатҳи марказии КҲМЗ, геологияи Тоҷикистон (обҳои техникӣ), Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли (оби нӯшокӣ)
Иҷозат барои буридани дарахтон ва буттаҳо	Пеш аз сохтмон	КҲМЗ ноҳия, Ҳукумат
Иҷозат барои ба атмосфера партофтани моддаҳои зарарнок аз манбаҳои стационарӣ ва сайёр	Дар марҳилаи сохтмон	КҲМЗ ноҳия, Ҳукумат
Иҷозат барои ба объектҳои об партофтани моддаҳои хавфнок	Дар марҳилаи сохтмон	КҲМЗ ноҳия, Ҳукумат

Иҷозатномаҳо / Литсензияҳо	Чадвал	Ниҳоди нашркарда
Иҷозат барои гирифтани замин барои нигоҳдории муваққатии партовҳои сохтмон (хоки пастсифат, асфалти кӯҳна, маснуоти бетони кандашуда ва ғ.)	Дар марҳилаи сохтмон	КҲМЗ ноҳия , Ҳукумат
Иҷозат барои хориҷ кардани партовҳои сохтмонӣ барои нигоҳдорӣ дар ҷойҳои махсус ҷудошуда (ҷойҳои партов)	Чунон ки талаб карда мешавад	Ҳукумат

КҲМЗ - Комитет оид ба муҳофизати муҳити зист, АТМЗ - Арзёбии таъсир ба муҳити зист, ЭДЭ - Экспертизаи давлатии экологӣ.

5. Санитария

78. Тағйиру иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таъмини бехатарии санитарияу эпидемиологӣ аҳоли» (соли 2003) мафҳуми экспертизаи санитарияу эпидемиологиро ҷорӣ намуд, ки мутобиқати ҳуҷҷатҳои лоиҳавӣ ва иншооти хоҷагидориро ба қоидаҳо ва стандартҳои давлатии санитарияу эпидемиологӣ, муқаррарот дар бораи тадбирҳои санитарияу гигиенӣ, зиддиэпидемиявӣ ва иттилоотӣ тафтиш мекунанд.

79. Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли (Қарори Ҳукумат № 148, 2014) мақомоти иҷроияи марказии ҳокимияти давлатӣ мебошад, ки сиёсати давлат дар соҳаи тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли мебошад. Вазорат меъёрҳои санитарӣ, қоидаҳо ва меъёрҳои гигиениро мебарорад.

80. Лоиҳа азнавсозии ҳоҷатхонаҳои мактабӣ ва партовҳои тиббиро дар бар мегирад; бинобар ин кор бояд бо риояи қоидаҳои санитарияу гигиенӣ, зидди эпидемия ба роҳ монда шавад.

6. Стандартҳои экологӣ

81. Стандартҳо ҳаво, сифати об, садо, ларзиш, майдонҳои магнитӣ ва дигар омилҳои физикӣ, боқимондаҳои моддаҳои кимиёвӣ ва микробҳои аз ҷиҳати биологӣ зарароварро дар ҳӯрокворӣ фаро мегиранд. Агар аз меъёр зиёд бошад, ҷазои маъмурий ва молиявӣ пешбинӣ шудааст. Якҷанд вазоратҳо стандартҳои сифати муҳити зистро муайян мекунанд, ки ҳар яки онҳо соҳаи масъулияти худро доранд. Масалан, Вазорати тандурустӣ сатҳи қобили қабули садо, ларзиш, майдонҳои магнитӣ ва дигар омилҳои физикиро муқаррар кардааст.

82. Стандартҳои сифати муҳити зист ба стандарти Государственный (ГОСТ), Строительные Нормы (СНИП) ва қоидаҳои санитарӣ (СанПИН) асос ёфтаанд. ГОСТ ба маҷмӯи стандартҳои техникӣ дахл дорад, ки аз ҷониби Шӯрои Аврупо-Осиё оид ба стандартизатсия, метеорология ва сертификатсия, як ташкилоти минтақавии стандартҳо, ки таҳти сарпарастии Иттиҳоди Давлатҳои Мустақил фаъолият мекунанд, нигоҳ дошта мешавад. СНИП кодексҳои сохтмони биноҳо ва дигар иншоотҳоро дар бар мегирад, дар ҳоле ки СанПИН стандартҳои санитарӣ мебошанд.

83. Қонун дар бораи оби нӯшокӣ ва таъмини оби нӯшокӣ (2010) системаҳои таъминоти оби нӯшокии давлатӣ ва хусусиро мутамарказ ва ғайримарказонидашуда дар бар мегирад ва дастгирии давлатиро барои рушд ва фаъолияти системаҳои таъмини оби нӯшокӣ тавассути имтиёзҳои андоз, қарзҳо ва дигар имтиёзҳо пешбинӣ мекунанд. Мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлати ва сохибони шабакаҳои обтаъминкуни уҳдадоранд, ки хангоми катъ гардидани хизматрасонии об барои таъмини оби нӯшоки бо истифода аз манбаъҳо ва системаҳои ҳолати ё ин ки об дар зарфҳо таъмин намудани об чораҳо андешанд. Қонун талаботро оид ба минтақаҳои ҳифзи санитарии тамоми манбаъҳо ва системаҳои таъмини оби нӯшокӣ дар бар мегирад.

84. Стандартҳои оби нӯшоки, партовҳо ба об, садо ва сифати ҳаво, ки ба лоиха татбиқ мешаванд, дар Замимаи В оварда шудаанд.

7. Саломатӣ ва бехатарӣ

85. Саломатӣ ва бехатарии ҷомеа. Кодекси тандурустӣ (30 майи соли 2017, № 1413) Қонун дар бораи ҳифзи саломатии аҳоли ва эпидемиологии аҳоли (2003), Қонун дар бораи мубориза бар зидди ВНМО (2017) ва Қонуни ҳифзи саломатии аҳоли (2003) -ро иваз кард. Кодекси тандурустӣ тандурустии ҷомеаро танзим намуда, ба татбиқи ҳуқуқҳои конститутсионӣ ва ҳифзи саломатии шаҳрвандон нигаронида шудааст. Боби 17 Кодекси мазкур дар бораи бехатарии санитарии эпидемиологӣ, ки дар он талабот ба манбаҳои обтаъминкунӣ, оби нӯшоки, биноҳои истиқоматӣ ва ҳавои атмосфераи маҳаллаҳои истиқоматӣ, иншооти истеҳсолӣ, хок, нигоҳдорӣ, ҷамъоварӣ, истифода, интиқол, нигоҳдорӣ ва нобудсозӣ муайян карда шудааст. партовҳои саноатӣ ва маишӣ. Ин талаботро лоиха хангоми сохтмони биноҳои истиқоматӣ ва дигар объектҳо риоя кардан лозим аст.

86. Қувваи корӣ ва шароити меҳнат. Тоҷикистон аз соли 1993 узви Созмони Байналмилалӣ Меҳнат (СБМ) мебошад ва 49 конвенсияи марбут ба ҳифзи ҳуқуқи коргаронро ба тасвиб расонидааст. Тибқи Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳар кас ба меҳнати бехатар (моддаи 35), ҳуқуқи истироҳат (моддаи 37), ҳифзи саломатӣ (моддаи 38) ва таъмини иҷтимоӣ дар пиронсолӣ ё дар ҳолати беморӣ, маъҷубӣ, гум кардани саробон ва дигар ҳолатҳои пешбининамудаи қонун (моддаи 39) ҳуқуқ дорад.

87. Кодекси меҳнат (12 майи соли 1997 қабул шудааст) принципҳои асосии сиёсати давлатро дар соҳаи идоракунии меҳнат муқаррар намуда, кафолатҳои ҳуқуқҳои шаҳрвандонро таъмин намуда, ба таъмини манфиатҳои қонунии қонандон, корфармоён ва шахсони мансабдор нигаронида шудааст. Принципҳои саломатӣ ва бехатарии меҳнат муҳити корро дар бар мегиранд, ки ба талаботи бехатарӣ ва саломатӣ ва дастрасӣ ба иттилоот оид ба саломатӣ ва бехатарии меҳнат мувофиқат мекунанд.

88. Қонун «Дар бораи ҳифзи меҳнат (Бехатарии меҳнат) (аз 19.05.2009, № 517, таҳрир аз 1 августи соли 2012) ҳуқуқҳои қонандонро оид ба ҳифзи меҳнат хангоми иҷрои кор, суғуртаи ҳатмии иҷтимоӣ аз садамаҳои истеҳсолӣ ва бемориҳои касбӣ ё дигар хел муқаррар менамояд, ҷароҳатҳои вобаста ба иҷрои кор, имтиёзҳо ва ҷубронпулиҳо ба қонандоне, ки дар шароити хатарнок ё зараровар кор мекунанд. Он инчунин ба таҳия ва ҷорӣ намудани технологияи бехатарии меҳнат ва воситаҳои муҳофизат мусоидат мекунанд. Стандартҳо, меъёрҳо ва қоидаҳои техникӣ оид ба саломатӣ ва бехатарии меҳнат дар ГОСТҳо нишон дода шудаанд: Системаҳои стандартҳои саломатӣ ва бехатарии меҳнат, ки СанПИН-ро дар бар мегиранд; Меъёрҳо ва қоидаҳои сохтмон (СНИП); Стандартҳои давлатии системаҳои бехатарӣ ва ҳифзи меҳнат (ГОСТ СБМ); Меъёрҳои таркиби моддаҳои зараровар (концентратсияи максималии иҷозатдодашуда ва сатҳҳо); ва Идоракунии муҳити зист, баҳодихии фаъолият (СТ ҶТ ГОСТ Р 14031-2010).

89. Мутобиқи моддаи 8 Кодекси меҳнат, меҳнати маҷбурӣ манъ аст. Дар Кодекси меҳнат синни ҳадди ақали меҳнат низ 15 сол муқаррар шудааст. Дар мавридҳои алоҳида, ба монанди омузиши касбӣ ва меҳнати сабук ба ҷавонони 14-сола иҷозат дода мешавад (моддаи 174-и Кодекси меҳнат). Инчунин дар намуди кор ва соатҳои корӣ, ки барои коргарони то 18-сола иҷозат дода шудааст, маҳдудиятҳо мавҷуданд. Намунаҳои маҳдудиятҳои меҳнатӣ инҳоянд: (i) онҳое, ки аз 14 то 15 сола наметавонанд дар як ҳафта бештар аз 24 соат кор кунанд, дар ҳоле ки онҳое, ки аз 18

сола хурдтаранд. дар як ҳафта зиёда аз 35 соат кор карда наметавонад; ва (ii) дар давоми соли хониш шумораи ниҳони соатҳо нисфи ин соатро ташкил медиҳад, мутаносибан 12 ва 17,5 соат. Ин маҳдудиятҳо ба Конвенсияи ТБМ оид ба синну соли ҳадди ақал мувофиқат мекунанд. Илова бар ин, Қонуни масъулияти падару модар дар таълиму тарбияи фарзандон (2011) волидайнро масъул мегардонад, ки фарзандони худро ба корҳои вазнин ва хатарнок ҷалб накунад ва фарзандонашон дар мактаб таҳсил кунанд.

С. Шартномаҳо ва конвенсияҳои байналмилалӣ оид ба муҳити зист

90. Ҷумҳурии Тоҷикистон иштирокчии бисёр конвенсияҳо ва шартномаҳои байналмилалӣ экологӣ мебошад, аз ҷумла:

- (i) Конвенсияи Вена оид ба ҳифзи қабати озон (1996)
- (ii) Протоколи Монреал оид ба моддаҳои, ки қабати озонро вайрон мекунанд (1998)
- (iii) Конвенсияи Созмони Милали Муттаҳид оид ба мубориза бо биёбоншавӣ (1997)
- (iv) Конвенсияи Созмони Милали Муттаҳид оид ба гуногунии биологӣ (1997)
- (v) Конвенсияи Ромсар (2000)
- (vi) Конвенсияи Бонн оид ба ҳифзи намудҳои муҳоҷирати ҳайвоноти ваҳшӣ (2001)
- (vii) Конвенсияи ҷаҳорҷӯбаи Созмони Милали Муттаҳид оид ба тағирёбии иқлим (1998)
- (viii) Конвенсия оид ба савдои байналмилалӣ намудҳо, наботот ва ҳайвоноти ваҳшӣ (2016)
- (ix) Конвенсияи Созмони Милали Муттаҳид оид ба илм ва фарҳанг оид ба маориф оид ба ҳифзи мероси ҷаҳонии фарҳангӣ ва табиӣ (1992)
- (x) Конвенсияи Базел оид ба назорати интиқоли фаромарзии партовҳои хатарнок ва нобудсозии онҳо (2016).

III. ТАВСИФИ ЛОИҲА

А. Замина ва асосноккунӣ

91. Қарзи БОР ба маблағи 10 миллион доллари ИМА дар доираи Лоиҳаи идоракунии хавфи офатҳои табиӣ 28 сентябри соли 2018 тасдиқ карда шуд. Созишномаи грантӣ 9 октябри соли 2018 ба имзо расида, лоиҳа 25 январи соли 2019 эътибор пайдо кард. Корҳои лоиҳавӣ моҳи декабри соли 2024 анҷом ёфтанд. Ҳадафҳои лоиҳа инҳо буданд: (i) дастгирии кӯшишҳои ҳукумат дар коҳиш додани талафоти иқтисодӣ аз хатарҳои табиӣ ва ҷорӣ намудани идоракунии хавфи офатҳо дар банақшагирии рушд ва (ii) гузоштани замина барои таъсиси механизми устувори институтсионалӣ ва молиявӣ, ки ба Тоҷикистон имкон медиҳад дар муддати тӯлонӣ бо офатҳои табиӣ самаранок мубориза барад.

92. Вилояти Хатлон, ки бо Афғонистон ҳаммарз аст, аз соли 2010 то соли 2020 беш аз 200 офатҳои табиӣро аз сар гузаронидааст, аз ҷумла боришоти шадид ва барф, ки боиси обхезии шадид гардид. Ҳодисаҳои шадиди обу ҳаво ва болоравии ҳарорат боиси кӯчонидани муваққатӣ ва доимии одамон шудааст. Эҳтимоли кӯчидани афроди овора ба Тоҷикистон низ афзоиш меёбад.

Комиссари Олии Созмони Милали Муттаҳид оид ба гурезагон (UNHCR) тахмин мезанад, ки дар соли 2022 тақрибан 6,000-12,000 нафари нав меоянд.

93. Дар айни замон кишвар барои азхудкунии одамони овораи иловагӣ ва идора кардани оқибатҳои шумораи афзояндаи офатҳои табиӣ муҷаҳҳаз нест. Хизматрасонии маишӣ дар деҳот хеле кам аст. Сатҳи бекорӣ ва фақр ба далели коҳиши умдаи интиқоли пул аз Русия, ки ба хонаводаҳои фақир бештар фишор меорад, бадтар мешавад. Набудани ИХОТ, иншоот ва хадамот барои дастгирии одамони овора ва ҷамоатҳои мизбон ба сатҳи боз ҳам баландтари осебпазирӣ, камбизоатӣ ва амнияти озуқаворӣ оварда мерасонад, ки ба таври мутаносиб ба камбизоати деҳот таъсир мерасонад.

94. КҲФМГ аз БОР дар доираи Лоихаи миллии идоракунии хатари офатҳои табиӣ дархост кардааст, то тавонмандии агентиро барои беҳтар вокуниш нишон додан ва идоракунии офатҳои табиӣ ва инчунин ба КҲФМГ барои вокуниш ба шумораи афзояндаи одамони бечошуда мусоидат намояд.

95. Қойгоҳи зидди жола аз қониби КҲФМГ дар ноҳияи Ҷалолиддини Балхӣ аз қониби КҲФМГ барои таъсиси муассисаҳои доимӣ барои вокуниш ба офатҳои табиӣ ва идоракунии он интиҳоб карда шуд. Он инчунин шахсони овораро қойгир мекунад ва ҷамоатҳои маҳаллиро дар омодагии онҳо ба офатҳои табиӣ дастгирӣ мекунад.

В. Натиҷаҳои лоиха

96. Лоиха се натиҷа дошт: (i) ИХОТ дар раванди банақшагирии рушди ҳукумат, аз ҷумла бахши иҷтимоӣ қорӣ карда мешавад; (ii) иқтидори ҳукумат ва ҷомаҳои осебпазир барои идоракунии хатарҳо ва кам кардани талафот тақвият дода мешавад; ва (iii) харитаи роҳ барои сармоягузорӣ ва маблағгузорию устувор таҳия карда мешавад. Маблағгузорию иловагӣ доираи Натоиҷи 1 ва 2-ро тавассути таҳкими иқтидори КҲФМГ барои ИХОТ ва таъмини омӯзиш ва таҷҳизот васеъ мекунад.

97. Як натиҷаи иловагӣ дар мавзӯи “Муқовимат ва шароити зиндагии мардуми овора ва ҷамоатҳои маҳаллӣ беҳтар шудааст” ҳамчун Натиҷаи 4 илова карда мешавад. КҲФМГ барои оворагон манзилҳои устувор фароҳам меорад, эҷоди иқтидорро барои баланд бардоштани устувории хатари офатҳои таъмин мекунад ва инфрасохторро барои вокуниш ба офатҳои табиӣ дар Тоҷикистон беҳтар мекунад. Ин дар майдони мавҷудаи воҳиди зидди жолаи КҲФМГ дар ноҳияи Ҷалолиддини Балхӣ таъсис дода мешавад. Он ба холигии қиддӣ тавассути таҳияи зерин посух хоҳад дод: (i) паноҳгоҳҳои ба офатҳои табиӣ тобовар бо обтаъмини мувофиқ ва ҳолатхонаҳои ҷудогонаи мардона ва занона ва минтақаҳои шустушӯӣ; (ii) зарфҳои септикӣ барои идоракунии бехатари партовҳо, (iii) биноҳои ба иқлим тобовар барои таълим ва маъмурӣ; (iv) роҳҳо/пайроҳаҳои дохилии беҳтаршуда ва ба иқлим тобовар; ва (v) оби боэътиמוד ва бехатари нӯшокӣ ва захираҳои барқи дохилӣ. Иншоотҳои идоракунии офатҳои табииро беҳтар намуда, барои шахсони бечошуда шароити мувофиқ фароҳам меоранд.

С. Унсурҳои лоиха ва қойгиршавӣ

98. Қисмҳои лоиха дар шарқи шоҳроҳи Бохтар-Балхӣ дар ноҳияи Ҷалолиддини Балхӣ қойгир шудаанд. Дар бахшҳои зерин ҷузъҳои оварда шудаанд, ки аз қониби КҲФМГ барои маблағгузорию иловагӣ муайян карда шудаанд.

Расми III.1: Ҷойгиршавии ҷузъҳои лоиҳа

1. Сукунати устувор барои манзили муваққатӣ дар қитъаи КҲФМГ

99. Майдони муҳоҷиркунонӣ дар ноҳияи Ҷалолиддини Балхӣ (вилояти Хатлон) қитъаи замини давлатӣ дар масоҳати 6,5 гектар (га) буда, дар солҳои 1970 ҳамчун маркази зидди жола таъсис дода шудааст. Дар ин макон барои 100 хонавода бо кумаки Комиссариати олии СММ оид ба гурезагон, Хазионаи байналмилалӣ ҳолатҳои фавқулоддаи Созмони Милали Муттаҳид (ЮНИСЕФ) ва Шабакаи Рушди Оғохон манзили ба хайма монанд таъмин карда шуд. Маблағгузори БОР сохтмони иншооти доимии манзил дар макони кӯчдиҳӣ, аз ҷумла беҳбудии иншоотҳо ба монанди роҳҳои даромадгоҳ, хатҳои интиқоли барқ, иншооти обтаъминкунӣ ва канализатсия, ошхона, майдони варзишӣ ва иншооти таълимӣ ва таълимиро дар бар мегирад.

100. Бо дарназардошти номуайяни дар бораи шумораи одамони оворашуда, маблағгузори иловагӣ аз рӯи равиши зуд ва мутобиқшавӣ сурат мегирад. Инфрасохтаре, ки дар сайти КҲФМГ таҳия карда мешавад, ба бисёр мақсадҳо хизмат мекунад. Дар ҳолати эҳтимолии омадани одамони оворашуда ё дар давраи камтари шумора, макон ва иншоот барои омӯзиш, омӯзиш ва

рушд истифода хоҳанд шуд. КҲФМГ метавонад ба кормандон ва дастаҳои худ барои беҳтар вокуниш нишон додан ва идоракунии офатҳои табиӣ дар минтақа омӯзонида шавад. Инчунин имкони гузарондани курсҳои омӯзишии манзилӣ барои рушди минбаъдаи омодагӣ ба офатҳои табиӣ ва устувории ҷамоатҳо вуҷуд дорад.

101. Объектҳои пешниҳодшуда, ки дар доираи лоиҳаи маблағгузори иловагӣ аз ҷониби БОР амалӣ карда мешаванд, дар ҷадвали III.1 оварда шудаанд.

Ҷадвали III.1: Рӯйхати индикативии иншоотҳо барои марҳилаҳои гуногуни лоиҳа

Марҳилаи 2	Марҳилаи 3
(i) Шаш бинои паноҳгоҳи дуошёна (ii) Ошхона ва ошхона (iii) Бинои нави маъмурӣ (iv) Воситаҳои таълимӣ/синфхонаҳо (v) Бино ва иншооти ёрирасон (анбор, мағозаҳо, ҷомашӯй, сауна ва ғ.) (vi) 1,4 км роҳҳои дохилӣ ва берунии дохилшавӣ ва дренаж (vii) Хатти нави тақсими барқ (10 кВ) бо дарозии 5,8 км аз зеристгоҳ то макони аҳолинишин ва иваз кардани трансформатори 400 кВА (viii) Як ҷоҳ ва истгоҳи насосӣ барои таъмини об (ix) Майдони варзишӣ ва майдончаи бозӣ (x) Хариди радарҳои метеорологӣ (xi) Ҳуҷраҳои нави офисӣ	(i) Шаш бинои паноҳгоҳи дуошёна (ii) Биноҳо ва иншооти ёрирасон (анбор, мағозаҳо, ҷомашӯй, сауна ва ғ.) (iii) 0,4 км роҳҳои дохилӣ ва дренаж (iv) Як ҷоҳ ва истгоҳи насосӣ барои таъмини об (v) Майдони варзишӣ ва майдончаи бозӣ.

км - километр, кв - киловольт, кВа - киловольт-ампер

102. Нақшаи генералии семарҳилаи лоиҳа, яъне Марҳилаи 1, Марҳилаи 2 ва Марҳилаи 3 таҳия карда шуд. Нақшаи марҳилавии пешниҳодшудаи лоиҳа дар расми III.2, расми III.3 ва расми III.4 нишон дода шудааст. Таҳияи марҳилаи 3 боиси барҳам додани хаймаҳои муваққатии мавҷуда мегардад. КҲФМГ ба Комиссариати олии СММ оид ба гурезагон ва дигар донорҳо хабар додааст, ки хаймаҳои муваққатӣ то сохтмони биноҳои марҳилаи 2 бардошта намешаванд. Гурӯҳи МТЛ нақшаи генералиро омода кард, ки марҳилаҳои 2 ва 3-ро муттаҳид мекунад. Нақшаи генералӣ 13 ноябри соли 2023 ба Гурӯҳи татбиқи лоиҳа (ГТЛ) пешниҳод карда шуд. 15 ноябри соли 2023 сафари сахрой барои фаҳмонидани нақшаи генералии пешниҳодшуда ва ворид намудани тағйироти пешниҳодшуда ташкил карда шуд. . Протоколи сафари сахрой дар Замимаи Е оварда шудааст.

Тасвири III.2: Марҳилаи 1 Нақшаи маҳалли ҷойгиршавӣ – UNHCR, АКАН, UNICEF, IRC

Расми III.3: Нақшаи рушди сайт - Марҳилаи 2

2. Объектҳои берун аз қитъа

104. Объектҳои берун аз маҳал беҳбуди иншооти инфрасохтори хизматрасонии иҷтимоӣ дар деҳаҳои гирду атрофи Ҷамоати деҳоти Золи Зар дар ноҳияи Ҷалолиддини Балхӣ мебошанд. Ин иншооти берун аз макон аз роҳҳои даромадгоҳ, барқарорсозии пул, хатҳои тақсимои барқ, иншооти санитарии мактабҳо ва хариди таҷҳизоти зарурии тиббӣ, аз қабилӣ автоклав, агрегати яҳдон барои вакцинаҳо, оташдонҳо, кондитсионерҳо, термометрҳо, тарозуи тарозуҳо ва тиббии алоқамандро дар бар мегиранд. таҷҳизоти дастгирӣ. Объектҳои берун аз макон, ҷойгиршавии онҳо ва хусусиятҳои индикативии ин иншоотҳо дар Ҷадвали III.2 нишон дода шудаанд.

Ҷадвали III.2: Объектҳои берун аз қитъа

№.	Компоненти берун аз қитъа	Ҷойгиршавии деҳа	Мушаххасот
1.	Роҳҳои дастрасӣ	Аз шоҳроҳи Бохтар-Балхӣ то деҳаи Саноат ва маркази зидди жола	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 940 m / 0.9 km дарозӣ ▪ 6 m васеъгӣ
2.	Барқарор намудани купрук	Деҳаи Меҳнатобод	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 12 m дарозӣ ▪ 5 m васеъгӣ
3.	Таъмини нерӯ	Чапаев-Саноат	5.8 km дарозии хати тақсимот
4.	Объектҳои санитарии мактаби рақами 29	Деҳаи Саноат, ҷамоати деҳоти Золи Зар	
5.	Хариди таҷҳизот барои маркази саломатӣ	Деҳаи Саноат, ҷамоати деҳоти Золи Зар	Генератори бисёрфунксионалии электроҷарроҳӣ Яҳдон барои вакцина Автоклав Термометр Оксиметри пулс Яҳдони халтаи тиббӣ Дивани тиббӣ Тарозуҳо барои вазни кӯдакон Тарозуҳо барои вазни калонсолон Ҳоҷатхонаи тиббӣ Зарфҳои тиббӣ Маҷмуаи клизма Кондитсионер Ноутбук Принтер Сузанбури Қуттии партовҳо Мошини барқӣ 5 кг

км - километр, м - метр.

IV. ТАВСИФИ МУҲИТ (маълумоти ибтидой)

A. Соҳаи таъсири лоиҳа

105. Таъсири лоиҳа таъсироти маҳаллии берун аз майдони кӯчонидани 6,5 га, ки аз фаъолиятҳои марбут ба сохтмон ба мисли садо, чанг, резиши хок ва баста шудани роҳҳо аз ҳисоби корҳои беҳсозии роҳ ба вучуд меоянд, дар бар мегирад. Бо мақсади муқаррар намудани заминаи муҳити зист ва арзёбии таъсири эътимолии муҳити зист, минтақаи таъсиррасонӣ ба таъсири маҳаллии роҳҳои даромадгоҳ ва хати тақсими барқ дар масофаи 100 м аз хатти марказӣ, дар ҳоле ки минтақаи таъсиррасонӣ барои таъсири мавзеи аҳоли дар масофаи 100 м мебошад. радиусаш 1 км. Масоҳати умумии 100 га барои муайян кардани оқибатҳои эътимолии:

- (i) Ресепторҳои ҳассоси табиӣ муҳити зист ба монанди обанборҳо, гуногунии биологӣ ва муҳити зисти ҳайвоноти ваҳшӣ.
- (ii) Ресепторҳои ҳассос ба монанди хонаводаҳо, мактабҳо ва марказҳои саломатӣ.
- (iii) Ҷойҳои фарҳангӣ ва меросӣ ба монанди маъбад, қабристон.
- (iv) Масъалаҳои эътимолии саломатӣ ва бехатарӣ.

106. Мувофиқи Изҳороти сиёсати БОР оид ба ҳифзи бехатарӣ (2009) минтақаи таъсири лоиҳа инҳоро дар бар мегирад:

- (i) Майдони асосии лоиҳа ва иншооти марбута, ки қарзгир/муштарӣ назоратро таҳия мекунад. Майдони асосии лоиҳаи ин лоиҳа макони муҳоҷиркунонӣ, роҳҳои даромадгоҳ, пули вайроншуда, марказҳои саломатӣ, мактабҳо ва хати рости хати тақсимотро дар бар мегирад.
- (ii) Объектҳои алоқаманд ҳамчун иншооте муайян карда мешаванд, ки ҳамчун як қисми лоиҳа маблағгузорӣ намешаванд, вале қобили ҳаёт ва мавҷудияти онҳо танҳо аз лоиҳа вобаста аст. Дар доираи лоиҳа ягон иншооти алоқаманд муайян карда нашудааст. Пойгоҳи ёрирасони мавҷуда, ки хатти тақсимоти пешниҳодшуда ба он пайваст мешавад, ҳоло ба дигар деҳаҳои ноҳия низ хизмат мерасонад.
- (iii) Объектҳои мавҷуда ҳамчун иншооте муайян карда мешаванд, ки аллакай вучуд доранд, ки барои онҳо қарзгир аудити экологиро, аз ҷумла баҳодиҳии маҳаллиро барои муайян кардани нигарониҳои гузашта ё ҳозираи марбут ба таъсирот ба муҳити зист мегузаронад. Хамаи объектҳои мавҷуда, ки дар онҳо такмил додан зарур аст, ба назар гирифта шудааст.
- (iv) Таъсири таъсири чамъшуда аз рушди минбаъдаи ба нақша гирифташудаи лоиҳа, дигар манбаъҳои таъсироти шабеҳ. Таъсири маҷмӯӣ пешбинӣ намешавад, зеро дар ин минтақа лоиҳаҳои шабеҳ вучуд надоранд ё ба нақша гирифта шудаанд.
- (v) Таъсири пешрафтҳои банақшагирифташуда, вале пешгӯишавандае, ки дар натиҷаи лоиҳа ба вучуд омадаанд, ки метавонанд дертар ё дар макони дигар ба амал оянд. Дар натиҷаи татбиқи лоиҳаи пешбинӣ шудааст, ки сохтмон ва рушди макони муҳоҷиронӣ ва иншооти ёрирасон дар дењот боиси рушди минбаъдаи наздикии лоиҳа мегардад.

107. Минтақаи омӯзиши лоиҳа, ки радиусаш 1 км аст, тақрибан 200 хонаводаро дар бар мегирад. Хусусиятҳои асосии ин минтақа канали табиие, ки аз ғарб ба шарқ ба ҷануби қитъаи лоиҳа мегузарад, қабристон (Мазорат Саноат), мактаб, маркази тиббӣ ва зиёда аз панҷ боғи мевадиханда мебошанд, ки ҳама ретсепторҳои ҳассос ҳисобида мешаванд. Дар ин радиуси 1 километри маркази зидди жола ягон ҷои зисти ҳайвоноти ваҳшӣ вуҷуд надорад. Дар расми IV.1 харитаи ин ретсепторҳои ҳассос дар атрофи макони лоиҳаи зидди жола тасвир шудааст.

В. Ҷойгиршавии ҷуғрофӣ

108. Майдони лоиҳа аз ҷиҳати ҷуғрофӣ дар ҳудуди 37° 38' 59,20" ва 37° 39' 35,54" арзи шимолӣ ва 68° 36' 41,11" ва 68° 39' 01,68" дарозии шарқӣ дар ноҳияи Ҷалолиддини Балхӣи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгир аст. Ноҳияи Ҷалолиддини Балхӣ дар 135-километрии ҷануби Душанбе воқеъ аст. Ноҳия масоҳати 1142 км² буда, аз ҷиҳати маъмури ба ду шаҳр: (i) Балх ва (ii) Гулистон ва шаш ҷамоат: (i) Узун/Золи Зар, (ii) Халевард, (iii) Калинин, (iv) Маданият, (v) Навобод, (vii) Меҳнатобод. Дар расми 3 макони лоиҳа ва ноҳияи Ҷалолиддини Балхӣ оварда шудааст.

109. Ҷузъҳои лоиҳа дар ҷамоати Узун, ки ҷамоати Золи Зар номида мешавад, ҷойгиранд. Муассисаи кӯчидиҳӣ, муассисаи тандурустӣ ва мактаби рақами 29 дар деҳаи Саноат ва пули харобшуда дар ҷамоати Меҳнатобод ҷойгир аст. Таҷдиди хати интиқоли барқ дар канори роҳҳои мавҷуда, ки аз деҳаҳои Саноат ва Уртабуз мегузарад, то ба зеристгоҳи барқии Чапаева дар шоҳроҳи Бохтар-Балхӣ мерасад. Таҷҳизоти роҳҳо, ки ба муассисаи кӯчонидани аҳоли дар Саноат мебарад, дар қад-қади роҳҳои мавҷудаи деҳаҳои деҳаҳои Меҳнатобод ва Саноат буда, ба шоҳроҳи Бохтар-Балхӣ пайваست мешаванд.

Расми IV.1: Ҷойгоҳи лоиҳа ва ноҳияи Ҷалолиддини Балхӣ

С. Захираҳои табиӣ

1. Топография, геология ва хок

110. Топография. Майдони лоиҳа дар депрессияи Тоҷикистон дар қисмати ҷанубу ғарбии Тоҷикистон, ки дар ҷануби кӯҳҳои Ҳисор-Олой ва ғарби Помир ҷойгир аст. Минтақа бо баландии паст ва қаторкӯҳҳои паст хос аст. Баландии баландтарин дар ноҳия дар шимолу шарк буда, тадричан ба тарафи соҳили рости Панҷ ва Амударёе нишеби мешавад.

111. Майдони лоиҳа дар водии байни қаторкӯҳҳои сершумори пасти ҳамвор ва ҳамвор ва мӯътадил нишеби ҷойгир аст. Баландии пасттарин дар минтақаи лоиҳа дар деҳаи Меҳнатобод дар баландии 372 метр аз сатҳи баҳр воқеъ аст (мсб). Баландии 410 мсб дар деҳаи Уртабуз аст. Қисмати шарқии макони муҳоҷиркунонӣ дар деҳаи Саноат дар баландии 397 мсб ва нишебиҳо ба самти ҷанубу ғарб (383 мсб) ва шимол (392 мсб) ҷойгир аст.

112. Геология. Депрессияи тоҷикони қисми шимолии депрессияи Афғонистону тоҷикон мебошад, ки аз давраи охири палеозой инкишоф ёфтааст. Аз ҷиҳати геоморфологӣ масоҳат нисбатан паст (600 то 2300 м) буда, қаторкӯҳҳои вентилшакл аз таҳшинҳои давраи бор, неоген ва чорум иборат аст. Инҳо дар канори қаторкӯҳҳои кӯҳҳои санглох, ки дар онҳо регзорҳои сурх, охаксанг ва гаҷ пахн шудаанд, ҷойгир шудаанд.

113. Минтақаи лоиҳа дар доманакӯҳҳо ҷойгир аст, ки ҳамвориҳои маъмулӣ буда, маҷрои дарёҳо аз 400 то 500 м бурида мешаванд.

114. Хокҳо. Дар ин мавзеъ асосан заминҳои лёсс ва дар баъзе қитъаҳо хокҳои шурзамини шур ва ё хоки реги тездор вомехуранд. Майдонҳои доманакӯҳ аксар вақт аз карстҳои гачдор ва намақдор иборатанд. Дар зери замин сангҳои аллювиалӣ, регзорҳо, регзорҳои намнок ҷойгиранд. Сел ва эрозияи соҳилҳои дарёҳо дар вақти боронгарии зиёд дар наздикии минтақаи лоиҳавӣ ба амал меояд.

2. Иқлим

115. Иқлими минтақа континентӣ ва хушк аст. Иқлим бо зимистонҳои мӯътадил сард ва тобистони гарм хос аст. Ҳарорати тобистон метавонад ба 45 ° С ва зимистон то -20 ° С паст шавад.

116. Тобистони вилоят гарм ва хушк аст. Ҳарорати миёнаи моҳи июл аз 31 ° С то 33 ° С аст. Фаровонии офтоб ва гармӣ имкон медиҳад, ки зироатҳои гармдуст парвариш карда шаванд. Дар заминҳои обӣ зироаткорӣ пеш бурда мешавад. Давраи гарми тобистон пас аз тирамоҳи гарм ва тӯлонӣ бо тадричан паст шудани ҳарорат меояд. Дар ин вилоят соли то 250 миллиметр боришот меборад, ки асосан дар фасли зимистон ва баҳор ба амал меояд.

117. Боришот аз борону барф иборат аст. Балансии барф хеле кам аз 10 сантиметр (см) зиёд аст, хеле зуд об мешавад ва ҷамъ намешавад. Давраи хушктарин аз моҳи июн то октябр аст. Бориши барф аз нимаи моҳи декабр то нимаи феврал ва борон аз моҳи март то нимаи моҳи май меборад.

3. Сифати ҳавои муҳити зист

118. Сифати ҳаво дар минтақаи лоиҳа аз сабаби мавҷуд набудани моддаҳои ифлоскунандаи саноатӣ ва сатҳи пасти ҳаракати нақлиёт хеле хуб аст. Бо вучуди ин, тӯфонҳои чанги мавсимӣ метавонанд ба амал оянд, махсусан дар он ҷое, ки растаниҳо тоза карда шудаанд. Дар моҳҳои тобистон ҳангоми сохтмони лоиҳа чанг ташвишвар хоҳад буд.

119. Дар ноҳияи Ҷалолиддини Балхӣ маълумот оид ба сифати ҳаво вучуд надорад. Сарчашмаҳои партовҳои инҳоянд: (i) партовҳои муҳаррики воситаҳои нақлиёт; ва (ii) чанг, аз ҷумла аз ҳаракати нақлиёт. Партовҳои асосии сӯзишворӣ дар муҳаррикҳои автомобилҳо оксиди нитроген, оксиди карбон, пайвастиҳои органикии идорашаванда, гази карбон ва моддаҳои заррача мебошанд.

4. Обҳои рӯизаминӣ ва зеризаминӣ

120. Оби рӯизаминӣ: Минтақаи лоиҳа дар ҳавзаи дарёи Вахш ҷойгир аст. Вахш дар қисми гарбии район воқеъ аст. Дарозии Вахш 524 километр буда, пас аз ду дарёи асосии Осиёи Марказӣ Амударё ва Сир дарёи дуҷум ба шумор меравад. Пардохти миёнаи солони дар дарё зиёда аз 600 м³/с ва қуллаи он метавонад аз 1400 м³/с зиёд бошад.

121. Дарёи Вахш оби кофӣ барои обёрӣ дорад, зеро аз обшавии барфи пирияхҳо ва боронҳои шадид дар доманакӯҳҳо ва кӯҳҳо дар моҳҳои май то сентябр ғизо мегирад. Дар вақти обхезии дарёҳои Вахш ва Панҷ сатҳи об хеле баланд шуда метавонад.

122. Манбаи обёрӣ дар вилояти Хатлон Вахш, Кофирнигон, Қизилсу ва дигар шохобҳои хурдтар мебошанд. Дар хавзаи даръеи Вахш, дар кисми поёнӣ қариб 220 хазор гектар замини обӣ азхуд карда шуда, қариб 85 фоизи оби аз даръе гирифташуда барои обёрӣ истифода мешавад.

123. Сифати обҳои рӯизаминӣ дар маҷрои болоии дарёи Вахш ва шохобҳои он аз рӯи маъданҳои, ки дар маҷрои сатҳи рӯизаминӣ ва яхбандӣ дохил мешаванд, бо шамол кашонидани чангу ифлоскунандаи атмосфера ба об, инчунин аз таҳшинҳои, ки ҳангоми сел ба амал меоянд ва дигар ҷузъҳои ифлоскунандае, ки ба об дохил мешаванд ва дигар ҷузъҳои ифлоскунандае, ки ба об дохил мешаванд муайян карда мешавад.

124. Тибқи Индекси ифлосшавии об, сифати об дар болооби дарёи Вахш дар ҳама нуқтаҳои мониторинг ба таври умум ба синфи I (оби хеле тоза) ва дар поёноб ба дараҷаи II (тоза) мувофиқат мекунад. Концентратсияи максималии моддаҳои ифлоскунанда дар дарё дар моҳҳои апрел то август, вақте ки обёрӣ пуршиддат аст, гузориш дода мешавад.

125. Оби зеризаминӣ: Дар мавзӯҳои пасти Меҳнатобод, сокинон иброз доштанд, ки обҳои зеризаминӣ дар 2 м аз сатҳи замин пайдо мешаванд. Дар деҳаи Уртабуз сатҳи обҳои зеризаминӣ аз 120 то 160 м аст ва аз сокинони деҳаи Уртабуз талаб мекунад, ки барои обкашӣ чоҳҳои амиқ канда шаванд.

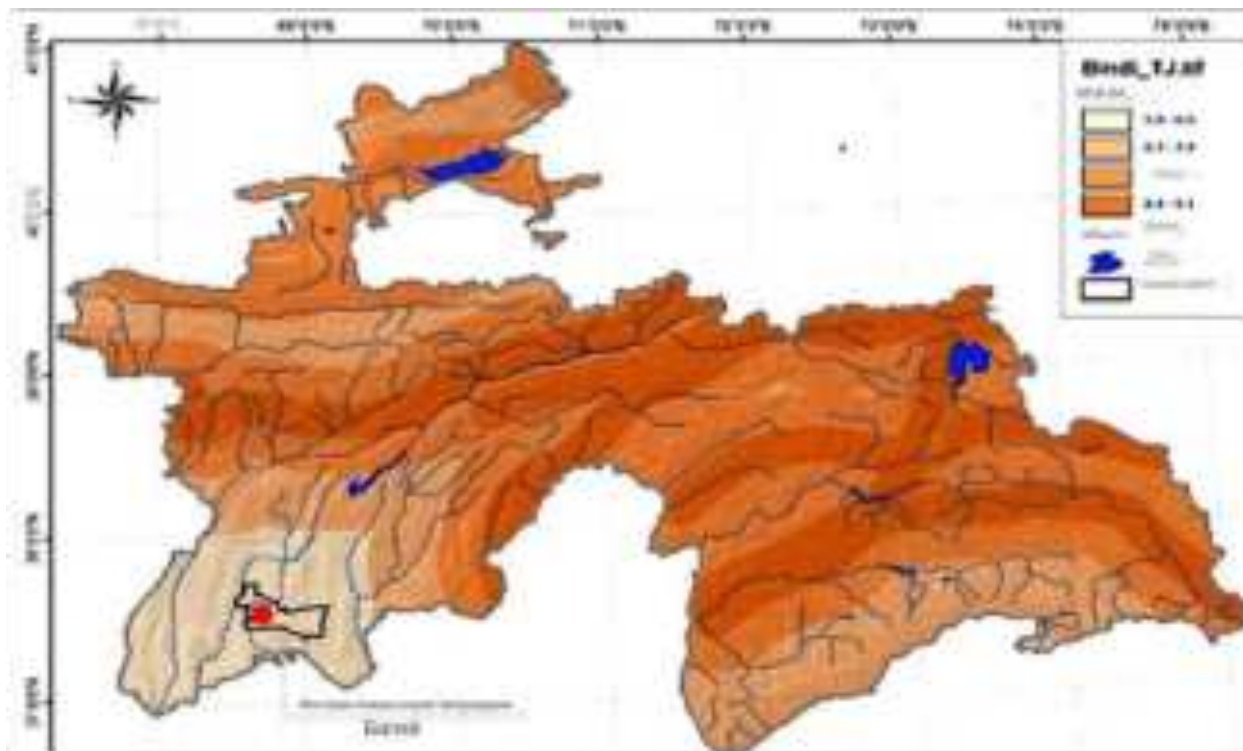
126. Заҳбурии нокифоя ва резиши доимии об дар хок боиси зиёд шудани сатҳи намак мегардад. Оби зеризаминӣ дар бисёр районҳо шӯр буда, таркиби сульфати баланд дорад. Сокинони дехоти Саноату Меҳнатобод маълум карданд, ки чоҳҳоро бо насосҳои дастӣ истифода мебаранд.

5. Хатарҳои табиӣ

127. Офатҳои дар Тоҷикистон гузоришшуда дар соли 2021 153 тарма, 42 сангрезӣ, 40 тӯфони шамол, 33 заминларза, 19 болоравии сатҳи об дар обанборҳо, 8 ҳолати боронҳои сел, 7 ярч ва 1 ҳодисаи резиши заминро дар бар мегиранд. Шумораи офатҳои табиӣ дар соли 2021 нисбат ба ҳодисаҳои дар соли 2020 гузоришшуда 68,5% зиёдтар буд. Ҳодисаҳои гузоришшуда осебпазирии кишварро ба тағирёбии иқлим инъикос мекунанд.

128. Дар вилояти Хатлон аз соли 2010 то соли 2020 зиёда аз 200 офатҳои табиӣ, аз ҷумла боришоти шадид ва бориши барф (жола) ва дар пайи обхезии шадид рӯбарӯ шуд. Зарари умумии иқтисодӣ аз офатҳои табиӣ дар тӯли 15 сол 1,8 миллиард долларро ташкил дода, беш аз 7 миллион нафарро ташкил медиҳад. Бо болоравии ҳарорат ва зуд-зуд рух додани ҳодисаҳои шадиди обу ҳаво, талафоти иқтисодӣ аз офатҳои табиӣ дар солҳои оянда бадтар мешавад ва шумораи бештари одамон муваққатан ё доимӣ овора мешаванд.

129. Заминларза. Тоҷикистон дар минтақаи фаъоли сейсмикӣ қарор дорад (Расми IV.2). Сокинони деҳа дар наздикии маҳалли лоиҳа изҳор доштанд, ки онҳо хеле кам шиддати заминларзаро эҳсос мекунанд. Дар шимол ва шарқи вилояти Хатлон хатҳои шикаста вучуд доранд, ки аз рӯи ҷадвали Рихтер аз 5,8 то 6,6 дараҷа заминларзаҳои минтақавии лоиҳаро нишон медиҳанд. Чунин шиддати заминчунбӣ метавонад боиси фишори иловагии сохторҳо гардад ва метавонад боиси вайрон шудани иншоотҳои муҳим гардад.

Расми IV.2: Харитаи заминчунбии Тоҷикистон

130. Маълумот аз AWARE, ки ба маълумоти коркардшуда аз Маркази Байналмилалии Усулҳои Рақамӣ дар Мухандисӣ ва INGENIAR Ltda (GAR15) асос ёфтааст, нишон медиҳад, ки лоиҳа дар минтақае қарор дорад, ки аз нуқтаи назари хатари заминчунбӣ бо суръати баландтарин (PGA) хатари баланд дорад, аз >31 см/с бо рӯйдоди давраи бозгашти 250-сола. Ҳодисаи заминчунбии ин дараҷа ба хисороти миёна ва вазнин оварда мерасонад. Аммо сокинони деҳа маълум кардаанд, ки онҳо хеле кам заминчунбиро эҳсос мекунанд.

131. Фурӯ рафтани замин ва эрозияи хок. Майдонхоеро, ки хоки лёсс ишғол кардааст, ба фурумадани замин майл доранд. Ҳангоми боришоти шадид, дар натиҷаи обхезӣ, ки боиси хароб шудани киштзорҳо ва хонаҳо мегардад, фаъолияти зиёди сел ба амал меояд. Инчунин, шиддатнокии боришоти шадид ва басомади обхезӣ метавонад боиси эрозияи хок қад-қади каналҳои дарёҳо аз хокҳои бараҳна гардад. Сокинони деҳа хабар доданд, ки дар Уртабуз фурӯ рафтани заминҳо дар натиҷаи ҳаракати зуд-зуди мошинҳои боркаш ва дигар мошинҳо дар қад-қади роҳи даромадгоҳ дар деҳа аст.

132. Лағжиши замин. Шароити ярқ дар дохили минтақа хеле гуногун аст. Лағжишҳо вобаста ба механизми маҷбуркунӣ ва хусусияти санг ба амал меоянд. Лағжишҳо метавонанд миқдори зиёди мавод дошта бошанд (лағжишҳо/чӯйҳо, слайдҳои марҳилавӣ ва слайдҳои мураккаб) ё слайдҳои хурд бошанд (лағжишҳои сатҳӣ ё маҳаллӣ). Дар он ҷое, ки нишебҳои водӣ аз хокҳои типии лёссӣ иборат буда, дар натиҷаи боришҳои тӯлонӣ сер мешаванд, чараёни хошок, лаҷизаҳои сатҳӣ ва слайдҳо/чархҳо ба амал меоянд. Ин одатан дар нишебҳои нишебиашон 30 дараҷа ва бештар аз он рӯй медиҳад ва боиси ҳаракати қабати хок то 1 м ғафсӣ мешавад. Лағжиши хок дар нишебҳои камтар аз 30 дараҷа ба амал меояд ва боиси ҳаракати массаҳои то 3 то 5 метр ғафсӣ мешавад. Лағжишҳо бо заминчунбӣ ва боришоти шадид дар тӯли муддати тӯлонӣ алоқаманданд.

133. Минтақаи лоиҳа нисбатан ҳамвор буда, қитъаҳои баландошона дар Уртабуз аст. Ташаккули хок метавонад хатари потенциалии ярҷро ташкил диҳад. Муоинаи AWARE нишон дод, ки минтақаи лоиҳа хавфи баланд аз ярҷҳои сейсмики арзбӣ мешавад.

134. Обхезӣ. Лоиҳа дар минтақае воқеъ аст, ки дар гузаштаи наздик ҳодисаҳои зиёди обхезиро аз сар гузаронидааст. Дар байни солҳои 1985 ва 2016, ҳадди аққал як ҳодисаи бузурги миқёси обхезӣ дар минтақа дар асоси маълумоти AWARE ва пас аз коркарди расадхонаи обхезии Дартмут дар Донишгоҳи Колорадо рух дод. Ба обхезӣ ва сел омилҳо, аз қабилӣ шароити ниҳоят мураккаби рельеф, нишебҳои калон, боронҳои сел дар кӯҳҳо, мавҷудияти маводи харобкунанда дар нишебҳои кӯҳӣ мӯсоидат мекунад. Минтақаи лоиҳа аз паст то мӯътадил ба сел дучор мешавад, аммо дар водиҳо обхезӣ ва борони сел ба амал меоянд.

135. Ҳангоми машварат бо ҷонибҳои манфиатдор дар бораи ҳодисаҳои обхезӣ сокинони деҳа зикр карданд. Як сокини Уртабуз изҳор дошт, ки дар моҳҳои боронгарӣ ҳамасола оби селоб то як метр мерасад, ки ба девор ва амволи ӯ осеб расонидааст. Ин сокин гуфт, ки ин ба нокифоягии иқтисодии гузаргоҳи роҳ дар назди манзилаш барои убури обҳои рӯизаминӣ марбут аст.

136. Барф (жола). Лоиҳа дар минтақае воқеъ аст, ки дар он ҳодисаҳои жола маъмулан мушоҳида мешавад ва дар оянда метавонад афзоиш ёбад. Тӯфонҳои шадиди обу ҳаво бо жола одатан дар моҳҳои феврал то март рух медиҳанд ва ба киштзорҳо зарар мерасонанд.

137. Шамолҳои саҳт. Дар фасли тобистон гардиши кӯҳӣ-водӣ дар тамоми қаламрави Тоҷикистон мушоҳида мешавад. Шамолҳои кӯҳӣ ё катабатикӣ танҳо дар минтақаҳои баландкӯҳ ба амал меоянд. Шамолҳои саҳт низ дар фасли зимистон ба амал меоянд, ки ҳарорати ҳаво -2°C ба 10°C мерасад.

138. Моҳҳои ноябр то апрел аз сабаби хушксолӣ будани минтақа дар натиҷаи шамолҳои саҳт тӯфони чангу ғубор мушоҳида мешавад, Тӯфони чангу ғубор нобаробар тақсим шуда, асосан дар биёбону нимбиёбонҳои ҷанубӣ, махсусан дар Шаҳртӯз мушоҳида мешавад. Миқдори зиёди пайдоиши туман дар тобистони хушк то давраи тирамоҳ мушоҳида мешавад. Аксари сокинони ҷамоати Золи Зар қайд карданд, ки шамоли саҳт махсусан дар фасли зимистон боиси буридани хатҳои барқ дар деҳот мегардад.

D. Захираҳои экологӣ

139. Ҳудуди Тоҷикистон дорои гуногунии бойи биологӣ буда, тақрибан 23000 намуди набототу ҳайвонотро дар бар мегирад, ки 1900-тои онҳо эндемикӣ мебошанд. Дар кишвар ҳудуди 348 намуди паррандаҳои муқимӣ ва муҳоҷир мавҷуданд, ҳарчанд ин шумора дар тӯли ним асри гузашта ба далели тағйири муҳити зист ва ифлосшавии муҳити зист башиддат коҳиш ёфтааст. Авҷи муҳоҷирати шимолӣ дар моҳи апрел ва муҳоҷирати ҷанубӣ дар моҳи октябр ва ноябр рост меояд.

140. Минтақаи лоиҳа дар агроэкосистема ҷойгир аст, ки бо системаҳои кишоварзӣ бо заминҳои кораи обӣ, заминҳои лалмӣ, боғҳо, ҷангалзорҳо ва заминҳои наздиҳавлигӣ хос аст. Минтақа ҷангал надорад. Солҳои охир майдони экосистемаҳои кишоварзӣ, махсусан аз ҳисоби азхудкунии заминҳои лалмӣ ва обёришаванда, ки дар якҷоягӣ бо чарогоҳҳо зиёда аз 4 миллион гектарро ташкил медиҳад, ки 3,5%-и қаламрави кишварро ташкил медиҳад, васеъ гардид.

141. Ҳудуди ноҳияи Ҷалолиддини Балхӣ дар заминҳои хоси хокистаррангро нимбиёбон номидан мумкин аст. Инҳо асосан заминҳои ҳамворанд, ки аллакай шудгор карда шудаанд. Наботот камёфт буда, онро намакзор ифода мекунад, дар зимистон онро чорво меҳӯрад ва қисман полоний дорад. Майдонҳои гизодиҳии маҳаллӣ ва алафзорҳои минтақавӣ нақши хоксорона мебозанд ва дар бисёре аз минтақаҳо алафҳои табииро, ки аз алафҳои бисёрсола ва баъзе эфемерҳо ва эфемероидҳо иборатанд, нигоҳ медоранд..

142. Намудҳои нодир ё зери хатари нобудшавӣ қарордоштаи набототу ҳайвонот ё минтақаҳои муҳофизатшаванда, ки аз ҷониби лоиҳа дар асоси мушоҳидаи маконҳои лоиҳа ва санҷиши маълумоти дуюмдараҷа ва иттилооти IBAT зери таъсири лоиҳа қарор мегиранд, вучуд надоранд. Ҳама қитъаҳои лоиҳа дар манзараи мавҷудаи кишоварзии хеле тағйирёфта ҷойгиранд. Муҳимтарин минтақаи ҳифзи муҳофизатшаванда, ки ба мавзеъ наздиктар аст, мамнӯғҳои Тигровая Балка мебошад, ки дар лаби дарёи Вахш воқеъ аст, ки аз минтақаи лоиҳа тақрибан 20 километр дур аст.

143. Мамнӯғҳои Тигровая Балка як дашти аллювиалии дарозиаш 40 км мебошад, ки дар он тахшинҳои дарёи Вахш экосистемаҳои нотакрори он мустаҳкам шудаанд. Мамнӯғҳои як минтақаи калидии гуногунии биологӣ мебошад, ки масоҳати 68092 га буда, як қисми водии Вахшро дар шимол аз пайвандаки дарёҳои Вахш ва Панҷ дар бар мегирад. Минтақаи муҳими паррандапарварӣ (ММП) махсусан дар қисмати водии Вахш, ки дар баландии 325 Масл ҷойгир аст. Дар ХБА якҷанд маконҳои зист мавҷуданд: чангалзорҳои зеробӣ, обанборҳои ширин ва ботлоқҳо, нимбиёбонҳо, тақирҳо ва солончакҳо. Дар расми IV.3 харитаи макони лоиҳа ва наздиктарин минтақаҳои муҳофизатшаванда оварда шудааст.

144. Барномаҳои ҳифзи табиат дар Тигровая Балка барои нигоҳ доштани обанборҳои дохилӣ ва кӯлҳои Оксбо амалӣ карда мешаванд. Мамнӯғҳои барои палангҳои боқимондаи Туронӣ (*Panthera tigris virgata*) зист фароҳам меорад. Мамнӯғҳои инчунин популятсияҳои бабри барфӣ (*Panthera uncia*) ва хирси қаҳварангро (*Ursus arctos*) дастгирӣ мекунад.

145. Минтақаи дигари муҳофизатшаванда массиви Данғара мебошад, ки дар масофаи 63 км шарқи минтақаи лоиҳа ҷойгир аст. Массиви Данғара як ММП аст, ки марказаш дар кӯҳи Данғара ҷойгир аст ва 40 000 гектар тепаҳои нармро дар бар мегирад, ки дар фасли баҳор гиёҳҳои фаровон доранд. Дарахтон нест. Массиви ҳамчун чарогоҳи тирамоҳӣ ва зимистона истифода шудааст. Дар ин ММП гузориш дода шудааст, ки як навъи паррандаи заиф (*Falco cherrug*), як навъи паррандаи нобудшаванда мебошад.

¹ Шарикӣ дар соҳаҳои гуногунии биологӣ. 2022 Варақаи иттилоотии минтақаҳои гуногунии биологӣ: мамнӯғҳои Тигровая Балка. Аз Маҳзани маълумоти умумичаҳони минтақаҳои асосии гуногунии биологӣ гирифта шудааст (дастрасшуда 26 июни 2022).

Расми IV.3: Минтақаҳои муҳофизатшаванда

Сарчашма: Воситаи ҳамгиросишдаи арзёбии гуногунии биологӣ

Е. Профили иҷтимоию иқтисодӣ

1. Аҳоли

146. Вилояти Хатлон, ки бо Афғонистон ҳамсарҳад аст, аз ҳама сараҳоли дар Тоҷикистон аст. Тибқи омили моҳи январи соли 2023 аҳолии ноҳияи Ҷалолiddини Балхӣ 215500 нафар ва дар ҷамоати Золи Зар (Узун) 25071 нафар буд. Аҳолии хонавода дар Золи Зар ҳамчун 4266 хонавода гузориш дода шуд. Афзоиши миёнаи солонаи аҳоли дар даҳ соли охир (2010 то 2020) 2,5 фоизро ташкил медиҳад. Дар минтақаи лоиҳа шумораи аҳоли дар асоси маълумоти омили милли/шиносномаҳои деҳот, ки дар ҷадвали IV.1 нишон дода шудааст, 6756 нафар ҳисоб карда шуд.

Ҷадвали IV.1: Аҳоли аз рӯи деҳот

Деҳа	Аҳоли	Мард	Зан	Шумораи хочагиҳо	Шумора дар як хонавода (миёна)
Меҳнатобод	1,160	604	556	203	5.7
Саноат	3,036	1,522	1,514	543	5.6
Фурманова	1,010	516	494	203	5.0
Уртабуз	1,550	806	744	280	5.5
Ҷамағӣ	6,756	3,448	3,308	1,229	5.45

Сурати IV 1: ОНТ, қубури интиқол ва иншооти RO (дар ҳуҷраи хурд) (27/11/2023)

152. Хати обтаъминкунии ноҳияҳои Вахш аз руи лоиҳа ва талаботи филиалҳои Душанбеги «Казводоканалпроект», «Точикгипросельхозстрой» ва «Точикгипрострой» дар солҳои 70—1990 сохта шудааст. Қисми асосии он дар солҳои 1970 сохта шудааст. Обтаъминкунии ҷамоати деҳоти Узун ва Навобод тавассути хати обтаъминкунии Вахш, маркази ноҳия ва дигар ҷамоатҳои боқимонда аз чоҳҳои оби зеризаминӣ дар Узун-1 ва истгоҳи обкашӣ дар НБО дар Узун-2 таъмин карда мешавад. Сарчашмаҳои обтаъминкунии канали Вахш (ВМК) ва аз обҳои зеризаминӣ мебошанд.

153. Ҳангоми аз назар гузаронидан ба мактабу пунктҳои тиббӣ маълум гардид, ки обтаъминкунии онҳо аз оби зеризаминӣ мебошад. Дар шаҳраки мактаб қубури 11 метр бо насоси дастӣ мавҷуд аст, ки барои таъмини оби мактаб истифода мешавад. Инчунин як шабакаи қубур мавҷуд аст, ки иншооти болоии бакро бо насоси зеринӣ пур мекунад.

Сурати IV 2: Туби дастӣ (чуқури 11 м) Сурати IV 3: Туби дастӣ бо зарфи болоӣ

Эзоҳ: Ҳама аксҳо 12/12/2023 гирифта шудаанд

154. Дар Саноат ва деҳаҳои шафати Мехнатобод, Уртабуз, Фурманов об ба воситаи қубурҳои магистрالي ВМК дастрас аст. Обро станцияи насосии пуриктидор таъмин мекунад. Масофаи обгирандаи Узун-1 то станцияи дуйуми насосии Узун-2 3 километр аст. ва аз Узун-2 то мавзеи паноҳгоҳ (маркази зидди жола) 3,8 км.

155. Бонки Чаҳонӣ лоиҳаи «Таъмини об ва канализатсияи деҳотро» дар ин минтақа дар нимаи дуюми соли 2022 амалӣ хоҳад кард. Интизор меравад, ки лоиҳа дастрасии обтаъминкунии деҳот ва тамоми ноҳияро беҳтар созад.

5. Тандурустии чамъиятӣ

156. Дар деҳаи Саноат барои ёрии таъҷилӣ пункти тиббӣ мавҷуд аст. Дар пункти тиббӣ як духтур/акушерка ва 11 ҳамшираи шафқат мавҷуд аст. Дар ин марказ ёрии аввалияи тиббӣ, эмгузаронӣ, муоинаи тиббии занони ҳомила ба роҳ монда шуда, ба сокинони деҳот доруҳои ройгон пешкаш карда мешавад. Дар посёлкаи «Правда» низ пункти хурди тиббӣ мавҷуд аст, ки ду хонаи ёрии таъҷилӣ дорад.

157. Ҳарду маркази саломатӣ дорои таҷҳизоти маҳдуди тиббӣ ба монанди тарозу, яҳдон ва термометр мебошанд. Ваксинаҳо танҳо дар яҳдонҳои оддии хонагӣ нигоҳ дошта мешаванд. Дар маркази шаҳр, ки дар масофаи 20 то 24 километр воқеъ аст, на мошини ёрии таъҷилӣ ва на мошин барои ёрии таъҷилӣ барои интиқоли беморон ба беморхона вучуд дорад. дур. Сокинони деҳа изҳор доштанд, ки онҳо беморонро тавассути хайрия барои нақлиёт ба беморхона интиқол медиҳанд, дар ҳоле ки баъзеҳо аз велосипед истифода мебаранд.

158. Дар шароити муомилоти партовҳои тиббӣ, марказҳои саломатӣ партовҳоро (сӯзандорӯҳои истифодашуда, пахта ва ғ.) сӯзонда, пасмондаҳоро дар чоҳ гӯр мекунанд. Сокинони деҳа барои дарёфти мошини ёрии таъҷилӣ, ченаки фишори хун ва дигар таҷҳизот, автоклав барои безараргардонӣ/стерилизатсия, яҳдони мувофиқ барои нигоҳдории вакцина, кондитсионер барои ҳуҷраҳо ва дигар таҷҳизоти ёрирасон барои беҳбуди муассисаҳои тиббӣ дархост карданд. Барои сӯзонидани партовҳои тиббӣ аз рӯи лоиҳа ба Маркази тиббӣ дастгоҳи сӯзонанда ва автоклав дода шудааст.

159. Ба гуфтаи ҳамшираҳои шафқат ва кормандони марказҳои тиббӣ бемориҳо ва шикоятҳои сокинони деҳот фишори баланди хун, диабети қанд, шамолхӯрӣ, дарунравӣ, бемориҳои меъдаю рӯда мебошанд.

Маркази тиббии Саноат

Танур барои сӯзондани партовҳо

Чоҳ барои пасмондаҳои сӯхта

Акси IV 4: Маркази тиббии деҳаи Саноат (23 июни 2022)

Акси IV 5: Ҳолати Маркази тиббии Саноат (12.12.2023) Сурати IV 6: Танӯр барои сӯзондани партовҳо (12/12/2023)

Сурати IV 7: Огоҳӣ аз ҷониби лоиҳа ба Маркази тиббӣ дода шудааст (12.12.2023)

6. Оби партов

160. Муассисаи ҳисоббаробаркунӣ. Муассисаи муҳочиркунонӣ дорои иншооти тозакунандаи канализатсия ё септики дорои зарфияти 200 м³ мебошад. Иншоот дар қисмати шимолии маҷмаа дар назди девор ва роҳи баромад ба иншооти кӯчдиҳӣ ҷойгир аст. Иншоот метавонад обҳои канализатсияро аз ҳоҷатхонаҳо ва майдони хаймаи муваққатӣ ҷойгир кунад.

Сурати IV 8: Системаи мавҷудаи идоракунии канализатсия – Минтақаи кӯчонидани аҳоли (27/11/23)

161. Деҳаҳо. Ҳоҷатхонаҳои хонаҳо, мактабҳо ва марказҳои тиббии деҳот ҳамчун ҳоҷатхонаҳои ҷуҷурӣ тарҳрезӣ шудаанд. Дар «Правда» участкаҳои ҳастанд, ки ҳоҷатхонаҳои умумӣ ё ҷамъиятӣ доранд. Дар ҳар як хонаи деҳаи Саноат ҳоҷатхона бо партовҳо мавҷуд аст, ки ба замини кишоварзӣ ё боғи хонаводаҳо равон мешавад. Дар колхозии «Правда» ҳоҷагӣҳои ҳастанд, ки насосҳо доранд, ки мазмуни ҷуҷурӣ ё ҷуҷурии ҳоҷатхонаҳоро аз худ мегузаронанд, ки онҳоро барои тоза кардани хок ба боғи худ мерезанд.

162. Хоҷагии коммуналӣ. Дар ноҳия Шӯъбаи хоҷагии коммуналӣ мавҷуд аст, ки ба ҷамъоварӣ ва партофтани партовҳои дурушт, инчунин истифодаи обҳои партови маркази ноҳия хизмат мерасонад, аммо дар ҷамоати Золи Зар фаро гирифта нашудааст. Иншооти тозакунии канализатсияи ноҳия дар ҷамоати деҳоти Ҳалевард дар замини давлатӣ бо масоҳати 20 га ҷойгир аст. Иншоот дигар кор намекунад (насос ва таҷхизот) ва хатҳои канализатсия бурида шудаанд. Гуфта мешавад, ки ин иншоот дар солҳои 1950 дар замони шӯравӣ сохта шудааст. Обҳои канализатсия аз маркази шаҳр бо қувваи вазнинӣ ба як ҷўйбори фавқуллодда/муваққатӣ, ки дар масофаи 300 метр аз иншооти тозакунии обҳои коммуналӣ ҷойгиранд, ҷорӣ мешаванд. Дар сурати IV 9 ҳолати иншооти тозакунии канализатсияи коммуналӣ нишон дода шудааст.

163. Соли 2018 дар ноҳия лоиҳаи таҷдид ва навсозии хати канализатсияи маркази ноҳия оғоз гардид. Аз ҷониби ноҳия дар соли 2022 сохтмони иншооти нави тозакунии канализатсия дар мавзеи иншооти пешина бо маблағи 9 млн. фондҳои районӣ.

Иншооти обпартои коммуналӣ дар замини шӯравӣ сохта шудааст

Ҳоки муваққатӣ аз тарафи район истифода мешавад

Акси IV 9: Муассисаи тозакунии канализатсия - ноҳияи Ҷалолиддини Балхӣ (23 юни 2022)

164. Дар мавриди ҷамъоварии септикҳои мошинҳои септикӣ мавҷуданд, ки ҳангоми пур кардани партовҳои септикӣ септикҳоро мекашонанд ва септикҳо ба партовгоҳҳои коммуналӣ, ки дар майдони партовҳои саҳти Ҳалевард ҷойгиранд, меоранд.

7. Идоракунии партовҳои саҳт

165. Муассисаи муҳоҷиркунонӣ дар маркази зидди жолаи КҲФМГ дорои минтақаи ҷудошудаи партовҳо мебошад, ки дорои ҳафт зарфи партовҳои металлӣ мебошад. Ҳоло дар деҳоти ҷамоати Золи Зар системаи ҷамъоварии партовҳои дурушт вуҷуд надорад. Хонаводаҳои деҳот бо кофтани чоҳҳои партов дар боғи худ компост тайёр мекунанд. Партовҳои хӯрокворӣ алоҳида ҷамъоварӣ карда, ба чорво дода мешаванд, пластикӣ, қуттиҳои ранг ва дигар контейнерҳо ба мағозаҳои партовҳо фурӯхта мешаванд. Партовҳои боқимонда сӯзонда мешаванд. Дар акси IV 10 ҳолати қуттиҳои партовгоҳ дар маркази зидди жола ва деҳоти атрофи он нишон дода шудааст.

Қуттиҳои партов дар маркази зидди жола

Қуттиҳои партов дар деҳот

Акси IV 10: Қуттиҳои партовгоҳ дар маркази зидди жола ва деҳаҳои атрофи он (23 июни 2022)

166. Дар деҳаҳои атроф ва минтақаи кӯчонидани лоиҳа партовҳои саҳти партов мушоҳида карда шуданд. Дар минтақаи лоиҳа иншооти мувофиқи идоракунии партовҳо мавҷуд нест. Маълум аст, ки дар марҳилаҳои сохтмон ва истифодабарӣ ба мақомоти маҳаллӣ лозим меояд, ки воситаҳои нақлиётро зиёд кунанд, то идоракунии партовҳои лоиҳаро дастгирӣ кунанд. Маъмури маҳаллӣ бо истифода аз мошини ҷамъоварӣ партовҳоро ҷамъ мекунад. Партовҳои ҷамъшуда дар майдони муайяншудаи партовгоҳ партофта мешаванд. Ягон системаи ҷудокунии партовҳо вучуд надорад. Зарур аст, ки дар манбаъ ҷудокунии партовҳоро амалӣ созем ва партовҳои такрорӣ коркардшавандаро дар майдони партовгоҳ дар ҷойҳои муайяншуда ҷамъ кунем, ки онҳоро метавон ба саноати коркарди дубора фурӯхта шавад. Барои дастгирии ҷудокунии партовҳо ба маъмури маҳаллӣ мошини мувофиқ лозим аст. Қайд кардан муҳим аст, ки маъмури маҳаллӣ дорои қобилияти идоракунии партови маводи дорои асбест (ИМА) дар системаи мавҷудаи идоракунии партовҳо мебошад.

167. Дар Маркази Ани-хайл барои коркарди партовҳои тиббӣ барои тақрибан 1000 нафар (тақрибан 200 хонавода) як мошини замонавии партовҳои тиббӣ ё сӯзонандаи барқӣ лозим аст. Ин ба пудратчӣ имкон медиҳад, ки ҳалли муассиртарин барои эҳтиёҷоти идоракунии партовҳои тиббии марказро интихоб кунанд. Намунаи хусусиятҳои техникӣ резакунаки партовҳои тиббӣ дар акси iv.11 нишон дода шудааст. Он ба наздикӣ (30 январӣ соли 2024) дар ҳамкорӣ бо Маркази ҷумҳуриявии иммунопрофилактикаи Тоҷикистон (МҶИПТ) ва Бонки ҷаҳонӣ барои Лоиҳаи Устувории системаи маҳаллии тандурустии (ЛУСМТ) USAID тавсия дода шуд.

Хусусиятҳои техникӣ	
Истидори партовҳо	200L/м-то 20 киловат (бо зиёати партовҳои 1L = 0,1кг)
Вақти миёнаи давра	30 дақиқа
Истидори қудратӣ	10 кВт
Андоза (Д x В x О)	1,7 x 1,2 x 1,1 м
Вазн	700 кг
Нарӯи барқ	400В/3-фаза, 40А
Технология	Гирефтан тавассути мавҷҳои гармоқӣ таъри 800 Вт
Фазои ошанак таъсирманд	8x2 бо баландии шафти 2м
Маълумоти амалиётӣ	
Високунчи бактерияҳо	То 6log 10
Камшавии ҳаҷми Вақти миёнаи давра	То 85%
Кам кардани вақт	То 25%
Партовҳои нисбӣ	Машинаҳо, Бетараф, қуви, устурҳо
Раванди барқунӣ	Дарё

www.technology-future.com - қуви мавҷҳои гармоқӣ тавассути мавҷҳои гармоқӣ

Сурати IV 11: Хусусиятҳои техникӣ ва резакунаки партовҳои тиббӣ

Ҳаҷми қабле АСМ дар ҳаҷми Ҷури 1 ва 2

Ҳаҷми қабле дар ҳаҷми қабле 1

Зарфи қабле ҳаҷми қабле 1 дар сайти Ҷури 1

АСМ дар ҳаҷми қабле 1

Ҳаҷми қабле ҳаҷми қабле 1

Сурати IV 11: Идоракунии партовҳо (27/11/23)

168. Дар ноҳия ду мошини партовкаш мавҷуд аст, ки партовҳои дуруштро танҳо аз маркази шаҳр ҳамчун мекунанд. Дар район 2,7 гектар майдон кор мекунанд. партовҳо дар ҷамоати Халевард, ки 20 км аз макони лоиҳа дар Ҷамоати Золи Зар ҷойгир аст. Ҷойгоҳи партовҳо ҳамчун партовхоро, аз қабли партовҳои манзилӣ, тиҷоратӣ ва саноатӣ мегирад. Дар акси IV 12 ҳолати партовҳои партовҳои саҳти ҷамоати Халевард нишон дода шудааст.

Акси IV 12: Партовгоҳи кушод - Ҷамоати Ҳалевард (29 июни 2022)

Расми IV.4: Тасвири моҳвораи - Ҷойгиршавии майдони партовгоҳ (Арф: 37°32'58.49" N, тулӯ: 68°41'12.15" E)

Маводҳои дорои асбест ошкоро партофта мешаванд Партовҳои хатарноки барқӣ

Як экскаватор аз партовгоҳ ёфт шуд

Як экскаватор аз партовгоҳ ёфт шуд

Партовҳо дар канори роҳ партофта мешаванд

Партовҳои сӯзон дар майдони партовгоҳ

Акси IV 13: Аксҳо - Пойгоҳи партовгоҳи Ҷамоати Ҳалевард (12.12.2023)

170. Тибқи қоидаҳои миллий, партовҳои сохтмонӣ ва хошоқро дар майдони партовгоҳи Ҳалевард партофтан мумкин нест. Аз ин рӯ, майдони партовгоҳ бояд барои коркарди партовҳои НИА ва дигар партовҳои саҳт ва майдони партовгоҳ барои нигоҳдории партовҳои ҷудогона таҳия карда шавад.

8. Сарватҳои фарҳангӣ

171. Лоиҳа ба ягон макони фарҳангӣ, ба монанди маъбадҳо, таъсир намерасонад. Дар қад-қади роҳе, ки ба макони муҳочирон мебарад, қабристон воқеъ аст. Қабристон 250 метр дуртар аз дарвозаи макони кӯчидиҳӣ ҷойгир аст.

V. ТАЪСИРИ ПЕШБИНИШАВАНДА БА МУҲИТИ ЗИСТ ВА ЧОРАҶОИ КАМКУНӢ

A. Манфиатҳои экологии лоиҳа

173. Интизор меравад, ки лоиҳа дар натиҷаи беҳтар намудани хизматрасониҳои иҷтимоӣ ба оилаҳои муҳоҷири бечошуда, ки аз офатҳои табиӣ зарар дидаанд, фоида меорад. Лоиҳа барои ҳалли масъалаҳои беҳбуди хизматрасониҳои тиббӣ, санитария ва идоракунии партовҳо, нерӯи барқ ва дастрасии роҳ ба муассисаи кӯчонидани аҳоли ва деҳаҳои атрофи он пешбинӣ шудааст. Таъсири экологӣ аз ҳисоби идоракунии самараноки канализатсияи маишӣ, партовҳои саҳт ва партовҳои соҳаи тандурустӣ аз ҳисоби дастгирии лоиҳа мусбат аст. Тадбирҳо бояд ба пешгирии ифлосшавии об ва ҳаво, ифлосшавии обҳои зеризаминӣ, инчунин беҳтар шудани вазъи саломатӣ ва санитарӣ оварда расонанд.

B. Таъсири муҳити зист

174. Таъсири муҳити зист бо назардошти тамоми марҳилаҳои лоиҳа баҳо дода шуд. Таъсири потенциалии ҷамъшуда ва индуксионии коркарди банақшагирифташуда ва шароити макон баррасӣ карда шуданд.

175. Рушди иншоот дар макони кӯчдиҳӣ ва ободониҳои мактаб ва маркази саломатӣ дар ҳудуди иншоотҳои мавҷудаи давлатӣ амалӣ карда мешавад. Ба замини қад-қади хати тақсимои барқ, қад-қади роҳҳои даромадгоҳ ва ҳангоми барқарорсозии пули вайроншуда метавонад таъсир расонад. Интизор меравад, ки таъсирот ночиз бошанд, зеро онҳо дар ҳудуди роҳи ҷазираи мавҷуда анҷом дода мешаванд. Аммо дастрасии мардуми маҳаллӣ метавонад дар давраи сохтмон муваққатан маҳдуд карда шавад. Таъсир пеш аз ҳама ҳангоми сохтмон ба амал меояд ва дар назар аст, ки кӯтоҳмуддат, маҳаллӣ ва идорашаванда бошад. Таъсири номатлуб тавассути банақшагири ва идоракунии дуруст идора карда мешавад.

176. Дар ҳудуди лоиҳа ягон минтақаҳои муҳофизатшаванда ё минтақаҳои асосии гуногунии биологӣ вуҷуд надоранд, ки зери таъсири онҳо қарор мегиранд.

177. Таъсирот ба муҳити зист ва чораҳои пешниҳодшудаи коҳиш додани таъсир, ки дар бобҳои зерин баррасӣ мешаванд, ба таъсирҳои, ки метавонанд дар марҳилаи тарҳрезӣ ва банақшагири, марҳилаи сохтмон ва марҳилаи истифодабарӣ ба амал оянд, тақсим карда мешаванд.

1. Марҳилаи тарҳрезӣ ва банақшагири

178. Таъсири эҳтимолии манфии экологӣ дар марҳилаи тарҳрезӣ ва банақшагири бо арзёбии шароити кунунии муҳити зисти роҳҳо ва купрукҳо алоқаманд аст; санитария ва идоракунии партовҳо дар муассисаи мавҷудаи кӯчдиҳӣ, мактаб ва маркази саломатӣ; ва ҳамворкунӣ ва ҷойгиришавии сутунҳои барқ барои хатҳои тақсимо.

179. Таъсири манфии эҳтимоли дар ҷараёни тарҳрезии муфассали муҳандисии лоиҳа тавассути банақшагирии зерин пешгири ё кам карда мешавад: (i) таҳияи системаи партови партовҳо барои иншооти кӯчдиҳӣ; (ii) интиҳоби дақиқи масири хатти тақсимои барқ; (iii) ҳамгирии тадбирҳои асосӣ, аз қабили ҷамъовариҳои партовҳо, системаи идоракунии партовҳои тиббӣ, дастгоҳҳои дастшӯйӣ ва ҳоҷатхонаҳои мактабӣ; (iv) татбиқи чораҳои коҳиш додани таъсири муҳити зист барои таъсироти муайяншуда; ва (v) таъмини омодагии лоиҳа аз нуқтаи назари идоракунии муҳити зист ва мутобиқат.

а) Идоракунии партовҳои сахт дар иншооти кӯчонидани аҳоли ва деҳаҳои атрофи он

180. Айни замон системаи чамъоварии партовҳои дурушти ноҳия ҷамоати Золи Зар ва деҳаҳоро дар бар намегирад. Гарчанде ки дар макони кӯчонидан қуттиҳои ҷудокунии партовҳо мавҷуд аст, системаи чамъоварии партовҳои сахт бояд ба чамъшавии партовҳо дар иншооти кӯчонидан, ки метавонад ба мушкилоти санитарӣ оварда расонад, ҳал кунад. Тадбирҳои пешниҳодшудаи коҳиш додани таъсир барои баррасӣ инҳоянд:

(i) Дохил кардани хариди мошини партовкашон, ки партовҳои сахти ҷудошударо аз иншооти кӯчонидани аҳоли чамъоварӣ мекунад, ки он ба минтақаи партови партовҳои сахти коммуналӣ дар ҷамоати Ҳалевард интиқол дода мешавад.

(ii) Гузаронидани тренинг барои кормандони кӯчонидани аҳоли оид ба ҷудокунии ва идоракунии партовҳои сахт.

б) беҳдошт дар иншооти аҳолинишин

181. Иншооти тозакунии канализатсияи мавҷудаи муҳоҷирон иқтидори 200 м³ буда, барои тоза кардани партовҳои маишӣ аз хаймаҳои муваққатӣ (марҳилаи 1) кифоя аст. Дар марҳилаи 2 ва 3 иқтидори иншооти мавҷудаи тозакунии канализатсияи кофӣ нахоҳад буд ва васеъ карда мешавад. Топографияи нишебии қитъаи марҳилаи 2 як истгоҳи лифт ва сохтмони хати канализатсияро барои интиқоли канализатсия ба қисмати шимолии маҷмаа, ки дар он иншооти мавҷудаи коркарди партов ҷойгир аст, талаб мекунад. Ҳангоми тарҳрезии муфассал чораҳои зерин пешниҳод карда мешаванд:

(i) Сатҳи тавлиди оби корезро барои Марҳилаи 2 ва Марҳилаи 3 арзёбӣ кунед ва тасдиқ кунед, ки оё септики мавҷуда барои ҷойгир кардани партовҳои хонагӣ аз биноҳои кӯчдиҳӣ ва минтақаҳои умумӣ, ба монанди ошхона, ошхона, маъмурият ва ҷомашӯй кофӣ аст.

(ii) Тарҳрезии як иншооти тозакунии канализатсияи алоҳида ё васеъшуда барои насб дар марҳилаи 2, агар арзёбӣ иқтидори нокифояи иншооти кӯчонидани ниҳоиро нишон диҳад.

в) санитария дар мактаби раками 29

182. Мактаби № 29-и деҳаи Саноат талаб мекунад, ки ҳоҷатхонаҳо бо дастрасӣ ба об ва дастгоҳҳои дастшӯйӣ ва ҳоҷатхонаҳои тарҳрезӣшуда такмил дода шаванд. Хонандагони мактаби миёнаи раками 29 барои расидан ба ҳоҷатхона бояд аз роҳ гузаранд. Ҳангоми тарҳрезии муфассал чораҳои зерин барои кам кардани таъсир пешниҳод карда мешаванд:

(i) Боварӣ ҳосил кунед, ки иншооти зерин ба доираи Лоиха дохил карда мешаванд

Ҳоҷатхонаҳои нав барои мактаб.

Таҷҳизоти нави дастшӯйӣ барои ҳоҷатхона.

Септик барои дастгирии иншооти ҳоҷатхона.

г) Партовҳои тандурустӣ

183. Таҷрибаи сӯзондан ва дафн кардани пасмондаҳои партовҳои соҳаи тандурустӣ (яъне сӯзандорӯҳо, флаконҳо, пахтаҳо ва партовҳои моеъ ва сахти олудашуда) дар марказҳои саломатӣ метавонад ба муҳити зист аз ҳисоби партовҳои ҳаво, олудашавии обҳои зеризаминӣ ва саломатии

аҳоли таъсири манфӣ расонад. сокинони гирду атроф. Партовҳои соҳаи тандурустӣ ҳамчун партовҳои хатарнок ҳисобида мешаванд, ки метавонанд ба саломатии одамоне, ки дар тамос ҳастанд ё бо партовҳо кор мекунанд ва дар наздикии сӯзишворӣ ва чоҳи партовгоҳ зиндагӣ мекунанд, хатари беасос ё осеб расонида метавонанд. Таъмини автоклав барои марказҳои саломатӣ аз ҷониби лоиҳа безаргардони партовҳои тиббиро таъмин хоҳад кард. Чорабиниҳои пешниҳодшуда оид ба коҳиш додани таъсиррасонӣ барои ҳалли масъалаҳои идоракунии партовҳои тиббии ҷорӣ дар марказҳои саломатӣ инҳоянд:

(i) Арзёбӣ ва хариди автоклав, печка (танур) ё дигар таҷҳизоти марбута барои безаргардонӣ.

(ii) Беҳтар кардани ҳолати кунунии сӯзишворӣ барои назорати партовҳо ба ҳаво ҳангоми сӯзонидани партовҳо бо истифода аз сӯзишвориҳои дукамераи камхарч.

(iii) Арзёбии усулҳои дигари амалии идоракунии партовҳои соҳаи тандурустӣ, аз қабили капсулатсияи буришҳо ва миқдори ками партовҳои фармасевтӣ ва пас аз зери хок кардан дар ҳуҷайраҳои махсусе, ки ба таври лозима пӯшонидани шудаанд ва муҳофизат карда шудаанд, барои пешгирии шусташавӣ ба обҳои зеризаминӣ.

(iv) Гузаронидани омӯзиши кормандон дар марказҳои саломатӣ оид ба идоракунии партовҳои соҳаи тандурустӣ.

184. Идоракунии бехатари партовҳои тиббӣ барои ҳифзи саломатии аҳоли ва муҳити зист муҳим аст. Дар ин ҷо таҳлили баъзе тадбирҳои асосии кам кардани таъсир:

(i) Ҷудокунӣ дар манбаъ

- Тавсиф: Ҷудо кардани партовҳо дар нуқтаи тавлид ба категорияҳо ба монанди сироятӣ, хатарнок ва ғайрихатарнок.
- Манфиатҳо: Хавфи олудашавиро коҳиш медиҳад ва коркард ва безарар партофтани партовҳоро осон мекунад.

(ii) Истифодаи қуттиҳои ранга

- Тавсиф: Татбиқи системаи рамзгузори ранг барои намудҳои гуногуни партовҳо (масалан, сурх барои партовҳои сироятӣ, зард барои партовҳои хатарнок).
- Манфиатҳо: Раванди ҷудокуниро содда мекунад ва кафолат медиҳад, ки коркардкунандагони партовҳо метавонанд ба осонӣ намудҳои гуногуни партовҳоро муайян ва идора кунанд.

(iii) Автоклавкунӣ

- Тавсиф: Истифодаи стерилизатсияи бӯғӣ барои безаргардони партовҳои тиббӣ.
- Манфиатҳо: Дар куштани микроорганизмҳои патогенӣ, кам кардани хатари сироят ва бехатар кардани партовҳо барои коркард ва партофтан самаранок аст.

(iv) Сӯзондан

- Тавсиф: Сӯзонидани партовҳои тиббӣ дар ҳарорати баланд барои кам кардани ҳаҷми он ва нобуд кардани микроорганизмҳои патогенӣ.

- Манфиатҳо: Ҳаҷми партовҳоро ба таври назаррас коҳиш медиҳад ва агентҳои сироятиро нест мекунад. Бо вучуди ин, он бояд барои ба ҳадди ақал расонидани ифлосшавии ҳаво идора карда шавад.

(v) Безараргардони кимиёвӣ

- Тавсифи: Коркарди партовҳо бо маводи кимиёвӣ барои куштани микроорганизмҳо.
- Манфиатҳо: Барои партовҳои моеъ ва баъзе намудҳои партовҳои сахт муфид аст. Ин як усули чандир аст, ки метавонад дар қитъа татбиқ карда шавад.

(vi) Интиқоли бехатар

- Тавсифи: Истифодаи контейнерҳои бехатар ва тамғагузорӣ барои интиқоли партовҳои тиббӣ ба муассисаҳои коркард.
- Манфиатҳо: Аз таъсири тасодуфӣ пешгири мекунанд ва кафолат медиҳад, ки партовҳо дар тамоми раванди партов бехатар кор карда шаванд.

(vii) Омӯзиш ва таълим

- Тавсифи: Таъмини омӯзиши мунтазам барои кормандони соҳаи тиб оид ба таҷрибаҳои дурусти идоракунии партовҳо.
- Манфиатҳо: Кафолат медиҳад, ки ҳамаи кормандон аз хатарҳо ва расмиёти дуруст огаҳӣ дошта бошанд, эҳтимолияти коркарди нодурусти партовҳоро коҳиш медиҳад.

(viii) Мутабоқати танзим

- Тавсифи: Риояи қоидаҳои маҳаллӣ, миллӣ ва байналмилалӣ оид ба идоракунии партовҳои тиббӣ.
- Манфиатҳо: Кафолат медиҳад, ки таҷрибаҳои идоракунии партовҳо ба стандартҳои бехатарӣ ва талаботи қонунӣ, ҳифзи саломатии аҳоли ва муҳити зист мувофиқат мекунанд.

(ix) Мониторинг ва аудит

- Тавсифи: Мониторинг ва аудити мунтазами амалияҳои идоракунии партовҳо барои таъмини мувофиқат ва муайян кардани самтҳои такмилдиҳӣ.
- Манфиатҳо: Ба нигоҳ доштани стандартҳои баланди бехатарӣ ва самаранокӣ дар идоракунии партовҳо кӯмак мерасонад.

185. Татбиқи ин тадбирҳои коҳиш додани таъсир метавонад хатарҳои марбут ба партовҳои тиббиро ба таври назаррас коҳиш диҳад. Бо таъмини ҷудокунӣ, табобат ва партови дуруст, муассисаҳои тиббӣ метавонанд ҳам саломатии аҳоли ва ҳам муҳити зистро ҳифз кунанд. Омӯзиши пайваста ва риояи қоидаҳо калиди нигоҳ доштани таҷрибаҳои бехатар ва самаранокӣ идоракунии партовҳо мебошанд.

д) Ҳамоҳангсозии масири хати тақсимоти барқ

186. Масири хатти тақсимоти барқ дар қатори роҳи мавҷудаи Бохтар-Балхӣ ва роҳҳои даромадгоҳи деҳот маҳдуд карда мешавад. Истифодабарии хатсайрҳои мавҷуда ва НБО ба заминҳои ҳосилхези кишоварзӣ, каналҳои обёрӣ ва обтаъминкунӣ, заминҳои шахсӣ ва ҷамъиятӣ,

зиرواتҳо ва дарахтони дорои аҳамияти иқтисодӣ таъсири манфӣ намерасонад. Ҳангоми тарҳрезии муфассал шароити иқлим ва обу ҳаво, ки метавонанд ба хат таъсир расонанд, ба назар гирифта мешаванд, то аз минтақаҳои, ки ба обхезӣ, эрозия ва шамолҳои сахт майл доранд, пешгири карда шаванд. Ин хатарҳои табиӣ аз ҷониби сокинони деҳа дар рафти машваратҳо ва мусоҳибаҳо ҳамчун ҳодисаҳои маъмулие, ки боиси қатъи нерӯи барқ мешаванд, зикр карда шуданд. Тадбирҳои коҳиш додани таъсир ҳангоми тарҳрезии муфассали хати тақсимои барқ инҳоянд:

- (i) Арзёбии истифода ва таҷдиди сутунҳои мавҷудаи тақсимои хати тақсимои барқ бо мақсади пешгири кардани талаботи замини нав.
- (ii) Бо заминдорон ва раисони деҳот ҳангоми интихоби ҷой барои сутунҳо мувофиқа кунед ва ҷуброни мувофиқ ва саривақтии ҳар як азхудкунии замин ё зарари зироатҳо ва дигар дороиҳоро талаб кунед.
- (iii) Коҳиш додани буридани дарахтон дар қатори хати тақсимо.
- (iv) Дар тарҳрезии хатҳои тақсимо ва сутунҳо устувории обхезӣ, шиддати шамол ва дигар омилҳои иқлимиро ворид кунед.
- (v) Кам кардани таъсир ба каналҳои обпартои маҳаллӣ.
- (vi) риояи талаботҳои баландӣ ва масофаи амудиро аз иншоот ва дарахтон барои бехатарии ҷома ва эътимоднокии хат таъмин кунед.

е) Идоракунии асбест

187. Бо дарназардошти он, ки аз ҳоҷатхонаҳои мавҷудаи мактаб ва биноҳои дар макони кӯчонидани КҲФМГ таҳрибшуда лавҳаҳои кӯҳнаи бомпушии асбест бардошта мешаванд, хатари нафаскашии нахҳои асбест аз ҷониби коргарон ва одамон дар минтақаҳои атроф вучуд дорад. Дар кишвар варақаҳои бомпӯшии дорои асбест хризотил истеҳсол карда мешаванд, ки дар якҷоягӣ бо семент тақрибан аз 11 то 15% асбест доранд. Дар ҳоли ҳозир, маводи асбестдор дар Тоҷикистон ҳамчун партовҳои хатарнок гурӯҳбандӣ карда нашудааст ва ин маводҳо дар партовгоҳҳои муқаррарии мунисипалӣ ҷойгир карда мешаванд. Наздиктарин макони партовгоҳ дар ҷамоати Ҳалевард ҷойгир аст.

188. Барои кам кардани хатари саломатӣ аз канда шудани боми асбест, нақшаи идоракунии асбест (НИА) ҳамчун як қисми нақшаи махсуси идоракунии муҳити зист (НМИМЗ) барои макон зарур хоҳад буд. Эъломияи усули идоракунии асбест дар Замимаи С оварда шудааст. АМП аз ҷониби пудратчӣ ҳамчун як қисми НМИМЗ ва пеш аз ҷама корҳои сохтмонӣ омода карда мешавад. Пудратчӣ:

- (i) Боварӣ ҳосил кунед, ки НИА дар асоси Дастури таҷрибаи ҳуҷҷаи БОР оид ба идоракунӣ ва назорати асбест: Ҳифзи ҷойҳои корӣ ва ҷамоатҳо аз хатарҳои таъсири асбест омода карда шудааст.
- (ii) Таъмини иҷозаи ноҳия барои сохтмони ҷоҳи бетонӣ ва партофтани МДА дар партовгоҳи ҷамоати Ҳалевард
- (iii) Боварӣ ҳосил кунед, ки тасдиқи лоиҳа дар сатҳи марказии КҲФМГ таъмин карда мешавад.

189. Тадбирҳои коҳиш додани таъсиррасонии идоракунии асбест, ки ба ЭИЭ/НИМЗ дохил карда шудаанд, дар ҳуҷҷатҳои тендерӣ ва алоқаҳо оид ба корҳои сохтмонӣ тибқи дастури таҷрибаи пешқадами БОР оид ба идоракунии ва назорати асбест ба таври бояду шояд инъикос карда мешаванд. Дар зер расмиёти пеш аз, дар давом ва баъд аз бартараф кардани МДА анҷом дода мешавад.

• **Пеш аз бартараф кардани ИДА (масолеҳи асбестдошта)**

190. Ба Ҳукумати ноҳияи Ҷалолиддини Балхӣ мактуби расмӣ аз КҲФМГ пешниҳод карда мешавад, ки бо нишон додани миқдори МДА ва расмиёти амалӣ намудани партови МДА. Комиссияи ноҳиявӣ бо иштироки намояндагони КҲМ ва хоҷагии манзилию коммуналӣ таъсис дода мешавад ва дар доираи раванди гирифтани иҷозат барои партофтани МДА дар чоҳи МДА дар партовгоҳи ҷамоати Халевард машваратҳо мегузаронад. Иҷозат аз ноҳия ва КҲФМГ пеш аз партофтани МДА дар майдони партов таъмин карда мешавад. Пеш аз бартараф кардани МДА расмиёти зерин риоя карда мешаванд:

(i) Боварӣ аз ЭДЭ барои гирифтани лоиҳа аз КҲМ дар сатҳи марказӣ.

(ii) ГТЛ бо дастгирии мушовири татбиқи лоиҳа (МТЛ) миқдор ва ҳолати варақаҳои сақфпӯшии МДА-ро, ки аз ҳоҷатхонаҳо ва ошхонаҳои мактабҳо ва биноҳои таҳрибшуда дар макони кӯчонидани КҲФМГ бардошта мешаванд, арзёбӣ мекунад.

(iii) ГТЛ расман ба ноҳияи Ҷалолиддини Балхӣ дар бораи пешниҳоди сохтани чоҳ барои партовгоҳи партовҳои саҳти ҷамоати Халевард мактуб хоҳад фиристод. Пешниҳод масъалаи партофтани МДА, миқдор ва андозаи чоҳи МДА-ро тавсиф мекунад.

(iv) Дар ноҳияи Ҷалолиддини Балхӣ Комиссияи ноҳиявӣ таъсис дода мешавад, ки ба он намояндагон аз шӯъбаҳои ноҳиявӣ, аз қабилӣ КҲМ, хадамоти санитарӣ, коммуналӣ ва ғайра дохил мешаванд.

(v) Комиссияи ноҳиявӣ якҷоя бо ГТЛ макони пешниҳодшудаи чоҳи МДА дар дохили партовгоҳ дар ҷамоати Халевардро арзёбӣ мекунад.

(vi) Пас аз муайян кардани макон ва мувофиқи мувофиқ аз ҷониби Комиссияи ноҳиявӣ, аз ҷониби Комиссияи ноҳиявӣ ба КЦФ барои сохтмони чоҳи МДА иҷозат дода мешавад.

(vii) Пас аз додани иҷозати расмӣ аз ҷониби Комиссияи ноҳияи Ҷалолиддини Балхӣ, ГТЛ тавассути пудратчии худ чоҳи МДА-ро дар ҷои партовгоҳ месозад.

(viii) Дар чоҳи партовҳои МДА аз ҷониби пудратчӣ аломатҳои огоҳкунанда ва баррикадаҳо таъмин карда мешаванд.

• **Ҳангоми хориҷ кардани МДА**

191. ГТЛ пудратчии соҳибхитосро бо таҷрибаи кор бо МДА ҷалб мекунад. Машварат аз ҷониби пудратчӣ бо дастгирии ГТЛ ва МТЛ барои огоҳ кардани коргарон ва ҷамоатҳои ҳамсоя дар бораи хатарҳо ва хатарҳои эҳтимолии асбест ва чораҳои бехатарӣ ҳангоми кор дар МДА ва атрофи он гузаронида мешавад. Дар маҷлисҳои машваратӣ қадвали чорабиниҳо ва тадбирҳои, ки бояд ҷиҳати пешгирӣ аз ҳавои нахҳои асбест амалӣ карда шаванд, низ баррасӣ мешавад.

192. Пеш аз таҳриби биноҳо/иншоотҳо ҳама МДА бояд хориҷ карда шаванд, то ифлосшавии асбест ба боқимондаи маводи таҳрибшаванда кам карда шавад.

193. Ҳангоми аз майдони сохтмон баровардани МДА пудратчиён бояд таҷҳизоти зарурӣ, аз қабилӣ ланта/баррикада, девори мустаҳкам ва огоҳиномаҳои огоҳкунанда дар маҳал, сатили об ва латта, варақаҳои полиэтиленӣ шаффоф ва мустаҳкамро, ки метавонанд баста шаванд, таъмин намоянд. Пӯшидан ва ба таври равшан нишонгузорӣ ҳамчун дорои МДА. Майдони кор бо гузоштани баррикадаҳо ва аломатҳои огоҳкунанда маҳдуд карда мешавад. Ҳангоми кор дар бартараф кардани МДА аз коргарон талаб карда мешавад, ки ниқоб пӯшанд.

194. Ҳангоми бардоштан аз боми асбест эҳтиёти иловагӣ андешида мешавад ва инҳоро дар бар мегирад:

(i) Пешгирии чанг тавассути тар кардани МДА пеш аз ва ҳангоми тоза кардан.

(ii) Пас аз намӣ будани МДА, ҳама партовҳои намоёни МДА ва МДА -ро фавран дар ду қабати пластмассаи полиэтиленӣ вазнин пушед.

(iii) Дар дохили ҳар як варақи пластикӣ тамғаи калон ҷойгир кунед, ки дар он возеҳ нишон дода шудааст, ки мавод асбест дорад ва барои саломатии инсон хатарнок аст.

(iv) Лавҳаҳои пластикиро ба таври мӯътадил баста, ба зарфҳои партовҳои асбести нишондодашуда гузоред (барабанҳои металли тоза) ва ҳар як барабанро мӯҳр кунед.

(v) Пас аз анҷоми амалиёт, пеш аз тарк кардани майдони корӣ майдони корро бо тарӣ тоза кунед ва безарар кунед. Илова бар ин, тамоми таҷҳизотро бо латтаҳои тар тоза кунед ва латтаҳоро ба халтаҳои пластикӣ дар дохили зарфҳои партовҳои асбест ҷойгир кунед.

(vi) Фаъолияти безараргардонӣ бояд аз ҷониби МДА назорат карда шавад ва ҳуҷҷатгузорӣ карда шавад. Барои санҷидани он, ки оё майдон ба таври қаноатбахш тоза карда шудааст, санҷишҳо гузаронида мешаванд.

• • Ҳангоми хориҷ кардани АСМ

195. Пас аз он ки партовҳои МДА дар лавҳаи пластикӣ бо тамғакоғазҳои мувофиқ бехатар ҷойгир карда мешаванд, пудратчи фавран партовҳои МДА -ро ба чоҳи тасдиқшудаи МДА дар ҷамоати Ҳалевард ҷойгир мекунад. Ҳама контейнерҳои МДА бояд дар чоҳи андозаи мувофиқ дафн карда шаванд ва сипас бо қабати гил, ки ғафсии на камтар аз 250 мм аст, пӯшонидани шаванд. Дар чоҳ аломате хоҳад буд, ки дар он партовҳои МДА дафн карда шудаанд. Пас аз бастани ниҳони партовгоҳ, тибқи тавсияҳои ТБМ дар болои чоҳи АСМ сарпӯши на камтар аз 2 м гузошта мешавад.

196. Пудратчи барои ҳуҷҷатгузорӣ дар бораи бардоштан, интиқол додан ва нобуд кардани МДА ҳисобот омода мекунад ва ҳисоботро ба ГТЛ пешниҳод мекунад. Ҳисобот бояд ҳуҷҷатҳои акси тамоми фаъолиятҳоро дар бар гирад, аз ҷумла сохтмони чоҳ, хориҷ кардани МДА, интиқоли МДА ва гӯр кардани МДА ва пӯшонидани чоҳ. ГТЛ ҳисоботро ба КҲМ пешниҳод мекунад.

197. Ҷойгоҳ аз ҷониби ноҳияи КҲФМГ назорат карда мешавад, то боварӣ ҳосил кунанд, ки чоҳи АСМ бетағйир боқӣ мемонад.

ж) Тендер ва шартномаҳо

198. Пеш аз сохтмон, НИМЗ нав карда мешавад, то шартҳои дар иҷозатномаи миллии ЭДЭ пешбинишуда ва дигар талаботҳои муҳофизатӣ ба пудратчиён ва нозирони муҳандисӣ маълум бошанд. Зарур аст, ки ин талабот ба ҳуҷҷатҳои тендерӣ ва шартномавӣ дохил карда шаванд.

з) Захираҳо ва тренингиҳо барои татбиқи НИМЗ

199. На камтар аз як моҳ пеш аз оғози сохтмон, пудратчиӣ сохтмон вазифадор аст, ки ба ПГ ва Мутахассиси оид ба муҳити зисти КҲФМГ (МКҲФ-МЗ) нишон диҳад, ки маблағ ва захираҳои кофӣ, аз ҷумла кормандони соҳибхисос ва пурравақт барои татбиқ ва мониторинги самаранок мавҷуданд НИМЗ. МТЛ-МММЗ ва ММЛ-МБМЗ оид ба омодагии НМИМЗ омӯзиш мегузаронанд, то ба пудратчиӣ сохтмон имкон диҳад, ки чӣ гуна корҳои сохтмонро барои риояи НИМЗ иҷро кунанд. Пудратчиӣ сохтмон инчунин як корманди пурравақт оид ба робита бо ҷомеа (КРЧ) -ро барои иртибот бо Ҳукумат, сокинони деҳа ва ГТЛ киро мекунад.

и) Талаботи пеш аз сохтмон

200. ГТЛ ва МТЛ кафолат медиҳанд, ки иҷозатҳо/иҷозатномаҳо ва талаботи ҳифзи муҳити зист пеш аз оғози корҳои сохтмонӣ омода карда шаванд. Ин талаботҳои омодагӣ оид ба ҳифзи муҳити зист дар қадвали V.1 оварда шудаанд.

Қадвали V.1: Талаботи омодагӣ оид ба ҳифзи муҳити зист пеш аз сохтмон

Фаъолият/Талабот	Ташкилоти масъул
i. ЭИЭ агар таъсири ғайриҷашмдошт ба муҳити зист ошкор шавад, нав карда мешавад	МТЛ/ГТЛ
ii. ЭДЭ тасдиқ аз сатҳи марказии КҲМ пеш аз додани дархостҳо таъмин карда шудааст	МТЛ/ГТЛ
iii. ЭИЭ, НИМЗ, ва шартҳои, ки дар литсензияи миллии ЭДЭ нишон дода шудаанд, ба ҳуҷҷатҳои тендерӣ ва шартномаҳо дохил карда шудаанд	МТЛ/ГТЛ
iv. iv. Шахси (шахсонӣ) оид ба ҳифзи муҳити зист аз ҷониби мақомоти дахлдор таъин карда мешавад ГТЛ	ГТЛ
v. v. Омӯзиши пудратчиён, коркунони инженер-техникӣ ва коргарон НИМЗ	МТЛ/ГТЛ
vi. vi. Шумораи кофӣ кадрҳо ва буҷет барои татбиқи НИМЗ	Пудратчиӣ сохтмон
vii. НМИМЗ барои марҳилаи сохтмон омода ва тоза карда шудааст ГТЛ	Пудратчиӣ сохтмон
viii. НИА дар доираи бахш омода шудааст НМИМЗ	Пудратчиӣ сохтмон
ix. ix. Санҷед, ки манбаи ашёи хом (яъне агрегатҳо) ва аз манбаҳои қонунӣ будани онҳо, тавре ки дар НМИМЗ пешниҳод шудааст	МТЛ/ГТЛ
x. Корманди робита бо ҷомеа таъин кунед	Пудратчиӣ сохтмон

xi. Ташкили механизми баррасии шикоятҳо	МТЛ/ГТЛ
---	---------

НИА - Нақшаи идораи асбест, НИМЗ - Нақшаи идоракунии муҳити зист, КҲМ - Комитет оид ба муҳофизати муҳити зист, ЭИЭ - Экспертизаи ибтидоии муҳити зист, МТЛ – Мушовири байналхалқии лоиҳа, ГТЛ – Гурӯҳи татбиқи лоиҳа, ЭДЭ - Экспертизаи давлатии экологӣ, НМИМЗ - Нақшаи махсуси идоракунии муҳити зист

к) Нақшаи махсуси идоракунии муҳити зист аз ҷониби пудратчӣ омода карда шудааст

201. ГТЛ аз пудратчии сохтмон талаб мекунад, ки пеш аз оғози Ҳама гуна корҳои сохтмонӣ НМИМЗ -ро дар асоси НМИМЗ таҳия намояд. НМИМЗ усулҳо ва расмиётро дар бораи он, ки пудратчии сохтмон чӣ гуна тадбирҳои кам кардани таъсириро дар НИМЗ, аз ҷумла НИМЗ амалӣ хоҳад кард, пешниҳод мекунад. НМИМЗ дастурҳоро оид ба идоракунии таъсири сохтмон дар бар мегирад; таъмини об барои сохтмон, пайваस्तшавӣ ба заҳқашҳо, обҳои партов ва коркарди такрорӣ ва истифодаи такрорӣ оби партов; НИА барои хориҷ кардан ва коркарди маводи асбест; идоракунии партовҳои саҳт; идоракунии партовҳои хатарнок; назорати чанг ва садо; дренажи муваққатӣ ва доимӣ; масолеҳи бинокорӣ ва идоракунии партовҳо; кандан ва баркарор кардани замин; идоракунии ҳаракати нақлиёт; саломатӣ ва бехатарии коргарон; саломатӣ ва бехатарии ҷомеа; пешгирии COVID-19; бартараф кардани растаниҳо; нақшаи воқуниш ба ҳолати фавқуллодда; ва нақшаи алоқа. Маълумоти мушаххаси макон дар НМИМЗ сарчашмаҳои қонунии мавод, усулҳои идоракунии НИА, ҷойгиршавӣ, масъулиятҳо, қадвал/мӯҳлат ва буҷаи татбиқи чораҳои коҳиш додани таъсириро, ки дар НИМЗ зикр шудаанд, муайян мекунад. НМИМЗ дар ҳолати зарурӣ Ҳангоми татбиқи лоиҳа нав карда мешавад.

202. НМИМЗ дар марҳилаи пеш аз сохтмон аз ҷониби ГТЛ тасдиқ карда мешавад. Ҳама шартҳои, ки дар ЭДЭ пешбинӣ шудаанд, ба шартномаи пудрати сохтмонӣ ва НМИМЗ дохил карда мешаванд. ГТЛ аз пудратчии интихобшудаи сохтмон талаб мекунад, ки як корманди ботаҷриба ва пуртаҷрибаи экологиро ҷалб кунад, ки кормандонро таълим диҳад ва мониторинги мунтазами чораҳои муҳити зист, саломатӣ ва бехатариро дар доираи НМИМЗ анҷом диҳад. Корманди таҳассусӣ ва пурравақти саломатӣ ва бехатарӣ (КСБ) аз ҷониби пудратчии сохтмон барои ҳалли масъалаҳои саломатӣ ва бехатарии меҳнат киро карда мешавад. Аз пудратчии сохтмон талаб карда мешавад, ки КРЧ-ро таъин кунад, ки бо мақомоти ҳукумати маҳаллӣ ва ГТЛ Ҳамоҳанг хоҳад кард ва протоколҳои иртиботиро байни лоиҳа ва ҷамоатҳо муқаррар мекунад.

203. НМИМЗ ва таъини корманди соҳибхитос оид ба ҳифзи муҳити зист, КСБ ва КРЧ аз ҷониби ГТЛ пеш аз оғози сохтмон пешниҳод ва тасдиқ карда мешавад. ГТЛ ва МКҲФ-МЗ дар марҳилаи сохтмон на камтар аз як маротиба дар як ҳафта санҷишҳо мегузаронанд ва самаранокии НМИМЗ-ро назорат мекунанд. МТЛ-МБМЗ дар мониторинг ва гузоришдиҳӣ дастгирӣ хоҳад кард. МТЛ-МММЗ бояд таҷриба дар арзёбии МДА, нест кардан, идоракунӣ ва нобудсозӣ дошта бошад. Вай ба ГТЛ ва пудратчиёни сохтмон оид ба татбиқи НМИМЗ, аз ҷумла идоракунии асбест омӯзиш медиҳад.

2. Марҳилаи сохтмон

204. Фаъолиятҳои сохтмонӣ маҳдуд ва танҳо бо маҳаллаи мавҷудаи кӯчдиҳӣ ва мактаб маҳдуд карда мешаванд. Корҳои сохтмонӣ оид ба насби хатҳои тақсимоии барқ метавонад боиси маҳдудияти муваққатии дастрасӣ ва инчунин вайроншавии эҳтимолии роҳҳои деҳот гардад, ки мошинҳои боркаши сохтмонӣ истифода мебаранд. Бар асоси маълумоти пешакӣ, насби хатҳои барқ ба Ҳамбастагии мавҷудаи хати барқ парвоз хоҳад буд ё барои навсозии хат аз ҷойҳои

мавҷудаи сутунҳо истифода мешавад. Шояд барои омехта кардани цемент ё захира кардани масолеҳи бинокорӣ дар бинои мактаб майдонҳои хурдро истифода бурдан лозим ояд.

205. Зарурати истихроҷи бузурги масолеҳи сохтмонӣ талаб карда намешавад, зеро аксари маводҳо аз манбаъҳои тиҷоратии маҳаллӣ дастрасанд. Вақте ки бомҳои асбести ҳоҷатхонаҳои мавҷудаи мактаб бардошта мешаванд, пеш аз партофтани он дар макони тасдиқшуда, майдони нигоҳдории партовҳои МДА талаб карда мешавад.

206. Нигарониҳое, ки ба норасоӣҳо ё нооромӣҳо барои минтақаҳои атроф ҳангоми сохтмон алоқаманданд, дар НИМЗ баррасӣ карда мешаванд. Таъсири пешбинишудаи корҳои сохтмонӣ инҳоянд:

- (i) Садои ғавғо, сулҳу оромӣ ва тавлиди канализатсияи хонагӣ ва партовҳои саҳт барои лагери сохтмонӣ.
- (ii) Ғубор ва ифлосшавии ҳаво аз корҳои заминкани барои биноҳои муҳоҷиркунонӣ, сохтмони роҳ ва ҳаракати воситаҳои нақлиёт.
- (iii) Баровардани нахҳои асбест аз гирифтани лавҳаҳои боми асбест.
- (iv) Садо, ки метавонад боиси нороҳатии сокинони шафати сохтмони роҳ, аз ҷумла халалдор шудани дарсҳои мактаб гардад.
- (v) Эрозияи хок аз маводи захирашуда ва корҳои ҳафриётӣ.
- (vi) Истеҳсоли партовҳо ва партовҳои сохтмонӣ.
- (vii) Маҳдудияти дастрасӣ ба сокинон ҳангоми таъмири роҳ ва насби хатҳои тақсимои барқ.
- (viii) Зарар ба роҳҳои, ки метавонанд аз ҷониби мошинҳои сохтмонӣ истифода шаванд.
- (ix) Хавфҳои саломатӣ ва бехатарии меҳнат барои коргарони сохтмон.
- (x) Таъсири саломатӣ ва бехатарии ҷомеа аз таъсири садо ва минтақаҳои кори хатарнок.
- (xi) Таҷовуз ба захираҳои ҷисмонии фарҳангӣ.

а) Ташкили лагери сохтмон

207. Дар ҳудуди иншооти муҳоҷиркунӣ замини мавҷуд мавҷуд аст, ки дар он пудратчӣ метавонад ба осонӣ бошишгоҳи сохтмонӣ, ҳавлии моддӣ ва офис таъсис диҳад. Маҷмааи ихота шуда, девор гирифта шудааст ва аз ҷониби кормандони амният иборат буда, дар дур аз хонаҳои истиқоматӣ ҷойгир аст. Интизор меравад, ки аз фаъолияти лагери сохтмонӣ ба ҷамоати маҳаллӣ садои ҳадди ақал ворид шавад. Мушкилоти марбут ба сулҳу оромӣ метавонад аз сабаби ҳузур ва ҳамкориҳои коргарон бо мардуми маҳаллӣ ба миён ояд.

208. Пудратчии сохтмон барои сабук кардани масъалаҳои сулҳу оромӣ, ки ҳангоми истифодаи лагери сохтмонӣ ба вуҷуд омада метавонанд, дар қабули коргарон ба одамони соҳибхитоси маҳаллӣ афзалият медиҳад. Илова бар ин, пудратчии сохтмон вазифадор карда мешавад, ки МРҶ-ро таъин кунад, ки бо мақомоти ҳукумати маҳаллӣ, сокинони деҳот ва ГТЛ барои таъмини иртиботи ошкоро бо ҷамоатҳо оид ба қадвали кор ва корҳои сохтмонӣ ҳамроҳанг созад.

209. Роҳбарияти лагери сохтмонӣ ба Ҷойгоҳи коргарони Гурӯҳи Бонки Ҷаҳонӣ риоя мекунад: Равандҳо ва стандартҳо тартиб ва амалияҳоеро дар бар мегиранд, ки санитария ва идоракунии дурусти канализатсия, партовҳои саҳт, сӯзишворӣ, мавод ва партовҳои сохтмонро таъмин мекунад. Истифодаи обтаъминкунии мавҷуда, ҳоҷатхонаҳо бо зарфҳои септикӣ ва системаи идоракунии партовҳо дар минтақаи кӯчдиҳӣ тасдиқи пешакии ГТЛ талаб мекунад.

б) Фаъолиятҳои сохтмонӣ, ки чанг ва ифлосшавии ҳаворо ба вучуд меоранд

210. Дар рафти корҳои сохтмонӣ метавонад дар натиҷаи кандакорӣ ва ҳаракати воситаҳои нақлиёт чанг ва маводи майда ба вучуд ояд. Дар натиҷаи аз ҳоҷатхонаҳои мавҷудаи мактаб канда шудани варақаҳои бомпӯшии асбест ғубори хатарноке, ки дорои нахҳои асбестӣ мебошад, ба вучуд омада метавонад. Мушкилоти сифати ҳаво метавонанд аз захира кардани хок ва агрегатҳои кофташуда дар шароити шамол ба миён оянд. Ҳаракати мошинҳои боркаш ба макони интиқоли мавод метавонад боиси партовҳо гардад. Беҳтар намудани роҳҳои дастрасӣ ба мавзеи лоиҳа (пӯшиши роҳҳои асфалтпӯш) дуди дорои миқдори ками моддаҳои кимиёвӣ заҳролуд ва хатарнок ба монанди пайвастагиҳои органикии идорашаванда ва карбогидридҳои полиароматӣ ба вучуд меояд.

211. Тадбирҳои кам кардани таъсири чанг ва партовҳо аз инҳо иборатанд:

(i) Ҳангоми таъмири роҳҳо барои кам кардани нороҳатиҳои сокинони ҳамсоя, махсусан дар шароити хушк ва шамол, рафъи ғубор анҷом дода мешавад.

(ii) Захираи маводи агрегатӣ ва қумӣ бо қабати пластикӣ, брезент ё дигар маводҳо барои пешгирии кардани таваққуф ё пароканда шудани зарраҳои майда фаро гирифта мешаванд.

(iii) Ҳар рӯз тоза кардани партовҳоро анҷом диҳед.

(iv) Дар вақти ҳолӣ кардани масолеҳ дар объект бекористии мошинҳои бинокорӣ манъ карда шавад.

(v) Раванди сохтани асфалт на камтар аз 300 м дар поёни шамол аз манзилҳои наздиктарин ҷойгир карда мешавад.

в) Тоза кардани варақи асбест

212. Дар ҳоҷатхонаи мавҷудаи мактаб ва биноҳое, ки бояд дар ҷои кӯчонида шаванд, лавҳаҳои бомпӯшии асбест мушоҳида карда шуданд. Дар вақти сохтани объектҳои нав бомҳои асбести канда мешаванд. Лавҳаҳои сақфпӯшии асбест бо бетон баста шудаанд ва ҳолати мавҷуда аз шикаста ва парокандашавӣ шаҳодат медиҳад, ки метавонад ҳангоми тоза кардани нахҳои асбест хориҷ шавад. Сурати 5 ҳолати лавҳаҳои асбести бомпуширо нишон медиҳад. Гарчанде ки миқдор он қадар зиёд нест, коркарди нодуруст метавонад хатари нафаскашии нахҳои асбестро ба вучуд орад, ки метавонад коргарон ва одамони гирду атрофро фош кунад. Барои кам кардани хатари саломатӣ аз канда шудани боми асбест, НИА як қисми НМИМЗ хоҳад буд. Партовҳои асбест аз дигар партовҳо ҷудо нигоҳ дошта мешаванд ва коркард аз ҷониби коргарони ботаҷрибае, ки таҳти роҳбарии пудратчиҳои сохтмон қарор доранд, анҷом дода мешавад. Системаи пайгирӣ барои таъмини интиқол ба макони ниҳони партов ва дафн истифода мешавад. Дар бораи кашондан ва кашондани партовҳои асбест ба коркунони КҲМ район хабар дода мешавад.

213. Ҳангоми аз байн бурдани боми асбест, тавре ки дар боби қаблӣ тавсиф шудааст ва мувофиқи Дастури таҷрибаи пешқадами БОР оид ба идоракунӣ ва назорати асбест эҳтиёти иловагӣ андешида мешавад.

Шунама

18.02.2023 - ҷамъият - маҷлис

Сурати V 1: Маводи дорои асбест дар бом ва девори ҳоҷатхонаи мактаб ва биноҳои кӯчонидашуда вайрон карда мешавад (27 ноябри соли 2023 ва 12 декабри соли 2023)

г) Садо

214. Ҳангоми сохтмон таҷҳизот ва ҳаракати мошинҳои интиқолдиҳанда дар объект садои баланд ба вуҷуд омада метавонад. Садо, ки дар натиҷаи кори техника ва нақлиёти боркашонӣ ба амал меояд, боиси нороҳатӣ мегардад. Корҳои сохтмонӣ дар мактаб метавонад дарсҳоро халалдор кунад. Хонаводаҳо / ҷамоатҳое, ки дар масофаи 250 м аз ҷойҳои кори дар қад-қад роҳҳо ва хати тақсимот зиндагӣ мекунанд, метавонанд ба таъсири фосилавии садо аз ҳадди меъёри Созмони умумиҷаҳонии тандурустӣ, яъне як соат баробар ба сатҳи муттасили “А вазн” (IAeq) 55 децибел дучор шаванд.

215. Барои пешгирӣ намудани таъсири садо чораҳои зерин тавсия карда мешаванд, ки дар НИМЗ пешбинӣ шудаанд:

(i) Дар вақти таътили мактабӣ ва ид дар мактаб корҳои сохтмонӣ анҷом диҳед.

(ii) Корҳои пурғавғо ба монанди корҳои чипканӣ ва пармакунӣ пас аз соати 18:00 дар наздикии маҳаллаҳои истиқоматӣ қатъиян манъ карда шаванд.

(iii) Таслимҳои пӯлоди сохташуда ва пӯлоди мустақамкуниро ба андозаи дилхоҳ бурида/хам кунед, то фаъолияти буришро дар макон кам кунед.

A'-вазнкунӣ - ислоҳи омилҳое, ки садои вазн бо ҳассосияти гӯши инсон ба садоҳои басомадҳои гуногун мувофиқат мекунанд

(iv) Фаъолиятҳои сохтмонӣ бо истифода аз техникаи вазнин бо амалиётҳо аз соати 8:00 то 18:00 маҳдуд карда мешаванд.

(v) Огоҳии пешакӣ ба ҷамоатҳо дар бораи вақти анҷом додани фаъолиятҳои пурғавғо.

(vi) (vi) Аз коргарон талаб кунед, ки гӯшмонак пӯшанд.

(vii) Андозаҳои стандартии садоро, ки дар Замимаи В, Ҷадвали 5 оварда шудаанд, риоя кунед.

д) Эрозияи хок

216. Хоки кофташуда хангоми боришот эрозия шуда метавонад. Маҷрои оби тўфонӣ метавонад хокро ба каналҳо кашад ва қобилияти обгузаронии каналҳоро коҳиш диҳад ва баъдан дар вақти боронҳои шадид ба обхезӣ мусоидат кунад. Эрозияи аз ҳад зиёди замин метавонад боиси таҳшиншавии каналҳо ва дарёҳо гардад. Боқимондаҳои омехтаи цемент ва шустани таҷҳизот метавонад каналҳоро банд кунад.

217. Дар иншооти муҳоҷиркунонӣ, оби равон ба майдонҳои кушоди атроф берун аз бино ҷорӣ мешавад ва метавонад ба канали обёрӣ ворид шавад. Роҳҳои даромадгоҳ ва купрук аз қатори каналҳои ирригатсионӣ мегузаранд, ки аз эрозияи хок зарар дидаанд. Ин метавонад ба таъсири кӯтоҳмуддат аз нигоҳи зиёд шудани ифлосшавӣ, ҷараёни обҳои партовҳои марбут ба сохтмон ва олудашавӣ аз сабаби коркарди нодурусти маводҳо оварда расонад. Дар макони муҳоҷиркунонӣ ҳоҷатхонаҳои мавҷуда зарфҳои септикӣ мавҷуданд, ки метавонанд барои маҳдуд кардани обҳои партов ва канализатсия аз мавзеъ хангоми сохтмон истифода шаванд. Дар майдончаҳои бинокорӣ берун аз майдон барои коргарон ҳоҷатхонаҳои сайёр гузошта мешаванд.

218. Барои пешгирии таъсиррасонӣ ба каналу дарёҳои мавҷуда тадбирҳои зерин амалӣ карда мешаванд:

(i) Ҷойгир кардани сутунҳои тақсимот дар наздикии объектҳои об пешгирӣ карда мешавад.

(ii) Дар давраи боронгарӣ аз корҳои заминкани худдорӣ намоед.

(iii) Дар масофаи 400 м аз обанбор шустан ё таъмири таҷҳизот/мошинҳо сурат намегирад.

(iv) Захираи хоки кофташуда (аз ҷумла агрегатҳо ва қум) дар дур аз каналҳои обкашӣ ва ҷараёни об.

(v) Таъмин намудани чораҳои мубориза бо таҳшинҳо, аз қабилӣ домҳои лой, монеаҳо ва хандакҳо дар захираҳои хоки кофташуда ва агрегатҳо/регҳо.

(vi) Шустани семент-омехтаҳо ва дигар мошинҳои сохтмонӣ дар маҳал манъ карда шавад.

(vii) Ҳар рӯз тозакунии ва рӯбучини майдони сохтмонро анҷом диҳед ва давра ба давра хок, сангҳо ва партовҳоро аз ҷўйборҳо, каналҳои обкашӣ ва захбурҳо тоза кунед.

(viii) Ҳангоми ҳаводиси борон, системаи дренажиро тафтиш кунед, то боварӣ ҳосил кунед, ки ягон басташавӣ вучуд надорад ва мавод ва партовҳоеро, ки тавассути оби тӯфон ба системаи дренажӣ бурда шудаанд, хориҷ кунед.

е) Партовҳо ва партовҳои сохтмон

219. 219. Оқибатҳои марбут ба партовҳои ҳангоми омодаасозӣ ва сохтмон ба вучуд омадани партовҳои ғайрифайол, масалан, захираҳо, партовҳои биологӣ, растаниҳои тозашуда, партовҳои сохтмон, партовҳои бастабандӣ, металлпораҳо, партовҳои маишӣ, зарфҳои рангҳои ҳолӣ ва равшанҳои партовро дар бар мегиранд. Чамъ шудани партовҳои сохтмон метавонад боиси олуда шудани замин ва обҳои зеризаминӣ гардад. Таъсири эҳтимоли тавассути тадбирҳои зерин, ки дар НИМЗ пешбинӣ шудааст, кам карда мешаванд:

(i) Ҷойгир кардани минтақаи пӯшидаи ҷудокунии партовҳо аз манбаҳои мавҷудаи об ва каналҳои обёрӣ/обтаъминкунӣ.

(ii) Маводҳои партовҳои такрорӣ истифодашавандаро аз ҳавлии анбор дар лагери сохтмонӣ барои фурӯш ба дӯкониҳои партовҳо интиқол диҳед.

(iii) Ҳамоҳангсозӣ бо мақомоти ноҳия оид ба чамъоварӣ, интиқол ва партофтани партовҳо дар партовгоҳи ҷамоати Ҳалевард.

(iv) Манъи сӯзондани партовҳо.

(v) Идора ва нигоҳдории сӯзишворӣ, равшани партов, партовҳои хатарнок мувофиқи Дастурҳои умумии МЗСБ оид ба идоракунии маводҳои хатарнок амалӣ карда мешаванд. Ин истифодаи сохторҳои дахлдори нигоҳдории дуюмдараҷаро дар бар мегирад, ки қодиранд 110% калонтар аз зарфҳои калон ё 25% ҳаҷми умумии зарфҳоро дар минтақаҳои дорои зарфҳои рӯизаминӣ бо ҳаҷми умумии нигоҳдории баробар ё бештар аз 1000 литр нигоҳдоранд.

(vi) Таҷҳизоти тозакунии партовҳо дар маҳал нигоҳ дошта мешавад. Дар сурати руҳ додани резиши тасодуфӣ, тозакунии фаврӣ анҷом дода мешавад ва тамоми маводи тозакунии барои партови минбаъда дар ҷои бехатар нигоҳ дошта мешаванд. Партофтани ҷунин партовҳо аз ҷониби ширкати идоракунии партовҳо, ки аз ҷониби пудратчии сохтмон қарордод шудааст, анҷом дода мешавад. Ширкати идоракунии партовҳо бояд иҷозатномаи заруриро барои интиқол ва нобудсозии партовҳои хатарнок пеш аз хориҷ кардани ҷунин партовҳо аз макон дошта бошад. Пудратчии сохтмон нусхаҳои литсензияҳои ширкатро нигоҳ медорад ва манифести интиқоли партовҳоро дар лагери худ барои санҷиши муқаррарӣ пешниҳод мекунад.

ж) Таъмири роҳҳо, барқарорсозии купрукҳо ва насби хатҳои тақсимоли барқ

220. Роҳи даромадгоҳ аз роҳи автомобилгард ба макони кӯчдиҳӣ дар ҳолати бад қарор дорад. Қисмҳои роҳ заминӣ ва вайроншуда мебошанд. Китфҳои роҳ тӯдаҳои хоки фӯҷур доранд, ки аз шамол ва ҳаракати мошинҳо шароити чанголудро ба вучуд меоранд. Барқарорсозии роҳҳои даромадгоҳ китфҳо/роҳи пиёдагардҳоро дар бар мегирад, то хатари одамоне, ки дар роҳҳо ва чангу хок қадам мезананд, кам карда шавад.

Роҳи сангфарш вайроншуда

Хоки фуфуси гилин дар канори роҳ

¹ Корпоратсияи байналмилалӣ молиявӣ. 2007. Дастур оид ба муҳити зист, саломатӣ ва бехатарӣ (МСЗБ). Дастурҳои умумии МСЗБ. Муҳити зист. Идоракунии маводҳои хатарнок.

Дар роҳ ҳеҷ китф/роҳи пиёдагард нест

Роҳи замин дар наздикии мавзеи лоиҳа

Роҳи заминӣ дар наздикии мавзеи лоиҳа

Духтарони маҳаллӣ дар роҳ ба хона

Кӯдакон дар назди роҳ бозӣ мекунанд

Сурати V 2: Шароити роҳи дастрасӣ

221. Роҳи сангфарш ва наздикшавӣ ба шоҳроҳ то Пули 1, ки дар шоҳроҳи шоҳроҳ ва 325 метр аз шоҳроҳи шоҳроҳи шоҳроҳ воқеъ аст, дар ҳолати хуб қарор доранд.

Чорроҳаи роҳи даромадгоҳ ба шоҳроҳ

Роҳи даромадгоҳ дар ҳолати хуб

Наздики вайроншудаи Пули-1.

Намуди паҳлӯии Пули-1

Сурати V 3: Ҳолати роҳ аз шоҳроҳ то купруки 1

222. Барқарорсозии пули Меҳнатобод метавонад дастрасии мардуми маҳаллиро дар давраи барқароркунӣ маҳдуд созад. Роҳҳои даромадгоҳи деҳа аз шоҳроҳи Бохтар-Балхӣ ҳамчун роҳҳои тангу заминианд. Участкаҳои роҳҳои деҳа бо асфалтпуш мавҷуданд, вале онҳо дар ҳолати бад мебошанд. Мошинҳои сохтмонӣ метавонанд роҳҳои алтернативии деҳаро истифода баранд, то маводҳоро ба макони кӯчдиҳӣ интиқол диҳанд, ки метавонанд ба ин роҳҳои деҳа зарар расонанд. Сурати V 4 роҳҳои алтернативии шоҳроҳи Бохтар-Балхиро нишон медиҳад, ки метавонанд истифода шаванд.

Расми V.1: Роҳҳои алтернативии дастрасӣ

223. Дар рафти вохӯриҳои машваратӣ мардуми маҳаллӣ изҳор доштанд, ки ҳангоми бунёди иншооти истиқоматии муваққатӣ роҳҳои деҳа аз ҷониби мошинҳои боркаш зарар дидаанд. Гузаргоҳи роҳ дар Уртабуз бар асари ҳаракати зуд-зуди мошинҳои вазнин фурӯ рехт, ки ҳоло дар пайи боришоти шадид боиси обхезӣ дар манотиқи атроф мешавад. Мардуми маҳаллӣ аз он нигаронанд, ки аз сабаби ҳаракати мошинҳои сохтмонӣ шароити роҳи мавҷудаи деҳа бадтар мешавад. Мардуми маҳаллӣ хоҳиш карданд, ки беҳбудии роҳҳои деҳа ба лоиҳа дохил карда шаванд.

224. Зимни вохӯрии ҷамъбасти бо КҲФМГ мӯҳокима карда шуд, ки метавонад роҳи гардишгарро барои пешгирӣ аз истифодаи воситаҳои нақлиёт аз пули вайроншуда таҳия кард. Аммо пули мазкур аз ҷониби ҳукумати маҳаллӣ аз нав сохта шудааст ва аз ин рӯ ба роҳи пешниҳодшудаи гардиш зарурат нест. Дар баромадгоҳҳои шоҳроҳи Бохтар-Балхӣ шиорхое гузошта мешаванд, ки аз роҳҳои танги деҳаи Уртабуз ҳаракат кардани мошинҳои калону вазнинро манъ мекунанд.

225. Дар роҳхое, ки сокинони деҳот истифода мебаранд, муддати тӯлонӣ истодани мошинҳои сохтмонӣ манъ карда мешавад, то ки роҳи танги деҳаро пешгирӣ кунанд (Суратҳои V-6). Ҷадвали корҳои сохтмонӣ бо аҳолии маҳаллӣ мувофиқа карда мешавад, то корҳои ҳосилғундорӣ ва дарав ва таътили мактаббачагон баррасӣ карда шавад.

226. Дар марҳилаи пеш аз сохтмон пудратчии интихобшуда ҳисоботи баҳодиҳии ҳолати роҳро барои арзёбии шароити роҳи дастрасии лоиҳа омода мекунанд. Ин дар татбиқи чораҳо оид ба пешгирии ҳама гуна халалдоршавии системаи нақлиёти маҳаллӣ, ки дар натиҷаи ҳаракати

нақлиёти марбут ба лоиҳа ба вучуд омадааст, кўмак хоҳад кард. Ҳисобот бояд аз ҷониби МТЛ ва ГТЛ пеш аз оғози корҳои сохтмони лоиҳа тасдиқ карда шавад.

Сурати V 4: Ҳолати роҳҳо (29 июни 2022)

з) Саломатӣ ва бехатарии меҳнат ҳангоми сохтмон

227. Фаъолияти сохтмон метавонад ба саломатӣ ва бехатарии коргарони сохтмон таъсири манфӣ расонад. Хавфҳои касбӣ хатарҳои эргономикӣ аз интиқол/бардоштани мавод ва таҷҳизоти вазнин, дучоршавӣ ба садои аз ҳад зиёд ва доимӣ, дучоршавӣ ба маводҳои хатарнок, корҳои гарм (яъне кафшер), кор дар баландӣ ва истифодаи монтаж ва паҳншавии бемориҳои сироятӣ, аз қабили КОВИД - 19. Пудратчии сохтмон вазифадор аст, ки корҳои зеринро иҷро намояд:

(i) Риояи Кодекси меҳнати Тоҷикистон.

(ii) Таъмини тренинги оид ба ҳифзи саломатӣ, гузаронидани брифингҳои ҳарҳафтаинаи СБМ ва баланд бардоштани сатҳи огоҳӣ оид ба пешгирии бемориҳои сироятӣ.

(iii) НММЗ-ро мувофиқи дастурҳои СБМ татбиқ кунед.

(iv) Таъин кардани КСБи пурравақт дар макон.

(v) КРҚ-ро ҳамчун шахси тамос дар макон барои қабул/ҷавоб додан ба шикоятҳо аз ҷомеа таъин кунед.

(vi) Аз коргарон талаб кунед, ки таҷҳизоти муҳофизати инфиродӣ ба мисли кулоҳҳо, дастпӯшҳо, камарбанди бехатарӣ, мӯзаҳои бехатарӣ ва гуғлҳо ба кор мувофиқ бошанд.

(vii) Ба коргарон дар майдони сохтмон аломатҳои бехатарӣ/ёдраскуниро гузоред.

(viii) Шабона дар лагери сохтмонӣ равшаниҳои кофӣ таъмин кунед.

(ix) Таъмин кардани рӯшноӣ, баррикадаҳо / монеаҳои бехатарӣ дар ҳафриётҳо ва захираҳои агрегатҳо.

(x) Дар кофтуковҳои кушод сарпӯшҳо, аломатҳои огоҳкунанда ва равшаниҳои таъмин кунед.

(xi) Барои коргарон дар ҳар як майдони сохтмон ҳоҷатхона фароҳам оварда, сари вақт партофтани оби партовро таъмин кунед.

(xii) Бо маҷмӯаҳои ёрии аввалияи тиббӣ дар лагери сохтмонӣ таъмин кунед, то ёрии фаврии тиббӣ ҳангоми садамаҳо таъмин карда шавад.

(xiii) Протоколҳои саломатӣ ва бехатарии COVID-19-ро риоя кунед.

(xiv) Агар дар майдони сохтмон дар бораи ҳолати бехатарӣ ё шароити хатарнок гузориш дода шавад, ҳама фаъолиятҳо фавран қатъ карда мешаванд, то баррасии мувофиқати бехатарии кор ва татбиқи чораҳои ислоҳӣ барои бартараф кардани камбудии ошкоршуда дар системаи бехатарии кор.

i) Саломатӣ ва бехатарии ҷомеа

228. Хавфҳо ба саломатӣ ва амнияти ҷомеа, ки бо корҳои сохтмонӣ алоқаманданд, аз садои садо, ғубори ҳаво, партовҳо ва бандшавии роҳҳо дар назди майдончаҳои сохтмон иборатанд. Ҳарчанд вуруди нерӯи корӣ дар назар нест, ба масъалаҳои иҷтимоӣ вобаста ба таъқиб ё зӯроварии гендерӣ ва паҳншавии сироятҳои тавассути алоқаи ҷинсӣ гузаранда (ВИЧ/СПИД) ва COVID-19 дучор омадан мумкин аст. Барои идоракунии масъалаҳои бехатарӣ ва саломатии ҷомеа, чораҳои зерин оид ба коҳиш додани таъсир амалӣ карда мешаванд:

(i) Гузаронидани машваратҳо бо ҷамоатҳо оид ба лоиҳа ва ҷадвали кор.

(ii) Риояи қоидаҳо ва расмиёти меҳнати қонунӣ.

(iii) Гузаронидани тренингҳои огоҳӣ оид ба озори ҷинсӣ ва зӯроварии гендерӣ бо ҷомеа.

(iv) Гузаронидани огоҳӣ оид ба пешгирии сироятҳои гузаранда (ВИЧ/СПИД) ва COVID-19.

(v) Таъсиси МБШ ҷомеа.

к) Таъмири роҳ дар назди қабристон ва корҳои ҳафриёт барои биноҳо ва сутунҳои тақсимоии барқ

229. Дар наздикии макони муҳоҷирон ягон мавзеи маълуми захираҳои ҷисмонӣ ва фарҳангӣ вучуд надорад, ба истиснои қабристоне, ки дар масофаи 250 м. аз макони муҳоҷиркунонӣ воқеъ аст. Дар лоиҳа барои муҳофизати қабристон аз осеба, ки ҳангоми таъмири роҳ ба амал меояд, деворҳо пешбинӣ мекунанд.

230. Дар сурати тасодуфан пайдо шудани сарватҳои ҷисмонии фарҳангӣ, ба монанди осор ва реликтҳои ҳангоми сохтмон, тартиби дарёфти тасодуфӣ амалӣ карда мешавад, ки инҳоро дар бар мегирад:

(i) Корҳои сохтмонӣ фавран қатъ карда мешаванд.

(ii) ГТЛ дар бораи дарёфти тасодуфӣ фавран огоҳ карда мешавад; ва ГТЛ ба Вазорати фарҳанг (ВФ) муроҷиат мекунад.

(iii) ВФ барои муайян кардани аҳамияти бозёфтҳои тасодуфӣ дар макон санҷиш мегузаронад.

(iv) ВФ ва ГТЛ чораҳои зарурии коҳиш додани таъсирро муқаррар хоҳанд кард, ки метавонанд кофтани сохториро дар бар гиранд.

(v) Нобуд кардан, вайрон кардан ё пинҳон кардани захираи физикии фарҳангӣ қатъиян манъ карда мешавад.

(vi) Фаъолиятҳои сохтмонӣ бо иҷозати ВФ аз сар гирифта мешаванд.

3. Марҳилаи амалиёт

231. Таъсири марҳилаи истифода ва нигарониҳои нигоҳубини мунтазам инҳоянд:

а) Баста шудани хати обтаъминкунии роҳ

232. Барои аз таҳшинҳои тоза будани қубурҳои роҳ ва каналҳои обпарто ба воситаи комиҷроияи ноҳия мунтазам тафтиш ва тоза кардани қуйборҳои ва каналҳои гузаронда мешавад.

б) Тавлид ва нобудсозии партовҳои

233. Муассисаи муҳоҷиркунони партовҳои сахтеро ба мисли партовҳои биологӣ вайроншаванда ва масолеҳи аз нав истифодашаванда тавлид хоҳад кард. Ба партовҳои партовҳои хатарнок, аз қабилҳои лампаҳои шикаста, батареяҳои истифодашуда ва дигар партовҳои таҷҳизоти барқӣ дохил мешаванд. Татбиқи системаи ҷудокунии ва ҷамъоварии партовҳои имкон медиҳад, ки партовҳои биологӣ вайроншаванда ва партовҳои хатарнок дар иншооти кӯчонидан ҷамъ нашаванд. Дар партовгоҳи Ҷамоати Халевард ҳамарӯза партовҳои партофта мешаванд.

в) Идоракунии растаниҳои дар хати тақсимоти барқ

234. Нигоҳубини даврии растаниҳои дар қад-қадӣ қатори хати интиқоли барқ гузаронида мешавад. Ин барои таъмини он аст, ки фосилаҳои амудӣ ва уфуқӣ ба талаботи бехатарии на камтар аз 3 м мувофиқат мекунад. ДарНМИМЗ тадбирҳои зерин пешниҳод шудаанд:

(i) Нигоҳдории мунтазами хати тақсимоти барқ тавассути санҷиши тозакунии хатҳои ва буридани дарахтоне, ки ба талаботи тозакунии бехатарӣ ҳалал мерасонанд.

(ii) Истифодаи усулҳои нигоҳубини растаниҳои дастӣ ва манъ кардани истифодаи кимиёвӣ (гербисидҳо/пестисидҳо).

235. Тамоми чорабиниҳои идоракунии растаниҳои дар хати тақсимоти барқ аз ҷониби ноҳия тавассути муассисаи давлатии барқ амалӣ карда мешаванд. КҲФМГ-МЗ мониторинги идоракунии растаниҳои ва ҳисоботро ба БОР идома медиҳад, то он даме, ки Ҳисобот оид ба анҷоми лоиҳа ба БОР пешниҳод карда шавад.

г) Идоракунии обҳои партов

236. Дар иншооти муҳочиронӣ барои пешгирии хориҷшавии оби ифлос ба муҳити атроф иқтидори муносиби тозакунии канализатсия ва зарфҳои септикӣ насб карда мешавад. Ҳоҷатхонаҳои чуқурӣ дар мактаб дуруст тарҳрезӣ шудаанд, аз рехтани оби олуда ба каналҳои обгузар пешгирӣ мекунад. Нигоҳдории зарфҳои септикӣ тавассути тозакунии мунтазам зарур аст, то обхезӣ ба минтақаҳои атроф ва каналҳои заҳқаш таъсир нарасонад. Барои ҷамъоварии септикҳо аз ҳоҷатхонаҳои септикӣ бо ноҳия мувофиқат кардан лозим аст.

д) Идоракунии партовҳои соҳаи тандурустӣ

237. Системаи кунунии идоракунии партовҳои тиббии маркази саломатӣ бо мақсади кам кардани партовҳои ҳаво аз сӯзишворӣ ва кам кардани шусташавии партовҳои хатарноки соҳаи тандурустӣ ба обҳои зеризаминӣ такмил дода мешавад. Мониторинг ва нигоҳубини мунтазами сӯзишворӣ, автоклав ва чоҳҳо анҷом дода мешавад.

е) Саломатӣ ва бехатарии ҷомеа

238. Хатти тақсимкунандаи барқ метавонад хатари потенциалиро ба вучуд оварад, ба монанди зарбаи барқ дар натиҷаи садамаи ногаҳонӣ. Барномаи огаҳии ҷомеа ва машваратҳо бо сокинон гузаронида мешавад. Ин фаъолиятҳо дар деҳаҳои қад-қади хати интиқоли барқ ҷойгиршуда ва атрофи он гузаронида мешаванд. Таъсирҳо тавассути тадбирҳои зерин кам карда мешаванд:

- (i) Тақсими иттилооти лоиҳа дар бораи хатарҳои эҳтимолии саломатӣ ва бехатарии нерӯи барқ.
- (ii) Кормандони амниятӣ ва тафтишотӣ барои пешгирӣ кардани вайроншавии хатҳо ва кабелҳо, ки метавонанд боиси зарбаи барқи садама гардад, сафарбар карда мешаванд.
- (iii) Сабти садамаҳои марбут ба хати тақсимои барқ.
- (iv) Мӯтобиқи МБШ масъалаҳои ҷомеаро сабт кунед.

VI. ИФШИ МАЪЛУМОТ, МАШВАРАТ ВА ИШТИРОК

A. Машварат

239. Машваратҳо бо ҷонибҳои манфиатдор аз 23 то 24 июни соли 2022 бо мақсади паҳн кардани маълумот дар бораи лоиҳа ва таъсироти интизории он ва ҷамъоварии маълумот оид ба масъалаҳои марбут ба муҳити зист дар ҷомеа гузаронида шуданд. Машваратҳои ҷонибҳои манфиатдор аз воҳӯриҳои машваратии деҳот дар Ҷамоати Золи Зар, мусоҳибаҳои тасодуфӣ ва воҳӯриҳо бо идораи ноҳия ва КҲМ иборат буданд.

240. Маҷлисиҳои машваратӣ. Рӯзҳои 23-24 июни соли 2022 дар ҷамоати Золи Зари ноҳияи Ҷалолиддини Балхӣ машваратҳои деҳот баргузор гардиданд. Дар воҳӯриҳо аз деҳаҳои Саноат, Меҳнатобод, Фурманов, Правда ва Уртабуз иштирок доштанд. Дар мактаби миёнаи посёлкаи Саноат, зали ҷамъиятии посёлкаи «Правда» ва мактаби ибтидоии кишлоки Уртабуз маҷлисиҳо барпо гардиданд.

241. Дар маҷлисиҳои машваратӣ 122 нафар, аз 75 нафар мардон ва 47 нафар занон иштирок намуданд. Ҷузъҳои лоиҳа муаррифӣ карда шуда, ба иштирокчиён дастур оид ба мақсади воҳӯрӣ

ва асоснокии талаботи ҳифзи муҳити зист, азхудкунии замин ва кӯчонидани аҳоли ва гендер фаҳмонда шуд. Баъд аз он мувоҳисаи ошкоро оид ба ташвишу таклифҳо барпо гардид.

242. Ба лоиҳаи пешниҳодшуда ягон эътироз набуд. Аз ҷониби иштирокчиён, ки дар ҷадвали VI-1 оварда шудааст, як қатор пешниҳоду тавсияҳо пешниҳод карда шуданд.

Ҷадвали VI-1: Эродҳо ва пешниҳодҳо аз машваратҳои деҳот

Деҳаи Саноат	Посух
<p>(i) Девордор кардани мактабҳои ибтидоӣ ва миёна барои бехатарии кӯдакон.</p> <p>(ii) Барқарорсозии мактабҳо на танҳо сохтмони ҳочатхонаҳо; бо синфхонаҳои иловагӣ таъмин кардан.</p> <p>(iii) Чароғаки кӯчаҳо, зеро роҳҳо шабона ториканд ва бехатар нестанд.</p> <p>(iv) Ислоҳи системаҳои гармидиҳии мактабҳо.</p> <p>(v) Трансформатори кӯҳна дар кунҷи мактаби миёна пурбор шуда, боиси қатъ шудани барқ мегардад. Мардум пешниҳод карданд, ки барои маҳалла трансформатори алоҳида ва барои мактабу маркази саломатӣ як трансформатори алоҳида дошта бошанд.</p> <p>(vi) Таъмин кардани мошини ёрии таъҷилӣ ё мошин барои овардани беморон ба беморхонаҳо аз марказҳои саломатӣ. Мардум пули худро барои бензин истифода бурда, беморонро ба беморхона мебаранд ва ё баъзан аз велосипед истифода мебаранд.</p> <p>(vii) Қабристонро, ки дар қад-қадӣ роҳ ба маркази зидди жола мебарад, девор гузоред.</p>	<p>Пешниҳодҳо ва тавсияҳо ҳангоми тарҳрезии муфассал ба назар гирифта мешаванд.</p> <p>КҲФМГ эҳтиёҷоти аввалиндараҷаи деҳаҳо баррасӣ хоҳад кард, зеро он ба ҳадафҳои лоиҳа дахл дорад.</p> <p>КҲФМГ наметавонад барои иҷрои ҳама пешниҳодҳо ӯҳдадор шавад, аммо ин тавсияҳо арзёбӣ мекунад ва баҳо медиҳад, ки онҳо дар доираи лоиҳа маблағгузорӣ карда мешаванд.</p> <p>Машваратҳои минбаъда аз ҷониби КҲФМГ /ГТЛ бо ҷамоатҳои барои муҳокимаи тарҳи ниҳоии лоиҳа гузаронида мешаванд.</p> <p>Машваратҳо дар давоми татбиқи лоиҳа идома хоҳанд ёфт.</p>
Деҳаи Правда	Посуhi КҲФМГ
<p>(i) Стадион ё майдончаи бозии «Правда».</p> <p>(ii) Дастгирии маъҷубон.</p> <p>(iii) Хариди таҷҳизот барои маркази саломатӣ, зеро дар марказ танҳо термометрҳои асосӣ, тарозу ва яхдонҳои хонагӣ мавҷуданд. Барои вакцинаҳо яхдонҳои мувофиқ вучуд надоранд.</p>	<p>Пешниҳодҳо ва тавсияҳо ҳангоми тарҳрезии муфассал ба назар гирифта мешаванд.</p> <p>КҲФМГ эҳтиёҷоти афзалиятноки деҳаҳо баррасӣ хоҳад кард, зеро он ба ҳадафҳои лоиҳа оид ба идоракунии офатҳои табиӣ ва устуворӣ дахл дорад.</p> <p>КҲФМГ аз омӯзиш дар бораи кӯмаке, ки барои маъҷубон дар деҳа зарур аст, қадр хоҳад кард.</p>
Деҳаи Уртабуз	Посуhi КҲФМГ

<p>(i) Таъмири гузаргоҳи роҳе, ки ҳангоми сохтмон дар маркази зидди жола вайрон шудааст. Гузаргоҳи харобшуда иқтидори кифояи резиши обро надорад ва боиси обхезӣ дар минтақа мешавад.</p> <p>(ii) Таъмини обтаъминкунӣ, зеро минтақа дар Уртабуз баланд аст ва чоҳҳо бояд аз 80 метр зиёд кофта шаванд; нарасидани об боиси бемориҳои вобаста ба об мегардад.</p> <p>(iii) Синфхонаҳои бештар барои мактаби нав.</p> <p>(iv) Хариди таҷҳизот барои маркази саломатӣ.</p>	<p>Пешниҳодҳо ва тавсияҳо ҳангоми тарҳрезии муфассал ба назар гирифта мешаванд.</p> <p>КҲФМГ эҳтиёҷоти аввалиндараҷаи деҳаҳоро баррасӣ хоҳад кард, зеро он ба ҳадафҳои лоиҳа дахл дорад.</p> <p>Бонки Ҷаҳонӣ дар марҳилаи пешрафтаи татбиқи лоиҳаи таъмини об қарор дорад, ки тамоми ноҳияро фаро мегирад.</p> <p>Қисмати обтаъминкунӣ аз лоиҳаи БОР хориҷ карда шуд, то такрор нашавад.</p>
--	--

БОР - Бонки Осиёи Рушд, КҲФМГ - Кумитаи ҳолатҳои фавқуллода ва мудофиаи граждани, ГТЛ - Гурӯҳи татбиқи лоиҳа

243. Мулоқот бо Кумитаи ҳифзи муҳити зист. 28 юни соли 2022 вохӯрӣ бо КҲФ баргузор гардид, ки барои баррасии талаботи АТМЗ оид ба маблағгузорию иловагии пешниҳодшуда, расмиёти АТМЗ ва иҷозатномаҳои экологӣ ва сохтмон, ки пеш аз татбиқи лоиҳа заруранд, баррасӣ карда шуд.

244. Намояндаи КҲФМГ хонум Содатсайрова Шаҳло қайд кард, ки дар Ҳукуматҳо кормандони масъули КҲФМГ фаъолият доранд. Ба КҲФМГ лозим меояд, ки аз сатҳи марказии КҲМ барои лоиҳа тасдиқи МДА-ро таъмин намояд. Инчунин барои партовҳои саҳти коммуналӣ дар ҷамоати деҳоти Ҳалевард ва барои корҳои сохтмонӣ, аз қабилҳои истифодабарии замин барои сохтмони бошишгоҳ, кандани фарши роҳ, буридани дарахтон, партови партовҳо, ниғаҳдорию муваққатию партовҳои сохтмонӣ, аз ҷумла берун кашидани биноҳо иҷозатномаҳои партовҳо. Пас аз ба даст овардани иҷозатномаи КҲМ аз сатҳи марказии КҲФМГ, КҲФМГ дар бораи фаъолиятҳои лоиҳа, ҷадвали татбиқ ва тафсилоти дигар ба Ҳукумат менависад ё хабар медиҳад. Дар ҳар як ноҳия кумитаҳои дахлдор мавҷуданд, ки аз ҳайати кормандони КҲМ, санитария, тандурустӣ, сохтмон, маориф, нақлиёт ва дигар кумитаҳои соҳавӣ иборатанд. Масъалаҳои лоиҳа аз ҷониби кормандони ин кумитаҳо дар Ҳукумат баррасӣ карда мешаванд. Маълумоти муфассали лоиҳа ва муҳтасари ҳисоботи ЭИЭ бо забони тоҷикӣ бояд ба Ҳукумат пешниҳод карда шавад, ки дар сурати зарурати маълумоти иловагӣ баррасӣ ва маслиҳат медиҳад. Барои гирифтани иҷозаи МДА барои корҳои сохтмонӣ як моҳ лозим мешавад. Пас аз гирифтани иҷозаи ЭДЭ, танҳо пас аз он лоиҳа метавонад ба сохтмон идома диҳад.

245. Дар робита ба мониторинг Ҳукумат ҳар моҳ мониторинг мегузаронад ва бо истифода аз қолаби Ҳукумат ҳисобот омода мекунад. Аз КҲФМГ талаби пешниҳоди ҳисоботи мониторинг ба Ҳукумати КҲФМГ вучуд надорад.

246. Дар кишвар истифодаи асбести Иёлоти Муттаҳида ва Иттиҳоди Аврупо манъ аст. Маҳсулоти асбести дар Тоҷикистон истифодашаванда асбести бо семент пайвавшуда

мебошад, ки дар ҳуди маҳаллӣ истеҳсол мешавад. Пудратчи сохтмон бояд нақшаи идоракунии партовҳои асбест дошта бошад.

247. Вохӯрӣ дар ҳукумати ноҳияи Ҷалолиддини Балхӣ. 29 июни соли 2022 дар Ҳукумати ноҳияи Ҷалолиддини Балхӣ вохӯрӣ баргузор гардид. Дар он муовини Раиси ноҳия, Сардори мудофиаи граждани, муовини сардори кумитаи мудофиаи граждани ва намояндагони КҲФМГ иштирок доштанд. Дар маҷлиси машваратӣ масъалаҳои зерин муҳокима шуданд:

(i) Агар лоиҳа метавонад барои деҳот контейнерҳои партовҳои сахтро таъмин кунад, муфид хоҳад буд.

Дар ноҳия дар ҷамоати Халевард як партовгоҳ мавҷуд аст, ки дар он партовҳои дурушти коммунали партофта мешаванд. Ин мавзеъ аз маркази ноҳия 12 км ва аз ҷамоати Золи Зар ва аз маркази зидди жола дар масофаи 18 то 21 км ҷойгир аст.

(ii) Майдони партовгоҳ дар масоҳати 4 га аст.

(iii) Аз ҷиҳати таҷҳизот, дар ноҳия ду мошини партовкашӣ, як мошини септик, як кран, як мошини обпошӣ, як бульдозер, чор мошини боркаш ва як боркунаки кран нигоҳ дошта мешавад.

(iv) Як иншооти кӯҳнаи тозакунии канализатсия мавҷуд аст, ки дар солҳои 1950 сохта шуда буд, ки кор намекунад. Оби канализатсия аз маркази шаҳр бо қувваи ҷозоба ба як қуттии партовҳои фавқулудда ҷорӣ мешавад.

(v) Муовини раиси ноҳия лоиҳаи буҷетро 9 млн сомонӣ эълон кард. Дар ноҳия аз соли 2018 ба кашидани шабакаи ивазкунандаи канализатсия шурӯъ намуда, дар охири соли 2022 ба нақша гирифта шудааст.

(vi) Офатҳои табиӣ, ки дар ноҳия ва деҳот ба амал омадаанд, жола ва обхезӣ мебошанд. Жола ба зироатҳо зарар мерасонад ва одатан дар моҳҳои феврал ва март рух медиҳад ва баъзан то июл давом мекунад. Обхезӣ аз сабаби нокифоя будани икtidори каналҳои обпарто ба амал меояд. Дар район зилзила хеле кам ба амал меояд.

(vii) Ҳангоми муроҷиат барои тасдиқи ноҳиявӣ аз ноҳия ва намояндаи КҲФМГ дар Ҳукумат, КҲФМГ бояд бастаи тарҳи муфассали шартнома пешниҳод кунад. Ариза аз ҷониби аъзоёни кумитаҳои гуногун бо санҷиши макон арзёбӣ карда мешавад. Тасдиқи лоиҳа метавонад дар давоми як ҳафта таъмин карда шавад. Тасдиқ арзёбии муҳити зистро дар бар мегирад, зеро КҲФМГ узви кумита мебошад.

V. Мусоҳибаҳо

248. Мусоҳибаҳои тасодуфии ғайрирасмӣ бо мақсади ҷамъ овардани андешаҳои мардуми маҳаллӣ оид ба вазъи муҳити зист ва нигарониҳои лоиҳа гузаронида шуданд. Ҷавобҳо ҳангоми арзёбии таъсири муҳити зист ва таҳияи НИМЗ баррасӣ шуданд.

249. Саволҳои, ки ба мардуми маҳаллӣ дода шуда буданд, инҳо буданд:

(i) Манбаи оби шумо чист? Оё шумо метавонед дар бораи сифати об ва фишори об шарҳ диҳед? Оё фишори об 24/7 дастрас аст? Оё дар оилаи шумо мавриди бемориҳое, ки бо оби пастсифат алоқаманданд, мушоҳида шудааст?

(ii) Манбаи қувваи барқи шумо чист? Метавонед дар бораи эътимоднокии нерӯи барқ барои деҳаи шумо изҳори назар кунед?

(iii) Оё шумо дар як хонавода ҳоҷатхона доред? Ё ҳоҷатхонаи ҷамъиятӣ?

(iv) Оё ҳоҷатхонаи чуқурӣ барои идора кардани оби партов аз ҳоҷатхонаҳо вучуд дорад? Оби партовро аз пухтупаз ва шустан чӣ гуна идора мекунед?

(v) Шумо чӣ гуна ахлот/партовҳои сахтро идора мекунед?

(vi) Сарчашмаи рӯзгор чист?

(vii) Воситаҳои зиндагии мардуми деҳа чӣ гунаанд?

(viii) Шумо дар ҷомеа дар робита ба офатҳои экологӣ, аз қабилӣ иқлим, ярҷ, эрозияи хок, обхезӣ ва ғайра ба кадом мушкилот ва нигарониҳо дучор мешавед?

(ix) Охири офати бузурги экологӣ кай буд?

(x) Оё шумо аз лоиҳаи пешниҳодшуда дар минтақаи шумо ё деҳаи худ хабар доред?

(xi) Фикр мекунед, ки лоиҳа ба хонаводаи шумо чӣ фоида меорад? Ба ҷомеаи шумо?

(xii) Ба фикри шумо, оқибатҳои манфии лоиҳа чӣ гунаанд?

250. Дар сухбатҳо иштирок карданд: 9 нафар аз «Саноат», 8 нафар аз «Правда» ва 5 нафар аз «Уртабуз». Рӯйхати иштирокчиён ва натиҷаҳои мусоҳибаҳои инфиродӣ дар Замимаи А оварда шудааст. Лоиҳа бо назардошти манфиатҳои мусбати интизоршуда ба ҷомеа тасдиқи умумӣ гирифт. Пешниҳоду дархостҳо оид ба дастгирӣ ба дигар хизматрасониҳои ҷамъиятӣ аз ҷониби мусоҳибон ба миён гузошта шуданд. Оқибатҳои манфии пешбинишудаи лоиҳа асосан ба халалдоршавии муваққатӣ ҳангоми сохтмон вобастаанд, ки ба гуфтаи онҳо идорашаванда аст. Ҷамъбасти посухҳои пурсидашудагон чунин аст:

(i) Дар моликияти хонаҳо чоҳҳо (чуқуриҳои 6 то 12 м) доранд; об баъзан хира аст; мардум обро ҷӯшонидан, барои пешгирӣ аз бемориҳо, дигарон оби ошомиданӣ мехаранд (100 м³ об 120 сомонӣ). Дар Уртабуз оби чоҳҳо душвор ба даст оварда шуда, мардум аз оби канал истифода бурда, оби нушокиро мехаранд. Дар Уртабуз касалии дарунравӣ маъмул аст.

(ii) Шамолҳои саҳт ба хатти барқ таъсир карда, дар «Саноат» ва «Правда» канда шудани хати қувваи барқро ба амал меоварад. Дар Уртабуз одамоне хатти барқи муштарак доранд ва онҳо хеле кам қатъи барқро эҳсос мекунанд.

(iii) Ҳар як хона дар Саноат як ҳоҷатхона бо партовҳо дорад, ки ба заминҳои кишоварзӣ ё боғ мерезад. Дар «Правда» мусоҳибон гуфтанд, ки обҳои канализатсия дар чуқурӣ ё чуқуриҳо барои кондитсияи хок ба боғи онҳо рехта, мерезанд. Дар «Правда» участкаҳои хастанд, ки ҳоҷатхонаҳои умумӣ ё ҷамъиятӣ доранд. Зимни мусоҳиба сокинони деҳа гуфтанд, ки обро аз шустан ва пухтан ба ҳоҷатхона ё дар боғ мерезанд. Барои аз ҳоҷатхонаҳо баровардани канализатсия насосҳои махсус истифода мешаванд.

(iv) Компост бо роҳи кофтани чоҳҳои партов дар боғҳо амалӣ карда мешавад; партови хурок ба чорво дода мешавад; партовҳои боқимонда сӯзонда мешавад. Пластмасса, куттии рангубор ва дигар зарфҳо ба дуқонҳои партовҳо фурухта мешаванд. Дар кишлоқҳо системаи чамъоварии хошок нест.

(v) Сарчашмаҳои зиндагӣ ва даромад асосан аз кишоварзӣ ва фурӯши сабзавот ё интиқоли маблағ аз хешовандон(ҳо) дар Русия кор мекунад.

(vi) Офатҳои табиие, ки одатан дучор мешаванд, боронҳои шадид, сел, ярҷҳо мебошанд, ки қисматҳои роҳҳо роҳро шуста мебаранд.

С. Ифшои маълумот

251. Ин гузориши ЭИЭ дар вебсайти БОР ифшо карда мешавад. КҲФМГ мухтасари ЭИЭ-ро ба забонҳои тоҷикӣ ва русӣ тарҷума ва дар вебсайти КҲФМГ дар давоми 2 ҳафта пас аз барасмиятдарории ин ҳуҷҷат аз ҷониби БОР ҷойгир мекунад. Маълумот дар идораи ноҳияи Ҷалололдин Балхӣ дастрас хоҳад шуд.

252. ГТЛ барои огоҳӣ додан ва огоҳ кардани ҷомеа дар бораи корҳои сохтмонӣ пеш аз иҷроиш, наشري нақшаи воқуниш ба ҳолатҳои фавқулодда, ифшои чораҳо оид ба идоракунии садамаҳо ва ҳолатҳои фавқулодда, аз ҷумла ҳолатҳои фавқулоддаи экологӣ ва саломатии аҳоли ва гайра, ки бо рехтани партовҳои хатарнок, аз қабилӣ нафт, сӯзишворӣ, ва ходисаҳои ба ин монандмасъул аст.

253. Вохӯриҳои машваратии минбаъда аз ҷониби ГТЛ дар сурати тағйироти ҷиддӣ дар ҷузъҳои лоиҳа ташкил карда мешаванд.

254. ГТЛ гузоришҳои нимсолаи мониторинги муҳити зистро (НИМЗ) омода мекунад ва онҳоро дар давоми 30 рӯз пас аз анҷоми ҳар як давраи мониторинг, аз рӯзи эътибор пайдо кардани лоиҳа то интишори гузориши БОР оид ба анҷоми лоиҳа барои баррасӣ ва ифшо ба КҲФМГ ва БОР пешниҳод мекунад. НИМЗ ба забонҳои тоҷикӣ ва русӣ тарҷума ва дар вебсайти КҲФМГ ифшо карда мешаванд. Дар давоми се моҳ пас аз анҷоми тамоми корҳои сохтмонӣ ҳисобот дар бораи иҷрои лоиҳа ба риояи муҳити зист таҳия карда мешавад. Ин гузориш як қисми вурӯд ба гузориши умумии анҷомёбии лоиҳа хоҳад буд.

VII. МЕХАНИЗМИ ХАЛЛИ ШИКОЯТҲО

255. МБШ раванди мунтазами қабул, тасдиқ ва мусоидат ба ҳалли нигарониҳо, шикоятҳо ва шикоятҳои одамони зарардида оид ба ҳама гуна ҷанбаи татбиқи лоиҳа, аз ҷумла нишондиҳандаҳои экологӣ ва иҷтимоии он мебошад. GRM барои ҳалли нигарониҳои ҷомеа ва ҷонибҳои манфиатдор дар бораи лоиҳа ба таври шаффоф ва саривақтӣ таҳия шудааст. МБШ ҳангоми вохӯриҳои машваратӣ бо ҷамоатҳо баррасӣ шуд. КҲФМГ ба ноҳияи Ҷалололдин Балхӣ дар бораи МБШ ва таъсиси Кумитаи МБШ мактуби расмӣ фиристод. Ном ва рақамҳои тамоси намояндагони ҷамоатҳо ба МБШ муайян карда шуданд. Кумитаи МБШ ҳангоми машваратҳои минбаъда бо ҷамоатҳо бори дигар пешниҳод карда мешавад.

256. Шикоятҳо дар бораи татбиқи лоиҳа метавонад ҳангоми оmodасозии майдон, сохтмон, насби таҷҳизот ва ҳангоми истифодабарӣ ба миён ояд. Ҳар як шахси зарардида метавонад шикоят кунад,

агар фаъолияти лоиҳа ба муҳити зист, ҷомеа ё сифати зиндагии мардум таъсири манфӣ расонад. Шикоятҳо дар бораи лоиҳа метавонанд инҳоро дар бар гиранд:

(i) Хатарҳо ба саломатӣ ва бехатарии ҷомеа аз садо, чанг, партовҳо, зарбаи барқ, сӯхтор, вайрон кардани роҳҳо дар натиҷаи ҳаракати мунтазами нақлиёт ва масъалаҳои саломатӣ ва бехатарӣ.

(ii) Норасоӣҳои марбут ба сохтмон ва барқарорсозии нодурусти минтақаҳои вайроншуда аз ҷониби пудратчӣ.

(iii) Тағйироти номатлуб дар тарзи зиндагӣ ва зиндагии як шахс ё ҷомеа ба монанди аз даст додани замин, зироатҳо, дарахтон, заҳкашӣ ва обёрӣ.

(iv) Мушкилоти оромӣ ва тартибот дар ҷомеа аз сабаби ҳузури коргарони муҳоҷири сохтмонӣ.

(v) Риоя накардани лоиҳа нисбат ба сиёсати экологӣ ва дигар ўҳдадорихои ҳуқуқӣ.

257. Нуқтаи маъмулии воридшавии шикоятҳо дар деҳот тавассути раисони деҳот мебошад, ки баъдан метавонанд тавачҷуҳи КҲФМГ /ГТЛ-ро дар бораи шикоят ҷалб кунанд. Тибқи системаи мавҷудаи идоракунии шикоятҳо КҲФМГ, шахси зарардида ё раиси деҳа метавонад шикоятро тавассути (i) мустақиман ба рақами телефони боварии КҲФМГ (+992 37 227-95-09; +992 37 223-13-11; ё +992 37 236-94-74); (ii) боздид аз дафтари КҲФМГ дар Душанбе; (iii) тавассути саҳифаи Facebook ва саҳифаи Telegram-и КҲФМГ; ё (iv) тавассути намояндаи ноҳияи КҲФ. МБШ-и лоиҳа системаи мавҷудаи шикоятҳои КҲФМГ -ро татбиқ хоҳад кард, аммо инчунин механизми мӯҳлатдор ва шаффофро таъмин хоҳад кард, ки тавассути он нигарониҳои марбут ба лоиҳа ё иҷтимоӣ ва экологиро баён ва ҳал мекунад.

258. КҲФМГ сиёсати дарҳои бозро барои қабули шикоятҳо дар ҳама сатҳҳо нигоҳ медорад. Ба ғайр аз системаи мавҷудаи шикоятҳо дар бораи КҲФМГ, шахси зарардида инчунин метавонад бевосита ба ГТЛ ва ба пудратчӣ тавассути МРЧ шикоят кунанд. Дар МБШ тадбирҳои ҳалли шикоятҳо бо ҷалби деҳа ё ҳукумат ҷорӣ карда мешаванд. Ин масир барои риояи чораҳои маъмурӣ дар ҷомеаи маҳаллӣ дастрас хоҳад буд. Роҳбарони маҳаллӣ аз ҷониби ГТЛ дар бораи МБШ ва гузориш додани нигарониҳо ва шикоятҳои ҷомеа ба КҲФМГ маълумот медиҳанд.

259. МБШ дар марҳилаи пеш аз сохтмон, хеле пеш аз оғози сохтмон таъсис дода мешавад. Раванди МБШ аз ҷониби КҲФМГ /ГТЛ бо кӯмаки МТЛ оғоз мегардад, ки МБШ ба пудратчиён фаҳмонда мешавад, ки бояд феҳристи шикоятҳо ё сабтҳоро нигоҳ доранд. Ҳама шикоятҳои воридшуда ва амалҳои барои ҳалли шикоятҳо андешидашуда ба таври лозимӣ ба НИМЗ ба БОР пешниҳод карда мешаванд. мухтасари ЭИЭ-ро ба забонҳои тоҷикӣ ва русӣ тарҷума ва дар вебсайти КҲФМГ дар давоми 2 ҳафта пас аз барасмиятдарории ин ҳуҷҷат аз ҷониби БОР ҷойгир мекунад. Маълумот дар идораи ноҳияи Ҷалолиддини Балхӣ дастрас хоҳад шуд.

252. ГТЛ барои огоҳӣ додан ва огоҳ кардани ҷомеа дар бораи корҳои сохтмонӣ пеш аз иҷроӣ, наشري нақшаи воқуниш ба ҳолатҳои фавқулудда, ифшои чораҳо оид ба идоракунии садамаҳо ва ҳолатҳои фавқулудда, аз ҷумла ҳолатҳои фавқулуддаи экологӣ ва саломатии аҳоли ва ғайра, ки бо рехтани партовҳои хатарнок, аз қабилӣ нафт, сӯзишворӣ ва ходисаҳои ба ин монанд масъул аст..

253. Воҳӯриҳои машваратии минбаъда аз ҷониби ГТЛ дар сурати тағйироти ҷиддӣ дар ҷузъҳои лоиҳа ташкил карда мешаванд.

254. ГТЛ гузоришҳои нимсолаи мониторинги муҳити зистро (НИМЗ) омода мекунад ва онҳоро дар давоми 30 рӯз пас аз анҷоми ҳар як давраи мониторинг, аз рӯзи эътибор пайдо кардани лоиҳа то интишори гузориши БОР оид ба анҷоми лоиҳа барои баррасӣ ва ифшо ба КҲФМГ ва БОР пешниҳод мекунад. НИМЗ ба забонҳои тоҷикӣ ва русӣ тарҷума ва дар вебсайти КҲФМГ ифшо карда мешаванд. Дар давоми се моҳ пас аз анҷоми тамоми корҳои сохтмонӣ ҳисобот дар бораи иҷрои лоиҳа ба риояи муҳити зист таҳия карда мешавад. Ин гузориш як қисми вуруд ба гузориши умумии анҷомёбии лоиҳа хоҳад буд.

VII. МЕХАНИЗМИ БАРРАСИИ ШИКОЯТҲО

255. МБШ раванди мунтазами қабул, тасдиқ ва мусоидат ба ҳалли нигарониҳо, шикоятҳо ва шикоятҳои одамони зарардида оид ба ҳама гуна ҷанбаи татбиқи лоиҳа, аз ҷумла нишондиҳандаҳои экологӣ ва иҷтимоии он мебошад. МБШ барои ҳалли нигарониҳои ҷомеа ва ҷонибҳои манфиатдор дар бораи лоиҳа ба таври шаффоф ва саривақтӣ таҳия шудааст. МБШ ҳангоми вохӯриҳои машваратӣ бо ҷамоатҳо баррасӣ шуд. КҲФМГ ба ноҳияи Ҷалололиддини Балхӣ дар бораи МБШ ва таъсиси Кумитаи МБШ мактуби расмӣ фиристод. Ном ва рақамҳои тамоси намояндагони ҷамоатҳо ба МБШ муайян карда шуданд. Кумитаи МБШ ҳангоми машваратҳои минбаъда бо ҷамоатҳо бори дигар пешниҳод карда мешавад.

256. Шикоятҳо дар бораи татбиқи лоиҳа метавонад ҳангоми оmodасозии майдон, сохтмон, насби таҷҳизот ва ҳангоми истифодабарӣ ба миён ояд. Ҳар як шахси зарардида метавонад шикоят кунад, агар фаъолияти лоиҳа ба муҳити зист, ҷомеа ё сифати зиндагии мардум таъсири манфӣ расонад. Шикоятҳо дар бораи лоиҳа метавонанд инҳоро дар бар гиранд:

(i) Хатарҳо ба саломатӣ ва бехатарии ҷомеа аз садо, чанг, партовҳо, зарбаи барқ, сӯхтор, вайрон кардани роҳҳо дар натиҷаи ҳаракати мунтазами нақлиёт ва масъалаҳои саломатӣ ва бехатарӣ.

(ii) Норасоии марбут ба сохтмон ва барқарорсозии нодурусти минтақаҳои вайроншуда аз ҷониби пудратчӣ.

(iii) Тағйироти номатлуб дар тарзи зиндагӣ ва зиндагии як шахс ё ҷомеа ба монанди аз даст додани замин, зироатҳо, дарахтон, заҳкашӣ ва обёрӣ.

(iv) Мушкилоти ормӣ ва тартибот дар ҷомеа аз сабаби ҳузури коргарони муҳоҷири сохтмонӣ.

(v) Риояи накардани лоиҳа ба сиёсати экологӣ ва дигар ӯҳдадорихҳои ҳуқуқӣ.

257. Нуқтаи маъмулии воридшавии шикоятҳо дар деҳот тавассути раисони деҳот мебошад, ки баъдан метавонанд тавачҷуҳи КҲФМГ /ГТЛ-ро дар бораи шикоят ҷалб кунанд. Тибқи системаи мавҷудаи идоракунии шикоятҳои КҲФМГ, шахси зарардида ё раиси деҳа метавонад шикоятро тавассути (i) мустақиман ба рақами телефони боварии КҲМГФ (+992 37 227-95-09; +992 37 223-13-11; ё +992 37 236-94-74); (ii) боздид аз дафтари КҲФМГ дар Душанбе; (iii) тавассути саҳифаи Facebook ва саҳифаи телеграммаи КҲФМГ; ё (iv) тавассути намояндаи ноҳияи КҲФМГ. МБШ-и лоиҳа системаи мавҷудаи шикоятҳои КҲФМГ -ро татбиқ хоҳад кард, аммо инчунин механизми мӯҳлатдор ва шаффофро таъмин хоҳад кард, ки тавассути он нигарониҳои марбут ба лоиҳа ё иҷтимоӣ ва экологиро баён ва ҳал мекунад.

258. КҲФМГ сиёсати дарҳои бозро барои қабули шикоятҳо дар ҳама сатҳҳо нигоҳ медорад. Ба ғайр аз системаи мавҷудаи шикоятҳо дар бораи КҲФМГ, шахси зарардида инчунин метавонад бевосита ба ГТЛ ва ба пудратчӣ тавассути КРЧ шикоят кунад. Дар МБШ тадбирҳои ҳалли шикоятҳо бо ҷалби деҳа ё ҳукумат қорӣ карда мешаванд. Ин масир барои риояи чораҳои маъмурӣ дар ҷомеаи маҳаллӣ дастрас хоҳад буд. Роҳбарони маҳаллӣ аз ҷониби ГТЛ дар бораи МБШ ва гузориш додани нигарониҳо ва шикоятҳои ҷомеа ба КҲФМГ маълумот медиҳанд.

259. МБШ дар марҳилаи пеш аз сохтмон, хеле пеш аз оғози сохтмон таъсис дода мешавад. Раванди МБШ аз ҷониби КҲФМГ /ГТЛ бо кӯмаки МБШ оғоз мегардад, ки МБШ ба пудратчиён фаҳмонда мешавад, ки бояд феҳристи шикоятҳо ё сабтҳоро нигоҳ доранд. Ҳама шикоятҳои воридшуда ва амалҳои барои ҳалли шикоятҳо андешидашуда ба таври лозимӣ ба НИМЗ ба БОР пешниҳод карда мешаванд.

260. Унсурҳои МБШ ба НИМЗ ворид карда мешаванд. ГТЛ ва пудратчии сохтмон вазифадор карда мешаванд, ки бо сардорони деҳаҳо маслиҳат карда, шикоятҳоро тафтиш кунанд ва ҳалли фаврии шикоятҳоро муайян кунанд. Рақами телефони тамосии ГТЛ/КҲФМГ ва КРЧ-и пудратчии сохтмон ҳамчун хати боварӣ барои шикоятҳо хизмат мекунад. Рақами телефони тамос дар лавҳаҳои огоҳии майдони сохтмони лоиҳа қойгир карда мешавад.

261. Дар зер раванди МБШ оварда шудааст:

(i) Вақте ки шикоят тавассути системаи идоракунии шикоятҳои КҲФМГ қабул карда мешавад, шикоят сабт карда мешавад ва фавран ба диққати ГТЛ расонида мешавад. Дар давоми як рӯз ГТЛ бо КРЧ-и пудратчии сохтмон ва шахси зарардида тамос мегирад, то дар бораи хусусияти шикоят ва воситаҳои ҳалли шикоят маълумот гирад. Шикоят ва ўҳдадории пудратчии сохтмон оид ба ҳалли шикоят ҳуҷҷатгузорӣ карда мешавад. Ба пудратчии сохтмон барои ҳалли шикоят ҳафт руз муҳлат дода мешавад. ГТЛ ва КҲФМГ пешрафтро пайгирӣ хоҳанд кард.

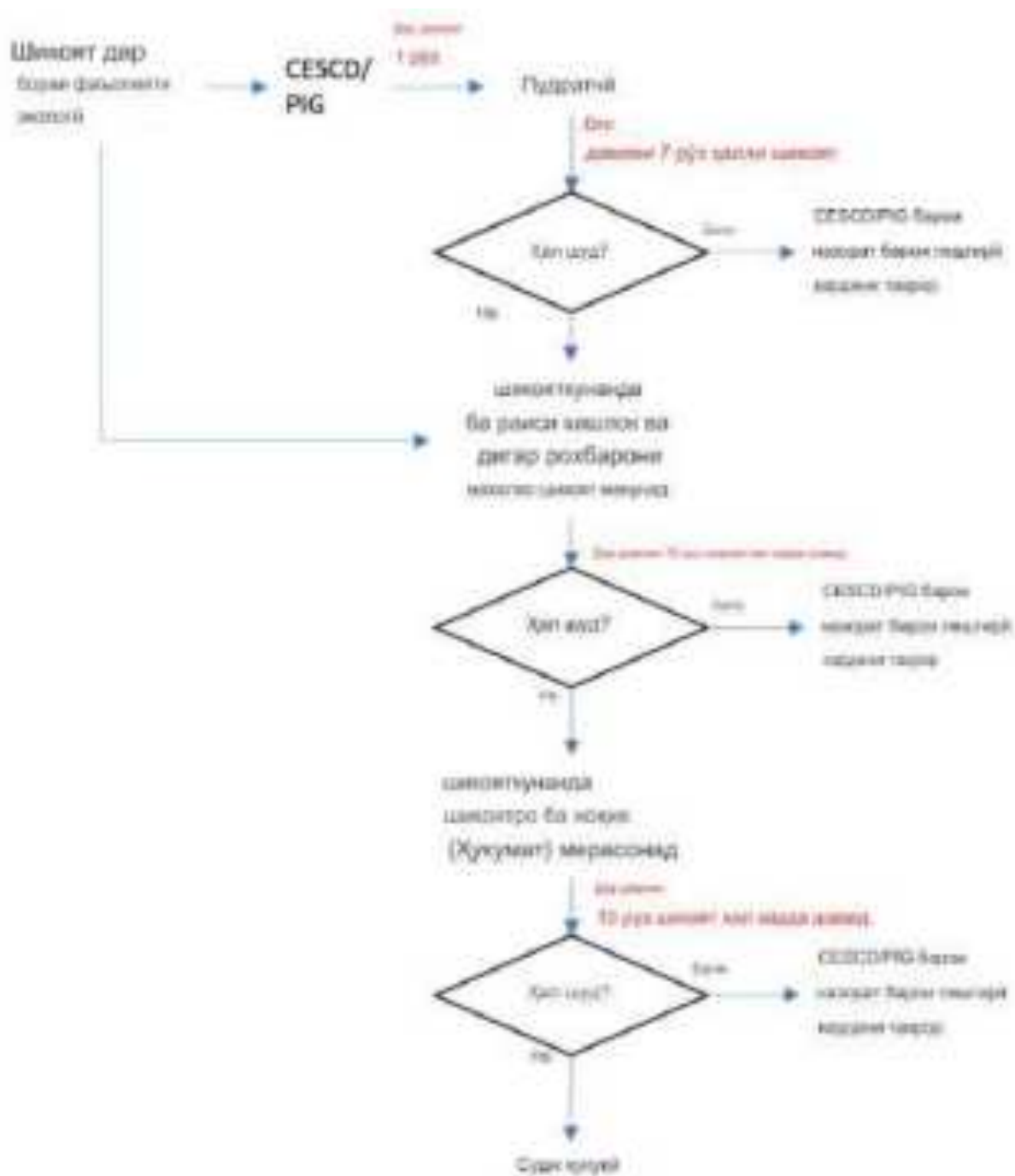
(ii) Агар шикояткунанда аз амали пудратчии сохтмон қонеъ нагардад, шикоят метавонад ба диққати раиси деҳа ва дигар роҳбарони маҳаллӣ расонида шавад. Раиси деҳа ва роҳбарони маҳаллӣ барои ҳалли шикоят дар ҳузури шикояткунанда, пудратчии сохтмон/КРЧ, ГТЛ ва КҲФМГ-МЗ кор хоҳанд кард.

(iii) Тафтиши шикоятҳо боздид аз макон ва машваратҳоро бо ҷонибҳои дахлдор (масалан, шахсони зарардида, пудратчии сохтмон, полиси роҳ ва ғайра) дар бар мегирад. Шикоятҳо ҳуҷҷатгузорӣ карда мешаванд ва тафсилоти шахсӣ (ном, суроға, санаи шикоят ва ғайра) дохил карда мешаванд, ба шарте ки ифшои номаш дархост карда нашавад. Ҳалли шикоятҳо дар муҳлати даҳ рузи қорӣ анҷом дода мешавад.

(iv) Агар шикоят дар сатҳи деҳот ҳал нашавад, шикояткунанда метавонад масъалаи ҳалнашударо бо ҳуҷҷатҳои хаттӣ ба Ҳукумати ноҳияи Ҷалолиддини Балхӣ пешниҳод намояд. Ҳукумат шикоятро тафтиш карда, бо шахси зарардида оид ба ҷузъиёти шикоят тамос мегирад ва инчунин метавонад пудратчӣ/КРЧ ва КҲФМГ/ГТЛ-ро ба воҳӯрӣ даъват намояд. Раванд ба ҳалли масъала тавассути миёнаравӣ мусоидат мекунад. Ҳалли шикоят дар давоми даҳ рузи қорӣ анҷом дода мешавад.

(v) Шикояткунанда метавонад тавассути мақомоти болоӣ ё суди ҳуқуқӣ ҷуброни алтернативӣ ҷустуҷӯ кунад. Шахси зарардида, ки шикоят дорад, барои пардохти хирочи маъмурӣ ва ҳуқуқӣ ҳангоми пешниҳоди шикоятҳо масъул нест.

262. Дар расми VII.1 сохтори МБШ оварда шудааст.

Расми VII.1: Сохтори механизми баррасии шикоятҳо

VIII. Нақшаи идоракунии муҳити зист

263. НИМЗ (Ҷадвали VIII.1) ўҳдадорихои ташкилиро оид ба татбиқи тадбирҳои кам кардани таъсир ҳангоми пеш аз сохтмон, сохтмон ва истифодабарии объектҳо тавсиф мекунанд; арзиш, ифшои маълумот ва раванди МБШ; ва талаботи мониторинг ва ҳисоботдиҳӣ.

А. Идоракунии муҳити зист

264. КҲФМГ/ГТЛ кафолат медиҳад, ки МТЛ ва пудратчии сохтмон аз ӯҳдадориҳои НИМЗ бо роҳи дохил кардани ЭИЭ ва НИМЗ ба ҳуҷҷатҳои тендерӣ ва шартномавӣ огоҳ бошанд.

В. Нақшаи мушаххаси идоракунии муҳити зист аз ҷониби пудратчӣ

265. Пудратчии сохтмон VIII. Нақшаи идоракунии муҳити зист

263. НИМЗ (Ҷадвали VIII.1) ӯҳдадориҳои ташкилиро оид ба татбиқи тадбирҳои кам кардани таъсир ҳангоми пеш аз сохтмон, сохтмон ва истифодабарии объектҳо тавсиф мекунад; арзиш, ифшои маълумот ва раванди МБШ; ва талаботи мониторинг ва ҳисоботдиҳӣ.

А. Идоракунии муҳити зист

264. КҲФМГ/ГТЛ кафолат медиҳад, ки МТЛ ва пудратчии сохтмон аз ӯҳдадориҳои НИМЗ бо роҳи дохил кардани ЭИЭ ва НИМЗ ба ҳуҷҷатҳои тендерӣ ва шартномавӣ огоҳ бошанд.

В. Нақшаи мушаххаси идоракунии муҳити зист аз ҷониби пудратчӣ

265. Пудратчии сохтмон НМИМЗ, бо шумули НИМЗ омода карда мешавад ва пеш аз оғози кор ба КҲФМГ/ГТЛ барои баррасӣ ва тасдиқ пешниҳод карда мешавад. Ҳангоми таҳияи бахшҳои НМИМЗ бахшҳои ин ЭИЭ ҳамчун асос барои муайян кардани таъсироти муҳити зист, чораҳои кам кардани таъсир ва талаботи маҳдудкунӣ истифода мешаванд. Татбиқи чораҳои коҳиш додани таъсир ҳангоми сохтмон ба дӯши пудратчии сохтмон гузошта мешавад, ки ӯ бояд воситаҳои амалӣ ва мувофиқи идоракунии таъсири муҳити зистро муайян кунад. Татбиқи НМИМЗ аз ҷониби пудратчӣ ҳамчун як қисми хароҷоти сохтмон пардохт карда мешавад.

266. НМИМЗ изҳороти методӣ ё усулҳои мушаххаси идоракунии муҳити зистро дар бар мегирад, ки чӣ гуна пудратчии сохтмон НМИМЗ -ро чӣ гуна амалӣ мекунад ва тарзро (ҷойгир, масъулият, ҷадвал/мӯҳлат, бҷет) дар он пудратчии сохтмон амалӣ мекунад дар НМИМЗ муайян карда шудааст, ки чораҳои кам кардани таъсирро иҷро мекунад.

267. Пеш аз оғози сохтмон, НМИМЗ пешакӣ бо ГТЛ мувофиқа карда мешавад. Талабот дар шартнома иҷрои пурраи мувофиқашудаи НМИМЗ -ро дар бар мегирад. КҲФМГ/ГТЛ аз пудратчӣ талаб мекунад, ки як корманди пурихтисоси экологӣ, қобилиятнок ва омӯзонидашуда ва як КСБ пурравақтро ҷалб кунад. Як моҳ пеш аз оғози сохтмон пудратчӣ ба ГТЛ нишон хоҳад дод, ки НМИМЗ бо захираҳои дуруст таъмин карда мешавад ва як корманди ҳифзи муҳити зист ва КСБ ҷалб карда шудааст.

268. КҲФМГ/ГТЛ тавассути КҲФМГ-МЗ НМИМЗ -ро назорат мекунад ва самаранокии чораҳои коҳиш додани таъсирро ҳангоми идомаи лоиҳа баррасӣ мекунад. КҲФМГ-МЗ дар ҳамоҳангӣ бо мутахассиси мониторинг ва арзёбии (МА) КҲФМГ/ГТЛ кор хоҳад кард, бо шумули НИА омода карда мешавад ва пеш аз оғози кор ба КҲФМГ/ГТЛ барои баррасӣ ва тасдиқ пешниҳод карда мешавад. Ҳангоми таҳияи бахшҳои НМИМЗ бахшҳои ин ЭИЭ ҳамчун асос барои муайян кардани таъсироти муҳити зист, чораҳои кам кардани таъсир ва талаботи маҳдудкунӣ истифода мешаванд. Татбиқи чораҳои коҳиш додани таъсир ҳангоми сохтмон ба дӯши пудратчии сохтмон гузошта мешавад, ки ӯ бояд воситаҳои амалӣ ва мувофиқи идоракунии таъсири муҳити зистро муайян кунад. Татбиқи НМИМЗ аз ҷониби пудратчӣ ҳамчун як қисми хароҷоти сохтмон пардохт карда мешавад.

Ҷадвали VIII.1: Нақшаи идоракунии муҳити зист ва мониторинг

Кам кардани таъсир					Мониторинги таъсир		
Фаъолиятҳо и лоиҳа	Таъсир / Хавф	Тадбирҳои кам кардани таъсир	Масъулият барои кам кардани таъсир	Хароҷоти камкунӣ	Параметре, ки бояд назорат карда шавад	Фосила ва воситаҳои тафтиш	Мониторинги масъулият
Марҳилаи пеш аз сохтмон/тарҳрезӣ							
Идоракунии партовҳои саҳт дар иншооти кӯчдиҳӣ ва деҳаҳои атрофи он	Ҷамъшавии эҳтимолии партовҳо, ки боиси мушкилоти санитарӣ мешаванд	1. Харидории мошини партовгоҳ, ки партовҳои саҳти ҷудошударо аз муассисаи муҳоҷиркунонӣ ҷамъоварӣ мекунад, ки ба маҳали партовҳои саҳти коммуналӣ дар ҷамоати Халевард меравад. 2. Гузаронидани тренинг барои сокинони кӯчонидани аҳоли оид ба ҷудокунӣ ва идоракунии партовҳои саҳт.	КҲФ/ГТЛ ва МТЛ	Ба доираи лоиҳа дохил карда шудааст	Навсозии майдони партов анҷом ёфт Мошини ҷамъоварӣ харида шуд Омӯзиш оид ба идоракунии партовҳои саҳт гузаронида шуд	Хусусиятҳои тарроҳиро тафтиш кунед	КҲФ/ГТЛ
Санитария дар муассисаи муҳоҷиркунонӣ	Истеҳсоли канализатсияи маишӣ, ки метавонад боиси ифлосшавии об ва обҳои зеризаминӣ гардад	1. Меъёри тавлиди оби корезро барои Марҳилаи 2 ва Марҳилаи 3 арзёбӣ кунед ва санҷед, ки септики мавҷуда метавонад партовҳои дохилиро аз биноҳои кӯчдиҳӣ ва минтақаҳои умумӣ, ба монанди ошхона, ошхона, маъмурият ва ҷомашӯй ҷойгир кунад. 2. Тарҳрезии иншооти алоҳидаи тозакунии	КҲФ/ГТЛ ва МТЛ	Ба шартномаи МТЛ дохил карда шудааст Арзиши иншооти тозакунии канализатсия як қисми хароҷоти сохтмон хоҳад буд	Тарҳрезӣ ва арзёбӣ анҷом ёфт	Хусусиятҳои тарроҳиро тафтиш кунед	КҲФ/ГТЛ

Кам кардани таъсир					Мониторинги таъсир		
Фаъолиятҳо и лоиҳа	Таъсир / Хавф	Тадбирҳои кам кардани таъсир	Масъулият барои кам кардани таъсир	Хароҷоти камкунӣ	Параметре, ки бояд назорат карда шавад	Фосила ва воситаҳои тафтиш	Мониторинги масъулият
		канализатсия барои Марҳилаи 2, агар иншооти мавҷуда дорои иқтидори номуносиб бошад.					
Санитария дар мактаб	Ифлосшавии об, ифлосшавии обҳои зеризаминӣ ва паҳншавии бемориҳо	1. 1. Боварӣ ҳосил кунед, ки иншооти зерин ба доираи лоиҳа дохил карда шаванд (i) ҳоҷатхонаҳои нав барои мактаб; (ii) дастгоҳҳои дастшӯйӣ дар ҳоҷатхонаҳо; (iii) септикӣ барои ҳоҷатхонаҳо.	КҲФ/ГТЛ ва МТЛ	Ба шартнома и МТЛ дохил карда шудааст	Тарҳрезӣ анҷом ёфт	Хусусиятҳои тарроҳиро тафтиш кунед	КҲФ/ГТЛ
Партовҳои тандурустӣ	Хавф ё осеб ба одамоне, ки партовҳоро коркард мекунанд. Ифлосшавии ҳаво аз партовҳои сӯзишворӣ. Ифлосшавии обҳои зеризаминӣ дар натиҷаи шусташавӣ аз	2. Барои безаргардонӣ автоклав, печи печи печи ё дигар таҷҳизоти марбута харидорӣ кунед. 3. Беҳтар кардани ҳолати кунунии сӯзишворӣ барои назорати партовҳои ҳаво ҳангоми сӯзонидани партовҳо, яъне бо истифода аз сӯзонданҳои дукамераи камхарҷ. 4. Арзёбии усулҳои	КҲФ/ГТЛ ва МТЛ	Ба шартнома и МТЛ дохил карда шудааст	Тарҳрезӣ ва арзёбӣ анҷом ёфт Омӯзиш оид ба идоракунии партовҳои тиббӣ гузаронида шуд	Хусусиятҳои тарроҳиро тафтиш кунед	КҲФ/ГТЛ

Кам кардани таъсир					Мониторинги таъсир		
Фаъолиятҳо и лоиҳа	Таъсир / Хавф	Тадбирҳои кам кардани таъсир	Масъулият барои кам кардани таъсир	Хароҷоти камкунӣ	Параметре, ки бояд назорат карда шавад	Фосила ва воситаҳои тафтиш	Мониторинги масъулият
	чоҳи партовҳо	<p>дигари амалии идоракунии партовҳои соҳаи тандурустӣ, аз қабилӣ капсулатсияи буришҳо ва миқдори ками партовҳои фармасевтӣ ва пас аз дафн дар ҳуҷайраҳои махсусе, ки ба таври лозима пӯшонида шудаанд ва муҳофизат карда шудаанд, барои пешгирии шусташавӣ ба обҳои зеризаминӣ.</p> <p>5. Гузаронидани омӯзиши кормандони маркази тиббӣ оид ба идоракунии партовҳои соҳаи тандурустӣ.</p>					
Ҷамоҳангсозии хатти тақсимоти барқ	<p>Таъсир ба заминҳои ҳосилхез, каналҳои обёрӣ ва обёрӣ, заминҳои шахсӣ ва ҷамъиятӣ, зироатҳо ва дарахтон.</p> <p>Таъсири хатари иқлим ба хатти барқ</p>	<p>1. Арзёбии истифода ва навсозии сутунҳои мавҷудаи тақсимоти хати интиқоли барқ барои пешгирӣ аз гирифтани замин.</p> <p>2. Барои ҷойгиркунии нави сутунҳо бо заминдорон ва раисони деҳот ҳангоми интиқоли ҷой барои сутунҳои мувофиқа карда, ҷуброни мувофиқ ва саривақтии</p>	КҲФ/ГТЛ ва МТЛ	Ба шартномаи сохтмон дохил карда шавад	<p>Тарҳрезӣ ва арзёбӣ анҷом ёфт</p> <p>Омӯзиш оид ба идоракунии партовҳои тиббӣ гузаронида шуд</p>	Хусусиятҳо и тарроҳиро тафтиш кунед	КҲФ/ГТЛ

Кам кардани таъсир					Мониторинги таъсир		
Фаъолиятҳо и лоиҳа	Таъсир / Хавф	Тадбирҳои кам кардани таъсир	Масъулият барои кам кардани таъсир	Хароҷоти камкунӣ	Параметре, ки бояд назорат карда шавад	Фосила ва воситаҳои тафтиш	Мониторинги масъулият
		<p>гирифтани замин ё зарари зироат ва дигар дороиҳоро ба ўҳда гиранд.</p> <p>3. Коҳиш додани буридани дарахтон дар қатори хати тақсимот.</p> <p>4. Дар тарҳрезии хатҳои тақсимот ва сутунҳо устувории обҳезӣ, шиддати шамол ва дигар омилҳои иқлимиро дар бар гиред.</p> <p>5. Кам кардани таъсир ба каналҳои обпартои маҳаллӣ.</p> <p>6. Риояи талаботи баланди ва масофаи амуди аз иншооту дарахтон барои беҳатарии аҳоли ва эътимоднокии хат таъмин намоянд.</p>					
Идоракунии асбест	Хавфи нафаскашии коргарон ва одамони гирду атроф.	<p>1. Иҷозатномаи КҲМЗ барои лоиҳа аз СЕР сатҳи марказӣ.</p> <p>2. ГТЛ бо дастгирии МТЛ миқдор ва ҳолати лавҳаҳои сақфпӯшии АСМ-ро, ки аз ҳоҷатхонаи мактаб</p>	МТЛ, КҲФ кафедраи химия (лаборатория) МТЛ	Ба шартномаи сохтмон дохил карда шавад	Тафтиши асбест пеш аз тендер. Дар мушаххасоти шартнома чораҳои коҳиш додани	Талаботи шартномаи сохтмонро тафтиш кунед	КҲФ/ГТЛ МТЛ

Кам кардани таъсир					Мониторинги таъсир		
Фаъолиятҳо и лоиҳа	Таъсир / Хавф	Тадбирҳои кам кардани таъсир	Масъулият барои кам кардани таъсир	Хароҷоти камкунӣ	Параметре, ки бояд назорат карда шавад	Фосила ва воситаҳои тафтиш	Мониторинги масъулият
		<p>бардошта мешаванд ва биноҳое, ки бояд дар макони воҳиди зидди жола КҲФ вайрон карда шаванд, арзёбӣ мекунад.</p> <p>3. ГТЛ барои аз ноҳияи Ҷалолиддини Балхӣ барои сохтани чоҳ барои партовгоҳи партовҳои саҳти ҷамоати Халевард иҷозат диҳад.</p>			<p>асбестро ворид кунед.</p> <p>Иҷозати ноҳия барои сохтмони чоҳи пӯшида дар партовгоҳи Ҷамоати Халевард.</p> <p>Тасдиқи СЕР барои АМР ва чоҳи асбест таъсис дода шудааст.</p>		
Тендер ва шартнома	ЕМР ва дигар талаботҳои муҳофизатӣ ба шартнома дохил карда нашудаанд ва аз ин рӯ иҷро намешаванд.	<p>1. Ҳамгирӣ кардани тамоми чораҳои экологӣ, ҳама гуна шартҳои барасмиятдорӣ ЭДЭ, андешаҳои ҷонибҳои манфиатдор (Ҷадвали 6) ва дигар талаботи ҳукумат ба тарҳи муфассал.</p> <p>2. Баррасӣ/аз нав дида баромадан/навсозии ИЕЕ/ЕМР дар сурати ошкор шудани таъсири ғайриҷашмдошти муҳити зист.</p> <p>3. ИЕЕ-и аз нав дида баромадашуда/таҷдидшуда</p>	КҲФ/ГТЛ ва МТЛ	Ба шартнома и МТЛ дохил карда шудааст	Навсозии ИЕЕ/ЕМР	ИЕЕ/ЕМР-и навшуда ва мушаххасот и муфассали тарроҳиро санҷед	КҲФ/ГТЛ

Кам кардани таъсир					Мониторинги таъсир		
Фаъолиятҳо и лоиҳа	Таъсир / Хавф	Тадбирҳои кам кардани таъсир	Масъулият барои кам кардани таъсир	Хароҷоти камкунӣ	Параметре, ки бояд назорат карда шавад	Фосила ва воситаҳои тафтиш	Мониторинги масъулият
		<p>да аз ҷониби БРО пеш аз оғози корҳои сохтмонӣ тоза карда мешавад.</p> <p>4. Дар ҳуҷҷати тендерӣ ва шартномаҳо бо V<K, пудратчиёни сохтмон, нозирони муҳандисӣ чораҳои НИМЗ ва кам кардани таъсироти марбут ба идоракунии асбест дохил карда шаванд.</p>					
Захираҳо ва тренингиҳо барои татбиқи ЕМР	Пудратчиён НИМЗ -ро иҷро намекунад, зеро он дар шартнома мавҷуд нест	<p>1. На камтар аз як моҳ пеш аз оғози сохтмон, пудратчиӣ сохтмон ба ГТЛ нишон медиҳад, ки барои татбиқи НИМЗ захираҳо ва буҷет мавҷуд аст.</p> <p>2. Пудратчиӣ сохтмон як корманди соҳибхисос ва пурравақт оид ба ҳифзи муҳити зист ва КСБ-и доимиро киро мекунад.</p> <p>3. Пудратчиӣ сохтмон як СЛО-и пурравақтро муайян мекунад, ки алоқа бо мақомоти маҳаллии деҳот ва ГТЛ бошад.</p>	ГТЛ, МТЛ, ва пудратчиӣ сохтмон	Ба шартнома и пудратчиӣ сохтмон дохил карда шудааст	Муҳофизати муҳити зист, кормандони КСБ ва КРҚ таъин карда мешаванд	Пеш аз оғози сохтмон	КҲФ/ГТЛ МТЛ

Кам кардани таъсир					Мониторинги таъсир		
Фаъолиятҳо и лоиҳа	Таъсир / Хавф	Тадбирҳои кам кардани таъсир	Масъулият барои кам кардани таъсир	Хароҷоти камкунӣ	Параметре, ки бояд назорат карда шавад	Фосила ва воситаҳои тафтиш	Мониторинги масъулият
Талаботи пеш аз сохтмон	Талаботи муҳофизатӣ риоя карда намешавад	1. Боварӣ ҳосил кунед, ки иҷозаи иҷозатдиҳӣ ва талаботи ҳифзи муҳити зист (Ҷадвали V.1) пеш аз оғози корҳои сохтмонӣ риоя карда мешаванд.	КҲФ/ГТЛ МТЛ	Ба шартнома и МТЛдохил карда шудааст	Ҷузъҳои 1 то 12	Санҷиши сабтҳо	КҲФ/ГТЛ
Омодасозии НМИМЗ аз ҷониби пудратчии сохтмон	Пудратчии сохтмон барои тайёр кардани НМИМЗ муяссар нашуд	2. ГТЛ аз пудратчӣ талаб мекунад, ки НМИМЗ -ро таҳия кунад. НМИМЗ дастурҳои мушаххасро оид ба (i) нақшаи воқуниш ба резиши маводи муҳаддир дар бар мегирад	ГТЛ ва МТЛ/пудратчӣ	Ба шартнома и пудратчӣ дохил карда шудааст	Кормандони соҳибхитисос оид ба ҳифзи муҳити зист НМИМЗ омода карда шудаанд	Пеш аз оғози сохтмон	КҲФ/ГТЛ МТЛ
Марҳилаи сохтмон							
Ташкили лагери бинокори	Мушкилоти сулҳу оромӣ дар ҷома бинобар ҳузури муҳочирони қорӣ	1. Ҳангоми ба сохтмон ҷалб кардани коргарон ба одамони соҳибхитисос афзалият дода шавад. 2. Идоракунии лагери сохтмонӣ бо истинод ба Ҷойгоҳи коргарони Гурӯҳи Бонки Ҷаҳонӣ: Равандҳо ва Стандартҳо ҳамчун як қисми НМИМЗ. Тадбирҳои санитария ва дуруст идора кардани канализация, партовҳои дурушт, сузишворӣ,	Пудратчии сохтмон	Ба шартнома и пудратчии сохтмон дохил карда шудааст	Тасдиқи ГТЛ ва Ҳукумат барои бошишгоҳи сохтмонӣ. Миқдори ходисаҳои дар байни коргарону дехотиён ба кайд гирифташуда. Ягон бача ба лагерь	Сабтҳои шикоятҳоро тафтиш кунед. Машварат бо коргарон дар бораи протоколҳо.	КҲФ/ГТЛ

Кам кардани таъсир					Мониторинги таъсир		
Фаъолиятҳои лоиҳа	Таъсир / Хавф	Тадбирҳои кам кардани таъсир	Масъулият барои кам кардани таъсир	Хароҷоти камкунӣ	Параметре, ки бояд назорат карда шавад	Фосила ва воситаҳои тафтиш	Мониторинги масъулият
		масолех ва партовҳои бинокориро дар бар мегиранд. 3. Тасдиқи бехатарии бошишгоҳ ва иншооти сохтмонӣ аз ҷониби Ҳукумат.			надаромадаас т. Шумораи аломатҳои огоҳкунандаи бехатарӣ.		
Фаъолиятҳои сохтмонӣ, ки чанг ва ифлосшавии ҳаворо ба вучуд меоранд	Аз ҳад зиёд чангу партовҳо аз корҳои сохтмон ва ҳаракати нақлиёт	1. Ҳангоми сохтмони роҳҳо барои кам кардани нороҳатии сокинони ҳамсоя, баҳусус дар шароити хушк ва шамол, ғубори ғуборбардорӣ анҷом дода мешавад. 2. Захираи масолеҳи агрегатӣ ва қумро бо қабати пластикӣ, брезент ё дигар маводҳо пӯшонидани нигоҳдорӣ, то овезон ё пароканда нашавед. 3. Ҳар рӯз тоза кардани партовҳоро анҷом диҳед. 4. Дар вақти ҳолӣ кардани масолех дар объект бекористии мошинҳои бинокорӣ манъ карда шавад. 5. Ҷараёни асфалтшӯй аз	Пудратчии сохтмон	Ба шартнома и пудратчии сохтмон дохил карда шудааст	Сифати ҳаво, партовҳо, чангҳо, моддаҳои заррача	Ҳар моҳ ва аз рӯи шикоят Санҷиши ҳаррӯзаи визуалӣ.	Пудратчии сохтмон; ГТЛ/МТЛ

Кам кардани таъсир					Мониторинги таъсир		
Фаъолиятҳо и лоиҳа	Таъсир / Хавф	Тадбирҳои кам кардани таъсир	Масъулият барои кам кардани таъсир	Хароҷоти камкунӣ	Параметре, ки бояд назорат карда шавад	Фосила ва воситаҳои тафтиш	Мониторинги масъулият
		манзилҳои наздиктарин бо мақсади кам кардани таъсири бухорӣ на камтар аз 300 метр дар самти шамол ҷойгир карда мешавад.					
Бартараф кардани варақи асбест	Нафасгирии эҳтимолии нахҳои асбест, ки ба саломатӣ ва бехатарии коргарон ва одамони гирду атроф таҳдид мекунад	<p>1. Таъмини риояи Дастур оид ба таҷрибаи хуби БОР оид ба идоракунӣ ва назорати асбест.</p> <p>2. Пешгирии чанг тавассути тар кардани АСМ пеш аз ва ҳангоми тоза кардан. Вақте ки АСМ намай аст, ҳама партовҳои намоёни АСМ ва АСМ-ро фавран дар ду қабати тозаии қабати пластикии полиэтиленӣ вазнин бардоред.</p> <p>3. Дар дохили ҳар як варақи пластикии тамғаи калон гузоред, ки дар он возеҳ нишон дода шудааст, ки дар таркиби он асбест мавҷуд аст, ки барои</p>	Пудратчиҳои сохтмон	Ба шартнома и пудратчиҳои сохтмон дохил карда шудааст	Лавҳаҳои асбест дар як контейнери пӯшида ҷойгир карда мешаванд; Ҷоҳи пӯшидаи АСМ дар партовгоҳи ҷамоати Ҳалевард сохта шудааст.	Санҷиши сайт Ҳар рӯз аз ҷониби пудратчиҳои сохтмон ва МТЛ Ҳар ҳафта аз ҷониби ГТЛ	Пудратчиҳои сохтмон, ГТЛ/МТЛ

Кам кардани таъсир					Мониторинги таъсир		
Фаъолиятҳо и лоиҳа	Таъсир / Хавф	Тадбирҳои кам кардани таъсир	Масъулият барои кам кардани таъсир	Хароҷоти камкунӣ	Параметре, ки бояд назорат карда шавад	Фосила ва воситаҳои тафтиш	Мониторинги масъулият
		<p>саломатии инсон хатарнок аст.</p> <p>4. Лавҳаҳои пластикиро ба таври мӯътадил бандед ва ба зарфҳои асбести нишондодашуда ҷойгир кунед (барабанҳои металли тоза) ва ҳар як барабанро мӯҳр кунед.</p> <p>5. Пеш аз тарк кардан аз майдони кор майдони кориро бо тар карда тоза ва безарар кунед ва латтаҳоро ба зарфҳои партовҳои асбест гузоред.</p> <p>6. Муҳофизат ё ҷудо кардани майдони кор бо гузоштани баррикадаҳо ва аломатҳои огоҳкунанда.</p> <p>7. Коргарон талаб карда мешаванд, ки дар вақти кор кардан дар рафъи АКМ ниқоб пӯшанд.</p> <p>8. Дар майдони партовгоҳ дар ҷамоати</p>					

Кам кардани таъсир					Мониторинги таъсир		
Фаъолиятҳо и лоиҳа	Таъсир / Хавф	Тадбирҳои кам кардани таъсир	Масъулият барои кам кардани таъсир	Хароҷоти камкунӣ	Параметре, ки бояд назорат карда шавад	Фосила ва воситаҳои тафтиш	Мониторинги масъулият
		<p>Халевард чоҳи дурусти бетонӣ бунёд кунед.</p> <p>9. Дар чоҳи партовҳои АСМ аломатҳои огоҳкунанда ва баррикадаҳои мувофиқро таъмин кунед.</p> <p>10. Талаботи АМР-ро мувофиқи IEE, бандҳои 183 то 193 дар мушаххасоти шартномаи сохтмон ва Замимаи С дохил кунед.</p>					
Садо	<p>Аз садои мошину мошинҳо ба аҳолии маҳаллӣ ҳалал мерасонад</p> <p>Вайрон кардани дарсҳои мактаб</p>	<p>1. Дар вақти танаффус ва таътили мактабҳо дар назди мактабҳо корҳои бинокориро анҷом диҳанд.</p> <p>2. Пас аз соати 18:00 корҳои пурғавғо, аз қабилӣ корҳои пармакунӣ ва пармакунӣ, махсусан дар минтақаҳои назди ретсепторҳои ҳассос ва маҳалҳои истиқоматӣ қатъиян манъ карда шавад.</p> <p>3. Пӯлоди пӯлоди</p>	Пудратчи сохтмон, роҳбарони кишлок	Ба шартнома и пудратчи сохтмон дохил карда шудааст	<p>Ҳалли шикоятҳои ҷамоатҳо</p> <p>Ҳалли арзу шикоятҳои меҳнаткашон</p> <p>Ҳангоми муқоисаи стандартҳои сатҳи садои Тоҷикистон бо дастурҳои МСЗБ, бояд стандарти саҳттар риоя карда шавад.</p>	<p>Санҷиши сайт</p> <p>Ҳар рӯз тафтиш кардани сабти шикоятҳо.</p> <p>Воҳӯриҳои ҳаррӯзаи асбобҳо ва машварат бо коргарон дар бораи протоколҳо ва шикоятҳо.</p> <p>Ҳар семоҳа</p>	Пудратчи сохтмон, ГТЛ/МТЛ

Кам кардани таъсир					Мониторинги таъсир		
Фаъолиятҳо и лоиҳа	Таъсир / Хавф	Тадбирҳои кам кардани таъсир	Масъулият барои кам кардани таъсир	Хароҷоти камкунӣ	Параметре, ки бояд назорат карда шавад	Фосила ва воситаҳои тафтиш	Мониторинги масъулият
		<p>сохташуда ва пӯлоди мустаҳкамкуниро ба андозаи дилхоҳ расонед, то фаъолиятҳои буришро дар макон кам кунед.</p> <p>4. Корҳои сохтмонӣ бо истифода аз техникаи вазнин аз соати 8:00 то 18:00 маҳдуд карда мешаванд.</p> <p>5. Огоҳии пешаки ба ҷамоатҳо оид ба вақтҳои фаъолияти пурғавго.</p> <p>6. Аз коргарон талаб карда шавад, ки гушворӣ пинхонанд.</p> <p>7. Андозаҳои стандартии садоро, ки дар Замимаи В, Ҷадвали 5 оварда шудаанд, риоя кунед.</p>				воҳӯриҳои машваратӣ бо ҷомеа	

Кам кардани таъсир					Мониторинги таъсир		
Фаъолиятҳо и лоиҳа	Таъсир / Хавф	Тадбирҳои кам кардани таъсир	Масъулият барои кам кардани таъсир	Хароҷоти камкунӣ	Параметре, ки бояд назорат карда шавад	Фосила ва воситаҳои тафтиш	Мониторинги масъулият
Эрозияи хок	Эрозияи хок метавонад ба системаи дренажии мавҷуда таъсир расонад ва боиси басташавӣ ва обхезӣ гардад.	<p>1. Ҷойгир кардани сутунҳои тақсимот дар объектҳои об пешгирӣ карда мешавад.</p> <p>2. Дар моҳҳои боронӣ аз қорҳои заминкани худдорӣ намоед.</p> <p>3. Дар масофаи 400 метр аз обанбор шустан ё таъмири тачхизот/мошинҳо сурат намегирад.</p> <p>4. Захираи хоки кофташударо (аз ҷумла агрегатҳо ва қум) аз каналҳои обкашӣ ва маҷрои об дуртар захира кунед ва чораҳои мубориза бо таҳшинҳо, аз қабилӣ домҳои лой, монеаҳо ва хандақоро таъмин кунед.</p> <p>5. Тадбирҳои мубориза бо таҳшинҳо, аз қабилӣ домҳои лой, монеаҳо ва хандақо дар захираҳои хоки кофташуда ва агрегатҳо/реғҳоро таъмин кунед.</p>	Пудратчӣ сохтмон	Ба шартнома и пудратчӣ сохтмон дохил карда шудааст	Таъмини ҷойгиршавии захираи масолах, домҳои лой, системаи обпарто	Санҷиши визуалӣ Ҳар рӯз аз ҷониби пудратчӣ / МТЛ Ҳар ҳафта аз ҷониби ГТЛ	Пудратчӣ сохтмон; ГТЛ/МТЛ

Кам кардани таъсир					Мониторинги таъсир		
Фаъолиятҳо и лоиҳа	Таъсир / Хавф	Тадбирҳои кам кардани таъсир	Масъулият барои кам кардани таъсир	Хароҷоти камкунӣ	Параметре, ки бояд назорат карда шавад	Фосила ва воситаҳои тафтиш	Мониторинги масъулият
		<p>6. Дар объект шустани цемент-омехтаҳо ва дигар мошинҳои бинокорӣ манъ карда шавад.</p> <p>7. Дар ҳар руз тозакунии ва руфтани майдони сохтмон гузаронда, аз чуйборҳо, каналу захборҳо ҳок, санг ва партовҳо давра ба давра тоза карда шавад.</p> <p>8. Ҳангоми ҳаводиси борон, системаи дренажиро тафтиш кунед, то боварӣ ҳосил кунед, ки онҳо баста нашудаанд. Маводҳо ва партовҳоеро, ки ба системаи дренажӣ ворид шудаанд, хориҷ кунед.</p> <p>9. Ҳангоми боридани борон, системаи дренажиро тафтиш кунед, то бубинед, ки онҳо баста шудаанд ё не; масолах ва партовхоро бароранд.</p>					

Кам кардани таъсир					Мониторинги таъсир		
Фаъолиятҳо и лоиҳа	Таъсир / Хавф	Тадбирҳои кам кардани таъсир	Масъулият барои кам кардани таъсир	Хароҷоти камкунӣ	Параметре, ки бояд назорат карда шавад	Фосила ва воситаҳои тафтиш	Мониторинги масъулият
Партовҳо ва партовҳои сохтмонӣ (яъне, партовҳои ғайрифасол, ғаниматҳо, растаниҳои тозашуда, партовҳо, партовҳои металлҳои бастабандӣ, партовҳои маишӣ, зарфҳои холии ранг, рағғани истифодашуда ва ғайра)	Истеҳсоли партовҳои саҳт ва хатарнок, ки метавонанд замин ва обҳои зеризаминиро олуда кунанд	<p>1. Таъсис додани як минтақаи пӯшидаи ҷудокунии партовҳо дар дур аз манбаъҳои мавҷудаи об, каналҳои заҳқаш/обёрӣ.</p> <p>2. Маҳсулоти тақрорӣ, масолеҳи браќ дар анбордои лагери бинокорӣ барои фурӯхтан ба дукондои партов.</p> <p>3. Бо мақомоти ноҳия ҷамъоварӣ, интиқол ва нигоҳдории партовҳо дар партовгоҳи Ҷамоати Халевард Ҷамоати Халевард Ҷамоати Халевард Ҷамоати Халевард карда шавад.</p> <p>4. Сӯхтани партовҳоро манъ кунед.</p> <p>5. Идора ва нигоҳдории сӯзишворӣ, рағғани партов, партовҳои хатарнок мувофиқи Дастурҳои умумии МСЗБ оид ба идоракунии маводҳои хатарнок амалӣ карда мешаванд. в Ин истифодаи сохторҳои дахлдори нигоҳдории дуюмдараҷаро дар бар</p>	Пудратчии сохтмон, органҳои ноҳиявӣ	Ба шартнома и пудратчии сохтмон дохил карда шудааст	<p>Ҷудокунӣ ва ҷамъоварии дурусти партовҳо.</p> <p>Иҷозати ноҳиявӣ барои партофтани партовҳои боқимондаи сохтмон дар партовгоҳ.</p> <p>Нақшаи идоракунии муҳити зист бояд риоя карда шавад.</p>	<p>Санҷиши макони минтақаи ҷудокунии партовҳо.</p> <p>Ҷар рӯз аз ҷониби пудратчии сохтмон ва МТЛ</p> <p>Ҷар ҳафта аз ҷониби ГТЛ</p> <p>Санҷед, ки сабти интиқол ва партофтани партовҳо дар ҷои партовгоҳ.</p>	Пудратчии сохтмон; ГТЛ/МТЛ

Кам кардани таъсир					Мониторинги таъсир		
Фаъолиятҳо и лоиҳа	Таъсир / Хавф	Тадбирҳои кам кардани таъсир	Масъулият барои кам кардани таъсир	Хароҷоти камкунӣ	Параметре, ки бояд назорат карда шавад	Фосила ва воситаҳои тафтиш	Мониторинги масъулият
		<p>мегирад, ки қодиранд 110% калонтар аз зарфҳои калон ё 25% ҳаҷми умумии зарфҳоро дар минтақаҳои дорои зарфҳои рӯизаминӣ бо ҳаҷми умумии нигоҳдории баробар ё бештар аз 1000 литр нигоҳ доранд.</p> <p>6. Таҷҳизоти тозакунии партовҳо дар маҳал нигоҳ дошта мешавад. Дар сурати руҳ додани резиши тасодуфӣ, тозакунии фаврӣ анҷом дода мешавад ва тамоми маводи тозакуни барои партови минбаъда дар ҷои бехатар нигоҳ дошта мешаванд. Партофтани чунин партовҳо аз ҷониби ширкати идоракунии партовҳо, ки аз ҷониби Пудратчиён қарордод шудааст, анҷом дода мешавад. Ширкати идоракунии партовҳо бояд иҷозатномаи заруриро барои интиқол ва партофтани</p>					

Кам кардани таъсир					Мониторинги таъсир		
Фаъолиятҳо и лоиҳа	Таъсир / Хавф	Тадбирҳои кам кардани таъсир	Масъулият барои кам кардани таъсир	Хароҷоти камкунӣ	Параметре, ки бояд назорат карда шавад	Фосила ва воситаҳои тафтиш	Мониторинги масъулият
		<p>ҳама гуна партовҳои хатарнок пеш аз хориҷ кардани чунин партовҳо аз сайт дошта бошад.</p> <p>Пудратчиён нусхаҳои литсензияҳои ширкатро нигоҳ медоранд ва ҳуҷҷатҳои интиқоли партовҳоро дар лагери худ барои санҷиши мунтазами муҳандис пешниҳод мекунанд.</p>					
Таъмири роҳу купрукҳо ва монтажи хатҳои тақсимкунанда	<p>Маҳдудияти дастрасӣ ба мардуми маҳаллӣ.</p> <p>Зарари роҳҳои алтернативии кишлокҳо, ки онҳоро мошинҳои бинокорӣ истифода бурда метавонанд.</p>	<p>1. Сохтмони пул, роҳ ва хатти тақсимотро мувофиқи пайдарпаии ба нақша гирифташуда анҷом диҳед, то маҳдудияти дастрасӣ ба мардуми маҳаллӣ ба ҳадди ақалл кам карда шавад.</p> <p>2. Дар канори шоҳроҳи Баҳрат-Балхӣ аломатҳои гузошта шаванд, ки аз роҳҳои танги деҳаи Уртабуз ҳаракат кардани мошинҳои калону вазнинро манъ мекунанд.</p>	Пудратчи сохтмон, роҳбарони кишлок	Ба шартнома и пудратчи сохтмон дохил карда шудааст	<p>Идоракунии ҳаракати нақлиёт ва маҳдудият дар роҳҳои деҳа.</p> <p>Таъмини аломатҳо дар гардиш ба роҳҳои деҳа аз шоҳроҳи Боктар-Балхӣ.</p>	Санҷиши сабтҳои машваратҳои деҳот ва ошкор ва тасдиқи чадвали сохтмон.	Пудратчи сохтмон; ГТЛ/МТЛ

Кам кардани таъсир					Мониторинги таъсир		
Фаъолиятҳо и лоиҳа	Таъсир / Хавф	Тадбирҳои кам кардани таъсир	Масъулият барои кам кардани таъсир	Хароҷоти камкунӣ	Параметре, ки бояд назорат карда шавад	Фосила ва воситаҳои тафтиш	Мониторинги масъулият
		<p>3. Дар роҳҳо муддати дароз истодани мошинҳои бинокорӣ манъ карда шавад.</p> <p>4. Ҷадвали корҳои сохтмонӣ бо аҳолии маҳаллӣ мувофиқа карда шавад, то ки корҳои киштукор ва ҳосилғундорӣ ва таътили мактаббачагон ба назар гирифта шаванд.</p>					
Хавфҳои саломатӣ ва бехатарии меҳнат ҳангоми сохтмон	Хатарҳои касбӣ ба монанди интиқол/бардошти маводи вазнин, корҳои гарм, дучоршавӣ ба маводи хатарнок, кор дар баландӣ, паҳншавии бемориҳои сироятӣ ба монанди COVID-19	<p>1. Риояи Кодекси меҳнати Тоҷикистон ва гузаронидани тренинги оид ба ҳифзи саломатӣ ва баланд бардоштани сатҳи огоҳӣ оид ба пешгирии бемориҳои сироятӣ.</p> <p>2. Татбиқи НМИМЗ мувофиқи дастурҳои СБМ.</p> <p>3. Таъин кардани КСБ пурравақт дар макон.</p> <p>4. КРҚ-ро ба ҳайси шахси тамос дар макон барои қабул/ҷавоб додан ба шикоятҳои</p>	Пудратчии сохтмон, роҳбарони кишлок	Ба шартнома и пудратчии сохтмон дохил карда шудааст	Мутобиқати Кодекси меҳнат ва дастурҳои ҳифзи меҳнат ва НМИМЗ Таъиноти КСБ пурравақт Таъиноти КРҚ Иҷрои дурусти расмиёти пешгирии саломатии COVID-19	Ҳар моҳ сабтҳои садамаҳоро тафтиш кунед. Машварати ҳаррӯза бо коргарон дар бораи протоколҳо и бехатарӣ	Пудратчии сохтмон; ГТЛ/МТЛ

Кам кардани таъсир					Мониторинги таъсир		
Фаъолиятҳо и лоиҳа	Таъсир / Хавф	Тадбирҳои кам кардани таъсир	Масъулият барои кам кардани таъсир	Хароҷоти камкунӣ	Параметре, ки бояд назорат карда шавад	Фосила ва воситаҳои тафтиш	Мониторинги масъулият
		<p>ҷомеа таъин кунед ва ном/рақами тамоси шахси масъулро ба мақомоти маҳаллӣ пешниҳод кунед.</p> <p>5. Аз коргарон талаб кунед, ки таҷҳизоти муҳофизати инфиродӣ, аз қабилӣ қулоҳҳо, дастпӯшҳо, камарбанди муҳофизатӣ, мӯзаҳои резинӣ ва гуглҳо, мувофиқи вазифа мувофиқ бошанд.</p> <p>6. Ба коргарон дар майдони сохтмон аломатҳои бехатарӣ/ёдраскуниро овехтед.</p> <p>7. Дар бошишгоҳи бинокори шабона ба кадрӣ кофӣ равшанӣ таъмин карда шавад.</p> <p>8. Таъмин кардани равшанӣ, баррикадаҳо / монеаҳои бехатарӣ, махсусан дар ҳафриётҳо ва захираҳои агрегатҳо.</p> <p>9. Дар вақти гайрикорӣ</p>					

Кам кардани таъсир					Мониторинги таъсир		
Фаъолиятҳо и лоиҳа	Таъсир / Хавф	Тадбирҳои кам кардани таъсир	Масъулият барои кам кардани таъсир	Хароҷоти камкунӣ	Параметре, ки бояд назорат карда шавад	Фосила ва воситаҳои тафтиш	Мониторинги масъулият
		<p>дар кофтуковҳои кушод сарпушхо, аломатҳои огохунанда ва рушноидихандаи мувофиқ таъмин карда шаванд.</p> <p>10. Дар ҳар як объекти сохтмон барои коргарон ҳочатхона муҷаҳҳаз карда, дар сари вақт партофтани оби партов таъмин карда шавад.</p> <p>11. Дар бошишгоҳи сохтмон аптечкаҳои ёри таъҷилӣ таъмин карда шавад, то ки дар сурати рӯй додани ходисаҳои ёри таъҷилии тиббӣ расонад.</p> <p>12. Протоколҳои саломатӣ ва бехатарии COVID-19-ро риоя кунед.</p> <p>13. Агар аз ҷониби ягон аъзои дастаи лоиҳа ҳангоми амалисозии фаъолияти марбут ба лоиҳа (аз ҷумла машварат ва иштироки ҷамъиятӣ) дар бораи</p>					

Кам кардани таъсир					Мониторинги таъсир		
Фаъолиятҳо и лоиҳа	Таъсир / Хавф	Тадбирҳои кам кардани таъсир	Масъулият барои кам кардани таъсир	Хароҷоти камкунӣ	Параметре, ки бояд назорат карда шавад	Фосила ва воситаҳои тафтиш	Мониторинги масъулият
		бемории эҳтимолии COVID-19 хабар дода шавад, фаъолият феврал барои баррасии мувофиқати системаи бехатарӣ қатъ карда мешавад. барои бартараф намудани камбудии ошкоршуда дар системаи бехатарии кор то оғози фаъолият чораҳои ислоҳӣ амалӣ карда мешаванд.					
Саломатӣ ва бехатарии ҷомеа	Ба ҷомеа аз садо, ғубори ҳаво, партовҳо ва бандшавии роҳҳо; шароити бехавфи роҳ дар натиҷаи ҳаракати мошинҳои бинокорӣ.	<p>1. Гузаронидани машваратҳо бо ҷамоатҳо оид ба лоиҳа ва ҷадвали корҳо.</p> <p>2. Тартиби идоракунии меҳнатро риоя кунед.</p> <p>3. Гузаронидани тренинги оғоҳӣ оид ба озори ҷинсӣ ва зӯровариҳои гендерӣ дар байни пудратчиён, кормандони лоиҳа ва ҷомеа.</p> <p>4. Гузаронидани тренинги оид ба пешгирии паҳншавии сироятҳои бо роҳи ҷинсӣ гузаранда</p>	Пудратчиҳои сохтмон, роҳбарони кишлок	Ба шартномаи и пудратчиҳои сохтмон дохил карда шудааст	<p>Ҳалли шикоятҳои ҷомеа</p> <p>Миқдори садамаҳои марбут ба ҷамъият</p> <p>Тренинги оид ба пешгирии GBV, ВНОМ/БПНМ ва COVID-19 ва МБШ гузаронида шуданд</p> <p>Аломатҳои оғоҳкунанда</p>	<p>Санҷиши сайт</p> <p>Ҳар рӯз аз ҷониби пудратчиҳои сохтмон ва МТЛ</p> <p>Ҳар ҳафта аз ҷониби ГТЛ</p> <p>Сабтҳои шикоятҳоро тафтиш кунед.</p> <p>Машварат бо ҷомеа дар бораи протоколҳо.</p>	Шартномаи пудратчӣ; ГТЛ/МТЛ

Кам кардани таъсир					Мониторинги таъсир		
Фаъолиятҳо и лоиҳа	Таъсир / Хавф	Тадбирҳои кам кардани таъсир	Масъулият барои кам кардани таъсир	Хароҷоти камкунӣ	Параметре, ки бояд назорат карда шавад	Фосила ва воситаҳои тафтиш	Мониторинги масъулият
		(ВИЧ/СПИД) ва COVID-19. 5. Насб кардани GRM самаранок, аз ҷумла онҳое, ки бо ҳолатҳои GBV сарукор доранд.					
Таъмири роҳ дар назди қабристон ва корҳои кофтани биноҳо ва сутунҳои тақсимот.	Тасодуфӣ дарёфт кардани ресурсҳои маданӣ.	<p>1. Пандор кардани қабристон барои аз вайрон шудан.</p> <p>2. Дар сурати пайдо шудани тасодуфӣ дар объект фавран корҳои бинокориро бас кунед.</p> <p>3. ГТЛ дар бораи дарёфти тасодуфӣ ба МОК хабар медиҳад.</p> <p>4. Протоколҳоеро, ки дар расмиёти дарёфти тасодуф муқаррар шудаанд, риоя кунед.</p> <p>5. Корҳои сохтмонӣ танҳо пас аз тафтиши ҳамаҷониба ва бо иҷозати МО аз нав оғоз карда шаванд.</p>	Пудратчии сохтмон, роҳбарони кишлок	Ба шартнома и пудратчии сохтмон дохил карда шудааст	Бозёфти тасодуфӣ	<p>Санҷиши қитъа</p> <p>Ҳар рӯз аз ҷониби пудратчии сохтмон ва МТЛ</p> <p>Ҳар ҳафта аз ҷониби ГТЛ</p> <p>Машварат бо коргарон дар бораи пайдо кардани протоколҳои тасодуфӣ ҳангоми вохӯриҳои ҳаррӯзаӣ асбобҳо.</p>	Пудратчии сохтмон; ГТЛ/МТЛ
Марҳилаи амалиёт							

Кам кардани таъсир					Мониторинги таъсир		
Фаъолиятҳо и лоиҳа	Таъсир / Хавф	Тадбирҳои кам кардани таъсир	Масъулият барои кам кардани таъсир	Хароҷоти камкунӣ	Параметре, ки бояд назорат карда шавад	Фосила ва воситаҳои тафтиш	Мониторинги масъулият
Нигоҳубини мунтазам	Бастани обравҳои роҳ	1. Мунтазам тоза кардани ҷуйборҳо барои санҷидани он ки бо таъшинҳо банд шудаанд.	КҲФ/ комитети райони оид ба сохтмон, роҳбарони кишлок	Ба буҷаи нигоҳдорӣ дохил карда шудааст	Ҳолати қубур	Санҷиши қитъа • Ҳар моҳ аз ҷониби роҳбарони деҳот	Роҳбарони деҳот
	Истеҳсол ва нобудсозии партовҳо	1. 1. Тафтиши мунтазами ҷудокунии партовҳои саҳти маишӣ ва ҷамъоварӣ ва партофтани партовҳо дар партовгоҳи Ҷамоати Халевард.	КҲФ Роҳбарони деҳот, Ноҳия	Ба буҷаи нигоҳдорӣ дохил карда шудааст	Ҷудокунии ва ҷамъовариҳои дурусти партовҳо	Санҷиши қитъа Ҳисоботи ҷамъовариҳои партовҳои саҳтро ҳар ҳафта тафтиш кунед.	КҲФ/ Комитети оид ба сохтмон/ ноҳия
	Идоракунии растаниҳо дар зерӣ хатти тақсимот	2. Нигоҳдории мунтазами хати тақсимот тавассути санҷиши тозакунии хатҳо ва буридани дарахтҳо, ки ба талаботи тозакунии беҳатарӣ ҳалал мерасонанд. 3. Истифодаи усулҳои нигоҳубини дастӣ ба растаниҳо, аз қабили буридани дастии дарахтон. 4. Истифодаи маводи	КҲФ, Роҳбарони кишлок	Ба буҷаи нигоҳдорӣ дохил карда шудааст.	Тозакунии растаниҳо дар хати тақсимот	Сабтҳои буридани дарахт (ҳар сол ё дар ҳолати зарурӣ)	КҲФ Комитети оид ба сохтмон/ ноҳия

Кам кардани таъсир					Мониторинги таъсир		
Фаъолиятҳо и лоиҳа	Таъсир / Хавф	Тадбирҳои кам кардани таъсир	Масъулият барои кам кардани таъсир	Хароҷоти камкунӣ	Параметре, ки бояд назорат карда шавад	Фосила ва воситаҳои тафтиш	Мониторинги масъулият
		кимиёвӣ (гербисидҳо / пеститсидҳо) ҳангоми буридани растаниҳо манъ карда шавад.					
	Идоракунии обҳои партов	1. Нигоҳдории иншооти тозакунии обҳои канализатсия дар иншооти аҳолинишин, ҳоҷатхонаҳо ва маркази саломатӣ. 2. Ҷамъовари септичҳо аз иншооти тозакунии канализатсия ва ҳоҷатхонаҳои чуқурӣ ҳангоми пур шудан барои партофтан ба иншооти тозакунии коммуналии ноҳия.	КҲФ, Роҳбарони қишлоқ	Ба буҷаи нигоҳдорӣ дохил карда шудааст.	Миқдори септик ҷамъоварӣ карда шудааст	Сабтҳои ҷамъовари септик (солоне ё дар ҳолати зарурӣ)	КҲФ/ Комитети оид ба сохтмон/ ноҳия
	Идоракунии партовҳои соҳаи тандурустӣ	1. Нигоҳдории оташдонҳо, автоклавҳо ва чоҳҳои партовҳои тандурустӣ	КҲФ	Ба буҷаи нигоҳдорӣ дохил карда шудааст	Сабтҳои нигоҳдорӣ ва ҳолати иншоот. Ҳаҷми партовҳои нигоҳдории тандурустӣ	Санҷиши қитъа (семоҳа)	КҲФ/ Комитети оид ба сохтмон/ ноҳия

Кам кардани таъсир					Мониторинги таъсир		
Фаъолиятҳо и лоиҳа	Таъсир / Хавф	Тадбирҳои кам кардани таъсир	Масъулият барои кам кардани таъсир	Хароҷоти камкунӣ	Параметре, ки бояд назорат карда шавад	Фосила ва воситаҳои тафтиш	Мониторинги масъулият
	Саломатӣ ва бехатарии ҷомеа	<p>1. Тақсими иттилооти лоиҳа оид ба хатарҳои эҳтимолии саломатӣ ва бехатарӣ.</p> <p>2. Кормандони амниятӣ ва тафтишотӣ барои пешгирии кардани вайроншавии хатҳо ва ноқилҳо, ки метавонанд боиси садама ва/ё зарбаи барқ шаванд, сафарбар карда мешаванд.</p> <p>3. Сабти садамаҳои марбут ба хати тақсимо.</p> <p>4. Саволҳоеро, ки аз ҷомеа мувофиқи лоиҳаи GRM гирифта шудаанд, сабт кунед</p>	КҲФ	Ба буҷаи нигоҳдорӣ дохил карда шудааст	<p>Ҳолати хатҳои тақсимо</p> <p>Сабтҳои садамаҳо, дуздӣ ва дигар масъалаҳои ҷомеа</p>	Санҷиши сайт ва машварат (семоҳа)	КҲФ/ Комитети оид ба сохтмон/ ноҳия

МДА - Маводи дорои асбест; БОР – Бонки Осиеии Русд; КҲМ - Кумитаи ҳифзи муҳити зист; КҲФМГ - Кумитаи ҳолатҳои фавқулодда ва мудоғиби граждани; КРҶ - Корманд оид ба робита бо ҷомеа; COVID-19 - бемории коронавирус; МЗСБ - Муҳити зист, саломатӣ ва бехатарӣ; НИМЗ - Нақшаи идоракунии муҳити зист; ЗГ - зӯроварӣ бар гендерӣ; КСБ - Корманди саломатӣ ва бехатарӣ; ЭИЭ - Экспертиза ибтидоии муҳити зист; МФ — Вазорати фарҳанг; СБМ - Саломатӣ ва бехатарии меҳнат; МТЛ - мушовири татбиқи лоиҳа, ГТЛ - Гурӯҳи татбиқи лоиҳа; RoW - роҳи рост; ЭДЭ – Экспертиза давлатии экологӣ; НМИМЗ - Нақшаи мушаххаси идоракунии муҳити зист. Дастурҳои НСБ-и Гурӯҳи Бонки Ҷаҳонӣ мегӯянд, ки сӯзондани ҳавои назоратшаванда (инчунин ҳамчун сӯзондани пиролитикӣ, ҳавои гурусна, дӯмарҳила ё сӯзиши модули номида мешавад) технологияи аз ҳама васеъ истифодашавандаи сӯзондани партовҳои хатарнок мебошад. Мошинҳои яккамерагӣ ва барабан/хишти бояд танҳо ҳамчун роҳи охирин истифода шаванд. Ҳукумат ба мақомоти маъмурии давлатӣ дар сатҳи вилоят ва ноҳия тааллуқ дорад. в Корпоратсияи байналмилалӣ молиявӣ. 2007. Дастур оид ба муҳити зист, саломатӣ ва бехатарӣ (НСБ). Дастурҳои умумии НСБ. Муҳити зист. Идоракунии маводҳои хатарнок.

С. Ташкили институтсионалӣ

1. Кумитаи ҳолатҳои фавқулодда ва мудоғиби граждани / Гуруҳи татбиқи лоиҳа

269. С. Ташкили институтсионалӣ

1. Кумитаи ҳолатҳои фавқулодда ва мудоғиби граждани / Гуруҳи татбиқи лоиҳа

269. КҲФМГ агентии Иҷроқунанда мебошад ва ГТЛ оид ба лоиҳаи аслии барои иҷрои фаъолиятҳои оид ба маблағгузорию иловагӣ масъул хоҳад буд.

270. Аз тарафи КҲФМГ ҷаноби Юсупов Муҳаммадусуф, Сардори Раёсати сохтмони КҲФМГ ҳамчун КҲФ -МЗ тарҳрезӣ кардааст. Ҷаноби Муҳаммадусуф дар тренинги роҳнамоӣ оид ба Изҳороти Сиёсати БОР оид ба ҳифзи муҳити зист (2009), Талабот оид ба ҳифзи муҳити зист, ки моҳи июни соли 2022 аз ҷониби мушовири байналмилалӣ БОР барои омодакунии ин ЭИЭ ҷалб шудааст (хонум Черри Ривера) иштирок намуд. Барои пурзӯр намудани экспертизаи экологӣ, хонум Суҳайло Ғарибова ба ҳайси мутахассис оид ба ҳифзи муҳити зист барои Гуруҳи татбиқи лоиҳа (ГТЛ) ба қор қабул карда шуд.

271. КҲФМГ -МЗ аз ҷониби мутахассиси мониторинг ва арзёбӣ (хонум Рӯшона Нозимзода) аз ГТЛ дастгирӣ карда мешавад, ки иҷрои лоиҳаро назорат мекунад ва ҳисоботи симоҳаи пешрафти лоиҳаро таҳия мекунад. КҲФМГ -МЗ НМИМЗ-ро омода мекунад ва ба Мутахассиси мониторинг ва арзёбӣ оид ба вазъи татбиқи ҳифзи муҳити зист барои ҳисоботи симоҳаи пешрафти лоиҳа, ки ба БОР пешниҳод карда мешавад, пешниҳод мекунад. Масъулияти махсус барои риояи НИМЗ ба дӯши пудратчию сохтмон вогузор мешавад, ки аз ҷониби КҲФМГ -МЗ назорат карда мешавад.

2. Машваратчи оид ба татбиқи лоиҳа

272. BETS Consulting Services Ltd., Бангладеш дар асоси асоси ҶДММ Panasia Ltd., Тоҷикистон ба ҳайси мушовир оид ба зертаҷрибаи 4b ҳамчун мушовири татбиқи лоиҳа (МТЛ) интихоб карда шуд. Хидматҳои машваратии МТЛ аз 02 октябри соли 2023 оғоз ёфт.

273. Машваратчиёни татбиқи лоиҳа (МТЛ) бояд КҲФ ва ГТЛ-ро бо маъмурият ва идоракунии лоиҳа, харид, мониторинг ва ҳисоботдиҳӣ дастгирӣ кунанд. МТЛ дорои мутахассиси байналмилалӣ муҳити зист (МТЛ-МБМЗ, 4 нафар-моҳа) ва мутахассиси миллии экологӣ (МТЛ-МММЗ, 12 нафар-моҳа) мебошад.

274. Мӯҳлати амали шартномаи машваратии МТЛ 4,5 сол (54 моҳ), аз ҷумла се марҳилаи такроршаванда: (i) таҳияи тарҳҳои муфассал ва нақшаҳои сохтмонӣ; (ii) тендер ва хариди қорҳо, молҳо ва хизматрасониҳо; ва (iii) назорати сохтмон ва идоракунии пудрат.

3. Пудратчиён

275. Тибқи Нақшаи харид, пудратчию сохтмон ва мушовири дуҷумлаи машваратӣ дар доираи тақмили идоракунии хавфи офатҳои табиӣ хизмат мерасонад, натиҷаҳо дар доираи маблағгузорию иловагӣ сафарбар карда мешаванд.

(i) Бастии CЕССD-CW-01: Сохтмони манзил, маъмури ва биноҳои ёрирасон

(ii) Бастиа CЕССD-СS-03: Такмилдиҳии идоракунии хатари офатҳои табиӣ.

276. Пудратчиӣ сохтмон вазифадор аст, ки корманди доимии экологӣ ва корманди доимии саломатӣ ва бехатариро барои назорат ва таъмини иҷрои тадбирҳои дар НИМЗ зикршуда дар марҳилаи сохтмон таъин намояд.

Ҷадвали VIII.2: Уҳдадориҳо оид ба ҳифзи муҳити зист агентии Иҷроқунанда мебошад ва ГТЛ оид ба лоиҳаи асли барои иҷрои фаъолиятҳо оид ба маблағгузори иловагӣ масъул хоҳад буд.

Ҷадвали VIII.2: Уҳдадориҳо оид ба ҳифзи муҳити зист

Агентӣ/Воҳид	Уҳдадориҳо
КҲФ	(i) Масъулияти умумии банақшагирӣ, идоракунии ва татбиқи лоиҳаро ба дӯш мегирад.
ГТЛ	<p>(i) Масъул барои ҷанбаҳои техникии тарҳрезии лоиҳа, мушаххасот, тендер, тарҳрезии муфассал, татбиқ ва мониторинги муҳофизат ва идоракунии молиявӣ.</p> <p>(ii) Ҳамоҳангӣ бо дигар мақомоти давлатӣ, шӯъбаҳо ва воҳидҳо, ҳукуматҳои маҳаллӣ, идораҳои ноҳиявӣ, ҷамоатҳо ва ҷамоатҳо</p> <p>(iii) Таъин кардани мутахассиси муҳити зисти КҲФ, ки бо ГТЛ ва МТЛ оид ба ҳифзи муҳити зист зич ҳамкорӣ кунад.</p> <p>а. Ҳама ҳуҷҷатҳои дахлдор, бахусус гузориши ЭИЭ-и лоиҳаро баррасӣ кунад.</p> <p>б. Таъмини ҳамгирии дурусти тамоми тадбирҳо ва нақшаҳои экологӣ ба тарҳи муфассал, ки дар ЭИЭ/НИМЗ пешбинӣ шудааст.</p> <p>в. Боварӣ ҳосил кунад, ки тарҳи лоиҳа ба қонунҳо ва қоидаҳои миллии муҳити зист мувофиқат кунад.</p> <p>г. Пеш аз пешниҳоди дархостҳои тендерӣ аз пудратчиёни корҳои сохтмонӣ ба КҲФМГ ҳама маълумоти заруриро пешниҳод кунад, то тасдиқи ЭДЭ барои лоиҳаро таъмин кунад.</p> <p>д. Ҳама маълумоти заруриро ба КҲФМГ пешниҳод кунад, то сари вақт гирифтани иҷозатҳо ва тасдиқҳои зарурӣ аз КҲМ ва мақомоти маҳаллӣ.</p> <p>ф. Боварӣ ҳосил кунад, ки ҳуҷҷатҳои тендерӣ ва шартномавӣ барои корҳои сохтмонӣ тамоми талаботи ҳифзи муҳити зистро мутобиқи ЭИЭ/НИМЗ (аз ҷумла НИА) дар бар мегиранд ва боварӣ ҳосил кунад, ки хароҷоти идоракунии муҳити зист дар ВOQ инъикос карда мешаванд.</p> <p>г. Қобилияти идоракунии муҳити зисти ГТЛ-ро баррасӣ кунад ва дар ҳолати зарурӣ чораҳои таҳкими институтсионалӣ тавсия диҳед.</p> <p>ч. Муайян намудани эҳтиёҷоти таълимии кормандони пудратчиӣ ва таҳияи маводи таълимӣ барои омода кардан ва татбиқи самараноки НМИМЗ дар давоми сохтмон.</p> <p>и. Пеш аз оғози корҳои сохтмонӣ НМИМЗ -и пудратчиро баррасӣ ва равшан кунад. Ин баррасии НИА-ро, ки пудратчиён таҳия кардаанд, дар бар мегирад.</p> <p>j. Боварӣ ҳосил кунад, ки НМИМЗ нақшаи идоракунии саломатӣ ва бехатарии COVID-19 ва нақшаи воқуниш ба ҳолати фавқулоддари дар бар мегирад, ки мувофиқи таҷрибаи хуби байналмилалӣ ва талаботи миллӣ.</p> <p>к. КҲФМГ-ро дар бораи тағирот дар миқёси лоиҳа/ҷойгиршавӣ, ки метавонад ба ҳама гуна таъсири ғайриҷашмдошт ба муҳити зист оварда расонад, огоҳ созед ва ҳама маълумоти заруриро барои навсозии ЭИЭ/НИМЗ ва/ё омода кардани арзёбии иловагии экологӣ дар ҳолати зарурӣ пешниҳод кунад.</p> <p>л. Ҳисоботи мавҷудаи ЭИЭ-ро навсозӣ кунад, агар таъсири ғайриҷашмдошт ба муҳити зист ошкор шавад.</p>

Агентӣ/Воҳид	Уҳдадорихо
	<p>м. Боварӣ ҳосил кунед, ки маблағҳои кофӣ барои татбиқи дурусти тамоми тадбирҳои мувофиқашуда дар НИМЗ мавҷуд бошанд.</p> <p>н. Дар мувофиқа бо МТЛ ва пудратчӣ МБШ-и лоиҳаро ба ҷамоатҳои зарардида таъсис диҳед ва ифшо кунед. Ҳама гуна шикоятҳоро назорат ва сабти дахлдорро нигоҳ доред ва ҳалли самаранок, сари вақт ва мувофиқи онҳоро таъмин кунед.</p> <p>о. Мониторинги муҳити зистро анҷом диҳед ва махсусан ҳангоми сохтмон ва истифодабарӣ, кафолат диҳед, ки фаъолиятҳои ҳамаҷуза пас аз НИМЗ ва НМИМЗ (аз ҷумла НИА) ва аз ҷиҳати экологӣ солим ва устувор анҷом дода мешаванд.</p> <p>с. Дар асоси натоқиҳои мониторинги муҳити зист, баҳодиҳии самаранокии татбиқи НМИМЗ, муайян кардани амалҳои ислоҳкунандаи муҳити зист барои пешниҳод ба КҲФМГ ва БОР ва таъмини иҷрои чораҳои ислоҳӣ дар ҳолати зарурӣ.</p> <p>қ. ҲНММЗ-ро омода кунед (дар давоми 30 рӯз пас аз анҷоми давраи мониторинг) ва ба КҲФМГ пешниҳод кунед, то минбаъд ба БОР барои ифшо пешниҳод карда шавад, аз он пас аз эътибор пайдо кардани лоиҳа то интишоари PCR аз ҷониби БОР.</p> <p>р. Ҳисобот оид ба ҳифзи муҳити зист дар ҳисоботи ҳар семоҳа.</p> <p>с. Ба БОР сари вақт дар бораи ҳамагуна риоя накардан ё вайрон кардани талаботи муҳофизати БОР хабар диҳед.</p> <p>т. Ҳисобот оид ба иҷрои мутобикати муҳити зисти лоиҳаро омода кунед (дар давоми 3 моҳ пас аз анҷоми ҳама қорҳои сохтмонӣ) ва ба КҲФМГ барои пешниҳоди минбаъда ба БОР барои ифшо пешниҳод кунед.</p> <p>у. Ҳангоми истифодабарии лоиҳа, санҷишҳои макон барои назорат кардани тозакунии мунтазами ҷӯйборҳои роҳ, ҷудокунии дурусти партовҳо ва ҷамъоварӣ ва партофтани мунтазам, нигоҳубини даврии растаниҳо дар хати тақсимои ROW ва нигоҳдории мувофиқи иншооти тозакунии канализатсия гузаронед.</p>
МТЛ	<p>(i) Таҳияи тарҳи муфассали муҳандисии инфрасохтор ва мушаххасоти тарҳрезии қорҳои сохтмонӣ, молҳо ва техникаи харидашаванда.</p> <p>(ii) Дастгирии техникӣ ба КҲФ ва ГТЛ дар робита ба харид, арзёбии тендер, кафолатҳо, назорати сохтмон, идоракунии шартнома, татбиқи лоиҳа ва дигар ҷанбаҳои техникӣ лоиҳа.</p> <p>(iii) Баҳодиҳии эҳтиёҷоти омӯзиши кормандони Агентии иҷрокунанда ва дигар вазоратҳои дахлдор, таҳияи барномаҳои таълимӣ ва ташкил/ташкили омӯзиш.</p> <p>(iv) Таъин кардани мутахассисони соҳибхатасос оид ба муҳити зист (мутахассиси МТЛ-байналмилалӣ муҳити зист ва мутахассиси миллии муҳити зист) ба ГТЛ дар иҷрои уҳдадорихои маблағгузорию иловагӣ оид ба ҳифзи муҳити зист ва мониторинги иҷрои чораҳои коҳиш додани таъсир аз ҷониби пудратчӣ.</p> <p>(v) Дастгирии ГТЛ барои таъмини риояи кафолатҳои экологӣ ва иҷтимоӣ тибқи Изҳороти Сиёсати ҳифзи ҳифзи БОР (2009), махсусан дар робита ба:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Баррасии ЭИЭ, аз ҷумла НИМЗ барои фаҳмидани талаботи ҳифзи муҳити зисти лоиҳа ва кӯмак ба ГТЛ дар навсозии ЭИЭ дар сурати таъсироти ғайриҷашмдошт. - Кӯмак ба ГТЛ дар идоракунии ва татбиқи лоиҳа ва таъмини риояи талаботҳои Эъломияи сиёсати БОР оид ба ҳифзи ҳифзи муҳити зист (2009) оид ба ҳифзи муҳити зист ва ЭИЭ ва НИМЗ-и лоиҳа. - Боварӣ ҳосил кунед, ки ГТЛ пеш аз бастанӣ шартнома тасдиқи лоиҳаро таъмин намояд. - Гузаронидани давраҳои омӯзишӣ, семинарҳо ва дигар ҷаласаҳои табодули донишҳо оид ба талабот, дарсҳо ва таҷрибаи пешқадам оид ба кафолатҳо, саломатӣ ва бехатарии меҳнат ва ҷомеа, идоракунии асбест ва ғ. барои кормандони НИМЗ ва кормандони пудратчӣ (хусусан корманди пудратчӣ оид ба ҳифзи муҳити зист, пудратчӣ). корманди саломатӣ ва бехатарӣ) ва баланд бардоштани иқтидори

Агентӣ/Воҳид	Уҳдадорихо
	<p>кормандони дахлдор барои иҷрои вазифаҳои худ дар татбиқ ва мониторинги НИМЗ. Яке аз давраҳои омӯзишӣ бояд пеш аз оғози сохтмон бо мақсади таҳияи дониш ва фаҳмиш дар бораи талаботи муҳити зист, коргарон ва ҷомеа оид ба саломатӣ ва бехатарии лоиҳа, аз ҷумла ҳамкориҳои коргарон ва ҷомеа гузаронида шавад.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ба пудратчиҳои сохтмон оид ба таҳияи НМИМЗ роҳнамоӣ расонед ва ба ГТЛ дар баррасӣ ва тасдиқи НМИМЗ, ки аз ҷониби пудратчӣ(ҳо)-и сохтмонӣ омода карда шудааст, кумак кунед. - Боварӣ ҳосил кунед, ки пудратчиёни сохтмон (ва зерпудратчиёни он) ба тадбирҳо ва талаботҳои дахлдори дар ЭИЭ, НИМЗ ва Ҳама гуна амалҳои ислоҳӣ ё пешгирикунанда, ки дар НИМЗ ва ҲНИМЗ муқаррар шудаанд, риоя кунанд. - Кумак ба ГТЛ дар назорат ва мониторинги татбиқи НИМЗ/ҲНИМЗ ва омода намудани ҲНИМЗ барои пешниҳод ба БОР. - Дастгирии ГТЛ дар таъсиси МБШ ва ҳалли шикоятҳо/шикоятҳои марбут ба лоиҳа. - Мусоидат ба ГТЛ дар ифшои ҲНИМЗ ба забонҳои тоҷикӣ ва русӣ ва таъмини он, ки гузоришҳои ба БОР пешниҳодшуда ва дар вебсайтҳои БОР ва КҲФМГ бор карда шаванд. - ба Хуҷҷат дар ташкил ва гузаронидани машваратҳо ва чорабиниҳои фаҳмондадиҳи кумак расонад. - Саҳми саҳмгузориҳо ба ҳисоботҳои ҳармоҳаи мутобиқати КҲФМГ-МЗ, нишон додани масъалаҳои эҳтимоли ва воқеӣ ва/ё мушкилоти марбут ба НИМЗ / НМИМЗ ва тавсия додани чораҳои ислоҳӣ барои амали ГТЛ ва пудратчиёни сохтмон. - пас аз анҷоми корҳои сохтмонӣ дар бораи иҷрои лоиҳа ба муҳити зист ҳисобот омода намояд; аз он ҷумла дарсҳои омӯхташуда, ки метавонанд ГТЛ дар мониторинги муҳити зисти лоиҳаҳои оянда кумак расонанд. Ин гузориш як қисми вуруд ба РСР-и умумӣ хоҳад буд.
Пудратчиҳои сохтмон	<ul style="list-style-type: none"> (i) Таъмин намудани буҷет ва захираҳои кофӣ барои татбиқи НМИМЗ. (ii) Барои таъмини татбиқи НИМЗ як корманди соҳибхтисос оид ба муҳити зист ва идораи саломатӣ ва бехатариро таъин кунед. (iii) Корманди робита бо ҷомеаро таъин кунед, ки бо мардуми маҳаллӣ, ноҳияҳо, ГТЛ ва МТЛ барои таъмини татбиқи МБШ робита кунад. (iv) НМИМЗ-ро дар асоси НИМЗ бо методологияҳои мушаххаси сохтмон, роҳнамо ва изҳороти корӣ омода кунед. (v) Пеш аз оғози корҳои сохтмонӣ бо ҷомеа ва хонаводаҳои зарардида ҳамроҳанг созед. (vi) Ҳама шикоятҳоеро, ки аз ҷониби ҷомеа ба миён гузошта шудаанд, фавран амал ва ҳал кунед ва Ҳама шикоятҳои аз ҷомеа расидаро сабт кунед. (vii) Ба ГТЛ дар бораи рафти сохтмон, аз ҷумла шикоятҳо ва фаъолиятҳои, ки метавонанд хатарҳои бехатариро ба вучуд оранд, маълумот диҳед. (viii) Дар ҳолати зарурӣ чораҳои ислоҳӣ амалӣ кунед.
КҲМи марказӣ	<ul style="list-style-type: none"> (i) Оғоз кардани раванди ЭДЭ. (ii) Баррасии ЭИЭ-и лоиҳа ва чораҳои пешниҳодшуда оид ба коҳиш додани таъсири манфӣ. (iii) Додани иҷозатномаи ЭДЭ барои лоиҳа.
КҲМи ноҳия	<ul style="list-style-type: none"> (i) Комиссияи Ҳукуматро таъсис диҳед, ки фаъолиятҳои лоиҳаро, аз қабилӣ партови МДА дар партовгоҳи партовҳои саҳт, буридани дарахт ва ғайра арзёбӣ мекунад. (ii) Мониторинги амалисозии лоиҳа, бахусус тадбирҳои коҳиш додани таъсири

Агентӣ/Воҳид	Уҳдадорихо
	муҳити зист ҳар моҳ ё дар ҳолати зарурӣ бештар.
БОР	<p>(i) Ба КҲФМГ ва ГТЛ оид ба талаботҳои ҳифзи муҳити зист роҳнамоӣ диҳад ва дар баланд бардоштани иқтидор оид ба ҳифзи муҳити зист мусоидат намояд.</p> <p>(ii) ЭИЭ/НИМЗ ва ҲНММЗ-ҳои навшударо аз назар гузаронед ва ба ҳуҷҷати пешниҳодшуда эътироз ё иҷозат надиҳед, агар кофӣ бошад.</p> <p>(iii) ЭИЭ/НИМЗ ва ҲНММЗ-ро дар вебсайти БОР ифшо кунед.</p> <p>(iv) Гузаронидани миссияҳои азназаргузаронӣ барои санҷиши мувофиқати шароити муҳити зисти қарз ва НИМЗ ва пешниҳод кардани амалҳои ислоҳӣ барои ҳалли мушкилоте, ки дар давоми миссия пайдо шудаанд.</p> <p>(v) Ба КҲФМГ/ГТЛ дар ҳолати зарурӣ дар асоси ҳисобот дар бораи пешрафт ва миссияҳои назоратӣ роҳнамоӣ диҳад.</p>

D. Хароҷоти идоракунии муҳити зист

277. Хароҷоти сметаӣ барои идоракунии муҳити зист хароҷотро барои таъмин намудани кормандон, кам кардани зарар, мониторинг ҳангоми сохтмон ва хароҷоти иҷозатдиҳӣ дар бар мегирад. Пудратчии сохтмон барои татбиқи чораҳои коҳиш додани таъсир масъул хоҳад буд ва хароҷоти татбиқи НИММЗ ҳамчун банди сатр дар Векселҳои Миқдор (ВОҚ) барои сохтмон дохил карда мешавад. Хароҷоти гузаронидани омӯзиширо МТЛ ба ӯҳда мегирад ва хароҷоти боздид аз макон, чопи мавод ва дигар тадбирҳои логистикиро дар бар мегирад. Ҷадвали VIII.3 сметаи хароҷоти пудратчиёни сохтмонро оид ба идоракунии экологӣ ва Ҷадвали VIII.4 арзиши сметаии татбиқи НИМЗ-и МТЛ-ро нишон медиҳад.

Ҷадвали VIII.3: Арзиши тахминӣ барои татбиқи EMP аз ҷониби пудратчӣ

Мавзӯ	Миқдор	Нархи воҳид (\$)	Арзиши тахминӣ (\$)
Маҷмӯи CЕСCD-CW-01: Сохтмони манзил, маъмурӣ ва биноҳои ёррасон			
Тайёр кардани НИММЗ	Пардохти якҷоя		5,000
НИММЗ татбиқ (тадбирҳои коҳиш додани таъсири сохтмон)	Пардохти якҷоя		50,000
Идоракунии асбест (аз ҷумла харидани мавод ва таҷҳизот, сохтмони чоҳи асбест ва таъмини иҷозатнома)	Пардохти якҷоя		50,000
Хочатхонаҳои сайёр барои коргарон дар ҳар як участкаи сохтмон	Пардохти якҷоя	800	800
Андозаи ҳаво ё садо (дар ҳолати шикоят)	5 намуна	40/ намуна	200
Сафарбаркунии корманди экологӣ	36 моҳ	500	18,000
Сафарбаркунии КСБ	36 моҳ	500	18,000
Сафарбаркунии КРҚ	36 моҳ	500	18,000
Маҷмӯи CЕСCD-CS-03: Такмилдиҳии идоракунии хатари офатҳо			
Таҳияи шартҳои тендер оид ба хариди мошини	Як воҳид	210,000	Як қисми арзиши

партовгоҳ			лоиҳа
Бастаи CЕСCD-GS-04: Таҷҳизоти саломатӣ			
Хариди таҷҳизот барои безаргардони партовҳои тиббӣ (автоклави, микроволновка ва ғ.)	Пардохти якҷоя		Як қисми арзиши лоиҳа
Такмил додани цеҳи сухтани партовҳои тиббӣ	Пардохти якҷоя		Як қисми арзиши лоиҳа
Total			160,000

КРҚ - Корманди робита бо ҷомеа, КСБ - Корманди саломатӣ ва бехатарӣ, НМИМЗ - Нақшаи мушаххаси идоракунии муҳити зист

Ҷадвали VIII.4: Арзиши тахминӣ барои татбиқи НМИМЗ дар МТЛ

Мавзӯ	Миқдор	Меъёри воҳид (\$)	Арзиши тахминӣ (\$)
Мутахассиси байналмилалӣ муҳити зист	4 моҳ (бо фосила)	20,000	80,000
Мутахассиси миллии муҳити зист	12 моҳ (бо фосила)	2,500	30,000
Тренинги НМИМЗ, НИА, СБМ, МБШ	10 нафар x 2 маротиба	500/нафар	10,000
Total			120,000

НИА – Нақшаи идораи асбест, НМИМЗ - Нақшаи идоракунии муҳити зист, МБШ - Механизми баррасии шикоятҳо, СБМ - Саломатӣ ва бехатарии меҳнат.

Е. Мониторинг ва ҳисоботдиҳӣ

278. Мониторинги муҳити зист ҷанбаи муҳими идоракунии муҳити зист мебошад. Мониторинг иборат аст аз: (i) бақайдгирии тағйирот дар параметрҳои асосии муҳити зист (дар муқоиса бо нишондиҳандаҳои асосӣ); ва (ii) самаранокии татбиқ, идоракунии лоиҳа ва чораҳои сабукгардони таъсир мутобиқи НМИМЗ. ГТЛ бо кӯмаки МТЛ, мониторинги мунтазам, аз ҷумла баррасии чораҳои аз ҷониби пудратчи сохтмон дар робита ба ҷанбаҳои муҳити зист, саломатӣ ва бехатарии лоиҳа андешидашударо мегузаронад. Ҳисобот оид ба мониторинги муҳити зист дар нимсола таҳия ва ба БОР пешниҳод карда мешавад.

279. ҲНММЗ талаботҳои иҷозатнома ва риояи шартҳо, оморасозӣ ва татбиқи НМИМЗ, амалҳои зарурии ислоҳӣ барои ҳалли самараноки таъсироти манфии муҳити зист дар натиҷаи татбиқи лоиҳа, вазъи фаъолияти баланд бардоштани иқтидори экологӣ ва ҳуҷҷатгузори шикоятҳои воридшуда ва чораҳои дахлдорро барои шикоятро ҳал кунанд.

280. ГТЛ ҲНММЗ-ро дар давоми 30 рӯз пас аз анҷоми ҳар як давраи мониторинг ба КҲФМГ ва БОР барои баррасӣ ва ифшо пешниҳод мекунанд. ҲНММЗ таҳия ва ба БОР пешниҳод карда мешавад, аз лаҳзаи эътибор пайдо кардани Лоиҳа ва то интишоари Ҳисобот оид ба анҷоми лоиҳа (ҲАЛ) аз ҷониби БОР. Дар давоми се моҳ пас аз анҷоми корҳои сохтмонӣ, ҳисобот дар бораи иҷрои лоиҳа оид ба мутобиқати муҳити зист (аз ҷумла дарсҳои омӯхташуда, ки метавонанд ба КҲФМГ ва ГТЛ дар мониторинги экологии лоиҳаҳои оянда кӯмак расонанд) омода карда мешаванд. Ин гузориш як қисми вуруд ба РСР хоҳад буд.

281. ГТЛ бо дастгирии МТЛ муҳтасари ин ҳуҷҷатҳоро ба забонҳои тоҷикӣ ва русӣ тарҷума ва дар вебсайти КҲФ бо ҳисоботи пурра (ба забони англисӣ) дар давоми ду ҳафта пас аз иҷозати БОР аз ҳар як ҳуҷҷат ҷойгир мекунанд. МТЛ ГТЛ-ро дар таҳияи чунин гузоришҳо дастгирӣ мекунанд. Дар ҳолате, ки МТЛ ҳангоми фаро расидани ҲНММЗ-и аввал сафарбар карда нашавад ва/ё давраи

масъулияти МТЛ то барориши ҲАЛ аз ҷониби БОР ба итмом расад, ГТЛ барои омода кардани ҲНММЗ масъул хоҳад буд.

282. ГТЛ ба БОР ҳисоботҳои зеринро пешниҳод мекунанд:

(i) Ҳисоботи ҳар семоҳаи пешравии лоиҳа, аз ҷумла бахш оид ба татбиқи чораҳои муҳофизатӣ ва фаъолияти эҷоди иқтидор.

(ii) ҲНММЗ-ҳо, ки вазъи лоиҳа, талабот ва шартҳои иҷозатҳо/тасдиқ, оmodасозӣ ва татбиқи НММЗ, амалҳои ислоҳӣ ё ислоҳкунандаи андешидашуда, ҳолати фаъолият оид ба баланд бардоштани иқтидор оид ба ҳифзи муҳити зист, ҳуҷҷатгузори шикоятҳои гирифташуда ва амалҳои дахлдорро барои ҳалли онҳо фаро мегиранд. шикоят.

(iii) Дар ҳолати садамаи марбут ба саломатӣ ва бехатарии меҳнат ва ҷомеа, КҲФМГ / ГТЛ интизор аст, ки (i) дар давоми 72 соат ба БОР гузориш диҳад ва (ii) дар давоми 7 рӯз гузориши ҳодисаро бо нақшаи амал омода ва пешниҳод кунад. руҳ додани.

283. Мутобиқи Сиёсати дастрасии БОР ба иттилоот, ЭИЭ/НММЗ (аз ҷумла ҳуҷҷати навшуда) ва ҲНММЗ ба забонҳои тоҷикӣ ва русӣ тарҷума ва дар вебсайтҳои БОР ва КҲФМГ ифшо карда мешаванд.

IX. ХУЛОСА ВА ТАВСИЯ

284. Маблағгузори иловагӣ ба беҳбуди манзилҳо барои оилаҳои муҳочир, инчунин беҳтар намудани инфрасохтори хидматрасонии иҷтимоӣ дар деҳаҳои атроф мусоидат мекунанд. Интизор меравад, ки лоиҳа эътимоднокии нерӯи барқ, беҳдошт дар мактаб, таҷҳизот дар маркази саломатӣ ва роҳҳоро беҳтар созад. Лоиҳа фоидаи калони сотсиалию иқтисодӣ ба даст меорад.

285. Лоиҳа ба муҳити зист таъсири манфии назаррас намерасонад. Таъсири манфии эҳтимолӣ ба муҳити зист миқёси хурд ва маҳаллӣ буда, онҳоро тавассути тарҳрезии хуб ва татбиқи чораҳои кам кардани таъсир коҳиш додан мумкин аст.

286. Дар асоси арзёбии ҷузъҳо ва фаъолиятҳои лоиҳа, лоиҳа мувофиқи Эъломияи сиёсати БОР оид ба ҳифзи муҳити зист (2009) ба категорияи В барои муҳити зист тасниф карда мешавад. Ҳеҷ ҷузъе вучуд надорад, ки минтақаҳои аз ҷиҳати экологӣ ҳассос ё фарҳангиро убур кунанд. Масоҳати инфрасохтор хурд аст ва дар як минтақаи хеле маҳдуд маҳдуд аст. Ҳама гуна таъсироти номатлубро тавассути татбиқи чораҳои амалии кам кардани таъсир пас аз таҷрибаҳои хуби муҳандисӣ ва сохтмонӣ, ки дар сатҳи байналмиллалӣ эътироф шудаанд, ба сатҳи қобили қабул коҳиш додан мумкин аст.

287. Таҷрибаи идоракунии партовҳо ва системаи ноҳиявии лоиҳа бояд такмил дода шавад.

288. Тибқи талаботи Эъломияи Сиёсати БОР оид ба ҳифзи бехатарӣ (2009), КҲФМГ/ГТЛ технологияҳо ва таҷрибаҳои пешгирӣ ва мубориза бо ифлосшавиро татбиқ хоҳад кард, ки ба таҷрибаи хуби байналмиллалӣ мувофиқанд, ки дар стандартҳои эътирофшудаи байналмиллалӣ, аз қабилӣ Дастурҳои МЗСБ инъикос ёфтаанд. Вақте ки қоидаҳои давлатӣ аз ин сатҳҳо ва чораҳо фарқ мекунанд, КҲФМГ/ГТЛ кадоме аз онҳо саҳттар аст, пайравӣ мекунанд. Агар сатҳҳо ё чораҳои камтар қатъӣ бо назардошти шароити мушаххаси лоиҳа мувофиқ бошанд, КҲФМГ/ГТЛ

асосноккунии пурра ва муфассалро барои ин алтернативаҳои пешниҳодшуда, ки ба талаботҳои дар Изҳороти Сиёсати ҳифзи бехатарии БОР (2009) пешниҳодшуда мувофиқат мекунанд, пешниҳод мекунанд.

289. Хулоса, Лоиҳа ба таъсири назарраси мусбати экологӣ ва иҷтимоӣ оварда мерасонад ва дар давраи сохтмон таъсири манфии ночиз хоҳад дошт, ки бодикқат назорат ва сабук карда мешаванд. Анҷоми ин ЭИЭ-и навшуда пурра ба талаботи миллӣ (Тоҷикистон) ва БОР ҷавобгӯ мебошад. Пас аз анҷоми сохтмон, арзёбии экологии пас аз лоиҳа барои устуворӣ ва нигоҳдории гуногунии биологӣ дар минтақаи лоиҳа муфид хоҳад буд.

ЗАМИМАИ А: ҲУЦҚАТҲОИ МАШВАРАТҲОИ ҶАМЪИЯТӢ

А. Мачлисиҳои машваратӣ

Аз 23 то 24 июни соли 2022 дар ҷамоати Золи Зари ноҳияи Ҷалололиддини Балхӣ машваратҳои деҳот баргузор гардиданд. Дар вохӯриҳо мардуми маҳаллӣ аз деҳаҳои Саноат, Меҳнатобод, Фирманов, Правда ва Уртабуз иштирок доштанд.

Дар мачлисиҳои машваратӣ 122 нафар, аз 75 нафар мардон ва 47 нафар занон ширкат доштанд. Лоиҳа ва ҷузъҳои пешниҳодшуда муаррифӣ шуда, ба иштирокчиён дастур оид ба мақсади вохӯрӣ ва асоснокии талаботи ҳифзи муҳити зист, азхудкунии замин ва кӯчонидани аҳоли ва гендер фаҳмонда шуд. Баъдан муҳокимаи ошкорои нигарониҳо ва пешниҳодҳои ҳозирин сурат гирифт. Умуман, ба лоиҳаи пешниҳодшудаи КҲФМГ ягон эътироз вучуд надорад.

Аз ҷониби иштирокчиён, ки дар ҷадвали 1 оварда шудаанд, як қатор пешниҳоду тавсияҳо ба миён гузошта шуданд.

Ҷадвали 1. Эродҳо ва пешниҳодҳо аз машваратҳои деҳот

Деҳаи Саноат	Посух
<p>(i) Девордор кардани мактабҳои ибтидоӣ ва миёна барои бехатарии кӯдакон.</p> <p>(ii) Барқарорсозии мактабҳо на танҳо сохтмони ҳоҷатхонаҳо; бо синфхонаҳои иловагӣ таъмин кардан.</p> <p>(iii) Чароғаки кӯчаҳо, зеро роҳҳо шабона ториканд ва бехатар нестанд.</p> <p>(iv) Ислоҳи системаҳои гармидиҳии мактабҳо.</p> <p>(v) Трансформатори кӯҳна дар кунҷи мактаби миёна пурбор шуда, боиси қатъ шудани барқ мегардад. Мардум пешниҳод карданд, ки барои маҳалла трансформатори алоҳида ва барои мактабу маркази саломатӣ як трансформатори алоҳида дошта бошанд.</p> <p>(vi) Таъмин кардани мошини ёрии таъҷили ё мошин барои овардани беморон ба беморхонаҳо аз марказҳои саломатӣ. Мардум пули худро барои бензин истифода бурда, беморонро ба беморхона мебаранд ва ё баъзан бо велосипед истифода</p>	<p>Пешниҳодҳо ва тавсияҳо ҳангоми тарҳрезии муфассал ба назар гирифта мешаванд.</p> <p>КҲФМГ эҳтиёҷоти аввалиндараҷаи деҳаҳоро баррасӣ хоҳад кард, зеро он ба ҳадафҳои лоиҳа дахл дорад.</p> <p>КҲФМГ наметавонад барои иҷрои ҳама пешниҳодҳои ӯҳдадор шавад, аммо ин тавсияҳоро арзёбӣ мекунад ва баҳо медиҳад, ки онҳо дар доираи лоиҳа маблағгузорӣ карда мешаванд.</p> <p>Машваратҳои минбаъда аз ҷониби КҲФМГ /ГТЛ бо ҷамоатҳои барои муҳокимаи тарҳи ниҳоии лоиҳа гузаронида мешаванд.</p> <p>Машваратҳо дар давоми татбиқи лоиҳа идома хоҳанд ёфт.</p>

мебаранд. (vii) Қабристонеро, ки дар қад-қади роҳ ба маркази зидди жола мебарад, девор гузоред.	
Деҳаи Правда	Посухи КҲФМГ
(i) Стадион ё майдончаи бозии «Правда». (ii) Дастгирии маъҷубон. (iii) Хариди таҷҳизот барои маркази саломатӣ, зеро дар марказ танҳо термометрҳои асосӣ, тарозу ва яхдонҳои хонагӣ мавҷуданд. Барои вакцинаҳои яхдонҳои мувофиқ вучуд надоранд.	Пешниҳодҳо ва тавсияҳо ҳангоми тарҳрезии муфассал ба назар гирифта мешаванд. КҲФМГ эҳтиёҷоти афзалиятноки деҳаҳоро баррасӣ хоҳад кард, зеро он ба ҳадафҳои лоиҳа оид ба идоракунии офатҳои табиӣ ва устуворӣ дахл дорад. КҲФМГ аз омӯзиш дар бораи кӯмаке, ки барои маъҷубон дар деҳа зарур аст, қадр хоҳад кард.
Деҳаи Уртабуз	Посухи КҲФМГ
(i) Таъмири гузаргоҳи роҳе, ки ҳангоми сохтмон дар маркази зидди жола вайрон шудааст. Гузаргоҳи харобшуда иқтидори нокифояи резиши обро надорад ва боиси обхезӣ дар минтақа мешавад. (ii) Таъмини обтаъминкунӣ, зеро минтақа дар Уртабуз балеанд аст ва чоҳҳо бояд аз 80 метр зиёд кофта шаванд; нарасидани об боиси бемориҳои вобаста ба об мегардад. (iii) Синфхонаҳои бештар барои мактаби нав. (iv) Хариди таҷҳизот барои маркази саломатӣ.	Пешниҳодҳо ва тавсияҳо ҳангоми тарҳрезии муфассал ба назар гирифта мешаванд. КҲФМГ эҳтиёҷоти аввалиндараҷаи деҳаҳоро баррасӣ хоҳад кард, зеро он ба ҳадафҳои лоиҳа дахл дорад. Бонки Ҷаҳонӣ дар марҳилаи пешрафтаи татбиқи лоиҳаи таъмини об қарор дорад, ки тамоми ноҳияро фаро мегирад. Қисмати обтаъминкунӣ аз лоиҳаи БОР хориҷ карда шуд, то тақрор нашавад.

н.Балхӣ ҷамоати дехоти Золи Зар деҳаи Саноат. 23.06.2022, 09:00

№	Номи пурра	Ташкилот/Шуғл	Ҷинс
1	Авлиякулова Саодат	муаллим	З
2	Ақачонов Боймирзо	муаллим	М
3	Доиков Раҳимҷон	муаллим	М
4	Исмолзода Ҳасан	сокин	М
5	Боймуродов Қурбоналӣ	муаллим	М
6	Лоиков Имомалӣ	посбон	М
7	Ҳасанов Юсуф	муаллим	М
8	Худақулов Н.	сокин	М
9	Ҳазратқулов Саттор	Раиси маҳалла	М
10	Бобомуродов Нурулло	намояндаи Ҷамоат	М
11	Бобоназаров Панҷҷой	маҳалла	М
12	Холматов Алишер	маҳалла	М
13	Маманов Дустмурод	сокин	М
14	Бодуров Шодӣ	сокин	М
15	Худайқулов Равшан	муаллим	М
16	Холматов Шавкат	мардак	М
17	Худоқулова Назира	фаррош	З

18	Ғоибназарзода Мирзо	директори мактаби №29	М
19	Бобоназарова Умриниссо	колхозчй	3
20	Хамроева Гулчеҳра	колхозчй	3
21	Ҳазратқулова Соҳибчамол	колхозчй	3
22	Кичоева Соллетива	сокин	3
23	Тайчиева Нилуфар	колхозчй	3
24	Каманова Донагул	колхозчй	3
25	Каримова Уғилой	колхозчй	3
26	Алимардонова Баҳрй	муаллим	3
27	Касимова Парвина	муаллим	3
28	Тағоева Муҳаббат	муаллим	3
29	Акрамова Хайриниссо	муаллим	3
30	Иброҳимова Фароғат	муаллим	3
31	Тайкиева Адолат	муаллим	3
32	Тагаева Замира	муаллим	3
33	Худойкулова Равшан	муаллим	М
34	Бобоназаров Одил	муаллим	М
35	Кенчаева Шаҳзода	сокин	3
36	Тағоева Шоира	сокин	3
37	Худойкулова Адолат	сокин	3
38	Эргашова Муборак	духтур	3
39	Қиматов Ҷаҳонгир	донишчу	М
40	Черри Ривера	Мушовири байналмилалии БОР оид ба муҳити зист	3
41	Фозил Фозил	Машваратчйи маҳаллийи БОР	М
42	Атабаев Анвар	Машваратчй аз ЛМКХОТ	М
43	Камилова Лариса	Машваратчйи маҳаллийи БОР	3
44	Бахтибекова Зулфия	Мушовири маҳаллийи БОР оид ба гендер	3
45	Турсунзода Фируза	ЛМКХОТ	3

н.Балхй, ҷамоати дехоти Золи Зар, деҳаи Сомонй (Правда). 23.06.2022; 14:00

№	Номи пурра	Ташкилот/Шуғл	Ҷинс
1	Шодиев Олим	мактаби раками 28, посбон	М
2	Турсунова Замира	раиси маҳалла	3
3	Казакбаев Нематҷон	колхозчй	М
4	Абдурахмонов Абдумалик	колхозчй	М
5	Юлдошев Фурқатҷон	колхозчй	М
6	Ҳайдаров Муҳаммадҷон	колхозчй	М
7	Ғуломов Муғиддин	колхозчй	М
8	Ғоибназаров А.		М
9	Эргашев А.	деҳкон	М
10	Ботиров Ҷаҳонгир	колхозчй	М
11	Холматов Б.	колхозчй	М
12	Алимқулов Тухтомиш	мактаби раками 28, посбон	М
13	Бобоев Бозорбой	collective farmer	М
14	Назбудинов Талабшо	духтур	М
15	Казакбаев Муминҷон	колхозчй	М
16	Абдусаматов Абдурасул	колхозчй	М
17	Хайтов Соҳибхон	деҳкон	М
18	Ғафуров Идйбек	сокин	М

19	Худойберганов Абдумуталиб	муаллим	М
20	Хакимов Муратчон	донишчу	М
21	Хаитов Умедулло	деҳкон	М
22	Сотиболдиев Шакар	деҳкон	М
23	Собиров Содиқчон	деҳкон	М
24	Хайтов Бурҳон	деҳкон	М
25	Бобоев Содиқчон	деҳкон	М
26	Маҳмудҷонов Камолчон	деҳкон	М
27	Худойберганов А.	нафақахур	М
28	Худойбердиева Ҳикоят	колхозчӣ	3
29	Назирова Момагул	колхозчӣ	3
30	Полбекова Зебо	фаррош	3
31	Маҳмудҷонова Рано	хонашин	3
32	Топқолдиева Зебо	хонашин	3
33	Маҳмудҷонова Мунира	мактаби No. 28	3
34	Черри Ривера	Мушовири байналмилалӣ БОР оид ба муҳити зист	3
35	Турсунзода Фируза	ЛМКХОТ	3
36	Камилова Лариса	Машваратчӣ маҳаллӣ БОР	3
37	Худойберганова Холида	раиси деҳа	3
38	Бобомуродов Нурулло	корғари Ҷамоат	М
39	Атабаев Анвар	Машваратчӣ аз ЛМКХОТ	М
40	Фозилов Фозил	Мушовири иҷтимоӣ маҳаллӣ БОР	3
41	Бахтибекова Зулфия	Мушовири маҳаллӣ БОР оид ба гендер	3

н.Ч.Балхӣ ҷамоати деҳоти Золи Зар деҳаи Уртабӯз. 24.06.2022; 9:30

№	Номи пурра	Ташкилот/Шуғл	Ҷинс
1	Юнусов Акрамчон	боркунанда	М
2	Киромидинов Ахуча	колхозчи	М
3	Камолов Фатхиддин	сокин	М
4	Ҷамолов Шарифхуча	сокин	М
5	Гулов Исмоил	сокин	М
6	Абдуллоев Абдуҷаффар	сокин	М
7	Давлатов Холбой	сокин	М
8	Назаров Бекназар	сокин	М
9	Мавлонов	сокин	М
10	Салимов Зикроло	сокин	М
11	Гулов Абдулазиз	сокин	М
12	Носиров Абдуурофе	сокин	М
13	Гулов Нодирхуча	сокин	М
14	Содиқов Маҳмадалӣ	сокин	М
15	Аҳмедов Кимгар	сокин	М
16	Фозилов Давлвтбег	сокин	М
17	Тошев Гулмурод	сокин	М
18	Абиров Бобоназар	сокин	М
19	Хакимов Орзикул	сокин	М
20	Аҳмадов Навруз	сокин	М
21	Саидов Маҳмасайд	сокин	М
22	Одинаев М.	сокин	М
23	Атаев Турғун	сокин	М
24	Фозилова Садбарг	сокин	3
25	Нозанин Заробизода	сокин	3
26	Файзикулова Хайринисо	сокин	3

27	Косимова Эркамоҳ	ҳамшираи тиб	3
28	Наҷбидинова Н.	сокин	3
29	Шарипова З.	сокин	3
30	Файзуллоева Н.	сокин	3
31	Холматова С	сокин	3
32	Холматова С.	сокин	3
33	Саидова А.	сокин	3
34	Камилова Лариса	ADB national environmental consultant	3
35	Бобомуродов Нурулло	корғари Ҷамоат	М
36	Фозилов Фозил	Мушовири иҷтимоии маҳаллии БОР	М
37	Черри Ривера	Мушовири байналмилалии БОР оид ба муҳити зист	3

СУРАТҲОИ МАШВАРАТИИ ҲАЛК

В. Мусоҳибаҳо

Мусохибаҳои тасодуфии ғайрирасмӣ гузаронида шуданд, то андешаҳои мардуми маҳаллиро оид ба вазъи муҳити зист ва нигарониҳо ва масъалаҳои лоиҳаро ҷамъ кунанд. Саволҳои додашуда чунин буданд:

1. Манбаи оби шумо чист? Оё шумо метавонед дар бораи сифати об ва фишори об шарҳ диҳед? Оё фишори об 24/7 дастрас аст? (Оё дар оилаи шумо ҳолатҳои бемориҳое, ки бо оби пастсифат алоқаманданд, ба назар мерасанд?)
2. Манбаи қувваи барқи шумо кадом аст? Метавонед дар бораи барқи деҳаатон изҳори назар кунед?
3. Оё шумо дар як хонавода ҳоҷатхона доред? ё ҳоҷатхонаи муштарак?
4. Оё ҳоҷатхонаи чуқурӣ барои идора кардани оби партов аз ҳоҷатхона вучуд дорад? Оби партовро аз пухтупаз ва шустан чӣ гуна идора мекунед?
5. Чӣ тавр шумо партовҳо/партовҳои сахтро идора мекунед?
6. Сарчашмаи зиндагии оилањо аз чӣ иборат аст?
7. Воситаҳои рӯзгории мардуми деҳа чӣ гунаанд?
8. Шумо дар ҷамоат дар робита ба офатҳои экологӣ, аз қабилӣ иқлим, ярч, эрозияи хок, обхезӣ ва ғ. бо кадом мушкилот ва нигарониҳо дучор мешавед?
9. Охири офати бузурги экологӣ кай рух дод?
10. Оё шумо аз лоиҳаи пешниҳодшуда дар маҳаллаи аҳолинишин ё деҳаи худ огоҳед?
11. Фикр мекунед, ки лоиҳа барои хонаводаи шумо чӣ манфиат дорад? ба ҷомеаи шумо?
12. Ба фикри шумо, оқибатҳои манфии лоиҳа чӣ гунаанд?

Шахсоне, ки дар мусохиба иштирок карданд: 9 нафар аз Саноат; ҳашт аз «Правда»; ва барои Уртабуз. Натиҷаҳои мусохиба дар зер оварда шудаанд:

Номи мусохиб	Бобоназарова Умринисо — колхозчизан, 900080362	
Истиқоматгоҳ	н. Ҷ.Балхӣ, деҳаи Саноат, ҷамоати деҳоти Золи Зар	
Санаи мусохиба	23.06.2022	
1. Манбаи оби шумо чист? Оё шумо метавонед дар бораи сифати об ва фишори об шарҳ диҳед? Оё фишори об 24/7 дастрас аст? (Оё дар оилаи шумо ҳолатҳои бемориҳое, ки бо оби пастсифат алоқаманданд, ба назар мерасанд?)	Дар хона чоҳ ҳаст, об мушкил нест. Ҳеҷ гуна беморӣ набуд, обро мечӯшонем.	
2. Манбаи қувваи барқи шумо чист? Метавонед дар бораи барқи деҳаатон изҳори назар кунед?	Дар ин ҷо хатти умумии электр мавҷуд аст, хамеша равшан аст, вале дар фасли зимистон бо шамоли саҳт хат/ симҳо канда шуда, хомушшавӣ ба амал меояд.	
3. Оё шумо дар як хонавода ҳоҷатхона доред? ё ҳоҷатхонаи муштарак?	Ҳоҷатхона мавҷуд аст.	

4. Оё ҳоҷатхонаи чуқурӣ барои идора кардани оби партов аз ҳоҷатхонаҳо вучуд дорад? Оби партовро аз пухтупаз ва шустан чӣ гуна идора мекунед?	Пойгоҳ нест. Оби партов ба боғ қорӣ мешавад.
5. Шумо чӣ гуна ахлот / партовҳои сахтро идора мекунед?	Партови хурок ба чорво дода мешавад. Чиро сӯзондан мумкин аст, дар танур (танӯри миллӣ) месузем.
6. Сарчашмаи рузгори оилаҳо дар чист?	Дар колхоз кор кардан.
7. Воситаҳои рӯзгори мардуми деҳа чӣ гунаанд?	Дар колхоз кор кардан; кор дар Русия
8. Шумо дар ҷомеа дар робита ба офатҳои экологӣ, аз қабилӣ иқлим, ярҷ, эрозияи хок, обхезӣ ва ғайра бо кадом мушкилот ва нигарониҳо дучор мешавед?	Соли гузашта дар вақти боронгарихо сел омад, КҲФ ёрии калон расонд.
9. Охири офати бузурги экологӣ кай буд?	Ман дар ёд надорам
10. Оё шумо аз лоиҳаи пешниҳодшуда дар маҳаллаи аҳолинишин ё деҳаи худ хабар доред?	Не
11. Ба фикри шумо, лоиҳа ба хонаводаи шумо чӣ фоида меорад? ба ҷомеаи шумо?	Албатта, лоиҳа ба одамон ёрӣ мерасонад.
12. Ба фикри шумо, оқибатҳои манфии лоиҳа чӣ гунаанд?	Оқибатҳои манфии сохтмон муваққатӣ хоҳанд буд, мусбат аз таъсири манфии муваққатӣ бештар хоҳад буд.
13. Оё шумо барои татбиқи лоиҳа пешниҳоду тавсияҳо доред?	Ба мо богчаи бачагон лозим аст, оилаҳои серфарзанд ҷои гузоштани фарзандони худро надоранд. Барои духтарон низ артел лозим.

Номи мусоҳиб	Тағоймуродов Нурулло, намояндаи ҷамоати деҳоти Золи Зар	
Истиқоматгоҳ	н. Ҷ.Балхӣ, деҳаи Саноат, ҷамоати деҳоти Золи Зар	
Санаи мусоҳиба	23.06.2022.	
1. Манбаи оби шумо чист? Оё шумо метавонед дар бораи сифати об ва фишори об шарҳ диҳед? Оё фишори об 24/7 дастрас аст? (Оё дар оилаи шумо ҳолатҳои бемориҳое, ки бо оби пастсифат алоқаманданд, ба назар мерасанд?)	Дар хона ҷоҳ ҳаст, об мушкил нест. Ҳеҷ гуна беморӣ набуд, обро мечӯшонем. Аммо сифати об барои нушидан бад аст, об абрнок аст.	
2. Манбаи қувваи барқи шумо чист? Метавонед дар бораи барқи деҳаатон изҳори назар кунед?	Хатти умумии барқ мавҷуд аст, ҳамеша рӯшноӣ аст, аммо бо шамоли саҳт дар зимистон симҳо мешикананд ва хомӯш мешаванд.	
3. Оё шумо дар як хонавода ҳоҷатхона доред? ё ҳоҷатхонаи муштарак?	Ҳоҷатхона ҳаст.	
4. Оё ҳоҷатхонаи чуқурӣ барои идора кардани оби партов аз ҳоҷатхонаҳо вучуд дорад? Оби партовро аз пухтупаз ва шустан чӣ гуна идора мекунед?	Пойгоҳ нест. Оби партовро ба боғ ва ба чуқур мерезанд	
5. Шумо чӣ гуна ахлот / партовҳои сахтро идора мекунед?	Партовҳои ғизоӣ ба чорпоён ғизо дода мешаванд, чандон сӯзонда мешавад, дар танӯр (танон) сӯзонда мешавад. Боқимонда амиқтар дар сӯрохи дар боғ зери хок карда	

	мешавад.
6. Сарчашмаи рӯзгори оилаҳо дар чист?	Кор дар ҷамоати Золи Зар, фуруши сабзавот аз боғ, писар дар Русия кор мекунад
7. Воситаҳои рӯзгори мардуми деҳа чӣ гунаанд?	Кор дар хоҷагии коллективӣ, кор дар Русия
8. Шумо дар ҷомеа дар робита ба офатҳои экологӣ, аз қабилӣ иқлим, ярч, эрозияи хоқ, обхезӣ ва ғайра бо кадом мушкилот ва нигарониҳо дучор мешавед?	1-2 сол пеш, аз боронҳо, об дар канали захбурӣ, ба роҳ ва минтақа таҳдид кард
9. Охирин офати бузурги экологӣ кай буд?	Дар ёд надорам
10. Оё шумо аз лоиҳаи пешниҳодшуда дар маҳаллаи аҳолинишин ё деҳаи худ хабар доред?	Бале, ман шунидаам
11. Ба фикри шумо, лоиҳа ба хонаводаи шумо чӣ фоида меорад? ба ҷомеаи шумо?	Бешубҳа мусбат
12. Ба фикри шумо, оқибатҳои манфии лоиҳа чӣ гунаанд?	Оқибатҳои манфии сохтмон муваққатӣ хоҳанд буд, мусбӣ бештар хоҳанд шуд.
13. Оё шумо барои татбиқи лоиҳаи пешниҳоду тавсияҳо доред?	Мо ба боғча ниёз дорем, оилаҳое, ки бисёр фарзандон доранд, ҳеҷ ҷой надроанд.

Номи мусоҳиб	Акадҷонов Боймирзо, муаллим, 559000882	
Истиқоматгоҳ	н. Ҷ.Балхӣ, деҳаи Саноат, ҷамоати деҳоти Золи Зар.	
Санаи мусоҳиба	23.06.2022.	
1. Манбаи оби шумо чист? Оё шумо метавонед дар бораи сифати об ва фишори об шарҳ диҳед? Оё фишори об 24/7 дастрас аст? (Оё дар оилаи шумо ҳолатҳои бемориҳое, ки бо оби пастсифат алоқаманданд, ба назар мерасанд?)	Дар хона хуб ҳафт, мушкилӣ бо об вучуд надорад. Ягон беморӣ вучуд надорад, обро меҷушонем.	
2. Манбаи қувваи барқи шумо чист? Метавонед дар бораи барқи деҳаатон изҳори назар кунед?	Хати умумии барқ, сабук ҳамеша дар он аст, мушките нест.	
3. Оё шумо дар як хонавода ҳоҷатхона доред? ё ҳоҷатхонаи муштарак?	Ҳоҷатхона барои хонавода ҳафт	
4. Оё ҳоҷатхонаи чуқурӣ барои идора кардани оби партов аз ҳоҷатхонаҳо вучуд дорад? Оби партовро аз пухтупаз ва шустан чӣ гуна идора мекунад?	Ҳеҷ ҷоҳ нест. Оби ифлос ба боғ ва ба ҷоҳ рехта мешавад.	
5. Шумо чӣ гуна ахлот / партовҳои сахтро идора мекунад?	Партовҳои ғизой ба чорпоён аз чорпоён ғизо дода мешавад, мо сӯзонда метавонем, дигарон дар боғ дафъ мекунем. Мо муваққатан банкаҳои рангорангро нигоҳ медорем, пас онҳо барои истифодаи тақрорӣ фурухта мешаванд.	
6. Сарчашмаи рӯзгори оилаҳо дар чист?	Кор дар мактаб	
7. Воситаҳои рӯзгори мардуми деҳа чӣ гунаанд?	Кор дар мактаб, хоҷагии коллективӣ, муҳоҷират ба Русия барои кор	
8. Шумо дар ҷомеа дар робита ба офатҳои экологӣ, аз қабилӣ иқлим, ярч, эрозияи хоқ, обхезӣ ва ғайра бо кадом мушкилот ва нигарониҳо дучор мешавед?	2-3 сол пеш, биноҳо дар наздикии хона ба хона баргашт. Мо оқибатҳои худро бартараф кардем, минтақаеро, ки худамон ба худамон расонидем, онро бо харобаҳо пӯшонидем.	

9. Охирин офати бузурги экологӣ кай буд?	Дар ёд надорам
10. Оё шумо аз лоиҳаи пешниҳодшуда дар маҳаллаи аҳолинишин ё деҳаи худ хабар доред?	Ҳа, шумидаам
11. Ба фикри шумо, лоиҳа ба хонаводаи шумо чӣ фоида меорад? ба ҷомеаи шумо?	бешубҳа мусбат
12. Ба фикри шумо, оқибатҳои манфии лоиҳа чӣ гунаанд?	Оқибатҳои манфии сохтмон муваққатӣ хоҳанд буд, ки шахсони мусбӣ бузургтар хоҳанд буд.
13. Оё шумо барои татбиқи лоиҳаи пешниҳоду тавсияҳо доред?	Барои ба даст овардани лоиҳаи тезтар анҷом дода шавад

Номи мусоҳиб	Акаджонов Боймирзо, муаллим, 559000882	
Истиқоматгоҳ	н. Ҷ.Балхӣ, деҳаи Саноат, ҷамоати деҳоти Золи Зар.	
Санаи мусоҳиба	23.06.2022.	
1. Манбаи оби шумо чист? Оё шумо метавонед дар бораи сифати об ва фишори об шарҳ диҳед? Оё фишори об 24/7 дастрас аст? (Оё дар оилаи шумо ҳолатҳои бемориҳое, ки бо оби пастсифат алоқаманданд, ба назар мерасанд?)	Дар хона хуб ҳафт, мушкилӣ бо об вучуд надорад. Ягон беморӣ вучуд надорад, обро мечушонем.	
2. Манбаи қувваи барқи шумо чист? Метавонед дар бораи барқи деҳаатон изҳори назар кунед?	Хати умумии барқ, сабук ҳамеша дар он аст, мушкиле нест.	
3. Оё шумо дар як хонавода ҳоҷатхона доред? ё ҳоҷатхонаи муштарак?	Ҳоҷатхона барои хонавода ҳафт	
4. Оё ҳоҷатхонаи чуқурӣ барои идора кардани оби партов аз ҳоҷатхонаҳо вучуд дорад? Оби партовро аз пухтупаз ва шустан чӣ гуна идора мекунед?	Ҳеҷ чох нест. Оби ифлос ба боғ ва ба чох рехта мешавад.	
5. Шумо чӣ гуна ахлот / партовҳои сахтро идора мекунед?	Партовҳои ғизоӣ ба чорпоён аз чорпоён ғизо дода мешавад, мо сӯзонда метавонем, дигарон дар боғ дафъ мекунем. Мо муваққатан банкаҳои рангорангро нигоҳ медорем, пас онҳо барои истифодаи такрорӣ фурӯхта мешаванд.	
6. Сарчашмаи рузгори оилаҳо дар чист?	Кор дар мактаб	
7. Воситаҳои рӯзгори мардуми деҳа чӣ гунаанд?	Кор дар мактаб, хоҷагии коллективӣ, муҳочират ба Русия барои кор	
8. Шумо дар ҷомеа дар робита ба офатҳои экологӣ, аз қабилӣ иқлим, ярҷ, эрозияи хок, обхезӣ ва ғайра бо кадом мушкилот ва нигарониҳо дучор мешавед?	2-3 сол пеш, биноҳо дар наздикии хона ба хона баргашт. Мо оқибатҳои худро бартараф кардем, минтақаеро, ки худамон ба худамон расонидем, онро бо харобаҳо пӯшонидем.	
9. Охирин офати бузурги экологӣ кай буд?	Дар ёд надорам	
10. Оё шумо аз лоиҳаи пешниҳодшуда дар маҳаллаи аҳолинишин ё деҳаи худ хабар доред?	Ҳа, шумидаам	
11. Ба фикри шумо, лоиҳа ба хонаводаи шумо чӣ фоида меорад? ба ҷомеаи шумо?	бешубҳа мусбат	

12. Ба фикри шумо, оқибатҳои манфии лоиҳа чӣ гунаанд?	Оқибатҳои манфии сохтмон муваққатӣ хоҳанд буд, ки шахсони мусбӣ бузургтар хоҳанд буд.
13. Оё шумо барои татбиқи лоиҳа пешниҳоду тавсияҳо доред?	Барои ба даст овардани лоиҳа тезтар анҷом дода шавад

Номи мусоҳиб	Ғоибназарзода Мирзо , директори мактаби раками 29, 938908393	
Истиқоматгоҳ	ба номи Ч.Балхӣ , деҳаи Саноат , Золи Зар Чамоат .	
Санаи мусоҳиба	23.06.2022.	
1. Манбаи оби шумо чист? Оё шумо метавонед дар бораи сифати об ва фишори об шарҳ диҳед? Оё фишори об 24/7 дастрас аст? (Оё дар оилаи шумо ҳолатҳои бемориҳое, ки бо оби пастсифат алоқаманданд, ба назар мерасанд?)	Дар хона чоҳ ҳаст, об мушкил нест. Ҳеҷ беморие набуд, меҷӯшонем.	
2. Манбаи қувваи барқи шумо кадом аст? Метавонед дар бораи барқи деҳаатон изҳори назар кунед?	Хатти умумии электр, баъзан қувваи электр хомуш мешавад, трансформатор кухна аст.	
3. Оё шумо дар як хонавода ҳоҷатхона доред? ё ҳоҷатхонаи муштарак?	Ҳоҷатхона мавҷуд аст	
4. Оё ҳоҷатхонаи чуқурӣ барои идора кардани оби партов аз ҳоҷатхона вучуд дорад? Оби партовро аз пухтупаз ва шустан чӣ гуна идора мекунед?	Чӯча мавҷуд аст. Оби партовро ба боғ ва ба чуқур рехта, бо мошин (насоси соркунанда) мебароранд.	
5. Чӣ тавр шумо партовҳо/партовҳои сахтро идора мекунед?	Сокинони чамоат дар боғи худ барои партовҳо сӯрох мекананд, чой надорам, чамъ мекунем, баъд бо трактор ё мошин ба партовгоҳ мебарорем.	
6. Сарчашмаи зиндагии оилаҳо аз чӣ иборат аст?	Кор дар мактаб, сабзавот, кор дар Русия	
7. Воситаҳои рӯзгории мардуми деҳа чӣ гунаанд?	Кор дар мактаб, колхоз, боғ, фельдшер, муҳочират ба Русия	
8. Чӣ масъалаҳое ва нигарон аст кунед шумо воҳӯрӣ дар ҷомеа аз рӯи офатҳои экологӣ ба мисли иқлим, ярч, эрозияи хок, обхезӣ ва ғайра?	Ман мушкилоти калонро дар ёд надорам.	
9. Охири офати бузурги экологӣ кай рух дод?	надоштааст	
10. Оё шумо аз лоиҳаи пешниҳодшуда дар маҳаллаи аҳолинишин ё деҳаи худ огоҳед?	Ҳа, шунда	
11. Фикр мекунед, ки лоиҳа ба хонаводаи шумо чӣ фоида меорад? ба ҷомеаи шумо?	Албатта мусбат	
12. Ба фикри шумо, оқибатҳои манфии лоиҳа чӣ гунаанд?	Таъсири манфии сохтмон ночиз хоҳад буд	

13. Оё шумо барои татбиқи он пешниҳоду тавсияҳо доред лоиҳа?	Ман мехостам, ки мактаб таъмир карда шавад.
--	---

Номи мусоҳиб	Тагаев Тургунбек , КҲФ ва ГО-и ноҳияи Ҷ. Балхӣ , лейтенанти калон	
Истиқоматгоҳ	ба номи Ҷ.Балхӣ , деҳаи Саноат , Золи Зар Чамоат .	
Санаи мусоҳиба	23.06.2022.	
1. Манбаи оби шумо чист? Оё шумо метавонед дар бораи сифати об ва фишори об шарҳ диҳед? Оё фишори об 24/7 дастрас аст? (Оё дар оилаи шумо ҳолатҳои бемориҳое, ки бо оби пастсифат алоқаманданд, ба назар мерасанд?)	Обро аз хорича меоранд, дар кубурҳои болои канали обгузар об нест. Барои нӯшидан, мо мехарем 100 м ³ ^{об} ба 120 сомонӣ, ин ҳаҷм барои як моҳ басанда аст. Барои эҳтиёҷоти маишӣ аз канал об мегирем. Дар оилаи мо ягон беморӣ вучуд надорад, аммо дар деҳа бисёриҳо гирифтори бемории пешоб мебошанд.	
2. Манбаи қувваи барқи шумо кадом аст? Метавонед дар бораи барқи деҳаатон изҳори назар кунед?	Ҳатти умумии электр, баъзан қувваи электр бурида мешавад хомӯш, сарборӣ калон аст, шиддат паст, трансформатори нав лозим аст.	
3. Оё шумо дар як хонавода ҳочатхона доред? ё ҳочатхонаи муштарак?	Ҳочатхона мавҷуд аст	
4. Оё ҳочатхонаи чуқурӣ барои идора кардани оби партов аз ҳочатхона вучуд дорад? Оби партовро аз пухтупаз ва шустан чӣ гуна идора мекунед?	Пойгоҳ нест. Мо дар фасли зимистон оби каналро истифода мебарем	
5. Чӣ тавр шумо партовҳо/партовҳои сахтро идора мекунед?	<i>чамоат</i> сокинон дар боги худ чохи партов мекобанд	
6. Сарчашмаи зиндагии оилаҳо аз чӣ иборат аст?	Тамоми ахли оила дар КҲФ ва МГ райони кор мекунад	
7. Воситаҳои рӯзгории мардуми деҳа чӣ гунаанд?	Кор дар мактаб, колхоз, бог, фельдшер, мухочират ба Русия барои кор	
8. Чӣ масъаласе ва нигарон аст кунед шумо вохӯрӣ дар ҷомеа аз рӯи офатҳои экологӣ ба мисли иқлим, ярч, эрозияи хок, обхезӣ ва ғайра?	Ман мушкилоти калонро дар ёд надорам.	
9. Охири офати бузурги экологӣ кай рух дод?	надоштааст	
10. Оё шумо аз лоиҳаи пешниҳодшуда дар маҳаллаи аҳолинишин ё деҳаи худ огоҳед?	Ҳа, шунидам	
11. Фикр мекунед, ки лоиҳа ба хонаводаи шумо чӣ фоида меорад? ба ҷомеаи шумо?	Албатта мусбат	
12. Ба фикри шумо, оқибатҳои манфии лоиҳа чӣ гунаанд?	Таъсири манфии сохтмон ночиз хоҳад буд	

шумо барои татбиқи он пешниҳоду тавсияҳо доред лоиха?	Таъмири мактаб, богчаи бачагон
---	--------------------------------

Номи мусоҳиб	Акрамова Хайринисо , муаллим, 937200358	
Истиқоматгоҳ	ба номи Ч.Балхӣ , деҳаи Саноат , Золи Зар Чамоат .	
Санаи мусоҳиба	23.06.2022.	
1. Манбаи оби шумо чист? Оё шумо метавонед дар бораи сифати об ва фишори об шарҳ диҳед? Оё фишори об 24/7 дастрас аст? (Оё дар оилаи шумо ҳолатҳои бемориҳое, ки бо оби пастсифат алоқаманданд, ба назар мерасанд?)	Дар хона чоҳ ҳаст, об мушкил нест. Ҳеҷ беморие набуд, меҷӯшонем.	
2. Манбаи қувваи барқи шумо кадом аст? Метавонед дар бораи барқи деҳаатон изҳори назар кунед?	Хатти электрикии умумӣ, баъзан қувваи электр қанда мешавад, трансформатори кухна мавҷуд аст.	
3. Оё шумо дар як хонавода ҳоҷатхона доред? ё ҳоҷатхонаи муштарак?	Ҳоҷатхона мавҷуд аст.	
4. Оё ҳоҷатхонаи чуқурӣ барои идора кардани оби партов аз ҳоҷатхона вуҷуд дорад? Оби партовро аз пухтапаз ва шустан чӣ гуна идора мекунед?	Чойча мавҷуд аст, оби ифлосро ба он ва ба бог мерезем.	
5. Чӣ тавр шумо партовҳо/партовҳои сахтро идора мекунед?	Партовҳои дуруште, ки ба хуроки чорво намераванд ва сухта наме-шаванд, муваккатан нигоҳ дошта, баъд бо машина ё трактори худӣ ба партовгоҳ бароварда мешавад.	
6. Сарчашмаи зиндагии оилаҳо аз чӣ иборат аст?	Дар мактаб, дар деҳа кор кунед	
7. Воситаҳои рӯзгории мардуми деҳа чӣ гунаанд?	Кор дар мактаб, колхоз, боғ, фельдшер, муҳоҷират ба Русия	
8. Чӣ масъалаҳое ва нигарон аст қунад шумо воҳӯрӣ дар ҷомеа аз рӯи офатҳои экологӣ ба мисли иқлим, ярч, эрозияи хок, обҳезӣ ва ғайра?	Ман мушкилоти қалонро дар ёд надорам.	
9. Охири офати бузурги экологӣ кай рух дод?	надоштааст	
10. Оё шумо аз лоихаи пешниҳодшуда дар маҳаллаи аҳолинишин ё деҳаи худ огоҳед?	Ҳа, шунидам	
11. Фикр мекунед, ки лоиха ба хонаводаи шумо чӣ фоида меорад? ба ҷомеаи шумо?	Албатта мусбат	
12. Ба фикри шумо, оқибатҳои манфии лоиха чӣ гунаанд?	Таъсири манфии сохтмон ночиз хоҳад буд	
шумо барои татбиқи он пешниҳоду тавсияҳо доред лоиха?	Мактаб ба таъмир ниёз дорад	

Номи мусохиб	Имомова Мархабо , хамшираи шафкат	
Истиқоматгоҳ	ба номи Ч.Балхӣ , деҳаи Саноат , Золи Зар Чамоат .	
Санаи мусохиба	23.06.2022.	
1. Манбаи оби шумо чист? Оё шумо метавонед дар бораи сифати об ва фишори об шарҳ диҳед? Оё фишори об 24/7 дастрас аст? (Оё дар оилаи шумо ҳолатҳои бемориҳое, ки бо оби пастсифат алоқаманданд, ба назар мерасанд?)	Дар хона чоҳ ҳаст, об мушкил нест. Ҳеҷ беморие набуд, меҷӯшонем.	
2. Манбаи қувваи барқи шумо кадом аст? Метавонед дар бораи барқи деҳаатон изҳори назар кунед?	Ҳатти умумии электр, баъзан қувваи барк хомуш мешавад, махсусан дар фасли зимистон то як руз чарог нест.	
3. Оё шумо дар як хонавода ҳоҷатхона доред? ё ҳоҷатхонаи муштарак?	Ҳоҷатхона нест, ҳоҷатхонаи муштарак	
4. Оё ҳоҷатхонаи чуқурӣ барои идора кардани оби партов аз ҳоҷатхона вучуд дорад? Оби партовро аз пухтупаз ва шустан чӣ гуна идора мекунед?	Оби партов ба бог ва чуқур рехта мешавад	
5. Чӣ тавр шумо партовҳо/партовҳои сахтро идора мекунед?	муваккатан нигоҳ дошта, баъд ба партовгоҳ	
6. Сарчашмаи зиндагии оилаҳо аз чӣ иборат аст?	Беморхона, хамшираи шафқат	
7. Воситаҳои рӯзгории мардуми деҳа чӣ гунаанд?	Кор дар мактаб, колхоз, бог, фелдшер, мухочират ба Русия барои кор	
8. Чӣ масъаласе ва нигарон аст кунед шумо воҳӯрӣ дар ҷомеа аз рӯи офатҳои экологӣ ба мисли иқлим, ярч, эрозияи хок, обҳезӣ ва ғайра?	Ҳангоми боридани борон роҳҳо шуста мешаванд	
9. Охири офати бузурги экологӣ кай рух дод?	надоштааст	
10. Оё шумо аз лоиҳаи пешниҳодшуда дар маҳаллаи аҳолинишин ё деҳаи худ огоҳед?	Ҳа, шунидам	
11. Фикр мекунед, ки лоиҳа ба хонаводаи шумо чӣ фоида меорад? ба ҷомеаи шумо?	Албатта мусбат, роҳҳо ва ҳоҷатхонаҳо беҳтар хоҳанд шуд	
12. Ба фикри шумо, оқибатҳои манфии лоиҳа чӣ гунаанд?	Таъсири манфии сохтмон ночиз хоҳад буд	
шумо барои татбиқи он пешниҳоду тавсияҳо доред лоиҳа?	-	

Номи мусохиб	Худойкулов Раушан , муаллим, 900632325	
Истиқоматгоҳ	ба номи Ч.Балхӣ , деҳаи Саноат , Золи Зар Чамоат .	
Санаи мусохиба	23.06.2022.	
1. Манбаи оби шумо чист? Оё шумо метавонед дар бораи сифати об ва фишори об шарҳ диҳед? Оё фишори об 24/7 дастрас аст? (Оё дар оилаи шумо ҳолатҳои бемориҳое, ки бо оби пастсифат алоқаманданд, ба назар мерасанд?)	Дар хона чох 9—11 метр аст, аз об мушкил нест. Ҳеҷ гуна бемориҳо нест, мо ҷӯшонед об.	
2. Манбаи қувваи барқи шумо кадом аст? Метавонед дар бораи барқи деҳаатон изҳори назар кунед?	Хатти умумии электр, баъзан қувваи электр хомуш мешавад, трансформатори кухна	
3. Оё шумо дар як хонавода ҳоҷатхона доред? ё ҳоҷатхонаи муштарак?	Ҳоҷатхона мавҷуд аст	
4. Оё ҳоҷатхонаи чуқурӣ барои идора кардани оби партов аз ҳоҷатхона вучуд дорад? Оби партовро аз пухтупаз ва шустан чӣ гуна идора мекунед?	Чойча мавҷуд аст, ба он оби ифлос мерезем ва бог	
5. Чӣ тавр шумо партовҳо/партовҳои сахтро идора мекунед?	Хӯрок партов барои ҳайвонот. Сахт партов ки мекунад не ба хуроки чорво равад ва сухта нашавад, муваккатан нигоҳ дошта мешавад, баъд аз ки он аст гирифта шудааст берун аз ҷониби худ мошин ё трактор ба партовгоҳ	
6. Сарчашмаи зиндагии оилаҳо аз чӣ иборат аст?	Кори мактаб, муаллим	
7. Воситаҳои рӯзгории мардуми деҳа чӣ гунаанд?	Кор дар мактаб, колхоз, боғ, фельдшер, муҳоҷират ба Русия	
8. Чӣ масъаласе ва нигарон аст кунед шумо вохӯрӣ дар ҷомеа аз рӯи офатҳои экологӣ ба мисли иқлим, ярч, эрозияи хок, обхезӣ ва ғайра?	Ман мушкилоти калонро дар ёд надорам.	
9. Охири офати бузурги экологӣ кай рух дод?	надоштааст	
10. Оё шумо аз лоиҳаи пешниҳодшуда дар маҳаллаи аҳолинишин ё деҳаи худ огоҳед?	Бале, ман шунидам, ки лагерьро кай сохтанд	
11. Фикр мекунед, ки лоиҳа ба хонаводаи шумо чӣ фоида меорад? ба ҷомеаи шумо?	Албатта мусбат	
12. Ба фикри шумо, оқибатҳои манфии лоиҳа чӣ гунаанд?	Сокинон азоб мекашанд	
шумо барои татбиқи он пешниҳоду тавсияҳо доред лоиҳа?	Мактаб ба таъмир ниёз дорад	

Номи мусохиб	Чодиев Олим , мактаби раками 28, посбон	
Истиқоматгоҳ	н.Балхӣ ҷамоати дехоти Золи Зар деҳаи Сомони (Правда)	
Санаи мусоҳиба	23.06.2022.	
1. Манбаи оби шумо чист? Оё шумо метавонед дар бораи сифати об ва фишори об шарҳ диҳед? Оё фишори об 24/7 дастрас аст? (Оё дар оилаи шумо ҳолатҳои бемориҳое, ки бо оби пастсифат алоқаманданд, ба назар мерасанд?)	Дар хона чоҳ ҳаст, бо об мушкил нест, ба мотор аст давидан. Он чо буданд не касалиҳо, обро мечушонем.	
2. Манбаи қувваи барқи шумо кадом аст? Метавонед дар бораи барқи деҳаатон изҳори назар кунед?	муштарак , баъзан иваз хомӯш, махсусан дар фасли зимистон карда шуд	
3. Оё шумо дар як хонавода ҳоҷатхона доред? ё ҳоҷатхонаи муштарак?	Ҳоҷатхона мавҷуд аст	
4. Оё ҳоҷатхонаи чуқурӣ барои идора кардани оби партов аз ҳоҷатхона вучуд дорад? Оби партовро аз пухтупаз ва шустан чӣ гуна идора мекунад?	Бале. Чойча мавҷуд аст, оби ифлос бо машинаи махсус бароварда мешавад	
5. Чӣ тавр шумо партовҳо/партовҳои сахтро идора мекунад?	Партовҳои ғизо барои ҳайвонот. Дар он чо чоҳ ё чоҳ мавҷуд аст, ки мо партовҳоро месузем.	
6. Сарчашмаи зиндагии оилањо аз чӣ иборат аст?	Тамоми оила дар колхоз, дар Россия кор мекунад.	
7. Воситаҳои рӯзгории мардуми деҳа чӣ гунаанд?	Кор дар колхоз, бог, муҳочират дар Русия барои кор	
8. Чӣ масъаласе ва нигарон аст кунед шумо дар ҷомеа дар робита ба офатҳои экологӣ, аз қабилӣ иқлим, ярч, эрозияи хок, обхезӣ ва ғ.	Ман мушкилоти калонро дар ёд надорам.	
9. Кай буд ба охир майор муҳити зист офат?	надоштааст	
10. Оё шумо аз лоиҳаи пешниҳодшуда дар маҳаллаи аҳолинишин ё деҳаи худ огоҳед?	Ҳа, шунидам	
11. Фикр мекунад, ки лоиҳа ба хонаводаи шумо чӣ фоида меорад? ба ҷомеаи шумо?	Албатта мусбат	
12. Ба фикри шумо, оқибатҳои манфии лоиҳа чӣ гунаанд?	Муваққатан нороҳатӣ	
шумо барои татбиқи он пешниҳоду тавсияҳо доред лоиҳа?	-	

Номи мусоҳиб	Собиров Содикчон , дехкон 915590424	
Истиқоматгоҳ	н.Балхӣ чамоати дехоти Золи Зар деҳаи Сомони (Правда)	
Санаи мусоҳиба	23.06.2022.	
1. Манбаи оби шумо чист? Оё шумо метавонед дар бораи сифати об ва фишори об шарҳ диҳед? Оё фишори об 24/7 дастрас аст? (Оё дар оилаи шумо ҳолатҳои бемориҳое, ки бо оби пастсифат алоқаманданд, ба назар мерасанд?)	Дар хона чоҳ ҳаст, об мушкил нест, мотор кор мекунад. Ҳеҷ гуна беморӣ нест, обро меҷӯшонем.	
2. Манбаи қувваи барқи шумо кадом аст? Метавонед дар бораи барқи деҳаатон изҳори назар кунед?	Хатти умумии электр, баъзан, хусусан дар фасли зимистон қувваи электр катъ мегардад	
3. Оё шумо дар як хонавода ҳоҷатхона доред? ё ҳоҷатхонаи муштарак?	Ҳоҷатхонаи муштарак	
4. Оё ҳоҷатхонаи чуқурӣ барои идора кардани оби партов аз ҳоҷатхона вуҷуд дорад? Оби партовро аз пухтупаз ва шустан чӣ гуна идора мекунед?	Бале. Оби партов аз ба умумӣ ҳоҷатхона аст гирифта шудааст ба воситаи мошини махсус (насоси насоси) берун мебарорад, дар хона як чоҳ дар боғ барои нест оби партов.	
5. Чӣ тавр шумо партовҳо/партовҳои сахтро идора мекунед?	Ҳӯрок партов барои ҳайвонот. Он чо аст а чоҳ дар кучо мо партовҳоро сӯзондан. банкадои рангубор, пластмасса фурухта мешавад аз нав истифода бурдан	
6. Сарчашмаи зиндагии оилањо аз чӣ иборат аст?	Посбон дар боғи мактаб, 2 аъзои оила дар Русия кор мекунанд	
7. Воситаҳои рӯзгории мардуми деҳа чӣ гунаанд?	Дар колхоз, мактаб, фельдшер-акушерӣ, дар Россия	
8. Чӣ масъалаҳое ва нигарон аст кунед шумо вохӯрӣ дар ғомеа аз рӯи офатҳои экологӣ ба мисли иқлим, ярч, эрозияи хок, обхезӣ ва ғайра?	Дар посёлка майдони чамъовариҳои ахлот мавҷуд нест.	
9. Охири офати бузурги экологӣ кай рух дод?	надоштааст	
10. Оё шумо аз лоиҳаи пешниҳодшуда дар маҳаллаи аҳолинишин ё деҳаи худ огоҳед?	Ҳа, шунидам	
11. Фикр мекунед, ки лоиҳа ба хонаводаи шумо чӣ фоида меорад? ба ҷомеаи шумо?	Албатта мусбат	
12. Ба фикри шумо, оқибатҳои манфии лоиҳа чӣ гунаанд?	Муваққатан нороҳатӣ	
шумо барои татбиқи он пешниҳоду тавсияҳо доред лоиҳа?	Сохтмони мактаб, ҳоҷатхона, стадион, ошхона даркор (гармӣ лозим)	

Номи мусоҳиб	Худойбердиева Хикоят , колхозчӣ 93538060
--------------	--

Истиқоматгоҳ	н.Балхӣ ҷамоати деҳоти Золи Зар деҳаи Сомони (Правда)	
Санаи мусоҳиба	23.06.2022.	
1. Манбаи оби шумо чист? Оё шумо метавонед дар бораи сифати об ва фишори об шарҳ диҳед? Оё фишори об 24/7 дастрас аст? (Оё дар оилаи шумо ҳолатҳои бемориҳое, ки бо оби пастсифат алоқаманданд, ба назар мерасанд?)	Дар хона чоҳ ҳаст, об мушкил нест, мотор кор мекунад. Ҳеҷ гуна беморӣ нест, обро меҷӯшонем.	
2. Манбаи қувваи барқи шумо кадом аст? Метавонед дар бораи барқи деҳаатон изҳори назар кунед?	Хатти электрикии муштарак, дар зимистон кам маҳдудиятҳо вучуд доранд, дар тобистон маҳдудият вучуд надорад	
3. Оё шумо дар як хонавода ҳоҷатхона доред? ё ҳоҷатхонаи муштарак?	Ҳоҷатхона барои як хонавода	
4. Оё ҳоҷатхонаи чуқурӣ барои идора кардани оби партов аз ҳоҷатхона вучуд дорад? Оби партовро аз пухтупаз ва шустан чӣ гуна идора мекунед?	Не чоҳ, дар боғ барои канализатсия аз шустан вучуд дорад	
5. Чӣ тавр шумо партовҳо/партовҳои сахтро идора мекунед?	Дар он ҷо партовхоро месузем.	
6. Сарчашмаи зиндагии оилањо аз ҷи иборат аст?	Дар ин ҷо гармхона мавҷуд аст, харидорон аз Душанбе, Ёвон , Турсунзода барои махсулот меоянд.	
7. Воситаҳои рӯзгории мардуми деҳа чӣ гунаанд?	Боги ошхона, сахро, мактаб, Россия барои кор	
8. Чӣ масъалаҳое ва нигарон аст кунед шумо вохӯрӣ дар ғомеа аз рӯи офатҳои экологӣ ба мисли иқлим, ярч, эрозияи хок, обҳезӣ ва ғайра?	Дар посёлка майдони чамъоварии ахлот мавҷуд нест.	
9. Охири офати бузурги экологӣ кай рух дод?	надоштааст	
10. Оё шумо аз лоиҳаи пешниҳодшуда дар маҳаллаи аҳолинишин ё деҳаи худ огоҳед?	Ҳа, шунда	
11. Фикр мекунед, ки лоиҳа ба хонаводаи шумо чӣ фоида меорад? ба ҷомеаи шумо?	Албатта мусбат	
12. Ба фикри шумо, оқибатҳои манфии лоиҳа чӣ гунаанд?	Муваққатан нороҳатӣ	
шумо барои татбиқи он пешниҳоду тавсияҳо доред лоиҳа?	Мактаб ба таъмир ниёз дорад ва бояд мактаб, ҳоҷатхона, стадион, ошхонаи мактабро ба итмом расонем. Кудакон дар 3 баст (900 нафар), дар як синф 35-38 хонанда таҳсил мекунанд	

Номи мусоҳиб	Махмучонов Камолчон , деҳкон, 000114718
Истиқоматгоҳ	н.Балхӣ ҷамоати деҳоти Золи Зар деҳаи Сомони (Правда)
Санаи мусоҳиба	23.06.2022.

1. Манбаи оби шумо чист? Оё шумо метавонед дар бораи сифати об ва фишори об шарҳ диҳед? Оё фишори об 24/7 дастрас аст? (Оё дар оилаи шумо ҳолатҳои бемориҳое, ки бо оби пастсифат алоқаманданд, ба назар мерасанд?)	Дар хона чоҳ ҳаст, об мушкил нест, мотор кор мекунад. Ҳеҷ гуна беморӣ нест, обро меҷӯшонем.
2. Манбаи қувваи барқи шумо кадом аст? Метавонед дар бораи барқи деҳаатон изҳори назар кунед?	Хатти барқии муштарак, ҳеҷ мушкиле нест
3. Оё шумо дар як хонавода ҳоҷатхона доред? ё ҳоҷатхонаи муштарак?	Ҳоҷатхона мавҷуд аст
4. Оё ҳоҷатхонаи чуқурӣ барои идора кардани оби партов аз ҳоҷатхона вуҷуд дорад? Оби партовро аз пухтупаз ва шустан чӣ гуна идора мекунед?	Бале. Чойхона мавҷуд аст, оби ифлос бо машина/ насоси махсус бароварда мешавад.
5. Чӣ тавр шумо партовҳо/партовҳои сахтро идора мекунед?	Ҳӯрок партов барои ҳайвонот. Он ҷо аст а чоҳ дар кучо мо партовҳоро сӯзондан.
6. Сарчашмаи зиндагии оилањо аз чӣ иборат аст?	Тамоми оила дар ферма кор мекунад
7. Воситаҳои рӯзгории мардуми деҳа чӣ гунаанд?	Кор дар колхоз, мактаб, Россия
8. Чӣ масъаласе ва нигарон аст кунед шумо дар ҷомеа дар робита ба офатҳои экологӣ, аз қабили иқлим, ярч, эрозияи хок, обхезӣ ва ғ.	Ман мушкилоти калонро дар ёд надорам.
9. Охири офати бузурги экологӣ кай рух дод?	надоштааст
10. Оё шумо аз лоиҳаи пешниҳодшуда дар маҳаллаи аҳолинишин ё деҳаи худ огоҳед?	Ҳа, шундаам
11. Фикр мекунед, ки лоиҳа ба хонаводаи шумо чӣ фоида меорад? ба ҷомеаи шумо?	Албатта мусбат
12. Ба фикри шумо, оқибатҳои манфии лоиҳа чӣ гунаанд?	Муваққатан нороҳатӣ
шумо барои татбиқи он пешниҳоду тавсияҳо доред лоиҳа?	Мактабро таъмир кунед

Номи мусоҳиб	Бобоев Содикҷон , колхозчӣ, 900176213
Истиқоматгоҳ	н.Балхӣ ҷамоати дехоти Золи Зар деҳаи Сомони (Правда)
Санаи мусоҳиба	23.06.2022.
1. Манбаи оби шумо чист? Оё шумо метавонед дар бораи сифати об ва фишори об шарҳ диҳед? Оё фишори об 24/7 дастрас аст? (Оё дар оилаи шумо ҳолатҳои бемориҳое, ки бо оби пастсифат алоқаманданд, ба назар мерасанд?)	Мо истифода бурдан об аз ба канал. Он ҷо мебошанд не касалиҳо, обро мепазем.

2. Манбаи қувваи барқи шумо кадом аст? Метавонед дар бораи барқи деҳаатон изҳори назар кунед?	Хатти муштраки электр, баъзан қувваи электр катъ мегардад
3. Оё шумо дар як хонавода ҳоҷатхона доред? ё ҳоҷатхонаи муштарак?	Ҳоҷатхона мавҷуд аст.
4. Оё ҳоҷатхонаи чуқурӣ барои идора кардани оби партов аз ҳоҷатхона вучуд дорад? Оби партовро аз пухтупаз ва шустан чӣ гуна идора мекунед?	Не Оби партов ба боғ ва чуқур чорӣ мешавад.
5. Чӣ тавр шумо партовҳо/партовҳои сахтро идора мекунед?	Партовҳои ғизо барои ҳайвонот. Барои сузондани партовҳо чоҳ мавҷуд аст.
6. Сарчашмаи зиндагии оилањо аз чӣ иборат аст?	Тамоми оила дар ферма кор мекунанд
7. Воситаҳои рӯзгории мардуми деҳа чӣ гунаанд?	Кор дар колхоз, мактаб, фелдшерӣ, боғ, муҳоҷират ба Русия барои кор
8. Чӣ масъаласе ва нигарон аст кунед шумо воҳурӣ дар ҷомеа аз рӯи офатҳои экологӣ ба мисли иқлим, ярч, эрозияи хок, обхезӣ ва ғайра?	Ман мушкилоти калонро дар ёд надорам.
9. Охири офати бузурги экологӣ кай рух дод?	надоштааст
10. Оё шумо аз лоиҳаи пешниҳодшуда дар маҳаллаи аҳолинишин ё деҳаи худ огоҳед?	Ҳа, шунда
11. Фикр мекунед, ки лоиҳа ба хонаводаи шумо чӣ фоида меорад? ба ҷомеаи шумо?	Албатта мусбат
12. Ба фикри шумо, оқибатҳои манфии лоиҳа чӣ гунаанд?	Муваққатан нороҳатӣ
шумо барои татбиқи он пешниҳоду тавсияҳо доред лоиҳа?	Мактабро таъмир кунед

Номи мусоҳиб	Хаитов Бурхон , дехкон 901800871	
Истиқоматгоҳ	н.Балхӣ ҷамоати дехоти Золи Зар деҳаи Сомони (Правда)	
Санаи мусоҳиба	23.06.2022.	
1. Манбаи оби шумо чист? Оё шумо метавонед дар бораи сифати об ва фишори об шарҳ диҳед? Оё фишори об 24/7 дастрас аст? (Оё дар оилаи шумо ҳолатҳои бемориҳое, ки бо оби пастсифат алоқаманданд, ба назар мерасанд?)	чоҳ ҳаст. Ҳеҷ гуна беморӣ нест, обро меҷӯшонем.	
2. Манбаи қувваи барқи шумо кадом аст? Метавонед дар бораи барқи деҳаатон изҳори назар кунед?	Хатти барқии муштарак, ки пештар мушкилот дошт, ҳоло не	
3. Оё шумо дар як хонавода ҳоҷатхона доред? ё ҳоҷатхонаи муштарак?	Ҳоҷатхона мавҷуд аст.	

4. Оё ҳоҷатхонаи чуқурӣ барои идора кардани оби партов аз ҳоҷатхона вучуд дорад? Оби партовро аз пухтупаз ва шустан чӣ гуна идора мекунед?	Бале, канализация аст гирифта шудааст берун аз чониби а мошин, канализация аз шустан захбурхо ба боғ ва а чоҳ.
5. Чӣ тавр шумо партовҳо/партовҳои сахтро идора мекунед?	Партовҳои ғизо барои ҳайвонот. Барои сухтани партовхо чоҳ мавҷуд аст.
6. Сарчашмаи зиндагии оилањо аз чӣ иборат аст?	Тамоми оила дар ферма кор мекунанд
7. Воситаҳои рӯзгории мардуми деҳа чӣ гунаанд?	Кор дар колхоз, мактаб, фельдшерӣ, боғ, муҳоҷират ба Русия барои кор.
8. Чӣ масъалаҳо ва нигарон аст кунед шумо дар ҷомеа дар робита ба офатҳои экологӣ, аз қабили иқлим, ярч, эрозияи хок, обхезӣ ва ғ.	Ман мушкилоти калонро дар ёд надорам.
9. Охири офати бузурги экологӣ кай рух дод?	надоштааст
10. Оё шумо аз лоиҳаи пешниҳодшуда дар маҳаллаи аҳолинишин ё деҳаи худ огоҳед?	Ҳа, шундаам
11. Фикр мекунед, ки лоиҳа ба хонаводаи шумо чӣ фоида меорад? ба ҷомеаи шумо?	Албатта мусбат
12. Ба фикри шумо, оқибатҳои манфии лоиҳа чӣ гунаанд?	Муваққатан нороҳатӣ
шумо барои татбиқи он пешниҳоду тавсияҳо доред лоиҳа?	-

Номи мусоҳиб	Полбекова Зебо , фаррош, 937884024	
Истиқоматгоҳ	н.Балхӣ ҷамоати деҳоти Золи Зар деҳаи Сомони (Правда)	
Санаи мусоҳиба	23.06.2022.	
1. Манбаи оби шумо чист? Оё шумо метавонед дар бораи сифати об ва фишори об шарҳ диҳед? Оё фишори об 24/7 дастрас аст? (Оё дар оилаи шумо ҳолатҳои бемориҳои, ки бо оби пастсифат алоқаманданд, ба назар мерасанд?)	чоҳ ҳаст. Ҳеҷ гуна беморӣ нест, обро мечӯшонем.	
2. Манбаи қувваи барқи шумо кадом аст? Метавонед дар бораи барқи деҳаатон изҳори назар кунед?	Хатти электрикии умумӣ, қувваи электр на хамеша муътадил, баъзан шиддати паст	
3. Оё шумо дар як хонавода ҳоҷатхона доред? ё ҳоҷатхонаи муштарак?	Ҳоҷатхонаи муштарак	
4. Оё ҳоҷатхонаи чуқурӣ барои идора кардани оби партов аз ҳоҷатхона вучуд дорад? Оби партовро аз пухтупаз ва шустан чӣ гуна идора мекунед?	Не. Заҳбурҳои ҷомашӯӣ ба боғ ва чоҳ рехта мешаванд.	

5. Чӣ тавр шумо партовҳо/партовҳои сахтро идора мекунед?	Партовҳои ғизо барои ҳайвонот. Барои сухтани партовҳо чоҳ мавҷуд аст. Банкаҳои рангубор, пластмасса харида мешаванд .
6. Сарчашмаи зиндагии оилаҳо аз чӣ иборат аст?	Дехконин , дар бозор мефурушам
7. Воситаҳои рӯзгории мардуми деҳа чӣ гунаанд?	Кор дар колхоз, мактаб, фельдшерӣ, боғ, муҳоҷират ба Русия барои кор.
8. Чӣ масъаласе ва нигарон аст қунад шумо воҳӯрӣ дар ҷомеа аз рӯи офатҳои экологӣ ба мисли иқлим, ярҷ, эрозияи хок, обхезӣ ва ғайра?	Ман мушкилоти калонро дар ёд надорам.
9. Охири офати бузурги экологӣ кай рух дод?	надоштааст
10. Оё шумо аз лоиҳаи пешниҳодшуда дар маҳаллаи аҳолинишин ё деҳаи худ огоҳед?	Не
11. Фикр мекунед, ки лоиҳа ба хонаводаи шумо чӣ фоида меорад? ба ҷомеаи шумо?	Албатта мусбат
12. Ба фикри шумо, оқибатҳои манфии лоиҳа чӣ гунаанд?	Азнаворкунии шифер
шумо барои татбиқи он пешниҳоду тавсияҳо доред лоиҳа?	-

Номи мусоҳиб	Турсунова Замира , маҳалла раис 907791747	
Истиқоматгоҳ	н.Балхӣ ҷамоати дехоти Золи Зар деҳаи Сомони (Правда)	
Санаи мусоҳиба	23.06.2022.	
1. Манбаи оби шумо чист? Оё шумо метавонед дар бораи сифати об ва фишори об шарҳ диҳед? Оё фишори об 24/7 дастрас аст? (Оё дар оилаи шумо ҳолатҳои бемориҳое, ки бо оби пастсифат алоқаманданд, ба назар мерасанд?)	Мо истифода бурдан об аз ба канал. Он ҷо мебошанд не касалиҳо, обро мепазем.	
2. Манбаи қувваи барқи шумо кадом аст? Метавонед дар бораи барқи деҳаатон изҳори назар кунед?	Ҳатти умумии барқ, дар зимистон маҳдудиятҳои 1-2 соат вучуд доранд (кам)	
3. Оё шумо дар як хонавода ҳоҷатхона доред? ё ҳоҷатхонаи муштарак?	Ҳоҷатхона барои як хонавода	
4. Оё ҳоҷатхонаи чуқурӣ барои идора кардани оби партов аз ҳоҷатхона вучуд дорад? Оби партовро аз пухтупаз ва шустан чӣ гуна идора мекунед?	Не. Заҳбурҳои ҷомашӯй ба боғ ва чоҳ дренаж мекунанд. Танҳо чор оила оби ифлосро аз туалетҳо бо мошини махсус мебароранд.	
5. Чӣ тавр шумо партовҳо/партовҳои сахтро идора мекунед?	Ҳама чоҳ доранд, тамоми деҳа барои он партовҳоро ҷамъ мекунанд чорво ғизо, ҷамъ кунед он ва фиристодан он ба пахш кунед.	

	Қуттиҳои ранг чамъ мешаванд, фурӯхта шуд.
6. Сарчашмаи зиндагии оилањо аз чї иборат аст?	Дехконин , дар бозор сабзаю сабза вот мефурушам, харидорон омада мехаранд
7. Воситаҳои рӯзгории мардуми деҳа чї гунаанд?	Кор дар колхоз, мактаб, фельдшерӣ, боғ, муҳочират ба Русия барои кор.
8. Чї масъаласое ва нигарон аст кунад шумо дар ҷомеа дар робита ба офатҳои экологӣ, аз қабили иқлим, ярч, эрозияи хок, обхезӣ ва ғ.	Ман мушкилоти калонро дар ёд надорам.
9. Охири офати бузурги экологӣ кай рух дод?	надоштааст
10. Оё шумо аз лоиҳаи пешниҳодшуда дар маҳаллаи аҳолинишин ё деҳаи худ огоҳед?	Не
11. Фикр мекунед, ки лоиҳа ба хонаводаи шумо чї фоида меорад? ба ҷомеаи шумо?	Албатта мусбат
12. Ба фикри шумо, оқибатҳои манфии лоиҳа чї гунаанд?	Муваққатан норухсатӣ
шумо барои татбиқи он пешниҳоду тавсияҳо доред лоиҳа?	Боғча даркор, майдончаи варзиши барои футболи хурд, ошхона, ҳоҷатхонаҳои мактабро иваз кардан, девори атрофи мактаб бояд

Номи мусоҳиб	Одинаев Сӯҳроб , КҲФ ва ҲМ ноҳияи Балхӣ ,	
Истиқоматгоҳ	райони Ҷ.Балхӣ , Золи Зар ҷамоати дехоти Уртабуз	
Санаи мусоҳиба	24.06.2022.	
1. Манбаи оби шумо чист? Оё шумо метавонед дар бораи сифати об ва фишори об шарҳ диҳед? Оё фишори об 24/7 дастрас аст? (Оё дар оилаи шумо ҳолатҳои беморӣсое, ки бо оби пастсифат алоқаманданд, ба назар мерасанд?)	Мо истифода бурдан об аз ба канал. Он ҷо мебошанд не касалиҳо, обро мепазем.	
2. Манбаи қувваи барқи шумо кадом аст? Метавонед дар бораи барқи деҳаатон изҳори назар кунед?	Хатти электрикии муштарак, канда шудани он кам ба амал меояд	
3. Оё шумо дар як хонавода ҳоҷатхона доред? ё ҳоҷатхонаи муштарак?	Ҳоҷатхона барои як хонавода	
4. Оё ҳоҷатхонаи чуқурӣ барои идора кардани оби партов аз ҳоҷатхона вучуд дорад? Оби партовро аз пухтупаз ва шустан чї гуна идора мекунед?	Не ҳоҷатхона, канал	

5. Чӣ тавр шумо партовҳо/партовҳои сахтро идора мекунед?	Партовҳо ҷамъоварӣ ва хориҷ карда мешаванд
6. Сарчашмаи зиндагии оилаҳо аз чӣ иборат аст?	CES ва GO, Русия барои кор
7. Воситаҳои рӯзгории мардуми деҳа чӣ гунаанд?	Кор дар колхоз, мактаб, фельдшерӣ, КҲФ ва мудофияи граждани, муҳочират ба Русия барои кор
8. Чӣ масъаласе ва нигарон аст кунед шумо дар ҷомеа дар робита ба офатҳои экологӣ, аз қабили иқлим, ярҷ, эрозияи хок, обхезӣ ва ғ.	4—5 сол муқаддам баъди боронгарии сахт сел омад
9. Охири офати бузурги экологӣ кай рух дод?	надоштааст
10. Оё шумо аз лоиҳаи пешниҳодшуда дар маҳаллаи аҳолинишин ё деҳаи худ огоҳед?	Бале
11. Фикр мекунед, ки лоиҳа ба хонаводаи шумо чӣ фоида меорад? ба ҷомеаи шумо?	Албатта мусбат
12. Ба фикри шумо, оқибатҳои манфии лоиҳа чӣ гунаанд?	Муваққатан норухатӣ
шумо барои татбиқи он пешниҳоду тавсияҳо доред лоиҳа?	Барои суръат бахшидани лоиҳа

Номи мусоҳиб	Фозилова Садбарг , волонтери яке аз лоиҳаҳои кишоварзӣ, 902016672	
Истиқоматгоҳ	райони Ҷ.Балхӣ , Золи Зар ҷамоати деҳоти Уртабуз	
Санаи мусоҳиба	24.06.2022.	
1. Манбаи оби шумо чист? Оё шумо метавонед дар бораи сифати об ва фишори об шарҳ диҳед? Оё фишори об 24/7 дастрас аст? (Оё дар оилаи шумо ҳолатҳои бемориҳои, ки бо оби пастсифат алоқаманданд, ба назар мерасанд?)	Оби каналро истифода бурда, як моҳ меҳарем, 5 тонна - 100 сомонӣ. Бемориҳои маъмуланд, бисёриҳо доранд дарунравӣ.	
2. Манбаи қувваи барқи шумо кадом аст? Метавонед дар бораи барқи деҳаатон изҳори назар кунед?	Ҳатти барқи муштарак, ҳатто дар фасли зимистон ҳам кам-кам хомӯш шудани барқ рух медиҳад	
3. Оё шумо дар як хонавода ҳоҷатхона доред? ё ҳоҷатхонаи муштарак?	Ҳоҷатхона барои як хонавода	
4. Оё ҳоҷатхонаи чуқурӣ барои идора кардани оби партов аз ҳоҷатхона вучуд дорад? Оби партовро аз пухтапаз ва шустан чӣ гуна идора мекунед?	Но сабзавот, чуқур	
5. Чӣ тавр шумо партовҳо/партовҳои сахтро идора мекунед?	Чох дар бог, чиро сузондан мумкин аст, месузем, банкаҳои ранг меҳаранд	

6. Сарчашмаи зиндагии оилањо аз чї иборат аст?	Боғи сабзавот, ки дар бозор фурӯхта мешавад. Баъзан мизочон меоянд, хосилро мегиранд
7. Воситаҳои рӯзгории мардуми деҳа чї гунаанд?	Кор дар колхоз, мактаб, фельдшер, муҳочират ба Русия барои кор
8. Чї масъалаҳо ва нигарон аст кунад шумо дар ҷомеа дар робита ба офатҳои экологӣ, аз қабили иқлим, ярч, эрозияи хок, обхезӣ ва ғ.	Дар вақти боронгарихои саҳт роҳро зерӣ об мемонад. Баъзан заминчунбии хурд ба амал меояд.
9. Охири офати бузурги экологӣ кай рух дод?	надоштааст
10. Оё шумо аз лоиҳаи пешниҳодшуда дар маҳаллаи аҳолинишин ё деҳаи худ огоҳед?	Бале
11. Фикр мекунед, ки лоиҳа ба хонаводаи шумо чї фоида меорад? ба ҷомеаи шумо?	Албатта мусбат
12. Ба фикри шумо, оқибатҳои манфии лоиҳа чї гунаанд?	Муваққатан нороҳатӣ
шумо барои татбиқи он пешниҳоду тавсияҳо доред лоиҳа?	Дар район наҷлиёт нест, ба кучо расидан душвор аст

Номи мусоҳиб	Абдуллоев Хусейн , Мутахассиси пешбари оид ба кор бо ҷомеа	
Истиқоматгоҳ	райони Ҷ.Балхӣ , Золи Зар ҷамоати дехоти Уртабуз	
Санаи мусоҳиба	24.06.2022.	
1. Манбаи оби шумо чист? Оё шумо метавонед дар бораи сифати об ва фишори об шарҳ диҳед? Оё фишори об 24/7 дастрас аст? (Оё дар оилаи шумо ҳолатҳои бемориҳои, ки бо оби пастсифат алоқаманданд, ба назар мерасанд?)	чоҳ ҳаст. Ҳамеша об ҳаст. Ҳеҷ гуна бемориҳо вучуд надоранд.	
2. Манбаи қувваи барқи шумо кадом аст? Метавонед дар бораи барқи деҳаатон изҳори назар кунед?	Хатти электрикии умумӣ, хамааш бо нури хуб аст	
3. Оё шумо дар як хонавода ҳоҷатхона доред? ё ҳоҷатхонаи муштарак?	Ҳоҷатхона барои як хонавода	
4. Оё ҳоҷатхонаи чуқурӣ барои идора кардани оби партов аз ҳоҷатхона вучуд дорад? Оби партовро аз пухтупаз ва шустан чї гуна идора мекунед?	Но сабзавот, чуқур	
5. Чї тавр шумо партовҳо/партовҳои саҳтро идора мекунед?	Чоҳ дар бог, сухта, партови хуроки чорво.	
6. Сарчашмаи зиндагии оилањо аз чї иборат аст?	Дар ҷамоат , колхоз	

7. Воситаҳои рӯзгории мардуми деҳа чӣ гунаанд?	Кор дар колхоз, мактаб, фельдшер, муҳочират ба Русия барои кор
8. Чӣ масъаласе ва нигарон аст кунад шумо воҳурӣ дар ҷомеа аз рӯи офатҳои экологӣ ба мисли иқлим, ярч, эрозияи хок, обхезӣ ва ғайра?	Нигарониҳо нест
9. Охири офати бузурги экологӣ кай рух дод?	надоштааст
10. Оё шумо аз лоиҳаи пешниҳодшуда дар маҳаллаи аҳолинишин ё деҳаи худ огоҳед?	Бале
11. Фикр мекунед, ки лоиҳа ба хонаводаи шумо чӣ фоида меорад? ба ҷомеаи шумо?	Албатта мусбат
12. Ба фикри шумо, оқибатҳои манфии лоиҳа чӣ гунаанд?	Дар вақти сохтмони бошишгоҳ купрук вайрон шуд
шумо барои татбиқи он пешниҳоду тавсияҳо доред лоиҳа?	Купрукро зудтар таъмир кунед

Номи мусоҳиб	Ахмадов Зайниддин	
Истиқоматгоҳ	райони Ҷ.Балхӣ , Золи Зар ҷамоати дехоти Уртабуз	
Санаи мусоҳиба	24.06.2022.	
1. Манбаи оби шумо чист? Оё шумо метавонед дар бораи сифати об ва фишори об шарҳ диҳед? Оё фишори об 24/7 дастрас аст? (Оё дар оилаи шумо ҳолатҳои бемориҳое, ки бо оби пастсифат алоқаманданд, ба назар мерасанд?)	чоҳ ҳаст. Ҳамеша об ҳаст. Ҳеҷ гуна беморӣ вучуд надошт.	
2. Манбаи қувваи барқи шумо кадом аст? Метавонед дар бораи барқи деҳаатон изҳори назар кунед?	Хатти барқии муштарак, гоҳ-гоҳ хомӯш мешавад	
3. Оё шумо дар як хонавода ҳоҷатхона доред? ё ҳоҷатхонаи муштарак?	Ҳоҷатхона барои як хонавода	
4. Оё ҳоҷатхонаи чуқурӣ барои идора кардани оби партов аз ҳоҷатхона вучуд дорад? Оби партовро аз пухтупаз ва шустан чӣ гуна идора мекунед?	Но сабзавот, чуқур	
5. Чӣ тавр шумо партовҳо/партовҳои сахтро идора мекунед?	Чоҳ дар бог, чӣ суخت, мо месузем, партови хуроки чорво.	
6. Сарчашмаи зиндагии оилаи аз ҷиҳати иборат аст?	Колхоз, кор дар Россия	
7. Воситаҳои рӯзгории мардуми деҳа чӣ гунаанд?	Кор дар колхоз, мактаб, фельдшер, муҳочират ба Русия барои кор	

8. Чӣ масъаласоҳе ва нигарон аст қунад шумо вохӯрӣ дар ҷомеа аз рӯи офатҳои экологӣ ба мисли иқлим, ярч, эрозияи хок, обхезӣ ва ғайра?	Заминларзаи хурди 4—5 балл ба амал меояд
9. Охири офати бузурги экологӣ кай рух дод?	надоштааст
10. Оё шумо аз лоиҳаи пешниҳодшуда дар маҳаллаи аҳолинишин ё деҳаи худ огоҳед?	Бале
11. Фикр мекунед, ки лоиҳа ба хонаводаи шумо чӣ фоида меорад? ба ҷомеаи шумо?	Албатта мусбат
12. Ба фикри шумо, оқибатҳои манфии лоиҳа чӣ гунаанд?	Мушкилоти муваққатӣ
шумо барои татбиқи он пешниҳоду тавсияҳо доред лоиҳа?	Уртабуз чоҳ нест , дар поёни деҳа об ҳаст, аммо дар боло нест.

Номи мусоҳиб	Косимова Эркамол Ҳакимовна , хамшираи шафкат, 939082770	
Истиқоматгоҳ	райони Ҷ.Балхӣ , Золи Зар ҷамоати дехоти Уртабуз	
Санаи мусоҳиба	24.06.2022.	
1. Манбаи оби шумо чист? Оё шумо метавонед дар бораи сифати об ва фишори об шарҳ диҳед? Оё фишори об 24/7 дастрас аст? (Оё дар оилаи шумо ҳолатҳои бемориҳои, ки бо оби пастсифат алоқаманданд, ба назар мерасанд?)	Хона (ҳавз) мавҷуд аст. 1 мошини водопровод - 60 сомонӣ, як моҳ об басанда. Ҳеҷ гуна беморӣ вучуд надошт.	
2. Манбаи қувваи барқии шумо кадом аст? Метавонед дар бораи барқии деҳаатон изҳори назар кунед?	Хатти умумии электр, ки баъзан дар фасли зимистон қанда мешавад, сим қанда мешавад	
3. Оё шумо дар як хонавода ҳоҷатхона доред? ё ҳоҷатхонаи муштарак?	Ҳоҷатхона барои як хонавода	
4. Оё ҳоҷатхонаи чуқурӣ барои идора кардани оби партов аз ҳоҷатхона вучуд дорад? Оби партовро аз пухтупаз ва шустан чӣ гуна идора мекунед?	Бале. Содирот бо мошин - 50 сомонӣ. Чоҳ ҳаст	
5. Чӣ тавр шумо партовҳо/партовҳои сахтро идора мекунед?	Мо партовҳоро дар халтаҳо нигоҳ медорем, ҳамсояҳо ҷамъ карда, бо мошин ба партовгоҳ мебаранд	
6. Сарчашмаи зиндагии оилаи аз ҷиҳати иборат аст?	32 сол боз хамшираи шафкат шуда кор мекунам. Пул намерасад, писар дар Русия кор мекунад, ҳамсояҳо қўмак мекунанд	
7. Воситаҳои рӯзгории мардуми деҳа чӣ гунаанд?	Кор дар колхоз, мактаб, фелдшер, муҳочират ба Русия барои кор, мағоза	

8. Чӣ масъалаҳои ва нигарон аст қунад шумо воҳурӣ дар ҷомеа аз рӯи офатҳои экологӣ ба мисли иқлим, ярҷ, эрозияи хок, обҳезӣ ва ғайра?	чизе барои ташвиш
9. Охири офати бузурги экологӣ кай рух дод?	надоштааст
10. Оё шумо аз лоиҳаи пешниҳодшуда дар маҳаллаи аҳолинишин ё деҳаи худ огоҳед?	Не
11. Фикр мекунад, ки лоиҳа ба хонаводаи шумо чӣ фоида меорад? ба ҷомеаи шумо?	Албатта мусбат
12. Ба фикри шумо, оқибатҳои манфии лоиҳа чӣ гунаанд?	Муваққатан норозатӣ
шумо барои татбиқи он пешниҳоду тавсияҳо доред лоиҳа?	Он ҷо мебуд бошад Бештар чунин лоиҳаҳо. Дар факт ки шумо ақаллан бо аҳоли суҳбат кунед, аз аҳоли мушкилихояшонро пурсед, шуморо бештар мекунад, ташаккур.

Замимаи В: Стандартҳои татбиқкунандаи экологӣ

Ҷадвали 1. Стандартҳои миллӣ

Sl. №.	Стандартҳои миллӣ (ГОСТ)
1	31431—2011. Муҳофизати табиат. Ҳаво. Маҷмӯи ҳадди ниҳии партовҳои иҷозатдодашуда (МАЕ). 29 ноябри соли 2011
2	31434—2011 Ҳифзи табиат. Ҳаво. Муайян кардани параметрҳои самаранокии системаҳои ҷамъовариҳои хок. 29 ноябри соли 2011
3	IES 61241-0-2011 Таҷҳизоти барқӣ дар минтақаҳои, ки дорои ғубори оташгиранда истифода мешаванд. Қисми 0. Талаботи умумӣ. 29 ноябри соли 2011
4	ГОСТ 17.0.0.01-76 (СТ СЕВ 1364-78) (дар таҳрири 1987) Системаи стандартҳои ҳифзи муҳити зист ва бештар кардани истифодаи захираҳои табиӣ. Хулосаи иҷроӣ
5	Хулосаи иҷроия ГОСТ 17.0.0.04-80 (1998) Ҳифзи табиат. Шиносномаи экологии (шаҳодатномаи) иншооти саноатӣ. Хулосаи иҷроӣ
6	ГОСТ Р ISO14001-98 Системаҳои идоракунии муҳити зист. Талабот ва дастурҳо.
7	ГОСТ 17.0.0.02-79 (1980) Ҳифзи табиат. Таъмини назорати метеорологии ифлосшавии ҳаво, обҳои руизаминӣ ва хок.
8	ГОСТ 17.1.1.01-77 (СТ СЕВ 3544-82) Истифода ва ҳифзи об. Истилоҳот ва таърифҳои умумӣ.
9	ГОСТ 17.2.1.01- 76 Таснифи партовҳо (мазмун).
10	ГОСТ 12.1.014-84 (1996) OSSS. Ҳаво дар ҷои кор. усули чен кардани концентратсияи моддаҳои ифлоскунанда бо истифода аз қубурҳои индикаторӣ.
11	ГОСТ 12.1.005-88 (1991) OSSS. Талаботи умумии гигиенӣ ба ҳаво дар ҷои кор.
12	ГОСТ 17.2.2.05-97 Стандартҳо ва усулҳои ченкунии партовҳои дорои гази партовҳои дизелӣ аз тракторҳо ва мошинҳои худгард.

13	ГОСТ 21393-75 Мошинҳои дизелӣ. Шаффофияти гази ихроҷӣ. Стандартҳо ва усулҳои андозагири.
14	ГОСТ 17.2.2.03-77 Концентратсияи оксиди карбон дар гази ихроҷи мошинҳои дорои муҳаррики бензин.
15	ГОСТ 17.2.2.03-87 Стандартҳо ва усулҳои ченкунии оксиди карбон дар гази ихроҷи муҳаррикҳои бензин.
16	ГОСТ 17.4.2.01-81 Параметрҳои моддаҳои гигиенӣ.
17	ГОСТ 17.4.1.02-83 Таснифи кимиёвӣ барои мониторинги ифлосшавӣ.
18	ГОСТ 12.1.003-83 (1991) OССS. Садо. Талаботи умумии бехатарӣ
19	ГОСТ 12.1.023-80 (1996) OССS. Садо. Усулҳои ҳадди садо барои мошинҳои статсионарӣ.
20	ГОСТ 12.1.029-80 (1996) OССS. Воситаҳо ва усулҳои муҳофизат аз садо. Тасниф.
21	ГОСТ 12.1.036-81 (1996) OССS. Садо. Сатҳи қобили қабули садо дар биноҳои истиқоматӣ ва ҷамъиятӣ.
22	ГОСТ 12.1.007-76 (1999) OССS. Моддаҳои зараровар. Тасниф ва талаботи умумии бехатарӣ.
23	ГОСТ 12.4.119-82 OССS. PSE роҳи нафас. усулҳои баҳодихии хосиятҳои муҳофизати азрозо.
24	ГОСТ 12.4.125-83 (1985) OССS. Муҳофизати коллективӣ аз омилҳои механикӣ. Тасниф.
25	SNiP 2.05.02-85 (1985) Меъёрҳо ва қоидаҳои сохтмони роҳҳо барои нақлиёт
26	Қоидаҳо ва қоидаҳои санитарӣ (SanPin)
27	SanPiN 2.1.4.559-96 Оби сайёр. Талаботи гигиенӣ ба сифати об аз системаҳои мутамаркази таъминоти оби нӯшокӣ. Назорати сифат
28	СН 2.2.4/2.1.8.562-96 Садо дар ҷойҳои қорӣ, биноҳои истиқоматӣ ва ҷамъиятӣ ва маҳалҳои истиқоматӣ.

Ҷадвали 2. Параметрҳо ва маҳдудиятҳои оби нӯшокӣ

Параметр	Воҳидҳо	Стандарти Тоҷикистон ^б	Стандарти ТУТ	Стандарти ИА ^в	Стандарти лоиҳаи қабулшуда
Сифати ҷисмонӣ					
pH	—	6-9	6-9	6,5-9,5	6-9
Ҳамагӣ ҷисмҳои маҳлулшуда	мг/л	1000	—		1000
Саҳтӣ	Mg- экв /л	7.0	—		7.0
Гирифтани	EMF (форма синус) ё мг/л (каолин)	1.5	—	Барои истеъмолкунандагон қобили қабул аст ва тағироти ғайримӯқаррарӣ вучуд надорад	1.5
Сифати химиявӣ ғайриорганикӣ					
Алюминий (Al)	мг/л	0,5	—	0.2	0,5
Иони аммоний (NH ₄)	мг/л		—	0,5	0,5
Сурма (Sb)	мг/л	0,05	0,02	0,005	0,02
Арсеник (ҳамагӣ)	мг/л	0,05	0,01	0,01	0,01
Барий (Ba)	мг/л		0,7	—	0,7

Бериллий (Бед)	мг/л		—	—	
Бор (Б)	мг/л		0,5	1.0	0,5
Кадмий (Cd)	мг/л	0.001	0,003	0,005	0,003
Иони хлориди (Cl')	мг/л	350	—	250	350
Хлор (Cl)	мг/л	0,3-0,5 (озод) 0,8- 1.2 (махдуд)	5	—	0,3-0,5 (ройгон) 0,8-1,2 (махдуд)
Хром (Cr+6) (Cr+3)	мг/л	0,05	0,05	0,05	0,05
Мис (Cu)	мг/л	1.0	2	2.0	1.0
Сианид (CN)	мг/л		0,07	0,05	0,07
Иони фторид (F-)	мг/л		1.5	1.5	1.5
Флидроген Сульфид (H ₂ S)	мг/л		
Охан (Fe)	мг/л	0.3	...	0.2	0.3
Сурбдор (хамгай Pb)	мг/л	0,03	0,02	0,01	0,02
марганец (Mn)	мг/л		0.4	0,05	0.4
Меркурий (расми)	мг/л		0.001	0.001	0.001
Молибден (M)	мг/л		0,07	...	0,07
Никел (Ni)	мг/л	0.1	0,02	0,02	0,02
Иони нитрат (хамчун NO ₃)	мг/л	45	50	50	45
Иони нитрит (хамчун NO ₂)	мг/л		3 ё 0,2	...	3
Иони фосфат (PO ₄ ²⁺)	мг/л	3.5	3.5
Селен (Se)	мг/л		0,01	0,01	0,01
Силикон (Si)	мг/л	10	10
Нукра (Ag)	мг/л		
Натрий (Na)	мг/л		...	200	200
Иони сульфат (SO ₄ ²⁺)	мг/л	500	...	250	500
Стронций (Sr)	мг/л		
Уран (U)	мг/л		0,015	...	0,015
Хлориди винил (C ₂ H ₃ Cl / H ₂ C)	мг/л		0,0003	0,0005	0,0003
Рух (Zn)	мг/л	5.0	5.0
Нефть-химия	мг/л	0.1		0,1-5	0.1
Сурфактантҳо (анионӣ)	мг/л	0,5		0,5
COD	мг/л		150-400	150-400
оксидшавии перманганат	мг/л	5		5
Ноқилияти	2x10 ⁻³			2x10 ⁻³

хоси барқ					
-----------	--	--	--	--	--

ИА - Иттиҳоди Аврупо, ТУТ - Созмони умумиҷаҳонии тандурустӣ.; а Дар доираи лоиҳа стандартҳои саҳттарини сифат татбиқ карда мешаванд.; б СанПиН 2.1.4.1074-01.; с Дастури Шӯрои ИА 98/83/ЕС аз 3 ноябри соли 1998 Сарчашмаҳо: СанПиН 2.1.4.1074-01 ва ТУТ

Ҷадвали 3. Стандартҳои экологӣ оид ба сифати об ва партовҳо ба об

Параметр	Стандартҳои Талаботи Миллӣ Тоҷикистон	Дастурҳои ЕНС ^б	Стандартҳои лоиҳаи қабулшуда
рН	6,5-8,5	6-9	6,5-8,5
БОД	-	30 мг/л	30 мг/л
СОД	-	125 мг/л	125 мг/л
Нитрогени умумӣ	-	10 мг/л	10 мг/л
Фосфори умумӣ	-	2 мг/л	2 мг/л
Равған ва равған	-	10 мг/л	10 мг/л
Ҳамагӣ моддаҳои саҳти боздошташуда	-	50 мг/л	50 мг/л
Колиформии умумӣ	-	400 МРН/100 мл	400МРН/100мл
Алюминий	0,04 мг/ м ³	-	0,04 мг/л
Оҳан (Fe)	0,1 мг/ м ³	-	0,1 мг/л
Кадмий (Cd)	0,005 мг/ м ³	-	0,005 мг/л
Мис (Cu)	0,001 мг/ м ³	-	0,001 мг/ м ³
Никел (Ni)	0,01 мг/ м ³	-	0,01 мг/ м ³
Сурб (Pb)	0,006 мг/ м ³	-	0,006 мг/ м ³
Рух (Zn)	0,01 мг/ м ³	-	0,01 мг/ м ³
Хром (Cr +6)	0,02 мг/ м ³	-	0,02 мг/ м ³
Хром (Cr +3)	0,07 мг/ м ³	-	0,07 мг/ м ³
Нефть ва химиям нефть	0,05 мг/ м ³	-	0,05 мг/ м ³
Арсеник (A)	0,05 мг/ м ³	-	0,05 мг/ м ³
Калсий (Ca)	180 мг/ м ³	-	180 мг/ м ³
Силикон	1,0 мг/ м ³	-	1,0 мг/ м ³

Ҷадвали 4. Стандартҳои сифати ҳаво (Ҳифзи аҳолии инсон [дар ретсепторҳо])

Стандартҳои миллӣ/Талаботи Стандартҳои Тоҷикистон, мг/м ³	Роҳнамои МЗСБ
PM 0.15	Дар ҳоле, ки муқаррар шудааст, стандартҳои миллии сифати

NO 0.06	ҳаво татбиқ мешаванд. Агар стандартҳои милли муқаррар нашуда бошанд, стандартҳои МЗСБ татбиқ мешаванд.
NO2 0.04	
SO2 0.05	
Ammonia 0.06	Стандарти ТТҚ
Benzopyrene 0.1	Дастурҳои ТТҚ guidelines, $\mu\text{g}/\text{m}^3$:
Benzene 0.1	PM2.5 10 (1 yr)
Acetone 0.35	PM2.5 25 (24 h)
Petrol 1.5	PM10 20 (1 yr)
V2O5 0.002	PM10 50 (24 h)
Vinyl acetate 0.15	Ozone 100 (8 h)
HCl 0.2	NO2 40 (1 yr)
HF 0.005	NO2 200 (1 hr)
Fe2O3 0.04	SO2 20 (24 h)
HN03 0.4	SO2 500 (10 min)
H2SO4 0.1	
Xylol 0.2	
Manganese and its oxides 0.001	
Copper oxides 0.002	
Magnesia 0.05	
Nickel oxide 0.001	
Inorganic dust (SiO2 70 %) 0.05	
SiO2 - 70 % - 20 % 0.1	
SiO2 is less than 20 % 0.15	
Lead and its compounds 0.0003	
Lead sulfur 0.001	
Hydrogen sulfide, H2S 0.008	
Turpentine 1	
Ethyl alcohol (ethanol) 5.0	
Butyl alcohol (butanol) 0.1	
Propane alcohol (propanol) 0.3	
methyl alcohol (methanol) 0.5	
Styrene 0.003	
Soot 0.05	
CO 3.0	
Phenol 0.01	
Formaldehyde 0.003	
Fluoride (HF, SiF4) 0/05	
Freon (all brands) 10	
Chromium trioxide 0.0015	
Chlorine 0.03	
ZnO 0.05	
Ethylene oxide 0.03	

^a Тартиби баҳодиҳии таъсир ба муҳити зист, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон № 464 аз 3 октябри соли 2006 қабул шудааст.

^б Тартиби баҳодиҳии таъсир ба муҳити зист, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон № 464 аз 3 октябри соли 2006 қабул шудааст.

^в Корпоратсияи байналмилалии молиявӣ. Дастурҳо оид ба муҳити зист, саломатӣ ва бехатарӣ.

Ҷадвали 5. Стандарти садо ^а

Мавзӯ	Стандартҳои милли/Талаботҳои Тоҷикистон/Лоиҳаи қабулшуда Стандартҳо	Дастурҳои МЗСБ ^б
Маҳдудиятҳои садои шабона барои ҳифзи инсон	<p>Пардохти садо дар шаб (23:00-07:00) набояд аз сатҳҳои зерин зиёд бошад (SanPiN 2.2.4/2.1.8.562-96):</p> <p>(i) <u>Дар дохили манзил ва ҷамъиятӣ биноҳо:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шӯъбаҳои беморхона ва санаторияҳо ва ҳуҷраҳои ҷарроҳӣ: 25 дБ(А); 2. Маскани ҳуҷраҳо дар квартира, истироҳат хонаҳо, савор шудан хонаҳо, хонаҳои пиронсолон ва маъҷубон, хобгоҳҳо дар боғчаҳо ва мактабҳои истиқоматӣ: 30 дБ(А); 3. Ҳуҷраҳо дар меҳмонхонаҳо ва хобгоҳҳо: 35 дБ(А); <p>(ii) <u>Дар маҳалҳои истиқоматӣ ва дигар минтақаҳо:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. фароғатӣ минтақаҳо фавран ҳамсоя беморхона биноҳо ва марказҳои саломатӣ : 35 дБ(А) 2. Майдонҳои бевосита ба биноҳои истиқоматӣ, поликлиникаҳо, амбулаторияҳо, хонаҳои истироҳат, хонаҳои пиронсолон ва инвалидон, боғчаҳои бачагон, мактабҳо ва дигар муассисаҳои таълимӣ, китобхонаҳо; 45 дБ(А); 3. Майдонҳои бевосита ба биноҳои меҳмонхона ва хобгоҳҳо наздиканд: 50 дБ (А) 	<p>Пардохтҳои садо набояд аз сатҳҳои зерин зиёд бошад ё боиси афзоиши ҳадди ниҳоии сатҳи пасзаминаи 3 дБ дар наздиктарин макони ресептор дар берун аз макон: Дар беруни бино:</p> <p>(i) Маскани; институтсионали, таълимӣ: шабона (22:00-07:00): 45 дБ(А)</p> <p>(ii) Саноатӣ , тичоратӣ: Шабона (22:00-07:00): 70 дБ(А)</p>
Маҳдудияти садои рӯзона барои ҳифзи инсон	<p>Партоби садо дар рӯзона (07:00-23:00) набояд аз сатҳҳои зерин зиёд бошад (SanPiN 2.2.4/2.1.8.562-96):</p> <p>(iii) <u>Дар дохили биноҳои истиқоматӣ ва ҷамъиятӣ:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шӯъбаҳои беморхона ва санаторияҳо ва ҳуҷраҳои ҷарроҳӣ: 35 дБ(А); 2. Утоқҳои машваратии поликлиникаҳо, амбулаторияҳо, 	<p>Пардохтҳои садо набояд аз сатҳҳои зерин зиёд бошад ё боиси афзоиши ҳадди ниҳоии сатҳи пасзаминаи 3 дБ дар наздиктарин</p>

	<p>диспенсерҳо, беморхонаҳо ва санаторияҳо 35 дБ (А).</p> <p>3. Синфхонаҳо, утоқҳои умумии омӯзгорон, толорҳои маҷлисгоҳҳои мактаб ва дигар ташкилотҳои таълимӣ ва толорҳои хониш 40 дБ(А).</p> <p>4. Маскани ҳуҷраҳо дар квартира, истироҳат хонаҳо, савор шудан хонаҳо, хонаҳо барои пиронсолон ва маъҷубон, хобгоҳҳо дар боғчаҳо ва мактабҳои истиқоматӣ: 40 дБ(А);</p> <p>5. Ҳуҷраҳо дар меҳмонхонаҳо ва хобгоҳҳо: 45 дБ(А);</p> <p>6. Толорҳои қаҳвахонаҳо, тарабхонаҳо, утоқҳои хӯрокхӯри: 55 дБ(А);</p> <p>7. Магазинҳо залҳои савдо, залҳои пассажири дар аэропорту вокзалҳо, комбинатҳои хизмати маишӣ : 60 дБ(А);</p> <p>(iv) <u>дар маҳалҳои истиқоматӣ ва дигар минтақаҳо:</u></p> <p>1. фуроғати минтақаҳо фавран ҳамсоя беморхона биноҳо ва марказҳои саломатӣ : 45 дБ(А)</p> <p>2. Майдонҳои, ки бевосита ба биноҳои истиқоматӣ, поликлиникаҳо, амбулаторияҳо, хонаҳои истироҳат, хонаҳои пиронсолон ва инвалидон, боғчаҳои бачагон, мактабҳо ва дигар муассисаҳои таълимӣ, китобхонаҳо наздиканд: 55 дБ(А);</p> <p>3. Майдонҳои, ки бевосита ба биноҳои меҳмонхона ва хобгоҳҳо наздиканд: 60 дБ (А)</p> <p>4. Минтақаҳои истироҳат дар ҳудуди беморхонаҳо ва санаторияҳо 35 дБ (А)</p> <p>5. Майдонҳои истироҳат дар ҳудуди микрорайонҳо ва истиқоматӣ минтақаҳо, истироҳат хонаҳо, хонаҳо барои ба пиронсолон ва маъҷубон, майдончаҳои кӯдакони дар боғчаҳо, мактабҳо ва дигар муассисаҳои таълимӣ: 45 дБ (А)</p>	<p>ҷойгиршавии ретсептор дар берун аз макон: Дар беруни бино</p> <p>1. Маскани; муассисавӣ, таълимӣ.: рӯзона (07:00-22:00): 55 дБ(А)</p> <p>2. Саноати , тиҷорати: рӯзона (07:00-22:00): 70 дБ (А).</p>
--	--	---

ЗАМИМАИ С: ШАБЛОНИ ИЗҲОРОТИ МЕТОДИ ИДОРАКУНИИ АСБЕСТ

1. Хулосаи корҳо

- (i) Бартараф кардани варақҳои боми асбестсенти.
- (ii) Ҷойгоҳ девор гирифта мешавад ва аломатҳои огоҳкунанда нишон дода мешаванд.
- (iii) Дастрасӣ ба варақҳо тавассути нардбон / манораи дастрасӣ хоҳад буд.
- (iv) Ҳама варақҳо дар скипи мӯҳршуда ҷойгир карда мешаванд, ки дар ҳолати имконпазир варақҳо пас аз буридани арматураҳо пурра бардошта мешаванд.
- (v) Усули кор ҳамчун асбести HSE A14 аст.

2. Таҷҳизот ва таҷҳизот

- (i) нардбон / манораи дастрасӣ ва асбобҳои дастӣ.

3. Дастаи сайт

- (i) Нозири сайт
- (ii) Кормандон

4. Таҷҳизоти муҳофизати инфиродӣ (ТМИ) ва ёрии аввал

(i) Талаботи ҳатмӣ кулоҳҳои саҳт, пойафзоли бехатарӣ, дастпӯшакҳо, hi-vis, маскаи P3, комбинезонҳои навъи 5/6, муҳофизати чашм.

(ii) Маҷмӯаи ёри аввал.

5. Тартиби умумии сомона

(i) Ҳама партовҳо ба гузаришҳои таъиншуда.

6. Интерфейс бо дигарон

(i) Ҳамаи кормандоне, ки дар макон ҷойгиранд, бояд аз корҳои тозакунии асбест огоҳ карда шаванд.

(ii) Майдони корӣ муҳосира карда шудааст.

7. Усули кор

(i) Кормандони оперативӣ дар бораи изҳороти усул ва хатарҳои алоқаманд маълумот дода мешаванд, ба онҳо нусхаҳои асосии асбести A14 ҳамчун маълумотнома дода мешаванд.

(ii) То он даме, ки ҳаҷми корҳо дар макон мувофиқа карда нашаванд, ҳеч коре набояд идома ёбад.

(iii) Қувваи корӣ дастури бехатарии сайтро иҷро мекунад.

(iv) Пас аз ба кор даровардани ҳамаи кормандон, роҳбари сайт изҳоротҳои методиро, ки корҳоеро, ки бояд анҷом дода шаванд, мутолиа мекунад, то боварӣ ҳосил кунанд, ки ҳамаи кормандони оперативӣ усули бехатарии корро фаҳманд. Вақте ки ҳамаи кормандони оперативӣ усули бехатарии корро дарк мекунанд, онҳо усулро имзо мекунанд, то тасдиқ кунанд, ки онҳо ҳамеша ин усулҳоро риоя хоҳанд кард, агар ба изҳороти усул ислоҳот лозим бошад, ин танҳо аз ҷониби мудирӣ сайт анҷом дода мешавад ва ҳамаи кормандони оперативӣ бояд имзо кунанд. ин замима.

(v) Нозири сайт аввал маҷлиси қуттии асбобҳоро оид ба хориҷ кардани маҳсулоти асбест мегузаронад ва PPE дахлдорро медиҳад.

(vi) Кормандон варақҳоро дар маҷмӯъ мебардоранд, полиэтилен аввал ба фарш гузошта мешавад, то ҳама пораҳои хурдере, ки ба фарш афтада метавонанд, дастгир кунанд.

(vii) Кормандони оперативӣ ба хориҷ кардани варақҳо аз як канор оғоз мекунанд. Ҳангоми буридани варақаҳо аз як варақ, варақ аз ҷониби корманди оперативӣ дар минбар бардошта мешавад ва сипас ба корманди оперативӣ дар замин дода мешавад, ки пас аз он ки варақҳои бом бардошта мешаванд, онро гирифта, дар скипи мӯҳрдор ҷойгир мекунанд. варақи полиэтиленӣ ба рӯи худ печонида, дубора истифода мешавад.

(viii) Ҳама варақаҳо дар зерӣ сарпӯши боркашонӣ ба майдони партовгоҳи иҷозатдодашуда бурда мешаванд.

(ix) Ҳама ашёи муҳофизатӣ ва полиэтилен ҳамчун партовҳои асбест партофта мешаванд. Ҳама ниҳол бояд дар охири рӯз тоза карда шаванд ва пасмондаҳои ҳамчун партовҳои асбест партофта шаванд.

(x) Ҳангоми аз байн бурдани қабати асбести сементӣ, ки бо семент пайваст карда шудааст, ҳама вақт РРЕ пурра пӯшида мешавад. Майдони кор бояд ҳамеша тоза бошад ва ҳангоми пешрафти кор корманди оперативӣ пораҳои хурди ба фарш афтодаро мегирад.

(xi) Майдон дар ҳолати тоза ва озода гузошта мешавад, пас аз анҷоми он, пеш аз оғози ҳама гуна корҳои харобкунӣ санҷиши макон гузаронида мешавад.

(xii) Тартиби ҳолатҳои изтирорӣ истифодаи телефони мобилӣ барои алоқаи фавқулодда, ёрии аввалини омӯзонидашуда, аптечкаи ёрии аввал дар макон, маҷмӯаи резиш дар маконро дар бар мегирад.

(xiii) Дар сурати руҳ додани садама/ҳодиса, ҳама корҳо фавран қатъ карда мешаванд. Минтақа беҳатар гардонида шуда, роҳбарияти қитъа вобаста ба натиҷаи тафтишот ва вазнинии садама таҳқиқ мекунад ва пас аз анҷоми он кор оғоз хоҳад кард. Дастур оид ба оғоз аз ҷониби мудирӣ сайт дода мешавад.

8. Рақамҳои тамос дар ҳолати фавқулодда

Ном:

Рақам:

9. Индуксияи баёнияти метод

Индуксия аз ҷониби:

Номи худро дар зер чоп кунед ва имзо гузоред ва розӣ шавед, ки изҳороти усулро тавре ки дар боло муфассал гуфта шудааст, риоя кунед.

Чоп кардан:

Аломат:

Сана:

Ճայ քաղաքի արևմտյան կողմը

Մեծ Կարմիր ձորի արևմտյան կողմը

Քաղաքի կենտրոնի արևմտյան կողմը

Ջրամուղիների մոտև Կապույտ քաղաքի կողմը

Քաղաքի զանգուշաբերական շրջան

Մեթոդականություն

Քաղաքի անասնաբույժների զբոսայգիի մոտ կա մեծ քանակությամբ անասնաբույժների և զանազան տեսակի զանազան կենդանիների բնակավայրեր։ Այստեղ էլ, ընդհանուր առմամբ, չեն արվում անհրաժեշտ միջոցառումները, որոնք կարող են նպաստել կենդանիների առողջապահությանը և կրթությանը։ Այս ծրագրի շրջանակներում կատարվելու է միջոցառումներ, որոնք կարող են նպաստել կենդանիների առողջապահությանը և կրթությանը։

Քաղաքի կենտրոնի արևմտյան կողմը

Քաղաքի արևմտյան կողմը

Քաղաքի կենտրոնի արևմտյան կողմը

Քաղաքի կենտրոնի արևմտյան կողմը

(iii) Solid Waste:

Littered solid waste was observed in the locality and the project study area. The consultant met with the waste management officer of the Hukumat (local administration) and asked about the waste management practices of the project area. It has been learned that the project study area does not have appropriate waste management facilities. There is a landfill site in the study area, which is 21 km away from the project site. It is evident that during the construction and operation phases, the local authority will need to segment the transport vehicles to support the waste management of this project. The landfill site is not a sanitary one. It has understood from discussion that the local administrator collect waste from his jurisdiction by waste collection vehicle and openly dumped in the designated landfill area. There is no waste segregation system exist in the study area. Consultant advised to the administrator to practice the waste segregation at the source and accumulate the recyclable wastes at the landfill site with labelling as a designated area and therefore sell them to the recyclable industries of Tajikistan. Administrator agreed that waste segregation required manpower and vehicle support which is not possible to manage for him at this moment. In the study area Asbestos containing materials (ACM) management was also discussed during the field visit. Local administrator agreed that the local authority is capable of disposal of the ACM under their waste management system. It is highly important to note that the environmental expert team of this project must have the landfill site visit to understand the ACM disposal arrangement. There is a designated waste storage area in the proposed project site. Seven metal waste bins without label in a designated area were seen at the project site.

Littered Waste in and around the Street 1

Littered waste inside the project site

Two metal waste bins containers are at the Project site

ACM left area the Overhead Water Tank

Existing waste storage area of the project site

Field Visit Report

Project title:	NATIONAL DISASTER RISK MANAGEMENT PROJECT (ADB Grant Number: Grant 065-TA2)
Contract No.:	Contract 71a: CESCD-CS-01: Detailed Engineering Design and Supervision for Rehabilitation and Construction Works (CESCD Site and Charity/ Social Infrastructure)
Subject:	Field Visit of the Project Site
Location:	Medical Centre, School, and Landfill Site of the Study Area
Date of Visit:	December 12, 2023

ATTENDEES:

Name	Short	Position	Organization
Silwanur Othman	SO	Solid Waste Management	Khayga Ministry of Environment (KME) Hildamat
Sulayfa Ghazbora	SG	Environmental Specialist	Project Implementation Group
Karolina Larra	KL	National Environmental Specialist	Project Implementation Consultant
Alla Karanova	AK	Gender and Social Development Specialist	Project Implementation Consultant
Mohammad Nural Alam Siddique	MS	International Environmental Specialist	Project Implementation Consultant

Participants of Medical Centre, School and Landfill Sites (left to right respectively) visit in Portau

Prepared by:	Mohammad Nural Alam Siddique
---------------------	------------------------------

DEFINITIONS:

CESCD	Committee of Emergency Situations and Civil Defense (CESCD)	PIG	Project Implementation Group
PIC	Project Implementation Consultant	Hildamat	State administrative office at the regional and district levels

Distribution:	Team Leader, Additional Financing of the National Disaster Risk Management Project (ADB Grant Number: Grant 065-TA2)
----------------------	--

Климат в Волгоградской области, особенно в степной зоне, характеризуется значительными колебаниями температуры воздуха и осадков, а также продолжительностью периода с отрицательными температурами воздуха. В связи с этим в степной зоне Волгоградской области необходимо проводить мероприятия по защите почвы от эрозии и засухи. Одним из таких мероприятий является создание защитных лесных полос. В настоящее время в степной зоне Волгоградской области созданы защитные лесные полосы общей площадью 144 тыс. га. Для оценки эффективности этих мероприятий необходимо проводить мониторинг их состояния.

Рис. 1. Вид с воздуха на защитную лесную полосу в степной зоне Волгоградской области (широта 48° 30' 00" N, долгота 42° 30' 00" E).

2014-15 Final Annual Report

On-site photograph of the structure used for the study. The structure is used for the study.

2023-2024

Жаңы илгерилек: Сапар илгерилек үчкөтү
 АКЦИОНЕРЛІК ТӨЛӨКӨН КАЛЫВАНД ИМАРАТ

Дат көчмөдөкү бүтүрмөсү бүткөн көчө жаңыланган.

Таблица

Көрсөткүч	Түшүндүрмө	Өлчөмү
1.	Математика сабагында 100% өздөштүрүүгө жетишкен окуучулардын санын аныктоо.	
2.	Математика сабагында окуучулардын 100% өздөштүрүүгө жетишкен окуучулардын санын аныктоо.	
3.	Сабактагы үйгөргө өткөн окуучулардын санын аныктоо үчүн математика сабагында окуучулардын санын аныктоо.	
4.	Математика сабагында окуучулардын санын аныктоо үчүн математика сабагында окуучулардын санын аныктоо.	
5.	Математика сабагында окуучулардын санын аныктоо үчүн математика сабагында окуучулардын санын аныктоо.	
6.	Математика сабагында окуучулардын санын аныктоо үчүн математика сабагында окуучулардын санын аныктоо.	
7.	Математика сабагында окуучулардын санын аныктоо үчүн математика сабагында окуучулардын санын аныктоо.	
8.	Математика сабагында окуучулардын санын аныктоо үчүн математика сабагында окуучулардын санын аныктоо.	
9.	Математика сабагында окуучулардын санын аныктоо үчүн математика сабагында окуучулардын санын аныктоо.	
10.	Математика сабагында окуучулардын санын аныктоо үчүн математика сабагында окуучулардын санын аныктоо.	
11.	Математика сабагында окуучулардын санын аныктоо үчүн математика сабагында окуучулардын санын аныктоо.	

ЗАМИМАИ-Ф: ТАВСИЯҶО БАРОИ ҲУҶҶАТҶОИ ТЕНДЕРӢ НАЗОРАТИ СОХТМОН ВА ШАРТНОМАИ БИНОМӢ

1. Корҳои физикӣ дар доираи Лоихаи миллии Идоракунии офатҳои табиӣи КҶФМГ аз ҷониби мушовири муҳандисӣ (BETS), ки ҳуҷҷатҳои тендериро омода мекунад, таҳия карда мешаванд. Сохтмон аз ҷониби пудратчи сохтмонӣ, ки бо истифода аз раванди озмуни миллий/байналмилалӣ (NCB/ICB) мувофиқи қоидаҳои БОР оид ба хариди кор интиҳоб шудааст, амалӣ карда мешавад. Ҳуҷҷатҳои стандартии тендерии БОР барои корҳои дорои формати мушаххас буда, аз ҷониби бонкҳои бисёрҷонибаи рушд мувофиқа шудаанд ва ба ҳуҷҷатҳои маъмули стандартӣ, ки дар тӯли солҳо аз ҷониби Федератсияи байналмилалии муҳандисони машваратӣ (FIDIC) таҳия шудаанд, асос ёфтааст.

2. Замимаи мазкур дастурҳоро оид ба мавзӯҳои экологӣ пешкаш мекунад, ки бояд барои ворид намудан ба қарордодҳои лоиха баррасӣ шаванд.

3. Барои ҳифзи муҳити зист, суръат бахшидан ба ҷараёни ғоидаҳо ва ба вуҷуд овардани намунаи баландсифат барои лоихаҳои дигар тавсия дода мешавад, ки ба ҳуҷҷати тендерӣ бандҳои зерин дохил карда шаванд:

а) Пудратчи сохтмон бояд Нақшаи идоракунии муҳити зистро (НИМЗ), ки ба Шартнома дохил карда шудааст, риоя кунад.

б) Пудратчи сохтмон бояд бо Мутахассис оид ба ҳифзи муҳити зисти мушовир робитаи зич дошта бошад ва ҳамроҳанг созад, то риояи ченакҳои пешниҳодшудаи коҳиш додани таъсир ва мониторингро, ки дар доираи НИМЗ заруранд, таъмин намояд.

в) Корманди Муҳити зист ва Корманди дорои ҳадди ақал дараҷаи илми экологӣ/муҳандис ва таҷрибаи дахлдор аз ҷониби Пудратчи таъин карда мешавад.

г) Пудратчи сохтмон бояд риояи қонунҳои меҳнат ва меъёрҳои дахлдори саломатӣ ва бехатарии меҳнатро дар Тоҷикистон ва стандартҳои БОР ё ТБМ-БҶ таъмин намояд ва аз истифодаи меҳнати кӯдакон худдорӣ кунад.

д) Пудратчи сохтмон бояд тамоми коргаронро бо таҷҳизоти дахлдори муҳофизати бехатарӣ дар майдони сохтмон таъмин намояд ва истифода барад.

е) Пудратчи сохтмон барномаҳои зарурии мониторинги ҷисмониро амалӣ менамояд:

❑ Мониторинги ҳаво ва садо дар сурати шикоят.

❑ Идоракунии асбест харидани мавод ва таҷҳизот, сохтани чоҳи асбест ва таъмини иҷозатномаҳо дар бар мегирад.

г) Пудратчи сохтмон бояд Кодексҳои рафтори зӯрварӣ дар асоси гендерӣ (ЗАГ) ва сӯиистифода ва истисмори кӯдакон (ИК)-ро барои коҳиш додан ва воқуниш ба ЗАГ ва ИК дар дохили ширкат ва ҷома таҳия намояд. Кодексҳои одоб ӯҳдадорихи зеринро муайян мекунад:

(i) ширкат барои эҷоди фарҳанги қобили қабул барои ҷои кор ва кормандони худ.

(ii) менечерҳо барои таъмини татбиқи фарҳанг.

(iii) шахсони алоҳида ба принципҳои ин фарҳанг риоя кунанд ва ба GBA ва/ё CAE машғул нашаванд.

ЗАМИМАИ-G: ТАЛАБҲОИ УМУМӢ БАРОИ САЛОМАТӢ ВА БЕХАТАРИИ КОРГАРОН

1. Хусусиятҳои асосии талабот ба саломатӣ ва бехатарии кормандон дар ҷадвали A-2 оварда шудаанд.

Ҷадвали-A2: Талаботи умумӣ барои саломатӣ ва бехатарии коргарон

Чоп	Талабот
Тандурустӣ ва Гигиена	<ul style="list-style-type: none"> • Тозагӣ • Вентилятсияи дуруст ва ҳарорат • Муҳофизат зидди чанг • Бартараф кардан аз партов ва пасмондаҳо • Равшании дуруст • Таъминоти аз кифояи ҳоҷатхонаҳо ва пешоб • Ба кадри кифоя партовгоҳҳо
Бехатарӣ	<ul style="list-style-type: none"> • Бехатарӣ барои бино ва таҷҳизот • Чораҳои эҳтиёткорӣ дар ҳимоя аз оташ • Деворсозӣ барои техника • Чораҳои эҳтиёткорӣ дар давоми кор дар ё наздик техникаи дар ҳаракат буда • Мониторинг зидди бардоштани вазнҳои аз аз ҳад зиёд
Ҷубронпулӣ барои фалокатҳо дар кор	<ul style="list-style-type: none"> • Агар ба коргарон дар натиҷаи нохушиё, ки дар рафти ба кор даромада бошад, корфармо вазифадор аст ҷубронпулӣ диҳад. • Маблағи ҷубронпулӣ • Ҳисобот дар бораи садамаи марговар ва табобат • Ҷубронпулӣ дар шартнома ва шартнома бақайдгирӣ • Доираи барои шикоят • Ҳармоҳа пардохт чун ҷубронпулӣ барои муваққатӣ маъҷуб шудан бояд ба таври оқилона ба назар гирифта шаванд
Чанг ва Дуд	<ul style="list-style-type: none"> • Барои чанг, дуд ё дигар ифлосихоё, ки эҳтимолан ба коргарон зарар мерасонанд, барои пешгирии ҷамъшавӣ ва нафаскашии он аз ҷониби коргарон чораҳои муассир андешида шаванд.
Ҳоҷатхонаҳо ва пешоб	<ul style="list-style-type: none"> • Ҳоҷатхонаҳо ва пешобҳои кофӣ таъмин карда шаванд • Дар ҳолати тоза ва санитарӣ нигоҳ дошта мешавад • Ба таври кофӣ равшанӣ ва вентилятсия карда мешавад
Тадбирҳои эҳтиётӣ хангоми сухтор	<ul style="list-style-type: none"> • Хомуш кардани сухтор бо дастгоҳ бояд таъмин карда бошад ва дар ҳолати корӣ нигоҳ дошта мешавад
Ёрии аввалин	<ul style="list-style-type: none"> • Таҷҳизоти ёрии аввал бояд таъмин ва нигоҳ дошта шавад • Дар назди шахси масъули омӯзонидашуда нигоҳ дошта мешавад, ки бояд дар вақти корӣ дастрас бошад
Бартараф кардани партовҳо ва обҳои партов	<ul style="list-style-type: none"> • Бо системаи дурусти партовҳои партовҳои саҳт ва оби партовҳо таъмин карда шавад.

ЗАМИМАИ-Н: ТАРТИБИ КОР БО ЁФТАНИҲОИ АРХЕОЛОГИ

А. Мақсади ин замима ҳалли эҳтимолияти ошкор шудани қонҳои археологӣ дар қараёни қорҳои тағир додани замин ё ашёи археологӣ бо масолеҳи сохтмонӣ омехта ва дар ҳудуди лоиҳа овардашуда ва пешниҳод намудани протоколҳои мебошад, ки ҳангоми бозёфтҳои тасодуфии археологӣ рӯя карда шаванд. ки ашё ва мавзӯҳои бостоншиносӣ ҳуҷҷатгузорӣ ва дар ҳолати зарурӣ ҳифз карда шаванд.

В. Мавридҳои бостоншиносӣ бо Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ҳифз ва истифодаи объектҳои мероси таърихӣ фарҳангии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ҳифз карда мешаванд. Объектҳои археологӣ ё мавзӯҳои бостоншиносӣ захираи муҳиме мебошанд, ки бо арзиши таърихӣ, фарҳангӣ, илмию маърифатии худ барои аҳоли ва ҷомеаҳои маҳаллӣ ҳифз карда мешаванд. Таъсир ба объектҳо ё маконҳои археологӣ бояд аз қониби қонибдорони рушди даҳлати КҲФМГ пешгирӣ ё идора карда шавад. Ҳадафҳои ин "Тартиби дарёфти имкони бостоншиносӣ" мусоидат ба ҳифзи маълумоти археологӣ ва кам кардани ҳалалдоршавии нақшаи сохтмон мебошад. Тавсия дода мешавад, ки аз сабаби потенциали мӯътадили археологӣ баъзе минтақаҳои дар ҳудуди лоиҳа буда, ҳамаи қорандон ва пудратчиён дар макон аз Тартиби Ҷустуҷӯи Имконияти археологӣ огоҳ карда шаванд ва ҳангоми дар макон будан ба нусхаи он дастрасӣ дошта бошанд.

ЗАМИМАИ-1: НАҚШАИ ИДОРАКУНИИ МУҲИТИ МУҲИТИ ЗИСТ

- Ҳадафҳо

i. i. Лоиҳаи миллии идоракунии хатари офатҳои табиӣ тендерҳоро даъват мекунад ва бастаҳои зеринро пешниҳод мекунад:

- Маҷмӯи CЕСCD-CS-01: Тарҳи муфассали қорҳои муҳандисии барқарорсозӣ/сохтмон ва назорат
- Маҷмӯи CЕСCD-CS-03: Такмили идоракунии хатари офатҳо
- Басти CЕСCD-GS-04: Барқарорсозии таҷҳизоти тиббӣ

ii. Идоракунии самараноки сайтҳо барои таъмини он, ки КҲФМГ рушди устуворро таъмин мекунад ва қорҳо тавре аҷом дода мешаванд, ки муҳити зисти Тоҷикистонро ҳифз мекунад. Сиёсати БОР оид ба ҳифзи муҳофизат таҳияи Нақшаи идоракунии муҳити зистро талаб мекунад, то тавсияҳои марҳилаи расмӣ арзёбии таъсири лоиҳа ба марҳилаи амалигардониро таъмин намояд.

iii. Ин НИМЗ ба басти CЕСCD-CS-01 нигаронида шудааст: Тарҳи муфассали муҳандисӣ барои қорҳои барқарорсозӣ/сохтмон ва назорат; Маҷмӯи CЕСCD-GS-04: Барқарорсозии таҷҳизоти тиббӣ: ва шартномаи сохтмон, ки ҷузъҳои қорҳои қисмонӣ мебошанд.

- Чорабиниҳои амалӣ

i. КҲФМГ Агентии Иҷрокунанда (АИ) буда, татбиқи умумии лоиҳаро идора мекунад. ВЕТС ҳамчун мушовири татбиқи лоиҳа (МТЛ) дар доираи басти CЕСCD-CS-01 дар тамос аст. Дар доираи Гурӯҳи татбиқи лоиҳа (ГТЛ) як шўъбаи идоракунии муҳити зист (КҲМЗ) таъсис дода мешавад, ки аз роҳбари тахассусӣ ва шумораи дахлдори қорандони соҳибхитосусу масъул барои ҳамоҳангсозии

масъалаҳои муҳити зист, саломатӣ ва бехатарӣ бо пудратчиён ва мушовири татбиқи лоиҳа иборат аст. ГТЛ барои идоракунии Механизми баррасии шикоятҳо (МБШ) масъул хоҳад буд. МТЛ барои иҷрои ҳамаҷузъи корҳо масъул хоҳад буд.

ii. Барои таъмини он, ки пудратчиӣ сохтмон тадбирҳои кам кардани таъсириро ҳангоми сохтмон амалӣ мекунад, ГТЛ бо дастгирии МТЛ кафолат медиҳад, ки чораҳои коҳиш додани таъсир ба муҳити зист ва талаботҳои идоракунӣ дар ҳама шартномаҳо бо пудратчиён дохил карда шаванд; ва ҷойҳои тасдиқшудаи партофтани таҳшинҳо ва партовҳо, роҳҳои интиқоли мавод ва механизмҳои партовҳо дар шартномаҳо ба таври мувофиқ муайян карда мешаванд.

iii. ГТЛ бо дастгирии МТЛ барои гузаронидани мониторинги муҳити зист масъул хоҳад буд. ГТЛ гузоришҳои мониторинги НИМЗ-ро ба ГТЛ таҳия ва пешниҳод мекунад, ки ҳисоботҳоро баррасӣ карда, ба БОР пешниҳод мекунад.

iv. ГТЛ аз ҷониби МТЛ дастгирӣ карда мешавад. МТЛ мутахассисони байналмилалӣ ва миллиро оид ба муҳити зист ҷалб мекунад. Мутахассисони МТЛ оид ба муҳити зист риояи НИМЗ, мониторинг, гузоришдиҳӣ ва ҳалли ҳама гуна масъалаҳои марбут ба муҳити зистро, аз ҷумла шикоятҳоро таъмин мекунад. Онҳо барои таҳияи нақшаҳои марҳилаи сохтмон ва истифодабарии муҳити зист ва саломатӣ ва бехатарии меҳнат (СБМ) масъул хоҳанд буд.

v. Пудратчиӣ сохтмон барои татбиқи чораҳои коҳиш додани таъсир, ки дар НИМЗ ҳангоми сохтмон пешбинӣ шудааст, масъул хоҳад буд. Ҳар як пудратчӣ менеҷери МСЗБ таъин мекунад, ки барои татбиқи кам кардани таъсир ва мониторинги дохилии риояи НИМЗ масъул аст.

vi. БОР барои баррасии натиҷаҳои умумии экологии лоиҳа масъул хоҳад буд. БОР ҳисоботи нимсола ва солони иҷрои НИМЗ-ро баррасӣ карда, онҳоро дар вебсайти худ паҳн мекунад. БОР инчунин ҳангоми миссияҳои баррасии лоиҳа санҷиши зарурии масъалаҳои муҳити зистро анҷом медиҳад. Агар АИ ба талаботи кафолатҳои дар НИМЗ тавсифшуда ҷавобгӯ набошад, БОР чораҳои ислоҳиро меҷӯяд ва ба АИ оид ба чизҳои, ки ба амалҳои минбаъда ниёз доранд, маслиҳат медиҳад.

- Таъсири эҳтимоли ва чораҳои кам кардани таъсир

i. Таъсири эҳтимолии лоиҳа ҳангоми сохтмон ва истифодабарӣ муайян карда шуд ва чораҳои дахлдор оид ба кам кардани таъсир таҳия карда шуданд (ниг. Боби 5-и ЭИЭ навшуда). Таъсири муфассал ва чораҳои кам кардани таъсир дар Ҷадвали VIII.1, боби VIII оварда шудааст.

- Нақшаи мониторинги муҳити зист

i. Нақшаи мониторинги муҳити зист (НММЗ) барои мониторинги таъсири экологии Лоиҳа ва арзёбии самаранокии чораҳои коҳиш додани таъсир дар Ҷадвали VIII.1 оварда шудааст. Натиҷаҳои санҷишҳои мутобиқати муҳити зист барои арзёбии зерин истифода мешаванд: (i) дараҷа ва шиддатнокии таъсироти воқеии муҳити зист нисбат ба таъсироти пешбинишаванда; (ii) иҷро ё самаранокии чораҳои коҳиш додани таъсири муҳити зист ё риояи қоидаҳо ва қоидаҳои дахлдори муҳити зист; (iii) тамоюли таъсиррасонӣ; (iv) самаранокии умумии татбиқи НММЗ; ва (v) зарурати андешидани чораҳои иловагӣ оид ба кам кардани таъсир ва амалҳои ислоҳкунанда, агар риоя накардани талабот мушоҳида карда шавад.

- Талабот барои ҳисобот

i. Дар асоси натиҷаҳои мониторинги санҷиши мувофиқат ва натиҷаҳои МБШ МТЛ ҳар моҳ ҳисоботи мониторингро ба ГТЛ пешниҳод мекунад. МТЛ инчунин ҳисоботи мониторинги НИМЗ дар давоми ним сол дар давоми сохтмон ва ҳар сол ҳангоми истифода омода хоҳад кард. Ҳисоботҳо ба АИ ва ГТЛ баррасӣ ва ба БОР бо нусхаҳо ба Раёсатҳои дахлдори ноҳиявии ҳифзи муҳити зист (КҲМЗ) пешниҳод карда мешаванд.

ii. Талаботи ҳисоботи экологӣ ҳангоми татбиқи Лоиҳа дар зер оварда шудаанд

Ҳисобот	Тайёр карда шудааст аз ҷониби	Пешниҳод карда шуд ба	Басомад
А. Сохтмон Марҳила			
Ҳисобот оид ба мониторинги муҳити зист	МТЛ	ГТЛ	Ҳармоҳа
Ҳисобот оид ба мониторинги муҳити зист	МТЛ	ГТЛ баррасӣ ва ба БОР пешниҳод мекунад	Дар нимсола
Б. Анҷоми лоиҳа			
Ҳисоботи мониторинги муҳити зист	МТЛ	ГТЛ	Шаш моҳ пеш аз бастании лоиҳа